

ЛИЙ ГОЛДБЪРГ Г-Н МОНК ИЗЛИЗА В ОТКРИТИЯ КОСМОС

Част 5 от „Мистър Монк“

Превод от английски: Деница Райкова, 2008

chitanka.info

*На Валъри и Мадисън, най-ярките звезди в
Галактиката*

БЛАГОДАРНОСТИ

Тази книга беше писана в Лос Анжелис, Ню Йорк, Лондон, Ней-он-Уай, Берлин, Кьолн, Мюнхен, Лор и небесното пространство между тези градове. На моменти се чувствах сякаш именно аз съм онзи, който се намира в открития космос. Бих искал да благодаря на моя приятел Анди Брекман за това, че сподели Ейдриън Монк с мен, и на Кристен Уебър, Кери Донован и Джина Макоби за непоколебимия им ентузиазъм, разбиране и подкрепа.

С нетърпение ви очаквам на www.leegoldberg.com

1. Г-Н МОНК И ВЪЗЛЕСТИТЕ РЪЦЕ НА СЪДБАТА

Онзи ден за малко не убих човек. Беше един тип, с когото излизах от време на време на срещи от няколко седмици. През това време така и не стигнахме по-далеч от страстно впиване на устни един в друг, слава Богу, това и без друго не беше кой знае колко страотно. Все едно си пъхах езика в бутилка „Листерин“. (Забележка към мъжете: Прекаляването с освежителя за уста е също толкова лошо, колкото и абсолютното му неизползване.)

Името му беше Скутър и това би трябвало да е първото, което да ми даде да разбере, че тази връзка няма да потръгне. Отначало си помислих, че прякорът е сладък, че е отражение на момчешкия му чар. Не си дадох сметка, че е отражение на това, колко кратко се задържа вниманието му върху въпроси, които не са съсредоточени върху неговата особа.

Не това обаче беше причината, поради която ми идваше да извия врата на Скутър. Причината беше в разпадането на връзката ни. Той ме заряза, защото — цитирам: „Прекалено си крехка и зависима“.

Аз? Крехка и зависима? Това беше нелепо.

Винаги съм се смятала за силна, подчертано независима жена. Прекарвах деветдесет процента от живота си в грижи за другите. Под „другите“ имам предвид дъщеря ми Джули и работодателя ми, Ейдриън Монк, прочутия детектив.

Джули, като всяко дванайсетгодишно хлапе, е истинско предизвикателство, но тя е нищо в сравнение с Монк, който има толкова силно натрапчиво obsесивно разстройство, че то поражда цяла нова вселена, паралелна на нашата.

Например веднъж Монк откри в апартамента си паяжина и ми нареди незабавно да евакуирам всички от сградата и да обявя карантина, докато пристигне екип за спешни случаи от Центъра за контрол върху болестите.

Не се шегувам. Това е истинска история.

За мен това беше типичен ден, само дето нямаше убийства. Не говоря за собствените си пориви към извършване на убийство, а за *истински* убийства. Монк е специален консултант към Полицейското управление на Сан Франциско, а аз му помагам и с това — което определено надхвърля границите на обичайната работа на една асистентка.

Така че как можеше Скутър да нарича точно *мен* крехка и зависима?

Аз не съм крехка и зависима. Аз съм онази, на която крехките и зависими хора разчитат за удовлетворяване на зависимостите си.

Аз съм скалата.

Трябва да ви кажа обаче, че да бъдеш като скала за всички си е трудна работа. А пък и аз също си имам собствени страхове, неизпълнени мечти и проблеми.

Откакто съпругът ми, Мич, беше свален над Косово, няма кой да се грижи за мен. Аз си нямам моя собствена Натали. На мен не ми е позволено да се разпадам — няма кой да ми помогне отново да се сглобя.

Но все пак понякога се препъвам, и обикновено се мразя за това.

Само преди два дни, всъщност, изневиделица ме връхлетя този пристъп на плач. Случи се в апартамента на Монк, точно пред очите му. Четях една статия в „*Сан Франциско Кроникъл*“ за реставрирането на къща в стар стил в Милс Вели, каквато двамата с Мич си бяхме мечтали да имаме, и просто изгубих самообладание.

Господи, беше смущаващо.

Монк започна да пръска лизол навсякъде около мен. Не бях сигурна да ми помогне ли се опитваше, или да се предпази от онова, с което бях заразена — каквото и да беше то.

Едва се сдържах да не му кажа, че лизолът не може да го защити от онова, от което страдах. Дадох си сметка обаче, че Монк вече знаеше това по-добре от всеки друг. Съпругата му, Трудни, беше убита, а той не беше успял да разкрие убийството ѝ. Мисля, че именно затова той толкова усърдно се опитва да въдвори ред в света. Прави го, за да компенсира за реда, който не може да въдвори в собствената си болка, загуба и копнеж.

Е, във всеки случай това е моето предположение.

Не исках Монк или дъщеря ми, или който и да било някога да ме вижда да губя контрол върху себе си, да се предавам на тъгата и страховете си, защото трябваше да бъда силна заради тях. Трябваше да бъда тяхна опора и се боях какво може да им се случи, ако не могат да разчитат на мен.

Така че какво можех да направя? Къде можех да отида?

Ако не можех от време на време да си излея душата пред някого, особено след една-две чаши вино, щях да рухна и...

Оу, Боже мой.

Именно тогава ми просветна, точно там, в колата ми, на път към жилището на Монк: За какво говорех на всичките тези срещи със Скутър?

За себе си.

Говорех за всичките си проблеми, за всичките си нужди, за всички трудности в живота ми.

Изливах си душата.

Не бях забавна. Не бях жизнерадостна. Не бях секси.

Бях крехка и зависима.

Добре де. Бях крехка и зависима. Застреляйте ме и хвърлете трупа ми в някоя клисура.

Ако Скутър беше с мен в колата онази сутрин, щях да му кажа следното: Разбира се, може би понякога малко прекалявах с хленченето, но част от романтичността е в това, да намериш човек, който се нуждае от теб толкова много, колкото и ти от него.

Щях да кажа, че може би ако самият той беше показал пред мен малко разбиране и малко крехкост и зависимост, можеше да открием нещо наистина вълшебно и прекрасно. Можеше да открием, че се нуждаем един от друг. А да се нуждаеш от някого — от някого, който също се нуждае от теб — ами, всъщност това може да бъде наистина страхотно.

Ти губиш, Скутър.

Да, това трябваше да кажа, когато той ми заяви, че съм била прекалено крехка и зависима.

Всъщност обаче не казах абсолютно нищо. Умно, а? Просто му обърнах гръб, влязох си в къщата, и затръшнах вратата в лицето му.

Защо човек винаги се сеща за най-подходящата реплика, която е трябвало да каже, дълго след като подходящият момент за казането ѝ

е отминал?

За мое нещастие хрумналият ми със закъснение съвършен отговор на казаното от Скутър не реши въпроса в ума ми. Не можех да престана да мисля за своята така наречена крехкост и зависимост. Започнах да гледам на целия си живот от различна перспектива и това, което видях, не ми хареса.

Единствените хора, с които се срещах, ако не броя учителите на дъщеря ми и родителите на приятелите ѝ, бяха полицаи, опечалени роднини на жертви, заподозрени за убийства и убийци. Това не беше най-доброто място за любовни срещи и може би точно по тази причина се хванах със Скутър — застрахователен агент, с когото се запознах в „Старбъкс“ на път към къщата на Монк една сутрин.

За Монк беше по-лошо. На практика той не се срещаше с никого. Аз бях социалният му живот, което пък от своя страна, превръщаше него до голяма степен в мой, независимо дали това ми харесваше или не.

Онова, от което имах нужда, бяха повече приятели, повече случващи се в живота ми неща, които не включваха Ейдриън Монк или Джули.

Когато паркирах колата си пред блока на Монк на Пайн, бях решена да внеса в живота си малко раздвижване и оживление. Твърде дълго бях живяла в свой собствен ограничен свят. Трябваше да направя промяна.

И това беше идеалният момент да я направя. Дъщеря ми беше заминала за седмица на училищен лагер за събиране на материали недалеч от Сакраменто, което означаваше, че за пръв път от години имах една седмица само за себе си. Затова планирах да се възползвам възможно най-добре от свободното време. Прецених, че ако наистина извадя късмет, няколко дни никой нямаше да бъде убит и можех дори да си взема един-два свободни дни.

Влязох в апартамента на Монк. Беше тъмно. Всички щори бяха спуснати и нито една лампа не светеше. Дочух хленчене.

— Господин Монк? — попитах разтревожено.

Хленченето се усили с една октава. Вмъкнах се във всекидневната и намерих Монк седнал на пода, с опрян в стената гръб и свити и притиснати към гърдите колене. Изглеждаше съкрушен. Започнах да се плаша.

— Какво не е наред? — попитах.

— Нищо — каза той, гласът му бе малко по-силен от шепот.

Седнах до него на пода. Стената беше студена, когато облегнах гръб на нея.

— Тогава защо седите в тъмното и хленчите?

Той сви рамене:

— Така правя, когато всичките ми мечти са разбити и всяка истинска надежда за щастие бъде задушена от възлестите ръце на съдбата.

— Това ви се случва толкова често, че имате стандартна реакция?

— Имам стандартна реакция за всичко — каза Монк. — Направих снабден с индекс, обозначен с различни цветове списък на тези реакции. Не си ли го виждала?

— Не мисля, че точно този списък е бил част от пакета с насочващи указания, който ми дадохте.

— Питам се какви ли други изключително важни списъци си пропуснала — каза Монк. — Ще трябва да направя списък.

— Ще направите списък на списъците — казах.

— Виждаш ли? Целият ми живот се срутва около мен. Нищичко си нямам.

— Аз съм тук, господин Монк. Имате мен. — Сложих ръка на рамото му и го стиснах окуражително. — Какво се е случило?

— Очевидно е.

— Не и за мен — казах.

— Шегуваш се — рече той.

— Не, не се шегувам. Наистина нямам представа за какво говорите.

Монк посочи с глава към дивана.

— Точно пред очите ти е.

Погледнах.

Видях дивана, разположен точно в средата на стаята.

Видях четирите еднакво рамкирани и еднакво големи снимки на съпругата му Трудни на стената, за които знаех, че той внимателно центрира и подравнява всяка сутрин с нивелир и линийка.

Видях и масичката за кафе, която беше леко кривната спрямо дивана. Това беше единствената вещ в апартамента, която не беше идеално центрирана. Но не това беше проблемът. Това беше нарочно.

Монк ми беше обяснил, че Трудн имала навика да извърта масичката под ъгъл, за да може да си облегне краката на нея, а той да може да положи глава в скута ѝ. Оставил масичката кривната настрани заради нея. Понякога, когато идвах на работа сутрин, намирах на мястото, където някога беше седяла Трудн, възглавница с отпечатъка от главата на Монк върху нея.

— Все още не виждам какъв е проблемът — казах.

— Сляпа ли си? — рече той.

— Може да ми помогне, ако включа осветлението — казах, като започвах да се дразня. — Или пък още по-добре, бихте могли просто да ми кажете.

— Петното — каза той.

Втренчих се в него.

— Минавате през цялото това мъчение заради някакво си петно?

— Петното е от кафе и не мога да го изчистя от килима.

Станах и дигнах щорите да влезе малко слънчева светлина. Той трепна.

— Недей. Целият свят ще узнае за позора ми.

Погледнах надолу към килима, очаквайки да видя огромно мръсно петно. Но по килима нямаше нито едно петънце.

— Къде е петното? — попитах.

— Между дивана и масичката — каза той. — Няма начин да не го забележиш.

Отидох до дивана, седнах на крайчеца и погледнах към пода.

— Пак не го виждам — казах.

— Използвай лупата на масата.

— Щом трябва да си послужи с лупа, за да го видя, наистина ли има значение?

— Това, което не можеш да видиш, би могло да те убие — каза той.

— Едно петно от кафе не може.

— Не — рече той със стон. — То просто ще унищожи волята ти за живот.

— Тогава просто плъзнете масичката за кафе с около милиметър, за да го покрие — казах. — Аз крия всякакви петна, като ги покривам с килимчета и мебели.

— Пак ще знам, че петното е там. Ще го чувствам. Ще го чувам как пулсира.

— Това е петно — казах. — То не е живо. Няма пулс.

— Единственото, което мога да направя, е да сменя целия килим — каза Монк. — Отново.

— Правили ли сте това преди? — попитах.

Преди две години в къщата ми избухна ръчна граната и аз пак не смених килима. Просто купих по-голямо килимче и го постлах така, че да прикрие всички следи от изгорено.

— Веднъж — каза той. — За момент настъпи тишина. — Може би два пъти.

— Два пъти? — казах.

— Три пъти — поясни той. — Трябва да се обадиш на компанията за килими. Номерът им е в менюто за бързо набиране. Те знаят цвета и модела. Пазят ми едно руло от килима, за да е под ръка в случай на спешна необходимост.

— Значи затова сте тъжен — отбелязах. — Защото за трети път сте похарчил хиляди долари да смените килима във всекидневната си заради петно, невидимо с невъоръжено око.

— За четвърти път — рече.

— Четири пъти? — казах.

— Определено не повече от пет.

Втренчих се в него.

— Как става така, че никога не можете да си позволите да ми повишите заплатата, но можете да намерите пари да смените килима в къщата си *пет пъти*!

Той отвори уста да проговори, но аз го прекъснах, насочвайки пръст в лицето му.

— Ако кажете „шест, не повече от седем“, по килима ще се появят и петна от кръв и то не от моята.

Той затвори уста.

Мога да понеса повечето му странности, с изключение на онези, които ми струват пари. Изкарвам достатъчно малко пари и без той да прахосва бъдещите ми повишения за безсмислени разходи. Знаех обаче, че това с килима е битка, която не мога да спечеля.

— Сам се обадете на компанията за килими, господин Монк — заявих. — На мен не ми е по силите да го направя.

Той стана, отиде в кухнята и проведе разговора. Докато го правеше, аз заех мястото му на пода. Чувствах се толкова потисната, колкото и той, но по съвсем различни причини. Очакваше ме бъдеще на бедност и отчаяние, защото той не можеше да преживее съществуването на петно, което нормално човешко същество не можеше да види без електронен микроскоп.

Монк се върна в дневната.

— Могат да започнат утре.

— Хубаво — казах.

— Лошата новина е, че трябва да се изнеса за два дни, докато го правят.

— Къде ще отседнете? — попитах.

Монк ме погледна.

Аз отвърнах на погледа му.

Той се опита да се втренчи в мен умолително, което го накара да изглежда така, сякаш се опитва да потисне оригване или да преглътне топка за голф.

— Не можете ли да отидете някъде другаде? — попитах.

Бях имала Монк като квартирант преди и това не беше преживяване, което изгарях от желание да повтора, определено не и през една от редките седмици, когато къщата беше само на мое разположение. Монк щеше да провали всяко романтично преживяване, което можех да имам. Дори простички удоволствия като яденето на сладолед направо от кутията щяха да бъдат невъзможни, ако той се мотаеше наоколо.

— Става въпрос само за две нощи — каза той. — Може би три.

— Три?

— Най-много четири — уточни Монк.

Тъкмо се канех да му изредя всички причини, поради които това беше ужасна идея, и защо нямаше да стане, когато клетъчният ми телефон звънна. Обаждаше се лейтенант Ранди Дишър.

— На телефона лейтенант Ранди Дишър, Полицейско управление на Сан Франциско — представи се той.

Винаги казваше така, макар да знаеше, че мигновено ще позная гласа му, даже и ако системата за разпознаване на обаждания се не ме уведоми кой звъни. Просто му харесваше да се чува как го казва. Мисля, че се представяше по този начин дори когато се обаждаше на

майка си. Вероятно показваше значката си, когато се срещаха лице в лице.

Имаше само една причина Ранди Дишър да ми се обажда.

— Къде е трупът? — попитах с уморена въздишка.

Той ми каза.

2. Г-Н МОНК И ГЛЕДКАТА ОТ АДА

Освен ако не живеете в пещера, или не сте Ейдриън Монк, не само сте виждали ресторант от веригата „Бъргървил“, а вероятно сте се хранили в такива ресторанти няколкостотин пъти. Това е също толкова неизбежно като живота, смъртта и високия холестерол.

Колкото и нездравословна и прозаична да е храната в „Бъргървил“, не можете да отречете, че чудноватите, построени във форма на хамбургер ресторанти са се превърнали в неизменна част от американската поп култура.

Винаги съм си представяла, че националното им седалище сигурно е най-големият хамбургер на света, навярно заобиколен от комплекс от постройките, оформени като пържени картопки, шейк и безалкохолна напитка. Затова бях дълбоко разочарована да открия, че офисите на корпорацията „Бъргървил“ се помещаваха в обикновена пететажна сграда, скрита в сенките на по-забележителните небостъргачи, заобикалящи я във финансовия район.

Влязох през въртящата се врата и открих капитан Лелънд Стотълмайер в облицованото с дървена ламперия фоайе. Беше се подпрял на оформеното като поничка гише на рецепцията и говореше с униформения охранител, седнал в центъра. Дватама се усмихваха и изглеждаха отпуснати и спокойни, докато разговаряха, затова направих блестящото умозаключение, че не се срещат за пръв път.

Беше хубаво да видя Стотълмайер да се усмихва за разнообразие. Изглежда, че болезненото изражение беше задължителна част от професионалното му държание, макар че през месеците, довели до развода му и тези непосредствено след него същото изражение бе изписано на лицето му и когато не беше на работа. Едва през последните една-две седмици беше започнал да се поотпуска, когато стресът в личния му живот намалел и той свикнал с ергенския живот.

Стотълмайер беше в края на четирийсетте и имаше гъсти буйни мустаци, които ставаха все по-гъсти, докато косата му оредяваше. Ако косата му продължаваше отстъплението, след няколко години

мустаците му щяха да са толкова гъсти, че щеше да му се наложи да диша изключително през устата.

Капитанът се обърна към мен и посочи с палец към охранителя, който изглеждаше горе-долу на неговата възраст и като нищо беше два пъти по-тежък от него. Прецених, че охранителят вероятно се възползва възможно най-добре от отстъпката, която ползва като служител в ресторантите от веригата „Бъргървил“.

— Натали, бих искал да се запознаеш с Арчи Апълбаум — каза Стотълмайер. — Той е охранител тук, но едно време е работил като патрул в квартала на богатите.

— Лелънд и аз учихме заедно в академията — каза Арчи, подавайки ми дундестата си ръка. Разтърсих я. — Той се издигна в службата, а пък аз, ами, аз бях изхвърлен в страничната линия заради проблеми с гърба.

— Бил ли си някога ченге, винаги си оставаш такъв — каза Стотълмайер. — Ти демонстрира това по начина, по който си подсигурил местопрестъплението, преди да стигнем тук.

— Просто използвах здравия си разум — каза Арчи.

— Един средностатистически наемник щеше безнадеждно да оплеска нещата — каза Стотълмайер. — Но ти наистина си разбираш от работата.

— Само дете сега нося пластмасова значка, като нещо, което ти би купил за хлапето си. Изненадан съм, че не ми дават и пистолет играчка.

— Значката ти може и да не е сребърна, но бас държа, че заплащането и пенсионният ти план са много по-добри от моите.

— Бих заменил всичко това, за да се върна на работа като патрул — каза Арчи.

— Внимавай какви ги говориш. — Стотълмайер се обърна към мен: — Къде е Монк?

— Наложил се да паркирам успоредно на тротоара — казах вместо обяснение.

Той простена разбиращо. Капитанът беше единственият човек, с изключение на предишната асистентка на Монк, Шарона Флеминг, който наистина разбираше ежедневните ми страдания.

Арчи местеше поглед между Стотълмайер и мен, в опит да проумее положението.

— Какво пропускам? — попита ни охранителят.

— Познаваш ли едно ченге на име Ейдриън Монк? — попита Стотълмайер.

— Не беше ли онзи тип, който издаде фишове за глоба на сто души пред едно кино, задето не са се наредили на опашка по височина?

— Същият — каза Стотълмайер. — Той е най-добрият детектив, когото някога съм познавал. Точно сега обаче той е отвън и мери разстоянието между колата на Натали и онези около нейната кола.

— За какво? — попита Арчи.

— Иска да се увери, че колата ми е идеално центрирана — казах. — След това ще провери останалите коли от двете страни на улицата.

— Ако всичките не са на еднакво разстояние една от друга, той ще настоява да открием шофьорите и да ги накараме да подравнят колите си — каза Стотълмайер. — Или ако не успеем да открием шофьорите, ще поиска от мен да наредя да вдигнат колите с „паяк“.

— Шегуваш се — каза Арчи.

— Боже, ще ми се наистина да беше така — заяви Стотълмайер.

— В такъв случай какво ще правиш? — попита Арчи.

— Или ще го застрелям, или аз ще се гръмна — рече Стотълмайер. — Не съм решил още.

Стотълмайер излезе навън и аз го последвах. Открихме Монк, приклепнал между моя джип „Чероки“ и паркирания пред него фолксваген. Когато ни видя, се изправи и огледа метъра, който държеше.

— Ще трябва да преместиш колата си напред със сантиметри, Натали — каза той. — Но си се справила много по-добре от нарушителите, паркирали колите си на тази улица. Няма нито една кола, която да не е поне с десет сантиметра извън линията.

— Никъде в наказателния кодекс няма закон, изискващ хората да разполагат колите си точно в центъра, когато паркират успоредно — каза Стотълмайер.

— Това е естествен закон — каза Монк. — Като гравитацията.

— Боя се, че това е извън моята власт — каза Стотълмайер.

— Вие сте служител, отговарящ за прилагането на закона, нали? — попита Монк.

— Да — каза Стотълмайер.

— Тогава, според положената от вас клетва, е ваш дълг да защитавате закона — каза Монк. — Не можете просто произволно да избирате кои закони да прилагате. Това е първата стъпка към анархията.

— Мислех, че смесените ядки са първата стъпка — казах.

— Има много първи стъпки — рече Монк.

Стотълмайер въздъхна, победен.

— Прав си. Ще накарам някой полицай веднага да се заеме с това. — Стотълмайер махна на един униформен полицай да се приближи към нас. — Междувременно си нужен на петия етаж.

— Бих предпочел четвъртия етаж. — Монк изопна плещи. — Или шестия.

— Тялото е на петия етаж — каза Стотълмайер.

— Бихте могли да го преместите — предложи Монк.

— Не, не бих могъл — каза Стотълмайер, докато полицаят се приближаваше. — Това ще накърни местопрестъплението.

— Но местопрестъплението ще накърни мен — рече Монк.

— Няма да си човек, ако това не стане. — Стотълмайер се обърна към полицая и посочи колите на улицата. — Полицай, тези превозни средства нарушават естествените закони на вселената. Предприемете съответните действия.

Полицаят изглеждаше озадачен. Стотълмайер обърна гръб на клетия човечец и въведе Монк и мен в сградата.

Двамата с капитана минахме през въртящата се врата, но когато влязохме във фойето, и двамата спряхме. В един и същи момент осъзнахме, че Монк не ни беше последвал. Обърнахме се и го видяхме да стои отвън, взирайки се във въртящата се врата, с озадачено изражение.

— Това е въртяща се врата, Монк — каза Стотълмайер. — Просто я бутваш и тя се завърта.

— Не мога — каза Монк.

До въртящата се врата имаше обикновена остъклена врата. Посочих към нея.

— Можете да минете през другата врата, господин Монк.

— Залючена е — обади се Арчи от мястото си на рецепцията. — Трябва да плъзнете електронна карта до дръжката, за да я отворите.

— Тогава го направете — казах.

— Не може да го направи — каза Стотълмайер. — Именно така е влязъл убиецът. Трябва да занесем и двете четящи устройства за електронните карти за оглед в криминологичната лаборатория. Не можем да рискуваме да изгубим доказателства, като пъхнем друга карта през тях.

— Има ли друг вход? — попитах.

— Отзад има депо за товарене — каза Арчи. — Ако нямате нищо против боклука на пътеката.

Аз нямах, но Монк щеше да има. Погледнах го.

— Просто притичайте през нея, господин Монк — казах. — Всичко ще свърши, преди да сте усетили.

— Ще го усетя — каза Монк.

Заразглеждах вратата. Стотълмайер се присъедини към мен.

— Какъв му е проблемът с това? — попита ме той.

Свих рамене:

— Тук ме хванахте натясно, капитане. Виждам кръг, разделен на четвъртини. Всичко е четно. Би трябвало да е доволен. Сигурно е заради петното от кафе.

— Не виждам петно от кафе — каза той.

— То е в апартамента му — казах. — Но и там не се вижда.

Една вена започваше да пулсира на челото на Стотълмайер. Наричам я вената „Монк“, защото тя се появява върху челата на хората, когато са принудени да понасят типичната му форма на засилващо се умствено разстройство.

Стотълмайер извика на Монк:

— По дяволите, какъв ти е проблемът с въртящата се врата?

— Ако стъпя там вътре — каза Монк, — там ще е три четвърти празно.

— Ще вляза с вас — заявих.

— От това няма да има никаква полза — рече Монк. — Две четвърти ще бъдат незаети. Това просто е толкова погрешно.

— Капитан Стотълмайер и полицаят могат да влязат, когато вратата се завърти, и тогава всичките четири четвъртини ще бъдат запълнени.

Монк поклати глава:

— Но когато аз изляза, вие тримата ще бъдете във въртяща се врата с една незаета четвъртина. Не мога да ви оставя така.

— Това няма да ни обезпокои — каза Стотълмайер.

— Но ще обезпокои мен — възрази Монк.

— Можеш да го преживееш — каза Стотълмайер.

— Почти съм сигурен, че няма — каза Монк. — Ще ме преследва до последния ми ден.

— Този ден ще е именно днешният, ако не минеш през онази проклета врата — каза Стотълмайер.

— Не ми помагате, капитане — рекох му, а после се обърнах отново към Монк: — Ами ако охранителят пристъпи вътре в същия момент, в който вие пристъпвате навън?

За миг Монк обмисляше предложението.

— Това може да свърши работа. Но точният момент ще бъде изключително важен.

Стотълмайер хвърли поглед към Арчи:

— Възразяваш ли?

Охранителят стана от мястото си и се приближи с клатушкаща се походка.

— Винаги ли е толкова трудно да го вкарате в някоя сграда?

Стотълмайер въздъхна:

— Всеки ден е ново предизвикателство, Арчи.

Монк извади секундомер, махна на полицая да се приближи, а после обясни как ще улучим най-подходящия момент. Няма да ви отегчавам с изчисленията му главно защото съм ги забравила. Но те включваха сверяване на часовниците ни и придвижване с еднакво темпо.

При сигнала от Монк влязох във въртящата се врата в същия миг като него. Бутнахме я и точно в подходящия момент, Стотълмайер влезе в едната четвъртина, а полицаят влезе в друга. Монк излезе от своята четвъртина, когато Арчи пристъпи в нея, и за миг изглеждаше, че може и двамата да се заклеят вътре заедно. Но Монк успя да се измъкне в последната възможна секунда, оставяйки всичките четири сектора заети.

Той се измъкна във фоайето и се облегна на гишето на охраната, за да се закрепим, като дишаше тежко, с гръб към въртящата се врата, докато Стотълмайер, Арчи и аз влязохме след него. Полицаят се върна навън да прилага законите на природата.

Монк затаи дъх и се обърна към нас.

— Ако има вход към ада — каза той, — напълно съм сигурен, че той има въртяща се врата.

Почти съм сигурна, че е прав за това.

3. Г-Н МОНК И ТЯЛОТО

Качихме се по стълбите на петия етаж и излязохме в коридора, който беше претъпкан с полицейски фотографии и криминалисти, които влизаха и излизаха от един офис.

— На петия етаж сме — каза Монк.

— Да, Монк, знам това — рече Стотълмайер.

— Чувството е неловко — каза Монк и хвърли поглед към мен.
— Чувстваш ли се неловко?

— Не повече от обикновено — казах.

Била съм на много местопрестъпления, откакто се запознах с Монк, но все още се чувствах, сякаш мястото ми не е там. Първо, не бях ченге. Нямах никаква цел, освен да помагам на Монк, което обикновено означаваше да правя каквото мога, за да огранича броя на нещата, които могат да го разсейват, и да го държа съсредоточен върху конкретния случай.

— Мисля, че и двамата бихме се чувствали по-удобно на четвъртия етаж — каза Монк. — Или на шестия. Сигурен съм, че и жертвата също.

Стотълмайер сграбчи Монк за ръката и ни въведе във външния офис срещу стълбището.

— Жертвата се казва Брандън Лорбър и е бил главен изпълнителен директор на „Бъргървил“ — каза капитанът. — Снощи работел до късно. Убиецът влязъл през входната врата, използвайки електронна карта, докато охранителят правел обиколките си. Арчи не разбрал, че има външен човек или че нещо се е случило, докато не намерил тялото.

Стените бяха покрити с поставени в рамки снимки на мъж, за когото предположих, че е Брандън Лорбър, застанал пред различни ресторанти на „Бъргървил“ в десетки градове, макар че нямаше да разбере, че снимките са направени на различни места, ако имената на местата не бяха гравирани върху всяка от рамките.

— Охранителят не е ли чул изстрелите? — попита Монк.

Стотълмайер поклати глава:

— Убиецът сигурно е използвал заглушител.

От снимките виждах, че Лорбър е един от онези мъже, чиято сива коса го правеше да изглежда изискан, интелигентен и по-скоро богат, отколкото стар. Беше минал петдесетте, а се справяше добре с бремето на възрастта си, поне докато не го бяха убили.

— А видеозаписът от охранителните камери? — попита Монк.
— Трябва да имате лицето на убиеца на касета.

— Имаме го — каза Стотълмайер. — Но е носел дълго палто и шапка, смъкната ниско върху лицето. Освен това тялото му беше обърнато по такъв начин, че не можахме да го видим ясно. Знаел е къде се намира всяка една от камерите от фойето до петия етаж.

— Имаме си работа с професионален убиец, който е бил експедитивен и добре подготвен — каза Монк.

— Хладнокръвен професионалист, който умее да си прикрива следите, няма да остави следи, каквито би оставил обикновен, неопитен убиец — обясни Стотълмайер. — Вероятно се е измъквал безнаказано след извършено убийство много пъти преди. Не искам да се измъкне безнаказано и с това. Затова ти се обадох, Монк.

Минахме покрай бюрото на секретарката и влязохме във вътрешния офис на Лорбър, който вонеше на дим от пури. Хубавото беше, че вонята бе толкова силна, че почти задушаваше мириса, идващ от мъртвото тяло на Лорбър на стола зад голямото дъбово бюро.

Монк се закашля и това привлече вниманието на Ранди Дишър, който стоеше до бюрото и си водеше бележки.

— Защо се забавихте толкова? — попита Дишър.

— Погледни с кого съм и използвай въображението си — каза Стотълмайер. — Възможностите са безкрайни.

Дишър сбърчи лице, докато мислеше:

— Заради счупения брояч на паркинга?

— Има счупен брояч? — Монк се обърна да си тръгне, но Стотълмайер го сграбчи за ръката и го бутна обратно в стаята.

— Ранди се шегуваше — каза Стотълмайер, сурово загледан в Дишър. — Нали?

— Шегувах се — каза Дишър.

Монк се засмя престорено. Прозвуча като кашлицата му.

— Добре. Шегата си я биваше.

Тъй като Монк нямаше чувство за хумор и се смущаваше от това, нямаше да постави под въпрос лъжата на Дишър. Вместо това започна да оглежда местопрестъплението, дори това да беше само за да скрие смущението си, че не е схванал шегата.

— Някакви нови развития по случая, докато ме нямаше? — обърна се Стотълмайер към Дишър.

— Изясних всичко, с изключение на това, кой го е извършил — каза Дишър.

— Така ли? — попита скептично Стотълмайер.

Погледнах към Монк, който вече беше започнал да крачи из стаята, изпълнявайки своя ритуал, като държеше ръцете си изпънати и разперени пред тялото като филмов режисьор, определящ границите на кадър.

— Тялото показва какво се е случило — каза Дишър. — Ще забележите, че е прострелян два пъти в гърдите и веднъж в главата.

— Да — каза Стотълмайер. — Забелязах.

— Видяхте ли обаче, че има също и минаваща от край до край огнестрелна рана на дясната ръка? — попита Дишър.

Надникнах над масата и видях дясната ръка на Лорбър да се полюшва над ръба на стола: през средата на дланта му минаваше дупка от куршум.

— Да, видях и това — потвърди Стотълмайер.

Някога от гледането на подобна рана ми приляваше. Все още се чувствах неудобно, но бавно ставах по-аналитична и по-малко емоционална по отношение на реакциите си спрямо телата на хора, починали от насилствена смърт. Предполагам, че това беше неизбежно психологическо приспособяване, като се има предвид колко трупове виждах в крайна сметка за един типичен месец.

Погледнах към Монк, който изучаваше една кутия от пури, паднала от масата близо до краката на Лорбър — съдържанието ѝ се бе разпиляло по пода.

На бюрото имаше купа с отделно увити бонбони с кафе. Ако съдех по пурите и бонбоните, ми се струваше, че Лорбър е бил човек с орални предпочитания. Зачудих се дали е бил кърмен като бебе.

— Това е смъртоносният триъгълник — каза Дишър.

— Моля? — рече Стотълмайер.

— Двата изстрела в гърдите и последният, нанесен с цел довършване на жертвата, изстрел в главата — каза Дишър. — Това е смъртоносният триъгълник, с който един наемен убиец се служи, за да потвърди, че е убил жертвата си.

— Тогава защо е прострелял Лорбър в ръката? — попитах.

— Това не е била целта му — каза Дишър. — Лорбър е вдигнал поглед, видял е убиеца да стои пред него с пистолет, и е вдигнал ръце във възпиращо движение, сякаш за да каже: „спри, моля те, не ме убивай“. Убиецът е стрелял *през* ръката към сърцето му.

Дишър вдигна ръце пред тялото си, за да покаже как е станало. На мен ми звучеше логично. Дори Стотълмайер кимаше одобрително.

— Добро мислене, Ранди. — Стотълмайер хвърли поглед през рамо към Монк, който бе присвил очи към най-горното чекмедже, което бе леко отворено. — Ти какво смяташ?

— Има голям проблем с твоята теория — обърна се Монк към Дишър. — Брандън Лорбър не е убит.

— В гърдите и главата му има дупки от куршуми — каза Стотълмайер.

— Смъртоносният триъгълник — повтори Дишър.

— Да — каза Монк. — Виждам това.

— Тогава как можеш да кажеш, че това не е убийство? — попита Стотълмайер.

— Защото не е — каза Монк. — Умрял е от естествена смърт.

— Аз не съм детектив, господин Монк — казах, — но не мисля, че има нещо естествено в това да те прострелят три пъти.

— Не това го е убило — рече Монк.

— Никой не би могъл да оцелее, ако е прострелян между очите и право в сърцето — каза Стотълмайер. — Тези рани определено са смъртоносни.

— Ако е бил жив, когато са го простреляли — заяви Монк. — Но Лорбър вече е бил мъртъв. Починал е от инфаркт.

Всички се втренчихме в Монк. Това често ни се случва.

— Откъде знаеш това? — попита Стотълмайер.

— Ризата му е набръчкана — каза Монк.

— Моята също — рече Стотълмайер. — А аз не съм получил инфаркт.

— Усецам известни палпации^[1] — каза Монк, като погледна набръчканата риза.

— Ако успееш да ме убедиш, че си прав за това — каза Стотълмайер, — ще си изгладя ризата.

Монк извади от джоба си химикалка и посочи с нея към гърдите на Лорбър.

— Лорбър е бил десняк — каза той. — Когато е почувствал пробождащата болка, инстинктивно се е хванал за гърдите с дясната ръка, набръчквайки ризата си.

Всички — Стотълмайер, Дишър и аз — се наведохме над бюрото да погледнем ризата на Лорбър. Беше набръчкана на гърдите, което не бях забелязала преди. Вниманието ми беше насочено към огнестрелните рани. Мисля, че и това на Стотълмайер и Дишър също.

— Мятал се е отчаяно наоколо — обясни Монк. — Съборил е кутията с пурите си от масата с лявата си ръка, докато се е опитвал да стигне до най-горното чекмедже на бюрото, където си е държал таблетките нитроглицерин, но не е успял.

Дишър отвори чекмеджето с ръката с ръкавицата и наистина, вътре имаше шишенце с изписани по рецепта таблетки.

— Заради това почти си струваше проблемите по вкарването ти в сградата — обърна се Стотълмайер към Монк. — Значи смяташ, че шокът от гледката на тип с насочен към него пистолет със заглушител е докарал инфаркт на Лорбър?

— На мен би ми докарал — казах.

Монк поклати глава:

— Получил е инфаркта преди това.

— Откъде можеш да си сигурен? — попита Дишър.

— Тук няма достатъчно кръв — каза Монк. — Ако сърцето му още е изпомпвало кръвта, когато е бил застрелян, тогава кръвта щеше да е много повече. Сигурен съм, че медицинският експерт ще потвърди наблюдението ми.

— Разбира се, че си сигурен — каза Стотълмайер.

— Ами огнестрелната рана в ръката? — попита Дишър. — Това не доказва ли, че е умолявал убиеца да пощади живота му?

— Ако погледнете по-отблизо — каза Монк, — ще видите, че изходната рана е в дланта, а не в опакото на ръката, което показва, че

той още се е държал за гърдите, когато е бил прострелян. Ако беше държал ръката си вдигната, входната рана щеше да бъде в дланта му.

Стотълмайер взе един бонбон с кафе от купата, разви го и го пъкна в устата си, докато обмисляше онова, което Монк му каза. Потръпнах.

— Значи това не е убийство — каза Стотълмайер.

— Не, не е — рече Монк.

— На мен определено ми прилича на убийство — каза Дишър. Той изяде един бонбон и пъкна още два в джоба си за по-късно. Отново потръпнах.

— Но не е — повтори Монк.

Втренчих се в Стотълмайер и Дишър:

— Как можете да слагате в устата си тези неща?

Стотълмайер сви рамене:

— Ами предполагам, защото обичаме бонбони с кафе, Натали.

— Но тук е умрял човек. — Посочих с глава към трупа зад бюрото, за да подчертая думите си. — Точно пред вас е.

— Да, виждам това — рече Стотълмайер. — И какво?

Не можех да повярвам, че не виждат проблема.

— Навсякъде около него витае усещането за смърт — казах.

— Усещането за смърт — рече Стотълмайер. — Не мога да кажа, че това ме безпокои. А ти, Ранди?

— Никак — рече той.

— Добре, чудесно — казах. — Откъде знаете, че бонбонът не е отровен? Може би именно това е убило Лорбър.

— Ако беше изял бонбон преди смъртта си, някъде щеше да има обвивка — каза Монк. — А няма.

Погледнах го:

— Мислех си, че точно вие ще се съгласите с мен по този въпрос.

— Усещане за смърт? — рече Монк. — Хайде, Натали. Това просто е глупаво.

В сравнение, например, с това да пускаш дръжките на вратите си в миялната машина веднъж седмично. Но не изтъкнах този довод. Разполагах с по-добри боеприпаси.

— Тогава защо вие не си вземете бонбон?

— Те причиняват разлагане на зъбите — каза Монк, като огледа един бонбон и го върна обратно, сякаш беше опарил пръстите му. —

Разлагането и аз сме смъртни врагове.

— Изненадан съм, Монк. Всичко се разлага. Това е природен закон — каза Стотълмайер. — Като гравитацията.

Стотълмайер се ухили, доволен от себе си. Монк го изглежда студено.

— За какво му е на някой да застрелва човек, който вече е мъртъв? — попита Дишър.

— Не знам и не ме интересува — каза Стотълмайер. — Ако медицинският експерт успее да потвърди, че Лорбър вече е бил мъртъв, когато са го простреляли, тогава няма престъпление.

— Да, има — каза Монк. — Някой е осквернил труп.

— Това, което исках да кажа, Монк, е, че това не е убийство и следователно не е престъпление, за чието разследване отговарям.

— В такъв случай кой отговаря? — попита Дишър.

Стотълмайер сви рамене:

— Не знам, Ранди. Отрядът по разследване на оскверняването, предполагам.

— Ние имаме ли Отряд по разследване на оскверняването?

Стотълмайер се вгледа продължително в Дишър:

— Да, имаме.

— Така ли?

— Всъщност, ти отговаряш за него — каза Стотълмайер.

— Сериозно?

— Вече да — каза Стотълмайер.

— Мой собствен отряд — рече Дишър, грейнал. — Ще получа ли повишение?

— Честта е награда сама по себе си, не мислиш ли?

— Можем ли да го наречем специално поделение вместо отряд? — попита Дишър.

— Наричай го както искаш. Просто се обади на медицинския експерт да побърза с аутопсията на Лорбър, за да мога да разчистя този случай от бюрото си — каза Стотълмайер, а после се обърна към нас: — Няма да имаме нужда от услугите ти по този случай, Монк. Можеш да се прибереш вкъщи и да се заемеш с онова петно на килима.

— Това е безнадеждна кауза — изпъшка Монк.

— Съжалявам да го чуя — каза Стотълмайер.

Едва ли съжаляваше толкова, колкото аз.

— Сега можете да си изгладите ризата, за да не е набръчкана — каза Монк.

— Ще го направя — рече Стотълмайер. — При първа възможност.

— Сега е моментът — настоя Монк.

— Не мога просто да зарежа всичко, за да си глася ризата — каза Стотълмайер. — Имам работа за вършене.

— Но това е спешен случай от личен характер — Настоя Монк. — И се споразумяхме.

— Да, споразумяхме се. — Стотълмайер въздъхна и погледна Дишър. — Ще трябва да довършиш тук без мен, Ранди. Аз трябва да си изгладя ризата.

— По-късно ще ми благодарите — каза Монк.

— Не разчитай на това — каза Стотълмайер, докато излизаше от стаята.

[1] Опипване — метод на физикално изследване, който се основава на тактилното чувство при допир със структурите на човешкото тяло. Извършва се с дланта на ръката и с върха на пръстите. Получава се информация за формата, повърхността, консистенцията, подвижността на изследваната структура, за наличието на болезненост, на пулсации и др. — Б.ред ↑

4. Г-Н МОНК СИ ОТИВА У ДОМА

Килимът щеше да бъде сложен чак след два дни, но Монк не можеше да живее в един и същи апартамент с онова петно от кафе. И въпреки това за него не беше проблем да се премести в моето жилище, където знаеше, че под мебелите и килимчетата има скрити безброй петна.

Това е противоречие, но не очаквайте от мен да го обясня. Притежавам работни познания относно много от правилата във Вселената на Монк, но не за всичките. Боя се, че ако се опитам да ги науча всичките, щях да откача.

Последния път, когато Монк отседна в къщата ми в квартала Ной Вели в Сан Франциско, той повика хамалска фирма и ги накара да донесат всичките му мебели, дрехи, и дори храната от хладилника му. Затова се сметнах за късметлийка, когато го измъкнах от апартамента му само с осем куфара, каса минерална вода „Сиера Спрингс“ и всичките му домакински съдове.

На път към дома ми изложих правилата. Казах му, че не може да преподрежда мебелите ми, картините ми, или каквото и да било друго. Казах му, че не може да тършува в шкафовете, в чекмеджетата или в дрешниците ми. Казах му, че не може да се опитва да променя личните ми навици, независимо за колко отблъскващи, осъдителни или опасни ги смята. Моят дом беше моето пространство, в което можех да правя каквото ми се харесва, независимо как го караше да се чувства това.

Но все пак му дадох известна свобода. Позволих му да чисти, да мие съдове и да пере колкото му душа иска.

Това го направи щастлив, а и да си кажа честно, щеше да ми направи услуга. Не се бях занимавала много с чистене на къщата. Истината е, че след ден, прекаран с Монк, обикновено ми е втръснало от чистене и дезинфекциране, макар да не бях аз тази, която се занимаваше с това. След времето, прекарано с него, обикновено се наслаждавах на немарливостта си. Това се превърна във форма на отпускане и може би дори донякъде на бунт.

Боя се, че Джули следваше лошия ми пример. Стаята ѝ изглеждаше сякаш през нея е минал ураган. Боях се от онова, което можех да открия там, но вероятно не се изплаших толкова, колкото щеше да се изплаши Монк, когато я видеше.

Поне стаята за гости си беше така както Монк я беше оставил последния път, когато отседна при нас. Предполагам, някак съм знаела, че ще се върне някой ден.

Влязохме в дневната, всеки понесъл по два от еднаквите му куфари. Бяхме преполовили коридора към стаята за гости, когато той застина, накланяйки глава на една страна.

— Какво е това? — попита.

— Какво е кое?

— Този шум — каза той.

Заслушах се. Чух леко трополене.

— О, това е просто колелото — казах.

— Какво колело? — попита той.

— Колелото на Хами — казах. — По цял ден се върти на него.

— Коя е Хами?

— Хамстерът на Джули — казах, като пренебрегнах написаните на ръка табели: „не влизай“, „нарушители не се допускат“ и „опасни отпадъци“ и отворих вратата на спалнята на Джули. — Аз се грижа за Хами, докато Джули е на лагер.

Клетката на три нива беше върху парче вестник близо до леглото на Джули. Хамстерът тичаше по колелото си, движейки се толкова бързо, че приличаше на неясно размазано петно.

Монк също.

Когато се обърнах, куфарите му бяха там, но той беше изчезнал.

По-големият брат на Монк, Амброуз, още живееше в двуетажната къща във викториански стил, в която бяха израснали, в старомодното градче Тюксбъри, точно през моста Голдън Гейт в Марин каунти. Всъщност Амброуз никога не излизаше. Страдаше от агорафобия.

Амброуз беше неумел в социалните контакти, което би трябвало да се очаква от човек, който малко или никак не общуваше с хора. Но беше изключително начетен по стотици мъгляви теми и сам се беше

научил да говори шест езика, включително мандарин — умения, които използваше, за да пише технически наръчници, енциклопедии и учебници.

Доколкото знам, Амброуз беше излизал от къщата само два пъти за трийсет години: веднъж, когато къщата се беше запалила, и втори път, когато му се беше наложило спешно лечение, защото си мислеше, че е смъртоносно отровен.

Монк имаше нещо общо и с двете произшествия, които, по една случайност, бяха свързани с разследвания на убийства. Това са дълги истории, затова няма да ви отегчавам с тях сега, но в светлината на тези преживявания, беше напълно естествено, че Амброуз показва известна боязън, когато отвори входната си врата и ни видя двамата, застанали там.

Той сграбчи рамката на вратата, сякаш се страхуваше, че може да го извлечем в предния двор.

Амброуз носеше кариран пуловер с цип, фланелена риза с дълъг ръкав, закопчана на маншетите, работни панталони от рипсено кадифе и чифт обувки „Хъш Пъпис“, толкова лъскави, че в сравнение с тях рубинените пантофки на Дороти изглеждаха без блясък. Ризата му, също като тази на Монк, беше закопчана на яката.

— Здравей, Ейдриън — колебливо каза Амброуз. Той почти всичко вършеше колебливо. — Здравей, Натали.

— Приятно ми е да те видя, Амброуз — казах.

— За мен е неочаквано удоволствие да те видя, Натали. — Амброуз погледна Монк: — Кой е умрял?

— Никой — каза Монк. — Идвам ти на гости.

— Ти никога не идваш на гости. Идваш само ако се обадя, а аз не съм се обадил. В такъв случай, щом никой не е умрял, защо си тук?

— Нужно ли е човек да има причина да посети дома на дедите си? — попита Монк.

Амброуз плъзна поглед покрай Монк и ми се усмихна:

— Не и когато е придружен от такава красива жена.

Изчервих се. Амброуз малко си падаше по мен. Не мисля, че това се дължеше на жизнерадостния ми характер или на пленителната ми красота. Истината е, че той си беше паднал и по Шарона. Ние бяхме единствените две жени, идващи да го видят, от години насам.

Но все пак бях поласкана. Чувствата му бяха искрени, а напоследък у един мъж е доста трудно да се намерят чувства, особено искрени. Поне на мен ми е трудно.

За периода от около година, откакто се бях запознала с Амброуз, бях прекарала с него няколко вечери, като играехме шах и ядахме пуканки. Беше мил човек. Но внимавах да не го виждам твърде често, защото не исках да му хрумнат грешни идеи за нас двамата.

Той ни направи знак да влезем вътре. Влязохме и той веднага затвори вратата след нас и пусна резето.

С изненада видях, че дневната още беше претъпкана с класьори за папки, пълни с поща и събирани трийсет години вестници, натрупани на купчини почти до тавана.

Амброуз ги пазеше всичките за баща им, който излязъл за китайска храна през 1972 и се върнал едва преди няколко месеца, когато неочаквано се обади на Монк за услуга. Баща им, който работел като шофьор на камион, попаднал в затвора по обвинение за неплатени глоби за неправилно паркиране или някаква друга подобна дреболия. Необходимо му било Монк да го измъкне от затвора, иначе щял да си изгуби работата, задето не е направил доставката навреме.

Монк не ми говореше много за повторната им среща, но знаех, че са стигнали до някакво разбирателство и че баща им се беше отбил да види Амброуз на излизане от града.

— Защо все още държиш целия този боклук? — попита Монк, като подравни една от купчините с вестници.

— Пазя ги за татко — каза Амброуз.

— Но татко се върна — каза Монк. — Вече можеш да престанеш да ги запазваш.

— Той ми каза да продължавам, докато успее да ги прибере.

— Никога няма да ги прибере — рече Монк.

— Именно ти казваше, че той никога няма да се върне — каза Амброуз. — И сгреши. Той се върна.

— Само защото му бях нужен, за да свърша нещо за него — поясни Монк.

— Аз съм му нужен, за да свърша това за него — каза Амброуз. — Ще се върне за всички тези неща.

— Той се подиграваше с теб — каза Монк.

— Да не искаш да кажеш, че той не се нуждае от мен? — изкрещя Амброуз и ме стресна. — Да не мислиш, че си единственият, от когото той се нуждае?

— Той не се нуждае от никого от двамата ни — каза Монк. — Не и докато не му потрябваме.

— Говориш пълни безсмислици, Ейдриън.

— Татко не е човек, на когото можеш да разчиташ особено когато става въпрос за зачитане на чувствата на останалите. Виж какви неудобства ти създава.

— Това не е проблем за мен. Правя го от години.

— Това имах предвид — каза Монк.

Амброуз ми се усмихна, без да му обръща внимание:

— Искаш ли чаша вода?

— Не, благодаря — казах.

— А един сладолед сандвич? — попита Амброуз. — Много са вкусни.

— Ще ми се да можех — казах, — но следя теглото си.

— Сигурно затова си оставаш толкова стройна и добре оформена.

Мисля, че в думите му може и да имаше противоречие, но все пак се усмихнах.

Той вдигна купчина книги от масичката за кафе. Бяха завързани с червена панделка. Връчи ми ги.

— Пазех ги за теб — каза.

— Ти пазиш всичко — промърмори Монк.

— Това са екземпляри от най-новите ми книги — каза Амброуз.

Хвърлих поглед към гръбчетата на книгите. Имаше наръчник за потребителите на безжичния рутер „Линкнет“ WMA24Z7, упътване за инсталиране на нисковолтова система за външно осветление и инструкции на шведски и английски за сглобяване на сложен шкаф за книги. Сигурна съм, че беше написал и двете версии.

— Благодаря ти — казах. — С нетърпение очаквам да ги прочета.

— Надписани са — каза той гордо.

Разгърнах корицата на наръчника за „Линкнет“. Беше написал: „На Натали. Нека всичките ти връзки, жични и безжични, се радват на непрестанна интензивност“.

— Много си мил, Амброуз — казах и го целунах по бузата. —
Никой никога преди не ми е надписвал наръчник.

— Имам го на испански, ако се интересуваш — каза той. — И
него съм го писал аз.

Монк се прокашля. Амброуз го погледна, сякаш беше забравил за
присъствието му.

— Защо си тук? — попита Амброуз.

— Трябва да остана за ден-два — каза Монк. — Въпросът е
спешен.

— Какъв тип спешен въпрос?

— От типа „петно от кафе“ — каза Монк.

Амброуз кимна сериозно.

— Защо не каза така още отначало?

— Не исках да те шокирам — рече Монк.

Амброуз го потупа успокоително по гърба:

— Всичко е наред, Ейдриън.

— Ти не разбираш — каза Монк. — Не е за първи път.

— Знам — рече Амброуз.

— Толкова се срамувам. — Монк опря чело на рамото на брат си.
Измъкнах се дискретно и излязох навън да взема багажа.

5. Г-Н МОНК И СВОБОДНИЯТ ДЕН

Оставих Монк в къщата на Амброуз и се отправих в големия широк свят, за да се насладя на първия си напълно свободен ден от цяла вечност.

Влязох обратно в града и се отклоних към Рибарския кей — район, който обикновено избягвах заради гъмжилото от туристи. Но на крайбрежната ивица има пекарна „Будин“ и там правят най-хубавия хляб от заквасено тесто на земята. Изкушението от самун топъл хляб, който да си занеса вкъщи, беше твърде силно, за да го пренебрегна.

Прекарах двайсет минути в търсене на място за паркиране, а после застанах на опашка за хляб, наблюдавайки как туристите се снимат пред табелата на Рибарския кей, за да докажат на всички роднини и приятели, че наистина са били там. Не бях сигурна защо си правеха труда. Аз не смятах, че на кея има нещо друго, което си струваше да се посети и запомни, освен пекарната.

Кеят не беше служил като истинско товарно или индустриално място от десетилетия. Беше се изродил в безочлив капан за туристи, разположен на брега търговски център с морски мотив и карнавална атмосфера. Беше пълен с долнопробни сувенирни магазини, мрачни павилиончета за бързо хранене, и евтини ресторанти за морска храна, които хвърляха повече усилия за покриването на стените си с рибарски мрежи и дребни предмети от моряшкия живот, отколкото за приготвянето на прилична храна. В кея не беше останало почти нищо автентично или очарователно, и тази автентичност и очарование намаляваха все повече с течение на времето. Това печално положение, изглежда, важеше за почти всичко напоследък, включително за много хора, които познавах.

Беше хубав, ясен ден и откъм водата появяваше резлив ветреца с дъх на сол, затова вместо да се върна при колата, се поразходих до парка „Виктория“, който се намира точно под Жирардели Скуеър и от него се разкрива страхотна гледка към залива.

Освен това паркът е и първа и последна спирка на легендарния трамвай. Тълпи от туристи се редят там, докато чакат да се повозят, затова има много улични артисти, карикатуристи и разполагащи стоките си на тротоара амбулантни търговци, надяващи се, че публиката, която са успели да хванат, по-скоро е готова да харчи пари за боклуци, отколкото да не прави нищо.

Седнах на една пейка и се загледах към шхуните от деветнайсети век, завинаги закотвени на кея на Хайд Стрийт, платноходките, прескачащи белите гребени на вълните и ферибота на път към Алкатрас. Беше приятно и за малко се замечтах.

Преди да се усетя, разсеяно бях довършила целия хляб. Дотук със следенето на теглото.

Станах и заразглеждах бижутата, които амбулантните търговци продаваха върху мукавени масички и щайги от ябълки. Купих едно колие и няколко чифта обици за Джули, за да знае, че съм си мислила за нея, докато я нямаше. Запитах се дали ѝ липсвам. Вероятно се радваше да е сама за разнообразие, точно както аз. Никога не ми се удаваше възможност да седя в парка, да ям хляб и да вземам на подбив туристите. Прекарвах си страхотно.

Отидох пеша до Жирардели Скуеър — търговски център в сграда, която някога била прочута шоколадова фабрика в Сан Франциско. Сега шоколада го правят в Сан Леандро, но Жирардели не прави голям въпрос от това. Никой не е оставил сърцето си в Сан Леандро^[1].

На площада има книжарница, посветена на книгите за изкуство и архитектура. Прелистих една голяма книга за тики^[2] и хавайския стил и си спомних пътуването си до Кауаи с Монк. Спомних си го с много по-голямо чувство за хумор и привързаност, отколкото изпитвах навремето, но понякога миналото е такова. Спомняш си онова, което искаш да си спомняш.

Запитах се как ли се разбира Монк с Амброуз. Забавляваха ли се? Караха ли се? Или се бяха оттеглили в отделни ъгли на голямата къща, като всеки от тях едва забелязваше присъствието на другия?

Изкушавах се да се отбия и да проверя лично. Отхвърлих тази мисъл и се обадох на огнебореца Джо, моят наистина близък приятел, за да го попитам дали е свободен за вечеря. За мой лош късмет, Джо

беше в пожарната и днес беше вторият ден от четиридневното му дежурство.

Затова опитах с доктор Полански — енергичен дерматолог и възстановил се прокажен, с когото се запознах във връзка с един от случаите на Монк. Но и с него ударих на камък. Беше в някаква колония на прокажени в Маями. Късметлия.

Понечих да се обадя на Скутър, но се опомних, когато бях набрала номера му до половината. Какво, по дяволите, не ми беше наред? Погледнах си часовника. Бяха минали два часа от първия ми изпълнен със свобода следобед, а вече не знаех какво да правя.

И точно тогава осъзнах, че съм седнала да проведа телефонните си разговори пред един от карикатуристите. Човекът беше възрастен, може би прехвърлил петдесетте, и имаше вид, сякаш беше изял нещо толкова кисело, че загорялото му от слънцето лице беше останало трайно присвито и нацупено. Дори за мен щеше да е лесно да направя карикатура на лицето му, а аз не умея да рисувам.

Художникът вече се беше заел усърдно да ме увековечава, когато се усетих, че седя там, така че беше твърде късно да се извиня и да се отдалеча. Бях хваната натясно, не само в едно отношение.

Какво беше станало с плановете ми да внеса промяна в живота си? Да поема известни рискове? Да си създам нови приятелства? Сан Франциско беше пълен с нощни клубове, галерии и културни събития. Тогава за какъв дявол седях тук? Зачудих се дали Джули и Монк се чувстваха така объркани без мен, колкото очевидно аз без тях. Съмнявах се. Това ме накара да се запитам кой от кого се нуждае всъщност. Може би Скутър беше прав за мен.

Художникът довърши карикатурата ми, пъкна я в мукавена рамка с форма на вагонче от трамвая и гордо ми я връчи, сякаш беше безценна наследствена реликва.

Хвърлих ѝ един поглед. Предполагам, че беше възможно рисунката да изобразява мен. Можеше да е и Барбара Буш, Никол Кидман, Еди Мърфи, или всеки от туристите, които чакаха въжената железница. Лицето беше безинтересно и незапомнящо се.

Може би именно така му изглеждах в действителност. Определено това беше начинът, по който се чувствах. Може би той беше уловил не лицето, а душата ми.

Запитах се дали изглеждах различно, когато бях с Монк или Джули. Трябваше да се върна някой път и да се видя с господин Сърдитко, когато бях с някого от тях.

Дадох му десет долара, върнах се до пекарната „Будин“ за нов самун хляб и после се прибрах с колата вкъщи.

Изпрах, платих няколко сметки, а за вечеря си приготвих сандвич с риба тон и изпих чаша вино, което струваше почти колкото карикатурата ми.

Умея ли да живея, или напротив?

Напълних отново чашата с вино и я взех със себе си за продължителна вана с мехурчета, където се настаних с написания от Амброуз наръчник за инсталиране на нисковолтово външно осветление.

Не беше вълнуващо четиво за вана с мехурчета, но бях впечатлена от въображението му. От написаното въобще не бихте се сетили, че той всъщност никога не е виждал нисковолтова осветителна система в нечий двор, а още по-малко пък сам да е инсталирал такава. Описанията му бяха ясни, цветисти и авторитетно написани. Посвещението също не беше лошо: *„На Натали. За мен ти си високоволтова система“*.

Като се има предвид, че прекарах първата си свободна вечер от цяла вечност насам, седнала в хладката вода във ваната, като отпихах евтино вино и четях наръчник с инструкции, успокояващо беше да знам, че мога да пратя искри някъде.

Точно в девет сутринта бях пред входната врата на Амброуз, готова за работа. Може дори да се каже, че бях изпълнена с нетърпение.

— Добро утро — казах. — Как прекарахте вечерта?

— Гледахме *„Опасност“*, а после аз приготвих лингуини за вечеря — отговори Амброуз. — Ейдриън измери спагетите.

— Това не те ли подлуди?

— Всъщност, да — призна Амброуз. — Но какво можех да сторя? Това го прави щастлив.

— Знам точно как се чувстваш.

Бях впечатлена. Амброуз беше човек, който се бореше със собствените си осакатяващи психологически проблеми, но те не го бяха направили сляп за особените нужди на брат му, нито пък го бяха направили по-малко състрадателен по отношение на тези нужди. Погледнах Амброуз в изцяло нова светлина.

— Беше мъчително преживяване — поясни Амброуз, като се дръпна встрани, за да ме пусне да вляза.

— Мога да си представя, повярвай ми — казах. — Живея с това всеки ден.

— Предпочитам сам да измервам спагетите.

Канех се да се засмея, но преглътнах смеха си, когато видях изражението на лицето му. Не се шегуваше.

— Мериш си спагетите?

— Ами няма кой да го направи вместо мен — каза Амброуз. — Вече нямам навика да поверявам тази отговорност на някой друг, макар че като бяхме деца, това беше задача на Ейдриън.

Не можех да си представя какво ли е било да растат в онази къща, но започвах да разбирам защо баща им беше избягал — не че одобрявах постъпката му, разбира се.

— Ти си добър брат, Амброуз — казах. — Къде е господин Монк? Да не би да е в кухнята и да брои парченцата „Уийт Чекс“ в купичката си?

— Ейдриън направи това още преди часове — каза Амброуз. — Сега се мотае в стаята си.

Качих се горе и намерих вратата на стаята на Монк широко отворена. Той лежеше върху малкото си единично легло и се усмихваше под мустак, докато четеше книга с комикси за Мармадюк. Те му бяха любимите.

— Намерихте ли някой хубав, господин Монк?

— Всичките са добри, но този е класически. — Той обърна книгата така, че да мога да видя рисунката.

Мармадюк, огромното куче, се опитваше с близане да смъкне покрива на една кола. Зад кучето на един уличен ъгъл стоеше дете и държеше табела, на която пишеше: „МИЕНЕ НА коли: 5 ДОЛАРА“.

— Не е ли забавно? — каза Монк. — Не мога да спра да се смея.

— Вие не се смеете — рекох.

— Да, смея се. Погледни ме.

— Повярвайте ми, не се смеете. Просто на лицето ви е изписана голяма усмивка.

— Това е смях — каза той.

— Не, това е усмивка. При смеха е различно. Има звуци.

— Сигурно се смее вътрешно.

— Вероятно е така — предположих.

— Гръмогласно — каза той.

— Щом казвате.

Огледах се из стаята. Беше оскъдно украсена. Имаше флагче на отбора „Фортинайърс“, начертана на ръка карта на аварийните изходи, масичка за списания и семейна снимка на Монк, Амброуз и родителите им, всички застанали сковано, с ръце отстрани до телата, на около две стъпки един от друг. Приличаха на статуи. Беше плашещо.

Той имаше машина за лъскане на обувки — нещо, което обикновено не се случва да видите в стаята на едно хлапе — или в чиято и да било стая, като стана въпрос. Имаше също и изтривалка, за да си изтриете краката. Той имаше два еднакви чадъра, сложени в поставка, комплект за лъскане на камъни на бюрото и пълна колекция романи в стил „мистъри“ от поредицата „Енциклопедия Браун“ на етажерката за книги.

Тъкмо отивах да погледна книгите, когато забелязах, че вратата на дрешника му е открехната. Крайчецът на женска усмивка привлече погледа ми. Отворих вратата и с изумление видях плакат на Фара Фосет, залепен с тиксо от другата страна.

— Значи харесвате Фара Фосет? — попитах го.

— Тази фирма не ми е позната — каза той. — Фасетите на Киблър са най-добрите. Правят и хубави дръжки за врати.

— Говоря за нея. — Почуках по плаката с кокалчето на пръста си. — Фара.

— О, да — каза Монк. — Беше истинско сладкишче.

— Искате да кажете, сладурана — казах.

Монк кимна:

— Наистина я бива да танцува рок.

Той очевидно нямаше представа коя е тя. Предполагах, че беше сложил този плакат в стаята си само защото всички останали момчета са имаш такъв. Те до един са смятали, че тя е страхотна и Монк е

искал да се впише. Намирах това за мило, а също и за невероятно тъжно.

Реших да не го смуцавам, като задълбавам във въпроса.

— Какво е усещането да сте си отново у дома и да спите пак в старата си стая, господин Монк?

Той остави книгата си и ме погледна:

— Странно. Имах навика да седя в това легло и да си мечтая какъв ще бъде животът, когато порасна. А ето че сега съм тук.

— Развиха ли се нещата така, както си представяхте?

— Не точно — каза Монк. — Мислех си, че ще стана инспектор в калифорнийското щатско управление по мерките и теглилките. Имах навика да слизам до бензиностанцията на ъгъла и да проверявам дали помпите са точни, просто за забавление. Много диви времена бяха.

— Така звучи — рекох. — Защо си променихте решението?

— Не пожелаха да ме приемат. Казаха, че съм прекалено старателен. Как е възможно да си прекалено точен и взискателен за управлението по мерките и теглилките?

— Непонятно е — казах.

— Така че вместо това станах полицай. Не е толкова различно от мерките и теглилките. Поддържам правилното равновесие на нещата.

— Определено го правите.

— Снощи измерих лингуините вместо Амброуз — каза Монк, като сниши глас. — Той така и не овладя това умение. Макар и да не може да излиза от къщата, явно му липсват елементарните умения за оцеляване, необходими за съществуване във външния свят.

— Като например измерването на спагетите — казах.

— Толкова е тъжно — каза той. Да, тъжно беше и за двамата.

Що за майка е тази, която кара децата си да се уверят, че всички спагети в чиниите им са с еднаква дължина? Госпожа Монк трябва да е била луда. Но знам, че въпреки това са я обичали.

От мисълта какво ли трябва да е било детството на Монк и Амброуз ми се доплакваше и ми се приискваше да си взема назад всяко лошо нещо, което някога бях казвала по адрес на собствените си родители. Те никога не бяха искали от мен да си меря спагетите.

Клетъчният ми телефон звънна. Погледнах да видя кой се обажда и без да вдигам телефона, разбрах, че някой нещастен гражданин на Сан Франциско нямаше да празнува повече рождени дни.

[1] Алюзия на песента „Оставих сърцето си в Сан Франциско“.
— Б.пр. ↑

[2] Стил в дърворезбата, най-често представяван от големи дървени фигури. — Б.пр. ↑

6. Г-Н МОНК И ПОСЛЕДНИЯТ ПРЕДЕЛ

Хотелът на летището „Еърпортър“ в Сан Франциско беше разпадащ се пример за архитектурата от ранните 60 години на двайсети век.

Името на хотела беше изписано с лющещи се шперплатови букви по протежение на фасада от вулканичен камък. Цялата предна част на постройката беше леко наклонена под ъгъл, за да събужда представата за опашна перка и чувство за движение. Вместо това изглеждаше така, сякаш мястото всеки момент ще се срути — ако първо не бъдеше сравнено със земята от някой от пристигащите самолети, които при насочване към пистата се снишаваха толкова ниско, че колесниците им едва не одраскваха покрива.

Хотелът не само се намирал на пистата на летището, но освен това беше и точно до магистрала 101, и бях напълно сигурна, че единственият човек, който се наслаждаваше на тих и спокоен престой, беше мъртвецът, когото бяхме дошли да видим.

Затова не можех да проумея защо паркингът беше пълен с коли, а на прозореца на фойето беше включен светещият знак „няма свободни стаи“. По-скоро бих предпочела да спя в колата си, отколкото да отседна на подобно място.

Едно такси беше паркирано близо до депото за товарене зад „конференцията център“ на хотела — преустроен фабричен склад, свързан с главната сграда чрез дълъг покрит коридор. Дясната задна врата на колата беше отворена, а точно до нея беше тялото.

Криминалистите правеха снимки на всичко и претърсваха близката околност за веществени доказателства. Двама отегчени служители от моргата стояха до носилка с колела и държаха празен чувал за трупове в очакване на потвърждение, че могат да отнесат трупа.

Дишър разпитваше таксиметровия шофьор — азиатец, който говореше бързо на китайски и жестикулираше още по-бързо. Лейтенантът държеше в ръка химикалка, готов да запише нещо в

бележника си в мига, щом разбереше нещо от онова, което казваше таксиметровият шофьор.

Стотълмайер стоеше до тялото с ръце в джобовете и дъвчеше клечка за зъби, наблюдавайки как се приближаваме.

— Благодаря, че дойдохте.

Поне това мисля, че каза. Думите бяха заглушени от звука на приземяващ се самолет.

С крайчеца на окото си видях някакво движение. Шофьорът на таксито имитираше човек, който изниква неочаквано и стреля с пистолет. Описанието беше много живо. Таксиметровият шофьор щеше да бъде страхотен партньор при игра на живи картини. Поне сега Дишър разполагаше с нещо, което да запише в бележника си.

Монк обикаляше около тялото, като го оглеждаше от различни ъгли. Аз също, поради липса на по-добро занимание. След минута-две вдигнах очи и видях Стотълмайер да ме гледа изпитателно. Той изчака и проговори чак след като самолетът мина над нас.

— Е, какво мислиш, че се е случило тук?

Почувствах нервна тръпка. Сякаш отново се повтаряха часовете ми по френски в седми клас. Седях в дъното на стаята и се молах учителят, Джино Барсугила, да не посочи мен.

— Наистина не съм компетентна да изкажа мнение — казах.

— Не смятам така. Ти си наблюдателна, била си на много местопрестъпления и вече от доста време се движиш в близост до полицаи. Обзалагам се, че знаеш за тази работа повече, отколкото си мислиш.

Може би беше прав. Ако се съдеше от разиграната от таксиметровия шофьор драматизация на стрелбата, мястото, където се намираще таксито и положението на тялото, на мен ми се струваше очевидно какво се е случило, затова опитах.

— Добре. Струва ми се, че таксиметровият шофьор е спрял и в минутата, когато жертвата е излязла от колата, някой е изскочил иззад онзи контейнер там и го е застрелял.

Отидох до мястото, където според мен беше стоял стрелецът, и се обърнах да погледна сцената от неговата гледна точка.

Стоях точно пред колата.

— Ако убиецът е стоял тук — казах, — таксиметровият шофьор трябва да го е видял наистина добре.

Видях охранителна камера, монтирана над депото за товарене, друга — над вратата към конферентния център и още една върху една висока лампа на паркинга.

Стотълмайер кимна:

— Не е зле.

— Дадохте ми лесна задача. Това не е било точно работа на гениален престъпник — поясних. — Било е просто обикновена стрелба.

— Определено изглежда така — каза Стотълмайер и се обърна към Монк, който се беше навел навътре към задната седалка на таксито. — Освен ако не искаш да добавиш нещо.

— Под седалката има наскоро залепена дъвка. — Монк се изправи в цял ръст и посочи обвинително към трупа. — И съм сигурен, че той е отговорен за това.

— Хубаво е това да се знае — каза Стотълмайер. — Така ще има един въпрос по-малко, който да ме държи буден през нощта.

Дишър дойде при нас, като напъха бележника във вътрешния джоб на якето си.

— Таксиметровият шофьор е качил Стайп при хотел „Белмонт“ на Юниън Скуеър и го е докарал право тук. Той потвърждава онова, което знаем и което ни казаха другите свидетели. Е, поне така мисля. Китайският ми е малко ръждясал.

— Говориш китайски? — попита Стотълмайер.

— Не — каза Дишър. — Затова е занемарен. Не го използвам.

— Имало е и други свидетели? — попитах.

— Няколко души на паркинга са го видели, а също и още няколко от прозорците на хотелските си стаи — каза Дишър. — Щяхме да имаме дори още повече свидетели, ако изстрелът не е бил заглушен от самолет, влизащ в пистата, за да се приземи.

— Щом имате всички тези свидетели и видеозапис на стрелбата — казах, — за какво ви трябва господин Монк?

— Не знаем кой или защо го е направил — каза Стотълмайер. — Нито пък къде да го намерим.

— Това не важи ли за началото на повечето разследвания на убийства? Мислех си, че включвате господин Монк в разследването само за наистина заплетените случаи.

— Този е малко по-сложен, отколкото изглежда, Натали — каза Стотълмайер.

— Много по-сложен. — Монк погледна намръщено към трупа. — Този човек е имал много врагове, които са искали смъртта му. Може до края на живота си да не ги открием всичките.

— Защо казваш това? — попита Стотълмайер.

— Защото той е бил противно, мръсно, отвратително човешко същество — каза Монк. — А противните, мръсни, отвратителни човешки същества си създават врагове.

— Все още не знаеш нищо за него.

— Дъвчел е дъвка — каза Монк, сякаш това обясняваше всичко.

— Много хора дъвчат дъвка, Монк. Това не ги прави лоши хора.

— Този човек е залепил топче предъвкана храна, подгизнала от противните му телесни течности, под седалката на такси. Ако не го бяха убили тук днес, това такси щеше да продължи да си пътува, да вземе друг пътник и някой невинен, нищо неподозиращ, чисто живеещ човек щеше да седне на тази седалка. Един Господ знае какво можеше да се случи тогава.

— Ще се съглася с теб, че не е бил много внимателен. Но не това превръща този случай в предизвикателство.

Монк гневно изглежда трупа:

— Надявам се да гориш в ада.

Каза и разни други неща, може би дори няколко ругатни, но те бяха заглушени от преминаващ над главите ни самолет. Той летеше толкова ниско, че инстинктивно се сниших, за да не бъда обезглавена от колесника му или премазана от рухването на сградата. Щом самолетът отмина, проговорих:

— Не е като да се е удавил във въздуха, да е бил нападнат от алигатор или да е открит в стая, заключена отвътре. Не виждам какво му е толкова сложното на това.

— Това е странно — каза Стотълмайер, — защото преди пет минути смяташе, че не си компетентна да изкажеш мнение.

Свих рамене:

— Обвинявайте единствено себе си.

— Ще проумееш сложността на ситуацията, след като видиш видеозаписа от охранителната камера — каза Стотълмайер. — Наредих да я занесат в кабинета на управителя да си чака реда.

Капитанът даде знак на служителите от моргата да отнесат тялото, после поведе Монк, Дишър и мен през паркинга към фойето.

— Между другото, Монк, тази сутрин получих доклада на медицинския експерт относно Лорбър — каза Стотълмайер. — Ти беше прав. Бил е мъртъв поне от десет минути, преди да го прострелят. Това вече не е мой или твой проблем.

— Това е случай за Специалния отряд за борба с оскверняването — каза Дишър. — Или СОБО, както е познат в кръговете, занимаващи се с прилагане на закона.

— Какви „кръгове, занимаващи се с прилагането на закона“? — попита Стотълмайер.

— Този. Вие и аз — каза Дишър, като описа кръг с пръста си. — И Монк и Натали.

— Аз не отговарям за прилагането на закона — рекох.

— Но си в кръга — каза Дишър, като отново завъртя пръст. — Значи знаеш. Всички в кръга знаят.

— СОБО има нов случай — каза Монк.

— Наистина ли? — възкликна развълнувано Дишър.

— Оскверняването на това такси. — Монк посочи към колата, а после към чувала за трупове, която откарваха с носилката на колела. — От онзи човек.

— Той е мъртъв — каза Дишър. — Не можем да направим още кой знае какво, за да го накажем.

— Трябва да бъде въздадена справедливост, лейтенант — каза Монк. — Той трябва да бъде държан отговорен, пък било то и само като се спомене името му.

— Как му е името, между другото? — попитах.

— Конрад Стайп — отвърна Стотълмайер.

Името ми звучеше познато.

— Защо знам това име?

— Ще видиш — каза Стотълмайер и отвори вратата към фойето.

Введе ни в тясна стая без прозорци зад рецепцията, където имаше събрани осем видеокасетофона и няколко монитора.

— Детективи от отдела за борба с порока и отдел „Наркотици“ са нахлували в това място няколко пъти през годините — поясни Дишър. — Затова от управата са сложили навсякъде добре виждащи се камери,

за да се опитат да обезсърчат сключването на споразумения на четири очи и пласирането на наркотици.

Какво очарователно място, на което да отседнеш.

Монк изопна плещи.

— Тогава защо убиецът го е застрелял тук? Защо не някъде другаде, където е нямало да бъде записан от камера?

— Защото е искал да го видят — каза Стотълмайер.

Дишър включи видеото. Изображението върху монитора беше разделено на четвъртини: всяка показваше различен ъгъл от депото за товарене, докато таксито се приближаваше.

Стайп излезе от колата. Иззад контейнера за боклук излезе мъж, простреля го веднъж в челото и после побягна вътре в конферентния център.

Беше внезапно, жестоко и шокиращо, и се случи точно както бях казала, че е станало.

Е, почти.

Убиецът изобщо не изглеждаше както си бях представяла. Бях си представяла татуиран гангстер. Истинският стрелец обаче носеше яркооранжева риза с отличителен знак във формата на избухваща звезда на гърдите, черни панталони и черни ботуши.

Освен това убиецът имаше заострени уши, прешлени, виждащи се под челото му, и слонски хобот в средата на лицето, който висеше надолу чак до брадичката му.

Познах го веднага.

— О, Боже мой — възкликнах. — Това е Господин Хоботко.

7. Г-Н МОНК И ПОЧИТАТЕЛЯТ

Монк изучаваше застопорения единичен кадър, показващ убиеца със слонския хобот.

— Познаваш ли този ненормалник?

— Разбира се, че го познавам — казах.

— Да не ти е старо гадже?

— Не — рекох. — Вие не го ли разпознавате?

— Не поддържам връзки с откачалки — каза Монк.

— Това е господин Хоботко, началник по сигурността на космическия кораб „Дискавъри“ — заявих. — Е, всъщност не точно той, а човек, облечен така, че да прилича на него.

И точно тогава осъзнах защо името на жертвата ми е познато.

— Конрад Стайп не беше ли създателят на „Отвъд Земята“.

Стотълмайер кимна.

— Едно е да застреляш някого — казах. — Но това е било нещо повече — продължих. — Стайп е застрелян от човек, маскиран като един от създадените от него телевизионни герои. Някой изпраща послание.

— Сега започваш да схващаш ситуацията — каза Стотълмайер.

— Толкова ли трудно ще е да открием подобен ненормалник? — попита Монк, като посочи към екрана. — Втурнал се е тичешком в конферентния център. С всички тези свидетели наоколо, някой трябва да го е видял. Няма голяма вероятност да успее да се смеси с тълпата.

Стотълмайер погледна Дишър:

— Покажи на Монк кадрите от етажа, на който е конферентният център.

Дишър натисна няколко бутона и изображението на екрана беше заместено от четири кадъра, показващи огромна банкетна зала, пълна със стотици хора. Те се тълпяха в дълги, тесни редици, оглеждайки десетките амбулантни търговци, които продаваха тениски, книги, видеокасети, фигурки и плакати.

Повечето хора бяха облечени в разноцветни варианти на екипировката, с която беше облечен убиецът, със същия отличителен знак с форма на избухваща звезда на гърдите. И определено поне една трета от тези хора имаха и заострени уши и слонски хоботи. Друга една трета имаха извънземна смесица от големи криви зъби, козина, опашки, хищнически нокти, люспи, многоцветна кожа и какви ли не други допълнителни придатъци.

Монк се наведе напред и се втренчи невярващо в екрана.

— Арестувайте ги всичките — рече той.

— По какво обвинение? — попита го Стотълмайер.

— Шегувате ли се? — рече Монк. — Очевидно здраво са се надрусали с ЛСД. Отпращат се на наркотично пътешествие. Питай Алиса.

— Коя е Алиса? — попита Дишър.

— Цитира книга, Ранди — каза Стотълмайер.

— Беше част от текста на песен на „Джеферсън Еърплейн“ — казах.

— Това беше предупреждение, приятели, и най-добре да се вслушате в него — каза Монк. — Кажете „не“ на наркотиците или ще изтръгнете собствените си очни ябълки.

— Не си спомням Алиса да си е изтръгнала очните ябълки — казах.

— Такъв е бил подтекстът — рече Монк.

— Не виждам тук никакви доказателства за употреба на наркотици — каза Стотълмайер.

— Погледнете ги, капитане. Това са надрусани хипита. Какво друго обяснение би могло да има?

— Това е конференция на почитатели на „Отвъд Земята“, господин Монк — казах. — Всички те са маскирани като извънземни от телевизионното шоу.

— Какво телевизионно шоу? — попита Монк.

— Онова, за което Конрад Стайп написа сценарий и го продуцира през седемдесетте — каза Стотълмайер. — Има култ, създаден от негови последователи и почитатели.

— А, значи са членове на култ — каза Монк, като кимна разбиращо. — Сега всичко се връзва. По-добре да ги арестуваме сега, преди да принесат в жертва някоя девица.

— Тук има девица? — рече Дишър. — Къде?

— Вероятно всичките са девствени — каза.

— Бих искал да извърша арест, Монк — заяви Стотълмайер. — Бих искал този, когото ще арестувам, да се окаже убиецът. Но как ще го отличим от тази тълпа? Тук вътре сигурно има сто господин-Хоботковци. Ще бъде все едно да извадиш игла от кутия с игли.

— Мога да извадя игла от кутия с игли — каза Монк.

— Знам. На това разчитам — рече капитанът, — защото когато убиецът се е втурнал тичешком в конферентния център, той моментално се е изгубил в тълпата. Никой не би го погледнал втори път. Ако някой може да го забележи там вътре, това си ти.

— Не можете ли да вземете от всички, присъствали на конференцията, проби за остатъци от барут по ръцете и дрехите? — попитах.

— Първо ще трябва да намеря съдия, достатъчно откачен, за да ми издаде заповед за това. Но дори и да можех, доколкото ни е известно, убиецът си е сменил облеклото и се е измъкнал, преди да стигнем тук.

— О — възкликнах, а после ми хрумна друга идея. — Не бихте ли могли да го проследите, като проверите местата, където се продават носове като на господин Хоботко, островърхи уши, и униформи на конфедерацията от „Отвъд Земята“?

— Сигурно само в помещението за разпространители в конферентния център има петдесет амбулантни търговци, които продават такива неща, както и безброй търговци по интернет — каза Стотълмайер. — Тук дори не се броят хората, които създават свой собствен грим и костюми. И се съмнявам, че тези хора държат подробен отчет за продажбите за всяка отделна покупка. Дори не знаем кога стрелецът е купил тези неща. Дали е било днес? Миналата седмица? Преди двайсет години?

— О — изстенах.

— Както виждаш, Натали, това е трудна работа, която е най-добре да се остави на специалистите — каза Дишър. — Ние имаме опита, ресурсите и старомодното ноу-хау, за да свършим работата.

Дишър погледна към мен, после към Монк, после обратно към капитана.

— В повечето случаи. Бих казал между половината и две трети от случаите — каза Дишър. — Повече или по-малко.

Стотълмайер въздъхна уморено и ме погледна.

— Сега виждаш ли какъв ми е проблемът?

Виждах. А виждах също, че щеше да се превърне и в мой проблем.

Морис Хиблър, организаторът на конференцията, би могъл да бъде определен като сравнително привлекателен мъж, ако не бяха пурпурната униформа от „Отвъд Земята“, заострените уши и слонският хобот, който висеше, полюлявайки се, от носа му.

Стотълмайер, Монк и аз говорехме с него в апартамента му в хотела на летището „Еърпортър“, където той пиеше кутия „Севън-ъп“ и очакваше резултатите от взетите с дифениламин проби за остатъци от барут, които великодушно бе позволил на служител от криминологичната лаборатория да вземе от ръцете и дрехите му. Дишър още беше навън и вземаше свидетелски показания.

— За почитателите, убийството на Конрад Стайп е трагедия от междузвездна величина — каза Хиблър. — Фактът, че е било извършено от офицер на конфедерацията, е немислим.

— Офицер от конфедерацията? — попита Стотълмайер.

— „Дискавъри“ отговарящ на изискванията на Конфедерацията космически кораб, клас „Пилър“ — каза Хиблър. — Всеки член на екипажа е положил клетва да зачита живота във всичките му форми. Това отвратително деяние е грубо нарушение на Космическите заповеди за междупланетни отношения. То просто ме отвращава.

— Би трябвало да изпием още един „Севън-ъп“ — каза Монк. — Ще се почувствате по-добре.

— Не, благодаря — каза Хиблър. — Още не съм допил този.

— Какво е правел Стайп тук? — попита Стотълмайер.

— Беше наш почетен гост, разбира се. Щеше да положи клетва като член на конфедерацията, да направи игра на въпроси и отговори със звездите и да прожектира някои от класическите епизоди.

— Имате ли някаква представа какво е правел в хотел „Белмонт“ тази сутрин? — попита Стотълмайер.

Хиблър кимна.

— Беше отседнал там. Стайп постави изисквания за удобства, отговарящи на четиризвезден хотел. Не можехме да си позволим да наемем място за конференцията там, а и те не биха ни приели, дори да можехме. Те са фанатични почитатели на научната фантастика. Не искат такива като нас на своя територия.

— Кой знаеше, че той ще се появи тук?

— Почти всички — каза Хиблър, като отпи нова глътка от питието си. — Той прави по шест-седем такива конференции на година.

Монк изопна плещи и посочи с глава към кутийката „Севън-ъп“.

— Тези трябва да се пият по двойки.

— Не, не трябва — каза Хиблър.

— Да, трябва. Те са като чорапите — каза Монк. — Само че газирани.

Сигурна съм, че на Монк това му звучеше логично по някакъв начин, но не и на нас, останалите. Продължих упорито нататък.

— Шоуто е било в ефир трийсет години — казах. — Бихте си помислили, че на Стайп сигурно му е втръснало да отговаря на едни и същи въпроси отново и отново.

— Мислите ли, че на папата му втръсва да обсъжда Библията? — рече Хиблър.

— Сравнявате „Отвъд Земята“ с Библията? — попита Стотълмайер.

— Това, което казвам, е че то е като Библията — каза Хиблър. — Колкото повече задълбавате, толкова по-задълбочено започвате да разбирате и да оценявате историята, ценностите и запомнящите се задълго житейски уроци, които ви дава.

— Ако бяхте прочели надписа върху предната страна на кутията — каза Монк, — щяхте да знаете, че от вас се очаква да пиете по два наведнъж. Това също е като Библията. Само че написано върху метална кутийка. Трябва да го съблюдавате като религия.

— Пише само „Севън-ъп“ — каза Хиблър.

— Тирето означава „и“, както в „и така чак до четиринайсет“ — поясни Монк. — Означава, че трябва да посегнете към нова кутийка.

— Не, не означава. — Хиблър поклати глава, от което слонският му хобот се разлюля.

— Това изисква здравият разум — каза Монк.

Стотълмайер започна да разтрива челото си. Цялата стая се разтресе, когато над нас премина самолет.

— Държете се нелепо — изкрещя Хиблър.

— Аз ли? Аз? — кресна в отговор Монк. — Напоследък да сте се поглеждали?

Между двамата мъже бяха разменени още някои реплики, които бяха милостиво заглушени от самолета. Когато ревът утихна, Стотълмайер проговори пръв, при което и двамата млъкнаха.

— Достатъчно по въпроса с напитките, Монк. Провеждаме разследване на убийство — каза той. — Да не отклоняваме вниманието си от фактите.

— Фактът е, че ние, останалите, живеем в реалния свят — каза Монк. — В който един човек е бил убит и в който разумните човешки същества нямат заострени уши, а седем плюс седем е равно на четиринайсет!

— Аз не нося заострени уши — каза Хиблър. — Това са си моите уши.

Втренихме се в него. Това беше реплика, която бе в състояние да прекрати разговора ни.

— Така ли? — попитах.

— Застриха ми ги оперативно — каза Хиблър.

— Защо? — попитах.

— Заради еротичното привличане — рече той. — Със сигурност го чувствате.

Наистина чувствах нещо, но то не беше привличане. Всъщност, точно обратното.

— Ами слонският хобот? — попита Монк. — И той ли е част от вас?

— Само в емоционалния и духовния смисъл. Протеза е — каза Хиблър. — Изработена от оригиналната сплав, използвана в шоуто. Но следвам примера на Хоботко в живота.

Стотълмайер се прокашля:

— Сигурно ви струва много пари да настаните Стайп в „Белмонт“. Защо изобщо си направихте труда да го каните? Със сигурност сте чували всичко, което има да каже.

— Една конференция на почитателите на „Отвъд Земята“ изглежда съвсем недостоверна, освен ако на нея не присъстват Стайп и

поне двама членове на първоначалния актьорски състав — каза Хиблър. — Имаме четирима от шестимата. Само капитан Страйкър и Старела не са тук.

— А те са...? — попита Стотълмайер.

Хиблър погледна невярващо Стотълмайер, сякаш току-що го бяха попитали кой е първият президент на Съединените щати.

— Командирът на „Дискавъри“ и жената медиум, с която живее на съпружески начала, от Умгрук.

Стотълмайер отново си разтърка челото. Монк започна да тършува за нещо в минибара. Възцари се неловко мълчание. Чувствах как разговорът се отдалечава от нас.

Когато капитанът заговори отново, го направи с овладян глас, какъвто обикновено използваше, за да се справи с Монк.

— Имах предвид в истинския живот — поясни той с равен глас.

Хиблър се втренчи в него. Стотълмайер му отвърна с втренчен поглед.

— Кайл Бетани и Минерва Клейн — каза Хиблър. — На коя планета сте живели през последните трийсет години?

— На Земята. — Монк грубо издърпа кутията „Севън-ъп“ от ръцете на Хиблър и го стресна. — Би трябвало да пробвате някой път.

— Какво правите? — попита Хиблър.

— Въдворявам закон и ред. — Монк подаде на Хиблър една бутилка от минибара.

— За какво е това? — попита Хиблър.

— Това е „В-8“^[1] — каза Монк.

— Виждам — рече Хиблър. — Защо ми го дадохте?

— Така ще ви се налага да държите само едно питие — каза Монк.

— Но аз не обичам зеленчуков сок — възрази Хиблър — Обичам „Севън-ъп“.

— За ваше добро е — каза Монк. — Това е много вкусна, състояща се от четен брой съставки напитка. По-късно ще ми благодарите.

Още си мислех за Кайл Бетани. Като малка много си падах по него. Не обичах много научната фантастика, но в епизод на „Отвъд Земята“ винаги можех да разчитам на две неща: че ризата на капитан Страйкър някак ще се разкъса и ще се смъкне, и че накрая той ще се

окаже вкопчен в романтична прегръдка с някоя извънземна. А ако наблизко нямаше женски извънземни, там винаги беше Старела, космическата психиатърка с космическото късо потниче, очевидно отхвърлящо закона на гравитацията.

Бетани беше романтичен герой, винаги се гмурваше през глава в опасността и държеше разпалени речи за свободата, демокрацията и човечеството, при които гърдите му се повдигаха от вълнение. Не си спомням речите, но не съм забравила повдигането на гърдите.

След като излъчването на „Отвъд Земята“ беше преустановено, Бетани се снима няколко пъти като гостуващ актьор в няколко шоупрограми като „Лодката на любовта“ и „Джейк и дебелакът“, но като цяло изчезна и аз прехвърлих неудовлетворения си романтичен копнеж към Рик Спрингфийлд.

Минерва Клейн се снимаше в „Младите и неспокойните“, докато се превърна в една от Старите и Изпускащите се. Не много отдавна видях нейна снимка в „Нешънъл Инкуайърър“, докато чаках на опашката пред касата в „Сейфуей“. Беше си направила толкова много пластични операции на лицето, че приличаше на някой, който си е сложил маска на Минерва Клейн.

— Защо Бетани и Клейн не се появиха? — попитах. — Не ми се вярва да са заети с работа.

— Участват в Галактическият метеж.

— Напълно съм объркан — каза Стотълмайер.

— Те предвождат разбунтуваните почитатели в бунта срещу преработката и новото представяне на шоуто „Отвъд Земята“.

— Все още съм объркан — каза Стотълмайер.

— Телевизионната мрежа на Ю Би Ес продуцира нови епизоди на „Отвъд Земята“.

— Не се ли борехте именно за това още откакто шоуто беше отменено през седемдесетте? — попитах.

— И да, и не — каза Хиблър. — Връщат го с нов актьорски състав, нови сценаристи, и с онова, което наричат по-смел подход на повествованието. Много от почитателите се чувстват предадени.

— Как се почувства Стайп от това? — попита Монк. Сега, когато Хиблър държеше зеленчукова напитка с осем витамина, Монк вече можеше да се съсредоточи върху случая.

— Това е един от въпросите, които искахме да му зададем — каза Хиблър. — Важните клечки в мрежата назначиха нов изпълнителен продуцент — същият, който направи филмите „*Яжте си месото*“. Но не можеха да го направят без одобрението на Стайп.

Нищо чудно, че почитателите бяха разстроени. Бях мярнала няколко минути от „*Яжте си месото III*“ по „Синемакс“. Пред него филмите, показващи истински убийства или жертвоприношения на хора, изглеждаха като анимационни филмчета на Дисни. Филмите от поредицата „*Яжте си месото*“ бяха неописуемо кървави и необяснимо успешни филми на ужасите за един садист, който отвлича жени на възраст за женене и едри мъже и ги поставя в страховити ситуации, в които те трябва да отхапят собствената си ръка или да изядат някой друг, за да оцелеят. Ако питате мен, такива филми са по-лоши от порнографията.

Обаче носеха пари. Много пари.

— Феновете в този Галактически бунт... — подхвана Стотълмайер.

— Групировката „Фен“ — прекъсна го Хиблър.

— Да, добре, каквито ще да са там — продължи Стотълмайер. — Та, колко разстроени казвате, че са?

— Искат да предявят към Стайп обвинение в престъпления срещу общността на феновете — каза Хиблър. — Настървени са за кръв.

— Мислите, че ще стигнат толкова далече? — попитах.

— „*Отвъд Земята*“ е тяхната култура и тяхната религия — каза Хиблър. — Върнете се назад през историята и вижте какво са правили хората, за да защитят от унищожение онова, в което са вярвали. Помните ли кръстоносните походи? Испанската Инквизиция? Новата „Кока-Кола“?

Точно тогава се върна криминалистът. Беше към трийсетте и ако се съдеше от сипаничавите му бузи, изглеждаше така, сякаш през половината от тези години бе чоплил пъпките по лицето си.

— Резултатите от пробите се оказаха отрицателни, капитане. Няма следи от барут. Чист е.

Стотълмайер кимна:

— Добре, господин Хиблър, с това нещата приключват засега. Остана само лейтенант Дишър да вземе показанията ви.

— И проби от кръвта и урината — каза Монк.
— За какво? — попита криминалистът.
— Наркотици — каза Монк.
— Не търсим доказателства за употреба на наркотици, Монк — каза Стотълмайер.
— Не се и налага — отсече Монк, като погледна Хиблър в очите.
— То си е изписано на лицата им. Ако имаме късмет, не е твърде късно да спасим девицата.
— Много мъже на моята възраст още живеят вкъщи с родителите си — възмутено каза Хиблър. — Това не ни превръща в девственици!
— Мога да гарантирам за това — каза криминалистът.
— Благодаря. Това е добре да се знае. — Стотълмайер хвана Монк за рамото и го издърпа от стаята. — Тръгваме си вече, Монк.
— Аз съм много сексуално активен — извика Хиблър след нас.
— С други хора!

[1] Вид зеленчукова напитка с 8 витамина. — Б.пр. ↑

8. Г-Н МОНК И РАЗВАЛЕНАТА ЗАКУСКА

— Разбирам, че поведението на тези почитатели на „Отвъд Земята“ е обида за изтънчената ти чувствителност — обърна се Стотълмайер към Монк в коридора. — Но ако не си в състояние да го преодолееш, не си от никаква полза за мен или за това разследване. Трябва да се овладееш.

— Ами те? — Монк посочи към две жени, които минаваха покрай нас.

И двете жени бяха облечени като Старела и имаха по четири гърди, по две от които, според мен, бяха фалшиви. Не исках да размишлявам за алтернативата.

— Те не работят за мен — каза Стотълмайер. — А ти — да.

— Ще направя най-доброто, на което съм способен — рече Монк. — Но ще бъде истинско изпитание.

— Обикновено си е такава — каза Стотълмайер. — Ще бъда в „Белмонт“ с Ранди. Бих искал да останеш тук и да видиш дали можеш да забележиш нещо, което не си пасва.

Монк отново хвърли поглед към двете жени. Всяка от тях имаше опашка.

— Всичко е погрешно.

— Трябва да научиш нещо за шоуто и за света на тези фенове — нареди Стотълмайер на Монк. — Още не знаеш какво е нормално точно в този свят.

— В тях няма нищо нормално.

— Не и според теб или според мен: гарантирам ти обаче, че те си имат собствени правила — каза Стотълмайер. — Разбереш ли веднъж какви са тези правила за поведение, веднага ще видиш какво не е наред и все едно сме хванали убиецът. Това ти е дарбата.

— И моето проклятие — допълни Монк. — Искам копие от направения от охранителната камера запис на стрелбата.

— Разбира се — каза Стотълмайер. — Ще се срещнем по-късно в „Белмонт“ или в управлението и ще си сравним бележките.

Той ни даде два пропуска „за всякакви цели“ за конференцията и си тръгна.

Наистина се възхитих на начина, по който Стотълмайер се беше справил с Монк този път и мислено си отбелязах да изкопирам тази техника. Стотълмайер даде на Монк ясна мисия, структура за справяне със заобикалящата го лудост. Ако Монк се съсредоточеше върху основната рамка на поведението на всеки, може би нямаше да се разсейва толкова от самото поведение. Това беше блестяща стратегия.

Всъщност Монк вече изглеждаше по-спокоен и по-съсредоточен.

— Хайде да посетим конференцията — каза той, като си пое дълбоко дъх. — Пригответи мокрите кърпички.

— Винаги са готови — отвърнах.

Отправихме се към конферентния център, като спряхме първо на регистратурата да вземем книжка с програмата. Според разписанието на всеки час през целия ден вървяха по три успоредни дискусии.

Темите в разписанието включваха „*Земяни срещу Земяни: Заплаха за развитието на почитателството към «Отвъд Земята»*“, „*Галактичното икономическо влияние на Космическите заповеди за междупланетни отношения*“, „*Теории относно създаването на сателита «Холокост»*“, „*Как да пишем завладяващи фенфикшъни, свързани с «Отвъд Земята»*“, „*Междувидовата сексуалност и капитан Страйкър*“ и „*Кога «трекерите»^[1] ще отдадат на «земяните» уважението, което заслужаваме?*“.

Може би щеше да е забавно да изслушаме някоя от тези дискусии, но когато стигнахме до конферентния център, имаше табела, която оповестяваше, че цялата програма за деня е отменена в знак на почит към Конрад Стайп.

Фоайето пред главната зала беше претъпкано с маскирани посетители, които споделяха скръбта си и търсеха утеха. Те се прегръщаха, ридаеха и като цяло изглеждаха зашеметени.

Монк имаше същото изражение, само че по съвсем различни причини.

— Какво им става на тези хора? — попита той.

— Създателят на шоуто, което обичат, току-що е бил убит, господин Монк. Със сигурност разбирате скръбта.

— Да, естествено, че разбирам — каза Монк. — Онова, което не разбирам, е тяхното преклонение пред едно телевизионно шоу.

— „Отвъд Земята“ не беше типична поредица — рекох. — Стайп създаде цяла своя собствена вселена, а после разказваше истории в рамките на тази вселена. Ако искаше да гледа шоуто, човек трябваше да научи всичко за неговата вселена и как действа тя. Невъзможно е то да се гледа така небрежно, както някой типичен полицейски сериал. Предполагам, че някои хора са се вживявали в него много повече от други.

Сетих се за Хиблър и ушите му и потръпнах.

— Откъде знаеш толкова много за „Отвъд Земята“? — попита Монк.

— Участвам в нещото, което наричаме американска поп култура.

— Няма да разпространя новината, че членуваш в това нещо — каза Монк, като сниши глас. — Ако се разчуе, това може да се върне да те преследва.

— Всеки човек в Америка и в по-голямата част от цивилизацията свят е затънал в нея — поясних. — С изключение на вас.

— Ами ако някога решиш да се кандидатираш за обществена служба? Пресата ще разкрие в какво си замесена. Името ти не е в никой от списъците на членовете им, нали?

— Няма списък, господин Монк.

— Винаги има списък — каза той.

Реших да зарежа темата, преди да получа някое главоболие, като онези, които Монк докарваше на Стотълмайер.

— Искате ли да знаете за шоуто, или не? — попитах.

— Предполагам, че нямам кой знае какъв избор, ако искам да разкрия това убийство.

— Добре, значи нещата стоят така — казах. — Когато първият космически кораб на Земята, „Дискавъри“, нарушил границата на нашата галактика, той минал покрай извънземен сателит, който си стоял там от милиони години, и задействал автоматизираната му програма.

— И това е шоуто?

— Едва започвам — казах.

— О, Боже — възкликна той.

— Сателитът изстрелял метателно оръжие, което унищожило Земята, после пробило дупка и изпратило през нея някакъв сигнал.

Миг преди дупката да бъде затрупана, „Дискавъри“ влетял в нея и бил запокитен на светлинни години разстояние в неизследваните селения на дълбокия космос. И така, след като Земята била разрушена, съставеният от най-различни народности екипаж на „Дискавъри“ най-добрият и най-умният на планетата, е всичко, което е останало от човечеството.

— Това шоу е ужасно.

— Още съм в началото — казах.

— Още ли има?

Обясних, че членовете на екипажа скоро откриват, че не са единствените, намиращи се в това ужасно положение. Те се присъединяват към оцелелите от други светове, сполетени от същата участ. Обединяват се и създават Конфедерацията на Планетите. Общите им цели са да открият злата извънземна раса, станала причина за този галактически геноцид, и да попречат той да се случи с други светове, да намерят нови планети, на които да заселят отново расите си, и да проповядват мир и разбирателство в целия космос.

В шоуто имаше дванайсетина герои, но аз разказах на Монк само за най-важните.

Големите трима бяха авантюристът капитан Страйкър, разбира се, и сексапилната и загадъчна Старела, и надареният с блестящ ум господин Хоботко. Имаше обаче и други: тийнейджърът гратисчия на кораба Боби Мюър, интелектуалното и учено слузесто създание Глорп, хирургът новатор д-р Кейт Уилънс и накрая, неизразимо злите шарплинги^[2], извънземните с обърнати отвътре навън тела, които си похапваха души.

— Как е възможно телата им да са обърнати наопаки? — попита ме Монк.

— Органите им бяха от външната страна на телата им, вместо вътре.

— Тогава какво е имало вътре?

— Външните им органи — казах.

— Това е безсмислено — заяви Монк.

— Но беше плашещо. — Всеки път, когато шарплингите се покажеха на екрана, ми се налагаше да гледам шоуто с друг.

— Как можеш да се плашиш от нещо безсмислено?

— Вие се плашите от телефонни кабинни — възразих.

— Но в това има смисъл. Те са смъртоносни капани — каза Монк. — Затова вече не могат да се видят такива.

— Не ги виждате вече, защото сега имаме клетъчни телефони. Телефонните кабинки изобщо не са страховити. Но извънземните с висящи навън от телата им вътрешности, които могат да ти изсмучат душата през очните ябълки, са ужасяващи.

Всъщност точно докато казвах това, покрай нас мина човек, облечен като шарплинг, и аз едва не сграбчих Монк, за да се защитя. Знаех, че е просто човек в маскараден костюм, но въпреки това ме побиха тръпки.

— Телефонните кабинки съществуват — каза Монк. — А шарплингите — не. Те нямат прототип в действителността.

Монк също нямаше прототип в действителността, но аз не го казах.

— Не всички шоупрограми могат да са толкова добри, колкото каналът с прогнозата за времето — казах.

— Не мога да повярвам, че някакво шоу с участници с обърнати навън вътрешности е имало успех.

Е, добре, тук вече ме хвана натясно.

— Въсъщност, не беше — признах. — Излъчването на „Отвъд Земята“ беше спряно само след два сезона. Но десет години по-късно то се завърна на екран като анимационна поредица, с гласовете на актьорите от оригиналното шоу.

— Някой гледаше ли я?

Поклатих глава.

— Тогава защо връщат шоуто на екран сега?

— Може би защото има толкова много хора, които все още са негови страстни почитатели, трийсет години след свалянето му от екран. Не са много телевизионните програми, които вдъхновяват подобно преклонение.

— Казваш го, сякаш е нещо положително — отбеляза Монк.

Влязохме в конферентната зала, където видях, че убийството на Стайп не пречеше на почитателите да пазаруват. Мястото беше претъпкано и изглежда, че търговците успяваха да продадат доста предмети, свързани с „Отвъд Земята“.

Може би почитателите превъзмогваха скръбта си, като си купуваха предмети за спомен от шоуто. Знаем, че майка ми често се

справя със стреса чрез пазаруване. Когато избягах с Мич, тя веднага изтича навън и похарчи триста долара за дрехи.

Спрях до масата на една търговка, която продаваше кутии за храна, игри за маса и фигурки на герои от „Отвъд Земята“, повечето от които явно бяха в оригиналните си опаковки.

Имаше дори неотворени пакетчета дъвка „Отвъд Земята“ — от онези с картинките, изобразяващи снимки на актьорския състав и сцени от шоуто. От етикетчето с цената се виждаше, че всяко пакетче струва по 350 долара. Предположих, че десетичната запетая сигурно е погрешно написана.

Посягах да разгледам етикета с цената по-отблизо, когато жената зад масата леко ме плесна по ръката и ме изгледа строго.

Беше на моята възраст и два пъти по-широка от мен, облечена в униформа на Конфедерацията, която беше твърде тясна да побере пълната ѝ талия.

— Не пипайте. Това са антики — поясни тя. — Могат да се пипат само с ръкавици. Влагата от върховете на пръстите ви може да повреди опаковката.

— Съжалявам — казах. — Не знаех.

— Не си ли взехте списъка с Най-често задаваните въпроси за новаците от бюро за регистрация?

— Не, боя се, че не.

— Това е задължително четиво — каза тя. — Съдържа също и препоръки към новаците как да започнат създаването на колекция. Плочиците със сцени от „Отвъд Земята“ са забавни и са евтин начин да се започне.

— Защо да не мога да започна с играчки от „Отвъд Земята“? — попитах. Посочих към няколко пластмасови космически кораба, които още бяха в оригиналните си опаковки.

— Това е все едно да започнете сбирката си от произведения на изкуството с картина на Пикасо. Наистина трябва да сте експерт, за да оцените стойността им и да разбирате как да се грижите за тях — каза тя. — Това са много редки предмети, с музейна стойност.

Не можех да си представя какъв музей би се заинтересувал от тях.

— Така ли? Какво ги превръща в такива редки ценности?

— Единственият начин, по който е било възможно човек да се сдобие с някой от тях, е бил чрез покупката на детско меню във веригата ресторанти „Бъргървил“ през февруари 1978 г. Оттогава се пазят в първоначалния си вид в недостъпно за прах помещение, с контролирана температура.

— Аз се отнасях с играчките си по същия начин — каза Монк.

Той беше в далечния край на масата и гледаше няколко кутии със зърнени закуски „Отвъд Земята“.

— Беше по-забавно, отколкото да напълниш бъчва с маймуни — каза той. — Ако всъщност в бъчвата няма никакви маймуни, и никога не е имало, защото маймуните създават хаос и цапат и са много нехигиенични. Всъщност, най-забавно е, когато бъчвата е непокътната, а маймуните са на друг континент.

Изгледах го.

— Значи искате да кажете, че да държите играчките си херметично запечатани, е било забавно колкото празна бъчва.

— Добри времена бяха.

Обърнах се отново към играчките от „Отвъд Земята“ раздавани с детското меню.

— Жалко е, че никога не са били отваряни — обърнах се към жената. — Мисля, че е жестоко да подариш на някое дете играчка, но да не му позволяваш да играе с нея.

— Аз не исках — каза жената. — Никога не съм си играла с никоя от моите играчки от „Отвъд Земята“.

— Защо не?

— Не исках да ги счупя — каза тя.

— Но играчките са за това — да се играе с тях и да се чупят — възразих.

— Това са просто откачени приказки — обърна се Монк към мен.

— Това е забавно, господин Монк. То е част от порастването. Нарича се детство.

Търговската вдигна една от играчките в облечената си в ръкавица ръка.

— Нямаше да го кажете, ако това беше ваза от времето на династията Мин.

— Но не е — казах.

— За мен е — рече тя.

Точно тогава вниманието ѝ бе отвлечено от някакво движение в другия край на масата. А после тя нададе измъчен вой, израз на болка и ярост, който сякаш си бе пробил път с нокти и беше излязъл направо от дълбините на душата ѝ. Всъщност, звучеше точно като писъците, които хората надаваха, когато биваха поглъщани от шарплингите.

Тя се беше втренчила ужасено в Монк, който стоеше пред едно кошче за боклук в далечния край на масата.

— Какво направихте? — изкрещя му тя.

— Просто разчистих няколко неща — каза Монк. После ми направи знак. — Кърпичка. Кърпичка.

Дадох му две.

Воят на жената привлече десетки хора, които се събраха около кошчето за боклук да видят за какво е цялата суматоха. Присъединих се към тях и всички надникнахме вътре.

Най-отгоре върху купчина хотдози, разтопен сладолед и други лепкави боклуци имаше четири неотворени картонени опаковки със зърнени храни „Отвъд Земята“. Отпред на всяка от кутиите се виждаше усмихнатият капитан Страйкър, готвец се радостно да погълне пълна лъжица блестящи, покрити със захар овесени ядки с форма на звезди. До него стоеше господин Хоботко, който ентусиазирано засмукваше с хобота си късчета от зърнената закуска.

Поне така изглеждаха кутиите, преди да бъдат захвърлени в боклука върху кетчупа, шоколада, битата сметана и безалкохолните напитки.

Устната на продавачката потрепна от ярост, очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Това бяха автентични кутии със зърнена закуска „Отвъд Земята“ — каза тя. — Устоях на три земетресения, едно наводнение, два брака, три премествания и шест котки. Никога не са отваряни.

— Хубаво, че не са — каза Монк. — Срокът за годност на тази зърнена закуска е изтекъл преди трийсет години.

— Знаете ли колко ценни бяха тези кутии? Можех да взема хиляда долара за комплекта. — Цялото ѝ тяло се тресеше от ярост. — Сега са съсипани. Вече никой няма да ги купи.

— *Вие* сте ги продавали? — Монк беше смаян. — Би трябвало да се срамувате от себе си. Ами ако някой беше изял тези зърнени закуски? Щяха да го убият по-бързо от отрова за плъхове.

— Искате ли да знаете кое убива бързо? Ще ви покажа. — Тя грабна един закривен нож от масата си. — Унглукиански^[3] ритуален кинжал!

Тя скочи върху масата и се хвърли към Монк, но аз я сграбчих за глезена, докато летеше, и вместо това тя се търкулна в кошчето за боклук.

— Време е да вървим — казах, отвеждайки Монк.

Монк погледна назад към нея.

— По-късно ще ми благодарите.

[1] Прозвище на почитателите на поредицата „Стар Трек“. — Б.пр. ↑

[2] Названието идва от „sharp“ — „остър“ — Б.пр. ↑

[3] Игра на думи — названието се пише почти по същия начин като немската дума „unglück“ — лош късмет. — Б.пр. ↑

9. Г-Н МОНК И ГАЛАКТИЧЕСКИЯТ БУНТ

— Мисля, че тя го е направила — каза Монк, докато аз го бутах в тълпата и го тиках през етажа, на който се провеждаше конференцията, възможно най-бързо. — Мисля, че тя е убила Стайп.

— Само защото сграбчи нож и се опита да убие вас?

Още чувах воя ѝ. Виковете ѝ сякаш отекваха из цялата сграда.

— Тя се опитваше да трови хората със зърнена закуска на трийсет години — каза той. — Без малко да успее да ме заблуди с онази история, че си пазела играчките в първоначалния им вид.

— Не съм световноизвестен детектив, но мисля, че тя беше по-тежка от стрелеца, когото видяхме на видеозаписа от охранителната камера.

— Но тя определено е склонна към насилие — каза Монк. — Тя е опасна за обществото.

— Само ако хвърляте в боклука кутиите със зърнени закуски, които пази от десетилетия.

— Що за човек пази кутия със зърнена закуска толкова време?

— Що за човек се чувства неудържимо подтикнат да изхвърли кутията?

— Добър самарянин — отвърна Монк. — Действах интерес на обществото. Тези смъртоносни кутии със зърнени закуски с изтекъл срок на годност можеха лесно да бъдат достигнати от деца.

— Да виждате деца?

— Виждам хора, които се държат като деца — каза Монк. — Това е точно толкова опасно.

Поведох Монк към задната врата, която по една случайност беше именно онази, през която най-вероятно убиецът беше избягал в конферентния център, след като беше застрелял Стайп. Това беше единственият начин да напуснем сградата, без отново да се сблъскаме с онази жена и нейния ритуален кинжал.

Подминавахме маса след маса, по които се продаваха носове като на господин Хоботко и униформи на Конфедерацията, което потвърди

дОВОДА на Стотълмайер, че ще е почти невъзможно да проследим покупката на костюма, направена от убиеца.

Тръгнахме по пътеката с кабинки за автографи, където знаменитости от „*Отвъд Земята*“ раздаваха автографи и се снимаха с участниците в конференцията срещу определена такса.

Имаше жена, като нищо караща седемдесетте, заобиколена със свои снимки от едно появяване като Йомен Къртис, която бе смалена до кубче пяна и смачкана в седемнайсетия епизод. Дузина мъже на средна възраст в униформи на Конфедерацията се бяха наредили на опашка да платят по 20 долара, за да се снимат с нея.

В съседната кабинка имаше закръглен мъж със зле сресана коса и един дребосък. Те раздаваха автографи и отговаряха на въпросите на трима участници в конференцията. Разпознах актьорите като Бил Уитли и Рикардо Санчес, които играеха ролите на тийнейджъра гратисчия Боби Мюър и на Глорп, междузвездния плужек.

— Рики и аз продължихме да поддържаме връзка след шоуто, а преди две години се събрахме, за да изнасяме представления в една създадена от кафе театъра продукция на „*Странната двойка*“ — тъкмо казваше Уитли. — Но в образите ни от „*Отвъд Земята*“ така да се каже.

— Зад образа на плужека — каза Санчес — аз очевидно играех Оскар Мадисън.

— Целият диалог беше същият, защото Нийл Саймън е гениален, а на съвършенството не бива да се пречи — каза Уитли. — Но ние си имаме история, знаете, и дадохме това да се разбере в нашите представления. А аз носех униформата си от Конфедерацията.

— А пък аз бях с моя грим — каза Санчес.

— Това беше мотив, основаващ се на популярната култура, много биографичен и напомнящ за хипитата.

Дребосъкът въздъхна:

— Можеше да стигне до сцените на Бродуей, ако само бяхме намерили продуцент, притежаващ малко далновидност и малко дързост.

Двамата с Монк продължихме нататък. В следващата кабинка беше Уилис Голдкин, сценаристът на епизода „Заядливи нанороботи“, който смътно си спомнях. Беше за онези малки комари работи, които нападнаха хората от екипажа на „*Дискавъри*“ и превзеха умовете им.

Голдкин беше подредил пред себе си купчини размножени на ксерокс сценарии с автограф, които продаваше по 15 долара единия. Купувачи нямаше.

Покрай пътеката имаше още гостуващи звезди и хора от продукцията на „Отвъд Земята“, които продаваха стоките и спомените си, но гледах да не се доближавам до тях. Беше твърде потискащо и жалко.

Вместо това насочих вниманието си към един търговец, който продаваше книги, комикси, романизиранни версии и списания за „Отвъд Земята“, както и дивидитата и видеокасетите с оригиналните серии и излъчваната в събота сутрин анимационна поредица.

Изкушавах се да купя на Монк едно дивиди само за да види шоуто, но комплектът струваше петдесет долара, а не бях сигурна, че Полицейското управление на Сан Франциско ще сметне покупката за основателен разход.

Последната кабинка — най-близката до изхода — беше посветена на Галактическият бунт. Двама души, облечени като господин Хоботко и Старела, стояха зад масата и раздаваха листовки на минаващите край тях участници в конференцията.

Зад двамата имаше огромен плакат, изобразяващ космическия кораб „Дискавъри“ и първоначалния актьорски състав, покрит с надпис с дебели печатни букви, който настояваше телевизионната мрежа UBS незабавно да спре продукцията на шоуто и да върне „истинската класика“ с „обичаните актьори от първоначалния състав“.

Плакатът гръмка обявяваше, че кампанията е подкрепена от „суперзвездите“ Кайл Бетани и Минерва Клейн, както и от „прочутия писател“ Уилис Голдкин, което ме накара да се запитам защо не седеше заедно със съратниците си в бунта вместо сам през две кабинки от тях.

Взех от жената една от листовките и я пъхнах дамската си чанта.

— Ако отворите уебсайта ни, можете да свалите JPEG формата на този плакат и да го изпратите като имейл или текстово съобщение на всички в адресната ви книга, да го сложите в сайта или блога си, на страницата си в MySpace, в профила си в своята Facebook и в групата си в Yahoo — каза тя. — Лична отговорност на всеки отделен член на общността на почитателите е да се опълчи и да се включи в тази епична борба.

Господин Хоботко се изплю, изръмжа и каза нещо, което прозвуча като кашляне.

— Казвам се Натали Тийгър и работя за този човек, Ейдриън Монк. — Посочих с глава към Монк, който бе погълнат от своя собствена епична борба да не поглежда към четирите гърди на жената. — Той е консултант към Полицейското управление на Сан Франциско. Можете ли да ми кажете кой отговаря за бунта? Бихме искали да говорим с него.

Господин Хоботко се изкашля, изсумтя и изгъркори.

— Ърни отговаря за това — каза тя, имайки предвид гримирания като господин Хоботко тип. — Именно той пръв научи за онова, което се канеше да направи Стайп и води тази битка оттогава насам. Просто е невероятно колко е предан на общността на почитателите. Никога не се предава!

Тя го погледна с нескрито възхищение.

— А вие сте...? — попита Монк.

— Приятелката му, Ейми Гилберман — каза тя. — Преди да срещна Ърни, не знаех нищо за „Отвъд Земята“. Но сега, когато вече не е така, за пръв път в живота си знам какво наистина значи да обичаш.

— Ейми, ще ви задам изключително тъп въпрос, затова, моля ви, бъдете търпелива с мен — казах. — Като оставим настрана факта, че продуцентите не използват първоначалния актьорски състав, какъв ви е проблемът с новата версия на „Отвъд Земята“?

Ърни се прокашля, излая и издаде някакви задавени звуци, докато размахваше ръце.

Жената кимна в знак на съгласие с господин Хоботко и се обърна към мен.

— Те променят всичко — каза тя. — Превръщат действащите лица — и това е цитат — в „дълбоко покварени и грешни индивиди“. Капитан Страйкър не беше дълбоко покварен. Той представляваше най-доброто от това, което означава да си човек. С всички беше така, дори с извънземните. Но, което е най-лошото от всичко, те превръщат господин Хоботко в жена. Можете ли да си представите това?

— Предполагам, вече знаете, че Конрад Стайп е убит точно пред тази врата. — Монк посочи към близкия изход. — Да сте чули или видели нещо необичайно тази сутрин? С това имам предвид, нещо

отвъд извратеното поведение, което наблюдаваме навсякъде наоколо точно в този момент.

Ърни изсумтя, задави се, издаде звук, сякаш му се повдигаше и бясно започна да жестикулира с ръце.

— Някой тук владее ли метода на Хаймлих? — попита Монк. — Този човек се задушаваше.

Ърни се изправи и отново започна да гъркори, да ръмжи и да кашля.

— Не се задушаваше — каза Ейми. — Говори на драч.

— Драч ли? — попита Монк. — Какво е това?

Тя погледна Монк, сякаш беше кръгъл идиот.

— Господин Хоботко е от племето драч — каза Алис Голдкин, като излезе от кабинката си и се приближи към нас. — Ърни говори езика на техния роден свят. Можете да обвинявате мен за това.

— Вие сте го подучили на това? — попита Монк.

Голдкин поклати глава:

— Аз написах епизода, в който екипажът посети едно селище на бежанци от племето драч. Оставах ни две минути, затова вмъкнах една безцелна сцена, в която господин Хоботко говореше на хората с родните си езици.

— Езици ли? — попита Монк.

— Съществата от племето драч имат три езика — каза Ейми. — Един за улавяне на насекоми, един, за да се привеждат в добър вид и един за любов. Говорят с всичките три — оттук и типичното, неповторимо звучене. Изисква се невероятно умение, за да може човек да го говори, но Ърни го е постигнал.

— Беше просто несвързано бърбене, което написах в състояние на пиянско вцепенение. Бях твърде изтощен, за да напиша истинска сцена с истински диалог — каза Голдкин. — Записахме я два пъти и я наложихме върху първоначалния запис, за да създадем необичайното звучене. Ако тогава ми бяхте казали, че трийсет години по-късно някой лингвист ще анализира тези реплики, че ще пише научен труд върху тях, и ще разшири това нещо, превръщайки го в цял език, днес вероятно още щях да съм пиян.

— Ърни се е зарекъл да говори само на драч, докато или оправят „Отвъд Земята“, или свалят от екран настоящата оскърбителна

продукция — каза Ейми. — Прави го, за да покаже солидарността си с героя на господин Хоботко и идеалите, които той представлява.

Ърни ожесточено заразмахва ръце, издаде няколко гърлени звука и се изплю на пода. Монк се сви отвратно.

— Какво казва Ърни? — попита Монк.

— Ако искате да разберете него и ценностите на „Отвъд Земята“ научете драч — каза Ейми. — Ако всеки пожелае да направи това, ако всички ние просто положим усилие да научим как мислят другите хора, светът ще бъде много по-мирно и приемливо място за живеене.

— Значи, като отказвате да ни превеждате, вие изказвате становище — обърнах се към нея. — Искате от нас да се опитаме да го разберем и, правейки това, да видим колко е нужно да работим упорито, за да разберем ближния си.

Ейми кимна гордо:

— Ние живеем според ценностите и посланието на всеки епизод на оригиналната поредица „Отвъд Земята“.

Това подтикна Ърни да изгъркори, да издаде задавен звук и да излае като морска видра.

Монк се обърна към Голдкин:

— Знаете ли какво казва?

— По дяволите, не — каза Голдкин и посегна към огромна книга върху масата. — Но ако искате да разберете, ще ви трябва това.

Монк погледна книгата и ахна. Сякаш отново беше направил петно на килима си.

— Какво има? — попитах.

Предположих, че цената върху залепения етикет е нечетно число, или пък етикетчето с цената е залепено накриво, или че корицата е несиметрична. Той вдигна книгата така, че да я видя. Заглавието на книгата беше: „Речник на езика драч: Думи, фрази и граматика на най-развития език във Вселената“. Авторът беше Амброуз Монк.

— Пресвета Майко Божия — възкликна Монк. — Брат ми е един от тях.

10. Г-Н МОНК Е ПОДЛОЖЕН НА СЪМНЕНИЯ

На Монк му стигаше толкова. Той напусна сградата.

Аз се помотах наоколо още няколко минути и надникнах в някои от останалите нехудожествени книги на масата на търговеца. Бяха много, със заглавия от рода на „Официален указател с епизоди на «Отвъд Земята»«, »Подбрани факти за «Отвъд Земята»« и дори »Голямата книга с факти за «Отвъд Земята»“.

Всичките бяха написани от Амброуз.

Добрата новина беше, че това означаваше, че на Монк нямаше да му се налага да се връща на конференцията, за да научи още за шоуто. Всичко, което трябваше да направи, беше да се прибере у дома. Когато му съобщих тази новина, докато пътувахме към хотел „Белмонт“, тя изобщо не го накара да се почувства по-добре.

— Винаги съм знаел, че брат ми е душевноболен — каза Монк — но нямах представа, че е пълна откачалка.

— Той не е откачалка, господин Монк.

— Видя ли какво е написал? — възкликна Монк.

— Каква е разликата между написването на книга като „Отвъд Земята“ и на инструкция за ползване на смесител?

— Не можеш да видиш хора, които се обличат като миксери и говорят език, наречен „бълвоч“, нали? — каза Монк. — Добре че брат ми никога не излиза от къщата — иначе щяха да го затворят под ключ.

Монк погледна през рамо.

— Какво търсите? — попитах.

— Уверявам се, че не ни следят.

— За какво му е на някой да ни следи?

— Защото това са откачалки, а откачалките правят откачени неща — каза Монк. — Не искам никой от тях да разбере къде отивам.

— Някой от тях може да се появи на вратата ви и да ви предложи купичка трийсетгодишна зърнена закуска.

— Точно — каза Монк и потръпна.

През остатъка от пътуването мълча, вгълбен в себе си.

Хотел „Белмонт“ се намира в самото сърце на Юниън Скуеър и бе едно от най-старите, най-величествени и безинтересни места за отсядане в града. Петзвезден хотел, притежаващ надменността на шестзвезден. Затова вероятно не бяха особено щастливи от факта, че пред фойето им бяха паркирани коли и камионетки от полицейското управление, от криминалния отдел и от моргата.

Очевидно още някой беше убит. Запитах се защо никой не се беше обадил на Монк.

Паркирах при останалите служебни превозни средства и влязохме вътре да намерим Стотълмайер. Не беше трудно. Просто попитахме портиера къде можем да намерим трупа.

За късмет и на двама ни с Монк, тялото беше в една стая на шестия етаж, в стая с четен номер, докъдето трябваше да се качим само по дванайсет стълбища. За Монк можеше да е и по-лошо. Мъртвото тяло можеше да е и на деветнайсетия етаж. За мен нямаше да е толкова лошо — щях да взема асансьора.

Шестият етаж беше отцепен от полицаите, но Дишър беше в коридора и разпитваше една камериерка, застанала до количката си, затова се отдръпна от нея и ни направи път да минем.

— Какво става? — попитах.

— Тъкмо започвахме да разпитваме някои от специалните гости на конференцията, отседнали тук, когато управителят на хотела се втурна към нас — каза Дишър. — Една камериерка открила някакъв човек, пребит до смърт, в една от стаите. Така че си зарязахме работата, подсигурихме местопрестъплението и започнахме разследване.

— Двама гости на „Белмонт“, убити в един ден — казах. — Това едва ли е добре за бизнеса.

— Стайп не е убит тук — каза Монк — така че, технически погледнато, смъртта му не се брой в официалната сводка.

— Има официална сводка? — попитах.

— Вече има — каза Монк. — Официалното лице съм аз и току-що включих случилото се в сводката. Защо никой не ни се е обадил?

— Предполагам, на никого не му е хрумнало, че ни трябва официална сводка — каза Дишър.

— Имах предвид, защо никой не ни се обади да помогнем в разследването?

— Защото този случай е елементарен, а вие бяхте заети по онази история със Стайп.

— Но това е убийство — каза Монк.

— И това също — рече Дишър.

— Но това е *истинско* убийство.

— На мен убийството на Стайп ми изглеждаше истинско — казах.

— Да виждаш тук някой със слонски хобот? — попита ме Монк, след което се обърна към Дишър: — Хайде да се разменим.

— Не — отказа Дишър.

— Бас държа, че капитанът ще се съгласи.

Монк се промъкна странично покрай Дишър и влезе с маршова стъпка в хотелската стая.

— Бас държа, че няма да се съгласи — провикна се Дишър след него.

Обърнах се към Дишър:

— Как върви случаят „Лорбър“?

— Специалният отряд за борба с оскверняването постигна известен напредък между застрелването на Стайп и това убийство.

— Знам, че не е убийство, но наистина съм любопитна защо някой ще си прави труда да застреля мъртвец. Имаш ли нещо против да ми разкажеш за това по-късно?

— Не, разбира се. — Дишър се усмихна, явно доволен, че някой проявява интерес към онова, което вършеха той и Специалният отряд за борба с оскверняването. — Ще се радвам да го направя.

— Това е среща — казах, после незабавно съжалих за избора си на думи. — Не любовна среща, а уговорка да се срещнем в някакъв бъдещ момент по изцяло неромантичен начин.

— Ясно — рече Дишър. — Знаех си.

Последвах Монк в хотелската стая, преди да съм успяла да се оплета още повече.

Стотълмайер беше в далечния край на тясната стая: стоеше до прозореца и гледаше надолу към едното от двете легла, на което

лежеше много космат мъртъв мъж по бельо, омотан в окървавените чаршафи.

На масата имаше полупразна бутилка вино и две чаши. Монк разглеждаше една от чашите.

— По ръба на тази чаша има червило — каза той.

— Да, Монк, знам това — каза Стотълмайер с уморена въздишка.

— Коя е жертвата? — попита Монк.

— От рецепцията казват, че името му е Джон Бозаджиян и че се е регистрирал вчера следобед.

— С кредитна карта ли е платил?

— Да.

— Тогава къде е тя? — попита Монк.

— Бих предположил, че вероятно е в портфейла му — отвърна Стотълмайер.

— Портфейлът му липсва — каза Монк. — Нали?

— Да, липсва.

— И не носи часовник или някакви бижута — каза Монк. — Но има светли линии по китките си и около основата на безименните си пръсти, които предполагат, че е носил някакви.

— Ако щеш вярвай, но това и аз го забелязах — каза Стотълмайер. — Знаеш ли как станах началник на отдел „Убийства“? Ще ти кажа как. Като разкрих много убийства. Сам.

Монк вдигна глава и погледна жертвата. После надигна цялата горна част на тялото си и погледна отново. Не проумявах как това променя ъгъла му на виждане, но пък и аз не разбирах повечето постъпки на Монк.

— Прилича на кражба — каза Монк.

— За нещастие виждам подобни случаи непрекъснато — каза Стотълмайер. — Някой живеец извън града тип си наема проститутка за една нощ забавления, и тя му откъква парите и скъпоценностите. Обикновено историята приключва с това и ние така и не научаваме за нея. Повечето типове са твърде смутени, или твърде женени, за да съобщят за кражбата.

— Следователно ако проститутката е знаела, че и без друго няма голяма вероятност жертвата да съобщи за кражбата — казах, — какъв смисъл е имало да го убива?

— Проститутката вероятно е смятала само да го удари достатъчно силно, за да го зашемети за малко. Но да треснеш някого по главата е неприятна и несигурна работа. Ако го направиш твърде леко, може да ти отвърне. Направиш ли го твърде силно, можеш да го приспиш завинаги.

— Да си наемеш проститутка и да я заведеш в стаята си е такъв огромен риск за здравето и безопасността ти в толкова много отношения — казах. — Какво си мислят мъжете?

Стотълмайер ме изгледа:

— Според теб какво си мислят?

— Мъжете са идиоти — рекох.

— Мъжете са си мъже — каза Стотълмайер.

— Какво ще правите сега?

Монк се промъкна покрай Стотълмайер да разгледа дрехите на другото легло. Стотълмайер въздъхна:

— Ще разпитаме портиерите и помощник-келнерите на хотела — обикновено именно те свързват клиентите с въпросните дами в замяна на комисиона. Те ще ни кажат някакво име. Ще приберем всички проститутки в района и ще ги разпитаме. И ще говорим със съответните служби. Междувременно ще държим под око собствениците на заложни къщи и на складове за крадени вещи, които най-вероятно ще преместят откраднатите предмети.

— Май ще ви се отвори доста работа — казах.

— Така става през повечето време — каза Стотълмайер, като наблюдаваше Монк, който си извади химикалката и започна да побутва дрехите с нея и да ги разглежда. — Как мина на конференцията?

— Срецнахме се с някои интересни хора и научихме много за шоуто.

— Какво научихте за убийството на Стайп?

— За това ще трябва да питате господин Монк — казах.

Стотълмайер погледна Монк, който използваше химикалката си, за да повдигне един от ръкавите на захвърлената риза на жертвата.

— Е? — попита Стотълмайер.

— Кога камериерката е намерила тялото? — попита Монк.

— След обяда. Влязла да почисти стаята и го намерила — рече Стотълмайер. — Питам те за воденото от теб разследване на убийството на Стайп.

— Значи не е чистила стаята от вчера.

— Да, Монк, това би било логичното предположение.

— Всъщност, сър, вчера тя не е чистила стаята — каза Дишър, като влезе вътре. — Емилия, камериерката, която обикновено се занимава с този етаж, днес е съобщила, че е болна от стомашен грип. Паола — това е камериерката, която е намерила тялото — обикновено чисти на седмия етаж. Паола е поела двойна смяна, за да замести Емилия днес.

— Благодаря ти, Ранди — каза Стотълмайер, после се обърна отново към Монк. — Медицинският експерт чака да вземе тялото.

Монк кимна и застана между Стотълмайер и мен, за да разгледа дрехите в дрешника. Надникнах зад Монк, за да погледна капитана.

— Кои други свързани с „Отвъд Земята“ хора са отседнали тук, освен Стайп?

Капитанът надникна зад гърба на Монк, за да ми отговори.

— Кингстън Милс, изпълнителният продуцент на новото шоу, и Джъдсън Бек, звездата. Наистина интересното обаче е, че бившата съпруга на Стайп, Ариана, се е появила тук снощи с адвокатата по развода си, Хауърд Егър.

— Защо го е направила?

— Не знам — каза Стотълмайер. — Канехме се да я питаме за това, когато изникна този случай. Всъщност, почти приключвахме с това местопрестъпление, когато пристигнахте.

Монк се извърна от дрешника.

— Жертвата притежава препарати против окисляване, бижутерска лупа, шейсет и пет цента в дребни монети и три къчета мъх в левия преден джоб на самото.

— Очарователно — отбеляза Стотълмайер. Монк протегна ръка към мен:

— Имаш ли някакви мъчета?

— Не знам — казах.

— Трябва ни още едно мъче, а пък аз съм безмъхчест — каза Монк. — Винаги съм безмъхчест.

Стотълмайер погледна Монк с присвити очи:

— Искаш да сложиш още едно мъче в джоба на самото на Бозаджиян?

— И един цент — каза Монк.

— Това е странно дори за теб.

— Това е правилно — каза Монк.

— Монк — рече Стотълмайер, — не можеш.

— Проявявам уважение към мъртвите.

— Ти оскверняваш местопрестъплението. Не можеш да добавяш неща към личните вещи на жертвата.

— Знам това. — Монк извади от джоба си торбичка за съхранение на веществени доказателства. — Ще сложим нашето мъхче и нашия един цент тук вътре, така че ще са при останалите неща, но отделно.

— Какво значение има дали той има у себе си три мъхчета и шейсет и пет цента? Той е мъртъв.

— И следователно това означава, че вече може да не ни е грижа? Ами семейството на този човек? Какво щяха да си помислят те, ако знаеха, че сме проявили такова грубо неуважение спрямо него?

Стотълмайер си пое дълбоко дъх, изпусна го бавно, после раздражено пъкна ръка в джоба си. Измъкна ръка, потърси из дребните монети и пусна един цент в торбичката за доказателства.

— Сега доволен ли си?

— Никакви мъхчета ли нямате?

Стотълмайер сведе поглед към разтворената си длан:

— Това не е ли мъхче?

— Това е троха — каза Монк.

Дишър затършува из джобовете си:

— Аз имам мъхчета.

Той разтвори дланта си и я показа на Монк, който извади от горното си джобче пинсети, внимателно взе мъхчето и го пусна в торбичката за доказателства.

Монк сложи торбичката в джоба на сакото на Бозаджиян, потупа я леко и ни се усмихна.

— Ето — каза. — Така е по-добре. Не го ли чувствате?

— Чувствам как в черепа ми се оформят пукнатини — каза Стотълмайер. — Приключихме ли тук?

— Не съвсем.

Монк влезе в банята и погледна в голям несесер за тоалетни принадлежности, сложен на плота близо до мивката.

Наблюдавахме как Монк извади отделна винилова кутийка от несесера за тоалетни принадлежности, разкопча ципа и се показаха няколко малки спринцовки, няколко флакончета и червена кутия, на която пишеше „*държач за игли/опасни за околната среда отпадъци*“ и в единия ѝ край имаше миниатюрна дупчица.

— Бозаджиян е използвал наркотици — каза Монк.

— Това е инсулин, Монк — рече Стотълмайер. — Бил е диабетик. Проститутката вероятно му е отмъкнала гривната с предупрежденията за алергии и за лекарствата, които взема, заедно с останалите му вещи.

Монк вдигна глава към второто легло, наведе се пред един от ъглите, и измъкна одеялото.

Стотълмайер изпъшка:

— Сега пък какво правиш?

Монк посочи към горния чаршаф, който беше прегънат по ъгълчето и втъкнат под дюшека.

— Възхищавам се на начина, по който е затъкнат този чаршаф — каза Монк, като посочи към горния чаршаф, сгънат по ъгъла, образувайки непълен триъгълник. — Все едно Емилия е опаковала дюшека като за подарък. Трябва да ѝ повишат заплатата.

— Всъщност изобщо не ме е грижа. Искам да се махам оттук, а медицинският експерт е готов да вземе тялото.

— Само още едно нещо — каза Монк и излезе от стаята. Всички го последвахме.

— Не, Монк, никакви неща повече. Време е да вървим — каза Стотълмайер.

Монк се приближи до камериерката:

— Можете ли да ми покажете последната стая, която сте чистили?

Паола погледна Дишър, който погледна Стотълмайер, а той пък погледна мен.

— Колкото по-скоро Монк даде оценка на нейното чистене, толкова по-скоро можем да се махнем оттук — казах.

Стотълмайер кимна на Паола, давайки съгласието си. Тя отключи вратата на стаята в отсрещния край на коридора и се дръпна настрана, докато Монк влезе.

Той се наведе до краката на едно от леглата и измъкна одеялото. Горният чаршаф беше подпъхнат по начин, който правеше ъглите на леглото да изглеждат квадратни, със стегнати остри гънки там, където беше сгънат.

— Отлична работа — обърна се Монк към Паола. — Да оправяш легла те е научил баща ти, който е бил в армията на Салвадор.

Тя кимна свенливо.

— Добре си усвоила урока — каза Монк. — Ако хвърлиш песо върху това легло, то ще отскочи.

— В Ел Салвадор нямаме песо — каза Паола. — Нашата парична единица се казва колон.

— Да, но един колон няма да отскочи от леглото — каза Монк. — А едно песо — да.

— Хубаво е това да се знае. — Стотълмайер се обърна към Дишър: — Кажи на д-р Хетцър, че вече може да отнесе господин Бозаджиян в моргата.

— Това не е господин Бозаджиян — каза Монк.

Стотълмайер го изгледа:

— Познаваш ли Джон Бозаджиян?

— Не — каза Монк.

— Тогава откъде знаеш, че това не е той?

— Много просто. Защото този човек не е бил отседнал в тази стая — каза Монк. — А тази стая е регистрирана на името на Джон Бозаджиян.

— Това в дрешниците и в банята не са ли негови неща? — попита Дишър.

— Да, това определено са неговите дрехи и тоалетни принадлежности.

— Тогава какво те кара да мислиш, че той не е Джон Бозаджиян и не е бил отседнал в тази стая?

— Очевидно е — каза Монк.

Стотълмайер разтри слепоочията си.

— Мразя, когато казва така.

— Защо? — попитах.

— Защото никога не е очевидно, докато не обясни за какво, по дяволите, говори, а после се чувствам като глупак, задето сам не съм го видял.

Монк се върна в стаята на жертвата.

— Този човек е убит заради скъпоценностите си.

— Точно това казах, че се е случило тук. — Стотълмайер ме погледна. — Ти ме чу, нали?

Кимнах:

— Капитанът определено каза точно това, господин Монк.

— Не говоря за часовниците и пръстените му — каза Монк. — Говоря за диамантите.

— Какви диаманти? — попита Дишър.

— Онези, които този човек е продавал и заради които е бил убит — каза Монк. — Никога не е бил с проститутка и никога не е бил в тази стая.

— Той е в тази стая сега — каза Стотълмайер. — Точно пред теб е.

— Искан да кажа, че никога не е бил в тази стая приживе — каза Монк. — И всичко, което виждаме пред нас, го доказва.

Стотълмайер, Дишър и аз оглеждахме стаята в продължение на цяла, мълчалива минута.

— Аз не го виждам — рече Дишър и ме погледна. — Ти виждаш ли го?

Поклатих глава и погледнах капитана. Той погледна Монк.

— Недей просто да стоиш там, Монк — каза Стотълмайер. — Кажете ни какво се е случило.

Той го направи.

11. Г-Н МОНК ОПРАВЯ СВЕТА

Монк прекарваше голяма част от живота си в състояние на отчаяние. Това отчаяние изглеждаше причинено от много неща: смятам обаче, че по същество всичко се свеждаше до едно нещо.

Безредието.

То беше навсякъде около него и сякаш нищо, което той вършеше, не го променяше.

Освен когато ставаше дума за убийство.

Единственият миг, когато Монк овладяваше това отчаяние и му се струваше, че всичко в неговия свят е наред, беше мигът, в който разкриваше някое убийство и ни казваше как е успял.

Именно докато правеше своето обобщение на фактите и даваше своето обяснение как е било извършено убийството и кой го е направил, той възстановяваше реда, поправяше онова, което беше в безпорядък.

В този миг Монк беше различен човек.

Беше силен, уверен и сигурен.

Защото беше прав. А следователно за един мъчително кратък миг, беше подреден и светът.

Чувствах се добре, като го виждах спокоен и въпреки всичко това същевременно ме натъжаваше, защото знаех колко кратко ще продължи.

Този кратък миг беше сега.

— Джон Бозаджиян е фалшиво име, което убиецът е използвал, за да наеме тази стая, вероятно защото това е било името върху откраднатите кредитни карти, с които е платил за нея — каза Монк. — Жертвата е била отседнала на седмия етаж, в стаята, където е била убита. Сега стаята на жертвата се обитава от убиеца, който, ако вече не е освободил стаята, вероятно носи на лявата си китка гривната на жертвата с информация за алергиите и лекарствата, които жертвата взема.

— Седмият етаж ли? — попита Стотълмайер. — Онази камериерка не работи ли обикновено именно там?

— Точно тя е свалила тялото тук в количката си с чаршафи след убийството и е помогнала да се нагласи сцената — каза Монк.

Паола ахна леко и отстъпи на няколко крачки назад в коридора, като се оглеждаше, сякаш се канеше да побегне. Но тъй като и в двата края на коридора имаше полицаи, тя всъщност нямаше къде да отиде.

— Е, дори преди да не съм знаел, че си прав, сега го разбирам само от израза на лицето ѝ — каза Стотълмайер, обръщайки се към Паола. — Искате ли да ни кажете какво се е случило, или ще накарате него да го направи?

Паола задъвка долната си устна, но не каза нищо. Знаех, че Монк е изпитал облекчение, по всички причини, които току-що споделих с вас.

Той не искаше да му отнемат този момент. Мисля, че Стотълмайер също го знаеше, и сам се забавляваше.

— Съжалявам, Монк. Боя се, че цялата тежест се пада на теб.

— Жертвата е била търговец на диаманти — каза Монк.

— Това го разбра от лупата в джоба му — каза Дишър.

Монк поклати глава:

— Тя просто потвърди онова, което вече знаех, след като погледнах десните ръкави на ризите и саката му.

Той извади химикалката си, отиде до второто легло и вдигна десния ръкав на ризата на жертвата.

— Ако се вгледате внимателно, можете да видите протривания и драскотини по маншетите. Това е защото винаги е носел куфарчето със стоката си закачено на дясната китка.

Сега, когато го спомена, забелязах следите. Нямаше да ги видя обаче, ако той не ми ги беше посочил. Сега обаче те бяха крещящо очевидни. Започвах да разбирам как се чувстваше Стотълмайер.

— Убиецът е убил търговеца на диаманти и е приел неговата самоличност.

— За какво му е било да си прави труда? — попитах. — Защо просто не е избягал с диамантите и не е приключил с тази история?

— Защото е нямало да приключи — каза Стотълмайер. — Тепърва е щяло да му се наложи да занесе откраднатата стока в някоя

заложна къща или склад за крадени вещи, което означава да поеме голям риск и да подбие печалбата на някой друг.

— Планът на убиеца е бил блестящо прост — каза Монк. — Смятал е да продаде диамантите на законните купувачи и да вземе парите, които са щели да отидат при търговеца.

— Ами ако купувачите вече са се срещали с Бозаджиян лице в лице? — попита Дишър.

— Не са и убиецът го е знаел, иначе никога е нямало да направи това — каза Монк с нотка на нетърпение в гласа.

Дишър се хвана за думите му и изглеждаше засегнат:

— Добре, да кажем, че си прав. Къде е доказателството?

— Има толкова много доказателства, от които може да се избира.

— Например?

— Например онези чаши за вино — каза Монк. — Убитият е бил диабетик. Той не би трябвало да пие алкохол.

— Аз познавам диабетици, които пият — каза Стотълмайер.

— Познавате ли диабетици, които могат да живеят без инсулин?

— Той има инсулин — каза Стотълмайер.

— Но едва ли го е взел — каза Монк, като ни заведе в банята и ни показа несесера на жертвата. — Това са спринцовките, иглите, флакончетата с инсулин и щипката за сваляне на иглите. Обикновено той се инжектира, маха иглата с щипката и я пуска в този контейнер за опасни отпадъци, после изхвърля спринцовката. Тук е от вчера, стаята не е почиствана, откакто се е регистрирал, и въпреки това в боклука няма спринцовки. Ако си беше сложил инсулин, щеше да има.

— Може да си е направил инжекцията някъде на друго място — каза Дишър.

— Съмнително е — каза Монк. — Но дори и да го е направил, тя не би му помогнала с нищо. Инсулинът би трябвало да се съхранява в хладилник или върху лед. Тези флакончета не са съхранени така. Защо не са в минибара? И къде е торбичката с лед, която трябва да е в несесера му? Ще ви кажа.

— Разбира се, че ще ни кажеш — рече Стотълмайер.

— Още е в минибара горе. Убиецът е извадил флакончето от минибара, когато е преместил нещата на жертвата, но не му е дошло на ум да потърси във фризера и торбичката с лед. Това е била основната му грешка.

— Това с инсулина предполага, че е бил преместен — каза Стотълмайер — но не го доказва.

— Прав сте — каза Монк. — Не го доказва. Леглото го доказва.

— Леглото е от горния етаж? — попита Дишър.

— Разбира се, че не. Това би било нелепо — каза Стотълмайер, но се поколеба, след това се обърна към Монк: — Нали?

— Леглото не е местено — каза Монк.

Стотълмайер изглеждаше облекчен. Мисля, че за миг се беше изплашил, че Монк ще му възрази и ще покаже, че леглото, всъщност, е било преместено по някакъв коварно хитър начин.

— Паола каза, че влязла да почисти тази стая и намерила тялото — каза Монк. — Така че как е възможно да е оправила леглото на жертвата?

Монк дръпна одеялото, за да видим как горният чаршаф е подпъхнат под дюшека на леглото, върху което беше тялото.

— Горният чаршаф в ъгъла на това легло е подпъхнат както го правят в Салвадор — продължи той. — Горният чаршаф на другото легло е подгънат по краищата на дюшека, като е използван класическият метод като за опаковане на подарък. Това доказва, че леглото е било оправено, след като Емилия, обичайно работещата тук камериерка, е оправила леглото вчера. Паола е свалила тялото от горния етаж в количката си с чаршафи. Оправила е отново леглото, преди да сложи тялото в него, за да отстрани всички доказателства, които биха могли да се използват после в съда, които убиецът можело да е оставил, когато самият той е спал в леглото снощи.

Всички погледнахме Паола, която продължи да дъвче устната си още известно време. Нещата не вървяха на добре за нея и тя го знаеше. Ние също.

— Убеди ме, но няма да сме в състояние да повдигнем обвинение срещу нея въз основа на начина, по който сгъва чаршафи — каза Стотълмайер. — Областният прокурор ще ми се изсмее и ще ме изхвърли от кабинета си.

— Използвайте чашите за вино — каза Монк. — Червилото по ръба е нейно. Върши същата работа като пръстов отпечатък. Като оставим настрана следите от ДНК, горната ѝ устна е порязана, затова тя я дъвче. Отпечатъкът от червило съвпада точно.

Стотълмайер кимна:

— Лейтенант, прочетете на тази жена правата ѝ и я арестувайте.
Докато Дишър правеше това, зададох на Монк единствения въпрос, който все още имах:

— Откъде е знаела Паола, че Емилия ще е болна днес?

— Отровила я е, разбира се — каза Монк.

— Казах на Роджър, че никога няма да се получи — рече Паола, като клатеше глава. — Той обаче каза, че работата е съвсем сигурна и нищо не може да се обърка, че отдавна ще сме заминали, преди някой да разбере какво се е случило.

— Вероятно наистина щяхте да успеете, ако не беше Монк — каза Стотълмайер.

Трябваше да призная, че капитанът никога не се опитваше да омаловажи прозорливостта на Монк в своя полза. Винаги се грижеше Монк да знае, че работата му се оценява и че получава пълно признание за нея, дори това да беше за сметка на самия Стотълмайер или Полицейското управление на Сан Франциско.

Стотълмайер си имаше недостатъци, но непризнаването на постиженията на останалите, с цел да облекчи собственото си чувство за несигурност не беше сред тях.

— Е, Паола, ще ни кажеш ли къде да намерим Роджър? — попита Стотълмайер. — Или ще приемеш присъдата за убийство вместо него, докато той си попийва пиня колада с новата си приятелка на някой плаж?

— Той е в стая 717 — каза тя, без да се поколебае дори за миг.

Стотълмайер погледна Монк:

— Искаш ли да ни придружиш, за да го арестуваме? Монк поклати глава:

— Седемстотин и седемнайсет е твърде нечетно число, а това не е добре.

Стотълмайер погледна трупа:

— За него определено не е било.

12. Г-Н МОНК СОРТИРА ЯДКИТЕ

Това, че бе разкрил едно убийство, постави Монк в много по-добро състояние на духа. Беше коригирал света и, правейки това, сякаш беше постигнал хармония и със себе си.

Той изгаряше от нетърпение да говори с някой, който е бил свързан по някакъв начин с Конрад Стайп — стига този някой да беше в „Белмонт“, а не на конференцията.

Затова се отправихме надолу към бара, където Стотълмайер бе оставил Кингстън Милс, новия изпълнителен продуцент, и Джъдсън Бек, актьора, който играеше капитан Страйкър.

Мисля, че причината, поради която Монк беше толкова мотивиран да остане наблизко и да работи по случая, бе за да не му се налага да се прибира у дома и да се справя с факта, че Амброуз може би е земянин. Или землянин. Или както там се наричаха почитателите на „Отвъд Земята“ напоследък (пропуснах дискусиата по тази тема на конференцията, затова не знаех кой термин е политически коректен сред почитателите на „Отвъд Земята“).

Аз също нямах търпение да стигна до бара, но по съвсем различна причина. Умирах от глад.

Намирахме се в подножието на стълбището, на два реда стъпала от фойето, когато Монк спря на стълбищната площадка — беше се сетил за нещо.

— Забравих да си разменя случаите с капитана — каза Монк.

— Да, забравихте.

— Трябваше да сключа сделката с него, преди да разреша случая с Бозаджиян. Ако го бях направил досега вече щяхме да сме на път към къщи и разрешаването на случая „Стайп“ вече нямаше да е моя работа.

— Увлякохте се от инерцията на момента — казах. — Вървеше ви.

— Иска ми се целият ми живот да вървеше така.

— Не искаме ли всички същото — рекох и минах покрай него, продължавайки надолу по стълбите. Бях прекалено гладна, за да се

мотая на някакво стълбище. — Освен това, дори ако се бяхте разменили, нямаше да можете да се оттеглите от разследването на случая „Стайп“.

— Напротив, щях.

— Не и докато случаят остава неразрешен. Нямаше да може да спрете да мислите за него.

— С радост бих понесъл това умствено терзание — каза Монк. — Щеше да е по-лесно, отколкото да ми се налага да бъда около тези луди хора.

— Хора като Амброуз ли? — попитах, като отворих вратата към фойето и, казано метафорично, към нещо много повече.

Монк пренебрегна въпроса, както и знаех, че ще направи, подмина ме и отиде до бара, който се намираше в единия край на фойето.

Мястото имаше много мъжествено излъчване: цялото в тъмно дърво, кожа и шкафове за книги, пълни с класически литературни произведения в кожени подвързии, които бяха залепени, за да не би, не дай Боже, някой да бъде завладян от безумното желание наистина да прочете някое от тях.

Нямах представа как изглеждат Кингстън Милс или Джъдсън Бек. Знаех обаче, че Бек е актьор и вероятно в известен смисъл знаменитост, затова се оглеждах за двама мъже, които седяха сами, а останалите хора крадешком им хвърляха плахи погледи.

Използвайки тази стратегия, забелязах мъжете след десетина секунди. Седяха на маса в дъното, където можеха да бъдат виждани от всички в помещението и в същото време можеха да виждат всеки, който влезе. На масата имаше няколко празни чаши и две купички със смесени ядки.

Милс носеше неприбрана в панталоните хавайска риза в безплоден опит да скрие голямото си шкембе, което преливаше над памучните му панталони в цвят каки. Ризата му бе толкова пъстра, че в мътната светлина на бара изглеждаше осветена.

Бек беше облечен в плътно прилепващи към тялото дрехи с марката на „Абъркромби & Фич“, които бяха стилно избелени, предварително скъсани и предварително лекъосани и излагаха на показ всичките му мускули. Изглежда, съвсем ясно забелязваше всички,

които го гледаха, включително самия себе си, тъй като непрекъснато се възхищаваше на отражението си в огледалото зад бара.

Приблжих се с отсечена крачка към двамата мъже с цялата важност, която успях да си придам: Монк се влачеше след мен.

— Господин Милс, господин Бек, аз съм Натали Тийгър, а това е Ейдриън Монк, специален консултант на полицията. Капитан Стотълмайер ни изпрати да говорим с вас.

— *Вие сте прочутият Ейдриън Монк?* — Кингстън Милс се изправи и подаде ръка на Монк, който я разтърси. — Някой ми предложи една поредица за вас.

— Поредица ли? — Монк ми направи знак да му дам кърпичка. Дадох му една.

— Седмично детективно телевизионно шоу. — Милс се ухили и посочи към Монк, който си чистеше ръцете. — Наистина ли го правите?

— Кое? — Монк ми подаде използваната кърпичка, която сложих в херметична найлонова торбичка и натъпках в дамската си чанта.

— Чистите се с дезинфекционна кърпичка всеки път, когато се ръкувате с някого.

— Не го ли правят всички?

Милс се подсмихна и погледна към Джъдсън Бек:

— Мислех си, че е просто трик, който авторът е измислил за историята. Сценаристът дори пререди книгата по бюрото ми и подреди списанията на масичката ми за кафе в хронологичен ред.

— Надявам се, че сте му благодарили — рече Монк.

— Беше хубава история — каза Милс — но аз казах, че поредицата никога няма да се получи.

— Защо не? — попитах, докато сядахме при тях на масата.

— Кой иска да гледа някакъв маниак на тема чистота всяка седмица? Би било твърде дразнещо, по дяволите. Затова след обяда поработихме по въпроса и измислихме нещо много по-добро — пристрастен към секса детектив. Представяте ли си?

Очите на Монк се разшириха от ужас:

— О, Боже мой, мога, да.

— А асистентката му е стриптийзърка. Другата седмица ще го представим в „Шоутайм“ — каза Милс.

— Напълно си пасва с тяхното шоу за майката, пласираща наркотици, лесбийките от Ванкувър, двуженеца и ченгето сериен убиец.

— Как ще го наречеш? — попита Бек.

— „Убийствен оргазъм“.

— Супер — каза Бек. — Ако „Отвъд Земята“ се провали, имай ме предвид за тази роля.

— Имам те предвид за всяка роля, Джъд. Толкова си многостранен и уникален.

Монк ме погледна с измъчено изражение:

— Още го виждам.

— Мислете за нещо друго — казах, после се обърнах към Милс: — Повече се интересуваме от „Отвъд Земята“ и кой може да е имал мотив да убие Конрад Стайп.

— Кого? — попита Бек.

— Създателят на шоуто, чиято звезда сте — заявих.

— О, имате предвид онзи старец — каза Бек.

— Джъд не е общувал много с него — обясни ми Милс. — Всъщност Стайп беше в творческата периферия на шоуто.

— Но той го е създал — казах.

— Да, но аз създадох новия му образ — рече Милс.

Монк ме сграбчи за ръката:

— Помогни ми. Този образ не се маха.

— Вижте. — Посочих към двете купички на масата. — Смесени ядки. И претцели.

Подейства. Монк моментално забрави за пристрастения към секса детектив и вместо това съсредоточи вниманието си върху кризата, заплашваща общественото здраве, която трябваше незабавно да се разреши.

— Какво са си мислели? — Монк извади от самото си гумени ръкавици и се приготви да се справи с проблема. — Може би е добре да отдръпнете столовете си от масата. Ситуацията може да загубее.

Обърнах се към Милс:

— Е, каква беше ролята на Стайп в работата по шоуто?

— По договор бяхме длъжни да дадем на Стайп правомощия на продуцент консултант, но беше безсмислено. Всъщност той не участваше във всекидневното продуциране — каза Милс. — Държахме

го наблизно само с рекламна цел и за да привличаме вече зарибените зрители.

— Зарибените зрители? — попитах.

Монк разстла няколко салфетки на масата, изсипа съдържанието на купичките върху тях и започна да отделя ядките и претцелите.

— Почитателите на оригиналното шоу — поясни Милс, като наблюдаваше Монк. — Използваме ги само като стръв за печелене на популярност. Това ни печели влияние. Но това е само трамплин за по-мощна рекламна офанзива. Целта ни е да направим така, че начинанието да стигне до много по-широка, по-голяма публика от интелегентни, образовани, харчещи свободно парите си консуматори, които са чували за оригиналното шоу, но вероятно никога не са го гледали.

— Не мислите ли, че почитателите знаят какво правите и им е много неприятно да бъдат използвани?

— Те са тъпанари, които се обличат в костюми като за Хелюин и говорят измислен език от някакво лайняно телевизионно шоу — каза Милс. — На кого му пука какво мислят?

Махнах на сервитьорката да се приближи. Поръчах хамбургер и пържени картопки за себе си и шест празни купички за Монк, в които да сортира ядките, и я отпратих, преди той да успее да й изнесе лекция върху опасностите от смесването на ядки и хлебни изделия.

— Щом изпитвате такова презрение към Стайп, почитателите и оригиналната поредица, защо изобщо се занимавате с „Отвъд Земята“?

— Защото е начинание с предварително продадени права — каза той. — Търговска марка.

— Но то се провали — поясних.

— Това няма значение — каза Милс. — То е съществувало преди и хората знаят това.

— Защо просто не измислите нещо ново?

— Измислянето на нови неща е присъщо за старата школа. Твърде рисковано е за телевизионните мрежи и за зрителите. Хората се чувстват много по-удобно с познатото — каза Милс. — Повторното измисляне е *новото* Ново.

— По-автентично е — каза Бек.

Погледнах Монк, който внимателно подреждаше бадемите, фъстъците, кашуто и претцелите на отделни купчинки.

Бях се научила, че от мълчанието му и задълбочеността, с която се занимаваше със задачата си, не бива да приемам, че не попива всяка дума. Но все пак това ме дразнеше, защото се налагаше само аз да говоря, а нямах представа какъв свързан с темата въпрос да задам, освен: „Вие ли го убихте?“

Затова просто питах каквото ме интересуваше, с надеждата, че ще кажат нещо, което ще помогне на Монк по-късно.

— Как би могло да е по-автентично? — попитах. — Това е римейк.

— Повторно измисляне — поправи ме Милс.

— Каква е разликата?

— Ние не правим римейк на онова, което е било. Ние се връщаме назад и превръщаме „*Отвъд Земята*“ в шоуто, което трябваше да бъде — каза Милс. — Това е ново начало. Свежа представа за концепция, която някой си е представял преди. Ние го правим истинско.

— Това е шоу с извънземни, чиито вътрешности са обърнати навън — казах. — Това не е истинско.

— Ние му придаваме вътрешна, непоколебима реалност, съвместима с реалността, която изживяваме всеки ден — рече Милс.

— Автентичност — каза Бек, като кимаше мъдро.

— Внушението на шоуто е, че човечеството е унищожено и сега единствените, останали от човешкия вид, са тези хора, хванати като в капан в един космически кораб — поясни Милс. — Би трябвало да са нещастно потиснати, мръсни и едва да свързват двата края. Но когато гледате оригиналното шоу, всичко е ярко и пъстро и всички са безгрижни. Това не е вярност към вътрешната реалност на измислената вселена.

— Неавтентично е — каза Бек.

— Нашето шоу е по-първично — каза Милс. — Можете да усетите мириса на потта.

Монк отвратено вдигна поглед:

— За какво ви е да миришете потта?

— Това е мирисът на автентичността — каза Бек.

— И този мирис също не бих искал да го усетя — каза Монк и започна леко да прехвърля купчинките с ядки в отделните купички.

Казах ви, че слушаше.

— Сега образите са по-сложни от физическа гледна точка — каза Бек. — Вземете например моя герой, капитан Страйкър. Единственият начин, по който може да се справи с вътрешния си душевен смут, с конфликта между отчаянието си и нуждата си да бъде силен водач за човечеството, е да се съешава с всяка женска извънземна, с която успее, независимо как изглежда. Просто трябва да е женска от съответния вид.

— Значи най-общо казано, той е перверзник — отбелязах.

— Но това не е проблем — каза Милс. — Той е благороден перверзник, с когото публиката може да се почувства свързана.

— Защото е автентичен — каза Бек.

— Не са много актьорите, които имат куража да разнищят образа на такъв заядлив и opak герой и да го направят симпатичен и героичен — отбеляза Милс, като обгърна с ръка раменете на Бек. — Но Джъд има кураж в излишък.

— Как се почувства Стайп от това, че неговата поредица се пренаписва от екип от благородни перверзници?

— Единственото, което го интересуваше, беше да получи чек — отвърна Милс. — Не е имал кариера, откакто „Отвъд Земята“ е било свалено от ефир. Видя това като възможност да спечели малко пари и може би да се върне в играта. Ако „Отвъд Земята“ е хит, всички печелят.

— С изключение на първоначалните почитатели — рекох.

— Те са само малка частица от публиката, към която се насочваме — каза Милс.

— Но за тях това е повече от шоу — казах. — Вие се бъркате в живота им. Не се ли безпокояхте, че може наистина да се разгневят?

— Всъщност не — каза Милс.

— Стайп получавал ли е заплахи?

— Доколкото знам, не.

— А вие получавате ли? — попитах.

— Само някои заядливи писма и петиции от Галактическият бунт — каза Милс. — Но не го приемам сериозно.

— Дори след случилото се днес?

— Стайп предаде почитателите, не аз — рече Милс. — Те наказаха онзи, на когото бяха разгневени. Аз съм просто наемник,

който си върши работата, а тя е да правя телевизионно шоу, което ще спечели най-широката възможна публика.

— Те може и да не виждат разликата — казах.

— Виждат я. Аз съм външен човек. Не знам нищо за културата на „Отвъд Земята“ и не ме интересува. Те го знаят. Аз съм точно този, за когото ме мислят. Не са вложили нищо в мен — каза Милс. — Но те се прекланят пред Стайп. Слушат историите му отново, и отново, и отново и го подкрепят от десетилетия с парите, които дават за неговите комикси. Мислеха си, че е един от тях, че живее в същия този техен малък свят и е толкова запален по него, колкото и те. Е, някой най-сетне е забелязал, че не е, че всичко е преструвка и че за него „Отвъд Земята“ е само средство да си изкара чека със заплатата. За мен със сигурност шоуто също означава само това.

— Като говорим за пари — казах — ако „Отвъд Земята“ има успех, няма да ви се налага да делите с него заслугата или парите, след като вече е мъртъв.

— Така или иначе нямаше да дяля заслугата — каза Милс. — Стайп беше и щеше да си остане, минало величие. Той беше сключил сделка, според която щеше да си получава парите за шоуто, независимо дали участва в него като продуцент или не, докато то се излъчва, така че чековете за заплатата пристигат независимо дали е жив или мъртъв, а крайната формула също не се променя. Сега парите просто ще влязат в наследството му.

— А кой се разпорежда с наследството му? — попитах.

Милс сви рамене:

— Не знам. Не говорехме за личния му живот. Всъщност не говорехме изобщо. Казах на секретарката си да игнорира обажданията му.

Монк се изправи и отнесе купичките със сортираните ядки и претцели.

— Хей — каза Милс — къде отивате с тях?

— Ще ги сложа в отделни херметични найлонови торбички, ще ги запечатам и ще ги изхвърля, разбира се.

— Защо? — попита Бек.

— Защото ядките са заразени — каза Монк.

— Не, не са — възрази Бек. — Бяха тук в купата.

— Смесени — мрачно каза Монк.

— За да го кажа с езика на „Отвѣд Земята“ — поясних — това е като смесването на материя и антиматерия.

— И не стига това, ами и безброй непознати са докосваш тези ядки с голи ръце — каза Монк. — Кой знае къде са се пъхали тези ръце и какво са правили.

Монк потръпна при тази мисъл. Аз също. Когато представяше нещата по този начин, мисълта за яденето на тези ядки наистина звучеше доста противно.

— Но аз съм гладен — каза Бек. — Не съм свършил да ям от тях.

— Ще е по-здравословно да изядете една купа миши изпражнения — каза Монк, докато се отдалечаваше с купичките. — По-късно ще ми благодарите.

Бек се втренчи след него:

— Какъв му е проблемът?

— Просто се държи автентично — казах. — Автентично монковски.

13. Г-Н МОНК И ОКОТО

Кингстън Милс и Джъдсън Бек си тръгнаха и докато аз обядвах, Монк обикаляше от маса на маса, като събираше купичките със смесени ядки, сортираше ги в херметични найлонови торбички и изхвърляше всичките.

Това не се прие добре от постоянните посетители, нито пък от сервитьорките или бармана. Някой се обади на охраната: предполагам обаче, че охранителите бяха известени, че Монк е заедно с полицията, затова казаха на бармана да не обръща внимание на станалото.

Монк обаче смяташе за свой дълг да инструктира персонала в бара и хората от охраната каква е правилната процедура по сервирането на ядки на обядващите там. Тя беше, както следва:

Всеки вид ядки или кракери трябва да бъде в отделна купичка. Купите могат да се ползват от няколко човека, стига клиентите на масата да носят гумени ръкавици.

— Ваш дълг е строго да прилагате закона — обърна се Монк към хората от охраната. — За доброто на човечеството.

Охранителите не ми изглеждаха готови да поемат на плещите си бремето по закрилата на човечеството. А вместо да следва наложените от Монк сурови правила, барманът предпочете изобщо да не предлага ядки и претцели, поне не и докато Монк беше в сградата.

Това беше мъдро решение.

Не се намесих в спора, защото бях уморена, гладна и исках да изям късния си обяд на спокойствие.

Но не можех да наблюдавам онова, което ставаше толкова безпристрастно, колкото ми се искаше и макар да не бях пряко въввлечена в спора, все пак почувствах как мускулите на врата и раменете ми се стягат от напрежение.

Стотълмайер и Дишър слязоха и дойдоха при мен. Това накара Монк да се върне на масата ми и позволи на работещите в бара да си отдъхнат.

— Арестувахме Роджър — рече Дишър. — Беше в стая 717 и тъкмо беше преполовил сделката по продаването на диамантите на няколко местни бижутери, когато му провалихме развлечението. Беше зашеметен да ни види.

— Роджър беше сигурен, че е извършил перфектното убийство — каза Стотълмайер.

— Но допусна важната грешка да подцени легендарната проникателност на Полицейското управление на Сан Франциско — гордо заяви Дишър.

— Бих казал, че оценката на Роджър относно нашата легендарна проникателност е била съвсем точна. Просто не е включвал в сметките Монк. — Стотълмайер погледна Монк. — Е, разкри ли някое друго убийство, докато ни нямаше?

— И друго ли е имало? — попита Монк. — Между мъртвите тела и смесените ядки е истинско чудо, че този хотел още работи.

— Говорех за Стайп. — Стотълмайер посегна към едно от картофчетата, които ми бяха останали, но преди пръстите му да стигнат до чинията ми, Монк избута картофчето извън обсега му.

— Би трябвало да носите ръкавици — каза Монк.

— Пържените картофи не са веществено доказателство — възрази Стотълмайер.

— Мили ли сте си скоро ръцете?

— Щях да докосна само пържения картоф, който възнамерявах да изям.

— Значи щяхте да тровите само себе си, вместо себе си и други хора — каза Монк. — Вие човек ли сте, или маймуна?

— Няма значение — каза Стотълмайер. — И без друго не бива да ям пържени картофи.

Дишър бръкна в джоба на сакото си и ми подаде едно дивиди.

— Накарах да направят това за Монк. Това е копие от направения с охранителната камера видеозапис на убийството на Стайп.

— Благодаря — каза Монк.

— Не изпускай дивидито от поглед — каза Дишър. — На пресата страшно ще й хареса да се докопа до него.

— Ще го пазим с цената на живота си — отсякох.

— Не си правете труда — каза Стотълмайер. — Сигурен съм, че довечера този видеозапис ще бъде във всички новини. Служителят в

хотела вероятно е направил копие, преди да стигнем там, и докато ние тук си говорим, го продава на търг на този, който предложи най-висока цена.

— Ужасно циничен сте — заявих.

— „Циничен“ е просто друга дума за „реалист“ — каза Стотълмайер. — Научихте ли от Кингстън Милс и Джъдсън Бек нещо, което да ни насочи нанякъде?

— Всъщност не — казах.

— Напротив — каза Монк. — Открихме още един мотив за убийството на Стайп.

— Така ли? — попитах.

— Заплатата на Конрад Стайп като продуцент консултант и облагите му от шоуто — каза Монк. — Ако проследим парите, те биха могли да ни отведат до убиеца.

Предполагам, че в крайна сметка не съм се справила толкова зле, като ги разпитах.

— Смяташ, че нещата са нагласени да изглежда, че някой почитател е убил Стайп, за да отвлекат вниманието ни от истинския мотив? — попита Стотълмайер. — Това определено би обяснило защо Стайп е застрелян посред бял ден пред свидетели и така, че всичко да бъде заснето от охранителните камери.

— Или убиецът е някоя надрусана откачалка — рече Монк.

— Струва ми се, че ще трябва да си поговорим с Ариана Стайп — каза Стотълмайер. — И с адвокатата ѝ по развода, Хауърд Егър.

— Имате ли нужда от мен за това? — попита Дишър.

Стотълмайер го изглежда:

— Неотложен ангажимент някъде другаде ли имаш?

— Има някои насочващи улики във връзка с оскверняването на трупа на Лорбър, които бих искал да проследя, преди следата да изстине — каза Дишър. — Моят опит показва, че в подобни случаи първите два дни са изключително важни.

— Никога не си имал такъв случай — рече Стотълмайер.

— Говоря за опита, който трупам сега — каза Дишър. — Чувствам мразовития полъх.

— Чувстваш студения ми, каменен поглед — каза Стотълмайер. — Какво научи дотук?

Дишър нетърпеливо измъкна бележника си от джоба и прелисти няколко страници, за да освежи паметта си.

— Електронната карта, използвана от стрелеца, за да влезе и да излезе от седалището на „Бъргървил“, е регистрирана на името на Брандън Лорбър, който е използвал само две карти — една за себе си и една за съпругата си, Вероника — каза Дишър. — Тя казва, че нейната все още е у нея и че съпругът ѝ е съобщил за изчезването на картата си преди две седмици. Човекът от охраната, Арчи Апълбаум, веднага му е издал нова.

— Намерихте ли новата електронна карта на Лорбър? — попита Монк.

— Беше на бюрото му, до финансовите документи, които е четял, когато е починал. Нашият съдебен счетоводител преглежда тези документи в момента.

— Защо? — попита Стотълмайер.

— Може би в числата има някаква насочваща улика, която би могла да ни отведе до някакъв мотив и до човека, застрелял Лорбър — каза Дишър. — Трябва да го открием, преди да нанесе нов удар.

— Преди да застреля някой, който вече е мъртъв — каза Стотълмайер.

— Само така изглежда — рече Дишър.

— Лорбър определено е бил мъртъв, преди да го застрелят — каза Стотълмайер. — Медицинският експерт го потвърди.

— Може би стрелецът е мислел, че Лорбър спи и не е искал да го буди, преди да го убие — каза Дишър.

— Това ли е теорията ти? — попита капитанът.

— Това е една от няколкото, по които работим.

— Ние ли? — каза Стотълмайер.

— Миналия месец едно сдружение на потребителите обяви, че веригата ресторанти „Бъргървил“ тайно използвали екстракт от телешко, за да овкусят пържените картофи — рече Дишър. — Разкритията разгневиха хилядите вегетарианци, които ненаситно поглъщат техните пържени картофи от години.

— Смяташ, че е застрелян от склонен към убийства вегетарианец? — попита Стотълмайер.

— Те наистина стават доста раздразнителни, когато ядат месо — каза Дишър.

— Но ако е бил вече мъртъв — каза Монк — защо изобщо да си прави труда да го застрелва? И то със студената прецизност на професионален наемен убиец?

— За да покаже, че не можеш да избягаш от гнева им — каза Дишър. — Дори и да си мъртъв.

— Това ли са ти единствените заподозрени? — попита Стотълмайер.

— Миналата година някакъв тип си купил кафе на гишето за обслужване на автомобилисти в един ресторант на „Бъргървил“ в Плезънтън и го разлял върху чатала си — каза Дишър. — Подал иск срещу компанията, като заявил, че горещата течност го е направила стерилен. Загубил и се зарекъл да си разчисти сметките с тях.

— Ъ-хъ — рече Стотълмайер. — Значи търсиш или умопобъркан вегетарианец, или отмъстителен евнух.

— Имаме и други теории — продължи Дишър. — Но мисля, че е твърде рано да ги разглеждаме, докато не успее да проследя още няколко насочващи улики.

— Чудесно, захващай се с това — каза Стотълмайер. — Ние просто ще се лутаме объркано тук без теб.

— Благодаря, сър. Ако изпаднете в затруднение, или просто искате да ви свърша някаква работа, можете да ме намерите в командния център на Специалния отряд за борба с оскверняването.

— Искаш да кажеш, на бюрото ти — каза Стотълмайер.

— Това беше преди — рече Дишър. — Сега е команден център.

Дишър забързано се отдалечи. Стотълмайер въздъхна и махна на една сервитьорка да се приближи.

— Какво трябва да направи човек, за да получи малко ядки в този бар? — попита той.

Монк и аз се качихме по стълбите до хотелския апартамент на Ариана Стайп на четвъртия етаж. Стотълмайер взе асансьора и отиде там преди нас, за да ни представи.

Когато влязохме, Хауърд Егър, адвокатът на бившата госпожа Стайп, стоеше с гръб към нас и приготвяше питиета на мокрия бар.

Ариана стоеше в средата на стаята с ръце на хълбоците и гледаше в лицето капитана, облечена в тениската си марка „Джуси“,

суичър с качулка „Фрий Сити“ и джинси „Тру Релиджън“. Небрежното ѝ облекло беше по-скъпо от повечето булчински рокли. Освен това дрехите бяха предназначени за носене от жени, поне с трийсет години по-млади и петнайсетина килограма по-слаби от нея.

— Не знам какво мога да направя, за да ви помогна — рече тя, като фъфлеше леко. — По времето, когато Конрад беше убит, летях от Ел Ей за Сан Франциско.

Разбрах защо фъфли. За нея сигурно беше истинско мъчение да говори. Устните ѝ изглеждаха, сякаш са били свалени от най-голямата съомга на света, и имплантирани върху лицето ѝ, което изглеждаше като изстъргано с промишлен лазер, стегнато изпънато върху черепа ѝ и парализирано така, че да стане твърдо като мрамор с помощта на количество ботулинов токсин, достатъчно да заличи от лицето на Земята цял град.

Веждите ѝ бяха изскубани и заменени с дъгообразно извити татуировки, които ѝ придаваха трайно изражението на човек, седнал върху нещо изключително студено. Изправените ѝ зъби бяха облечени в неестествен, блестящо бял цвят, който сякаш улавяше и отразяваше цялата светлина в стаята. Гърдите ѝ бяха големи, кръгли, и изглеждаха твърди като професионалните топки на Националната баскетболна асоциация. Може и да бяха.

Предположих, че е към шейсетгодишна, макар че беше трудно да се каже. Обърнатите наопаки извънземни от „Отвъд Земята“ имаха по-човешки вид от нея.

Усилено се опитвах да не запищя.

— Повечето хора обикновено не започват разговора си с мен, като ми съобщават алибито си — рече Стотълмайер. — Гузна съвест?

— Обичам да минавам направо на въпроса — каза тя.

— Аз също. — Хауърд се обърна, като носеше питиета за себе си и за Ариана. — Смятате ли клиентката ми за заподозряна?

Беше по-млад от клиентката си с цяло десетилетие, спретнат и издокаран. Носеше идеално изгладен двуреден костюм на ситно райе и превръзка на лявото око. Изглеждаше като излязъл от реклама на „Джак Даниълс“ в някое лъскаво списание.

Монк се сниши зад Стотълмайер като изплашено дете.

— Вашата клиентка не изглежда твърде съкрушена от убийството на съпруга си — каза Стотълмайер и погледна през рамо

към Монк.

— Бивш съпруг — поправи го Ариана и превзето отпи от питието си.

— Те са официално разведени — допълни Хауърд.

— Но сте били женени известно време — каза Стотълмайер и се дръпна настрана от Монк, който го последва.

— Бях предана и любяща съпруга в продължение на трийсет години, в добри и лоши времена, през неговите прелюбодеяния, пиянство, хронична безработица и безброй други проблеми и предателства. Последните няколко години бяха особено трудни, при положение, че преживявахме единствено с печалбите от появяванията му в „Отвъд Земята“. Накрая ми писна. Имах си свои нужди.

Тя престана да отпива така превзето и глътна наведнъж половината от съдържанието на чашата си.

— Тогава защо дойдохте тук? — попитах.

— Да го убия — каза тя.

— Има предвид в преносен смисъл, разбира се — каза Хауърд.

Стотълмайер отново направи крачка встрани, но Монк отново го засенчи. Подразнен, капитанът се обърна да погледне Монк, който заслони очи с ръка.

— Тук има цяла хотелска стая, Монк. Наистина ли се налага да стоиш точно зад гърба ми?

— Да — рече Монк.

— Имаш ли нещо против да ми кажеш защо?

Монк посочи към адвоката:

— Той носи превръзка на едното око.

— Изгубих окото си при автомобилна катастрофа — каза Хауърд.

— Би трябвало да отидете и да го потърсите — заяви Монк. — Веднага. Не се връщайте без него.

— Боя се, че вече отдавна го няма, господин Монк — каза адвокатът. — Катастрофата стана преди двацет години.

Стотълмайер застана срещу Ариана, а Монк отново се сниши зад него.

— Защо искахте да убиете бившия си съпруг? — попита Стотълмайер. — Казано в преносен смисъл, разбира се.

— Две седмици след като процедурата по развода ни приключи, отворих „Холивуд Рипортър“ и там имаше голяма статия, оповестяваща, че телевизионната мрежа Ю Би Ес е подписала сделка за много милиони долари за връщането на „Отвъд Земята“ на екран като нова телевизионна поредица — каза тя. — Докато делеяхме имуществото си и обсъждахме споразумението по развода, Конрад никога не е споменавал, че някой се интересува от съживяването на шоуто. Изчакал е с приключването на сделката, докато разводът ни бъде финализиран, за да може с измама да ми отмъкне справедливо полагащия ми се дял от наследството.

— Извършил е измама — каза Хауърд. — Дойдохме тук да го уведоим за този факт и да се опитаме да постигнем приятелско финансово споразумение.

— И не успяхте? — попита Стотълмайер.

— Щяхме да го осъдим и да пратим кльоцавия му задник в забвение. През последните двайсет години кариерата му беше в задънена улица. Никой в бизнеса не отговаряше на обажданията му. Той имаше единствено „Отвъд Земята“ и онези почитатели, които го смятаха за някакъв бог — каза Ариана. — Знаех, че спи със „земяни“ на тези конференции. Примирявах се с това, защото беше единственото нещо, което го поддържаше, единственият начин, по който можеше да поддържа себеуважението си. Но аз също имам самоуважение и то стигна до точката, в която трябваше да се махна от този брак, за да го запазя.

Моментът вероятно бе дошъл, когато беше осъзнала, че никакъв брой пластични операции няма да я направят толкова привлекателна за съпруга ѝ, колкото някоя изпълнена с възхищение „земянка“. И, разбира се, колкото по-често тя лягаше под ножа, толкова повече конференции трябваше да посещава той, за да плати за всичко това, и с толкова повече „земянки“ беше спал.

Това беше тъжна история, изписана по цялото ѝ тяло.

— Ще ви кажа следното — рече тя. — Не съм се примирявала с Конрад през всичките тези години, за да остана прецакана, когато влакът на това доходно и лесно галактическо начинание най-последно спря на нашата гара.

Ариана допи питието си и подаде празната си чаша на Хауърд да я напълни наново. Той послушно взе чашата от нея и отиде до мокрия

бар.

Монк надникна иззад Стотълмайер, след като Хауърд вече беше с гръб към нас.

— Обмисляли ли сте да носите превръзка на другото си око? — обърна се Монк към адвоката.

— Не — каза Хауърд, докато наливаше на Ариана ново питие.

— Би трябвало да го направите — рече Монк.

— Но няма да мога да виждам нищо — каза Хауърд.

— Може би можете да си вземете някоя от онези прозрачни превръзки.

— Няма такива.

— Тогава предполагам, че нямате късмет — каза Монк.

— Не аз съм този, който има проблем — каза Хауърд, като се върна с питието на Ариана, — а вие.

— На мен и двете ми очи са си на мястото — каза Монк и отново се сниши зад Стотълмайер. — Вашето не е, а на нас, останалите, ни се налага да виждаме това. Опитайте се да проявите малко чувствителност спрямо останалите.

— Аз ли? — възкликна Хауърд.

— Не му обръщайте внимание, господин Егър — каза Стотълмайер и погледна през рамо към Монк. — Искам поне веднъж да проведе разпит, без постоянно да бъда прекъсван, защото ти си се разсеял от някаква маловажна подробност като кутийка от „Севън-ъп“ или превръзка за око. Това ме изважда от равновесие.

— Те точно това искат — каза Монк.

— Смяташ, че си е изтръгнал окото само за да може ти да си отклониш вниманието, а аз да се вбеся?

— Той е адвокат — каза Монк. — Те са хитри. И кой знае докъде е готов да стигне, за да предпази любовницата си от възможно обвинение в убийство?

— Не съм убила никого и не сме любовници — каза Ариана.

— Тогава защо балсамът ви за устни и кремът ви за ръце са на едното нощно шкафче? — попита Монк. — А вакуумираната чашка и водородният пероксид, с които той сваля и чисти изкуственото си око, което точно сега е решил да не носи, са от другата страна на леглото?

Всички се обърнахме да погледнем към леглото. Не знам как Монк беше забелязал всичко това иззад гърба на Стотълмайер.

— Тя е законно разведена — възмутено заяви Хауърд. — Въпросът с кого спи няма връзка с вашето разследване.

— Но фактът, че е лъжкия, има връзка с него, а също и фактът, че сте решили да носите тази превръзка вместо изкуственото си око, само за да ме подразните — каза Монк. — Какво криете?

— По време на убийството бяхме в самолет — каза Ариана. — Това е факт.

— Все това ни повтаряте — рече Стотълмайер. — Могла сте да наемете някой от Хоботковците да убие бившия ви съпруг вместо вас.

— Това е абсурдно и възмутително обвинение — каза Хауърд. — Тя не би спечелила нищо от смъртта на Конрад Стайп.

— Аз също съм разведен отскоро — заяви Стотълмайер. — Току-що ми хрумна, че все още има едно нещо, за което не съм успял да се погрижа.

— И какво е то? — попитах, просто за да помогна.

— Да си променя завещанието — каза ми Стотълмайер. После погледна Ариана: — Ако ме застрелят по време на работа, жена ми все още е единствената благодетелствана от завещанието. Нямам нищо против това, тъй като имаме деца и тя ще трябва да ги отгледа. Вие нямате деца, но се обзалагам, че бившият ви съпруг също още не е променил завещанието си. Вероятно не го е сметнал за необходимо, тъй като е бил в добро здраве и е планирал да бъде на този свят още доста дълго. Хей, чудя се кой ли ще получи всичките пари сега, когато е мъртъв?

— Нямам представа — каза Ариана.

— Потъркаляйте се довечера в леглото и питайте адвокатата си — каза Стотълмайер. — Сигурен съм, че той би могъл да ви каже.

— Не казвай нищо повече, Ариана — каза Хауърд. — Този любезен разговор приключи.

— Точно когато започваше да става интересно — каза Стотълмайер. — Колко жалко.

Тримата излязохме и Хауърд затръшна вратата зад нас. Капитанът застана срещу Монк в коридора.

— Щеше ли едно изкуствено око да те разстрои по-малко, отколкото една превръзка за око? — попита го Стотълмайер.

— Всъщност не — каза Монк.

— И аз така си мислех — рече капитанът.

14. Г-Н МОНК И ТАЙНАТА

Амброуз ни чакаше на предната врата, когато пристигнахме в къщата му. Изглеждаше объркан.

— Моля те, кажи ми, че разследваш убийството на Конрад Стайп — каза Амброуз, докато влизахме.

— Как разбра за това? — попита Монк.

— Не излизам от къщата, но не живея в пещера — каза Амброуз — Знам какво става навън. Новината е навсякъде в интернет.

— Значи знаеш кой е Конрад Стайп — уточни Монк.

— Разбира се, че знам — каза Амброуз. — Съкрушен съм. Той беше велик човек, оригинален мислител, и истински далновиден човек. Трябва да откриеш убиеца му, който и да е той, Ейдриън.

Монк погледна брат си с присвити очи:

— Има ли нещо, което искаш да ми кажеш?

— За кое?

— За позорния ти таен живот — каза Монк.

— Нямам таен живот — рече Амброуз. — Нито таен, нито какъвто и да е друг.

— Носиш ли гумен слонски хобот, когато наоколо няма никой?

— Никога няма никой наоколо — каза Амброуз. — А ако имаш предвид обонятелния придатък на господин Хоботко, излагаш на показ невежеството си, Ейдриън. Може и да прилича на слонски хобот, но всички знаят, че е различно от анатомична гледна точка в много отношения.

— Значи признаваш, че си един от онези откачени „земяни“ — каза Монк.

— Господин Монк — подхванах, но Амброуз вдигна ръка да ме спре.

— Всичко е наред, Натали — каза Амброуз. — Предпочитаме да ни наричат „земляни“. „Земянин“ е пренебрежително определение, особено в съчетание с „откачен“.

— От колко години криеш това от мен?

— Не съм крил нищо от теб.

— Никога не си ми казвал, че си член на някакъв култ — рече Монк.

— Не е култ — каза Амброуз. — Това е група от притежаващи творческо мислене, свободомислещи хора, които харесват шоуто, обичат героите в него и подкрепят идеалите, залегнали в сърцевината на представата на Конрад Стайп за бъдещето.

Монк кимна.

— Откога вземаш халюциногенни вещества?

— Халюциногенни вещества ли? — попита Амброуз.

— Знаеш за какво говоря — каза Монк. — Поколението на бейби бум. „Електрик Куул-Ейд“^[1], „Пурпурна мъгла“. „Жълта слънчева светлина“. „Маминият пудинг“.

— „Маминият пудинг“ ли? — казах.

— Чу ме — каза Монк. — „Сокът от джунглата“, „Синя бодрост“, „Сатанинското бонбонче“. „Стъклото на прозореца“. „Гюлето на Фриско“. „Да разхождаш грозното куче“.

— Мислиш, че вземам ЛСД? — попита Амброуз, после се обърна към мен. — Това е съкратено от лизергинова киселина, изключително силен халюциноген.

— Благодаря ти, че ми изясни това — казах.

— Вече не знам какво да мисля, Амброуз — каза Монк. — Един Бог знае в какви извратени актове на лудост и поквара си замесен.

Това не беше точно стесняване на определението за възможно поведение. За Монк и яденето на салата в бар със салати също беше акт на поквара.

— Просто защото не разбираш нещо, не означава, че то е погрешно — каза Амброуз. — Няма нищо незаконно, неморално или позорно в това да се наслаждаваш на произведение на изкуството във всичките му подробности и сложност и да споделяш това преживяване с други.

— Ако всичко е толкова невинно — попита Монк, — защо никога преди не си ми казвал за това?

— Никога не си питал — каза Амброуз.

— Но сега тайната ти излезе наяве.

— Интересът ми към „Отвъд Земята“ едва ли е тайна — каза Амброуз. — Написал съм половин дузина книги за шоуто, неговата

митология и неговата култура. Ако проявяваше дори най-слаб интерес към живота ми, щеше да знаеш. Но теб не те интересува, Ейдриън. Никога не те е интересувало. Какво всъщност знаеш за мен?

— Сега знам, че си откачен — каза Монк.

— Аз харесвам „Отвъд Земята“ — заявих. — Това превръща ли и мен в покварена откачалка?

— Говориш ли драч?

— Не — казах.

Монк посочи към Амброуз:

— Той говори. Това е измислен език.

— Вече не е — каза Амброуз. — Стотици хора говорят драч, повече от онези, които говорят испански напоследък. Ако знаеше нещо за „Отвъд Земята“ и какво означава това шоу за мен, нямаше да се отнасяш толкова пренебрежително към него.

— Това е телевизионно шоу — рече Монк.

— За мен е нещо много повече от това — каза Амброуз.

— Как е възможно?

— Огледай се наоколо, Ейдриън. Стените на тази къща са моят свят. Но „Отвъд Земята“ ме отвежда в една галактика на чудеса и приключения, към далечни планети, пълни с пленителни култури и удивителни същества. Благодарение на Конрад Стайп съм пътувал до места, които никога не бих могъл да си представя.

— Не си отишъл никъде — обясни Монк. — Това не е истинско. Това е фантазия.

— Идеалите не са — каза Амброуз. — Общността не е. Имам много приятели там навън, благодарение на „Отвъд Земята“. Те ми говорят през цялото време. Те четат книгите ми. Те са част от живота ми повече, отколкото ти. Как можеш да ми казваш, че това не е истинско? За мен си е много истинско.

— Трябва да излизаш повече — каза Монк.

Амброуз се обърна и влезе с отсечени крачки в кухнята, като затръшна вратата зад гърба си. Погледнах Монк. Той пък погледна мен.

— Какво? — попита той, като сви рамене.

— Не мислите ли, че бяхте малко прекалено суров с него? — попитах.

— Той е един от *онези* хора, Натали. Вероятно точно сега е в кухнята, пие „Севън-ъп“ и се обажда да си уреди час при пластичен хирург. Следващия път, когато го видим, ще има заострени уши.

— Той ви е брат.

— Именно това е толкова шокиращо. Как е възможно да сме израснали заедно в тази къща и да се окажем толкова различни?

— Амброуз е много мил, чувствителен човек — казах. — Така че какво, ако се вгълбява в някакво телевизионно шоу? Той е съвсем сам тук. Можете ли наистина да го обвинявате, че има богат въображаем живот? Няма много хора, с които да говори.

— Входната врата е ей там — каза Монк. — Нищо не го спира да излезе навън.

— Ако това беше въртяща се врата, вие също щяхте да бъдете затворник в къщата.

— Никой не би сложил въртяща се врата в една къща.

— Убягва ви това, което искам да кажа.

— Не си посочила какво е то.

Въздъгнах и реших да приема различен подход:

— Кога за последен път се обаждахте на Амброуз?

— Не си падам много по телефоните — каза Монк. — Не е безопасно.

— Телефоните са напълно безопасни, господин Монк.

— Никога ли не си чувала за заразни болести? — Монк изопна плещи. — Телефоните. Оттук започва предаването на заразата.

— Добре — казах, устоявайки на почти неудържимия подтик да го удуша. — Кога за последен път сте чел някоя от книгите му?

— Никога не ми се е налагало да сглобявам къщичка за кукли, да поправам съдомиялна машина или да се уча да говоря измислен език, говорен от откачалки.

— Наистина ми се ще да престанете да наричате така брат си.

— Защо ръцете ти са отстрани до тялото и са свити в юмруци?

— Това няма значение — казах. — Амброуз е многостранен и талантлив автор, което щяхте да знаете, ако бяхте прочели някоя от книгите му. Аз съм чела много от тях. Той има истинска дарба, господин Монк. Страхотно го бива да обяснява нещата и да прави дори най-трудните идеи и задачи да изглеждат лесни за разбиране. В известен смисъл той е точно като вас.

— Не разбирам как.

— За много хора инсталирането на нов софтуер или нов компонент в домашната им стереосистема може да е също толкова озадачаващо като едно неразкрито убийство. Но Амброуз им дава разковничето към загадката. Може би може да ви помогне да разрешите тази.

— Амброуз няма и най-елементарно понятие от разследването на убийства.

— Но знае всичко за „Отвъд Земята“, а вие — не — казах. — Той може да ви спаси от необходимостта да прекарате още време на сбирката. Освен това Конрад Стайп означава много за него и помощта му да разкрием това убийство може да му предостави сигурен и положителен начин да преодолее скръбта си. И двамата с вас знаем колко важно е това.

— Няма полза. Разследването се води там навън. — Монк посочи с глава към вратата. — Амброуз няма да излезе от къщата.

— Значи ще доведем разследването при него. — Извадих от дамската си чанта дивидито, което Дишър ми беше дал. — Можем да започнем с това.

— Не знам — каза той.

Замерих го с дивидито. То го удари право в гърдите. Той се засуети да го хване, като го улови, преди да падне на пода.

— Заболя ме. — Той си разтри гърдите.

— Хубаво — казах. — Започвах да си мисля, че не са ви останали никакви чувства.

Той ме видя, че го гледам гневно и като тътреше крака, излезе от кухнята, без да каже и дума.

Монк бавно отвори вратата. Амброуз седеше на масата, пръскаше с лизол една бутилка със същия препарат и я почистваше с книжна кърпа. До този момент никога преди не бях виждала някой да си дезинфекцира дезинфектанта.

— Вършиш малко домакинска работа? — рече Монк.

— Ами аз си нямам асистентка, която да я върши вместо мен — каза Амброуз. — Не всички можем да живеем в лукс.

— Бих могъл да използвам помощта ти — промърмори Монк.

— Каза ли нещо, Ейдриън?

Монк се прокашля:

— Бих могъл да използвам познанията ти при разследването на убийството на Стайп.

— Не се срамуваш от мен, така ли?

— Не се срамувам от теб, Амброуз — каза Монк. — Стига да обещаеш да не носиш слонски хобот на обществени места.

— Аз никога не ходя на обществени места.

— В такъв случай се разбрахме — уточни Монк.

— Ще се радвам да помогна — каза Амброуз.

— Въпреки че Стайп продаде правата, а Кингстън Милс „създава нов образ“ на всичко, свързано с „Отвъд Земята“? — попитах.

— Не се радвам за новото шоу, но то е само това — ново шоу със същото име. Започват отначало, не подхващат историята оттам, където прекъсна оригиналното шоу, и използват нови актьори. Така че това всъщност не променя нищо. Оригиначните епизоди още си съществуват. И винаги ще съществуват.

— Ти не се ли ядоса на Конрад Стайп? — попита Монк.

— Сигурен съм, че си е имал причини да позволи на студиото и на Кингстън Милс да направят нова версия на шоуто — каза Амброуз. — Кой съм аз, че да го съдя?

— Мисля, че сигурно си малцинство — казах.

— Напротив — възрази Амброуз. — Повечето почитатели се радват да видят завръщането на шоуто, под каквато и да е форма, защото то ще поднови интереса към оригиналната поредица. Галактическият бунт говори от името на малцинство. Трябва да помните, че имаше много почитатели, които бяха върло против анимационната версия на „Отвъд Земята“, а сега тя се смята за част от официалния канон.

— Канон ли? — попита Монк.

— Част от официалната митология и времеви отрязък на „Отвъд Земята“ — каза Амброуз.

— Кой решава дали е официално, или не? — попита Монк.

— Решението произтича от постигане на съгласие между почитателите, експертите, и Конрад Стайп, разбира се.

Влязохме в кабинета. Седнах до Амброуз на дивана пред телевизора. На масичката за кафе беше сложена кутията с пълния комплект епизоди на „Отвъд Земята“ и кутия книжни кърпички.

Предположих, че Амброуз сигурно си е устроил малък маратон по гледане на „Отвъд Земята“ в знак на почит към Стайп.

Монк започна, като обясни какво знаем и кои са заподозрените.

— Точно сега смятаме, че Стайп е бил убит или от разстроен почитател, или от недоволна съпруга. До този момент обаче не разполагаме с никакво доказателство, освен този запис от охранителната камера, който е бил заснет от четири различни охранителни камери, монтирани около паркинга и конферентния център в „Еърпортър Мотор Ин“ в Сан Франциско.

Той сложи дивидито в устройството и се поколеба, преди да натисне копчето за включване върху дистанционното.

— Това, което ти предстои да видиш, е убийство, Амброуз. Не е инсценировка. Истинско е — каза Монк. — Сигурен ли си, че си готов за това?

Амброуз прехапа устна и кимна.

Монк натисна копчето за пускане.

Въпреки че вече бях гледала записа и знаех какво ще видя, пак беше зашеметяващо и стряскащо жестоко. Екранът беше разделен на четвъртини и във всяка под различен ъгъл се виждаше внезапна смърт.

Таксито спря. Стайп излезе. Господин Хоботко се появи иззад контейнера, простреля Стайп в гърдите и изтича в конферентния център.

Този път се съсредоточих главно върху четвъртината, в която се виждаше лицето на Стайп и ужасяващата смесица от шок, неверие и безкрайно дълбока тъга, изписана върху него, когато той падна на колене, а после се строполи напред, мъртъв.

Монк и аз погледнахме Амброуз. В очите му напиреха сълзи.

— Извинете ме — каза той дрезгаво. Стана и забързано излезе от стаята.

Монк ме изгледа гневно:

— Сега доволна ли си?

— Разбира се, че не, господин Монк.

— Това беше твоя идея — каза Монк. — Единственото, което направихме, беше да го нараним още повече.

— Мислех си, че това може да му помогне — казах.

— Да види как застрелват някого, на когото се е възхищавал? — рече Монк. — Какво съм си мислил, като те послушах? Това беше

грешка, Натали. Наистина много голяма грешка.

Трябваше да се съглася. Чувствах се ужасно.

Монк се наведе и извади дивидито. Тъкмо го прибираше обратно в прозрачната кутия, когато Амброуз се върна.

— Какво правиш, Ейдриън?

— Приключихме — каза Монк. — Трябваше да бъда по-съобразителен. Съжалявам, че трябваше да видиш това.

— Аз също — рече Амброуз, като седна до мен. — Пусни го пак.

— Не може да говориш сериозно — каза Монк.

Аз също бях изненадана.

— Трябва да го видя отново, Ейдриън. Първия път бях твърде шокиран и развълнуван. Вероятно пак ще е така, но ще продължавам да го гледам, докато науча всяка подробност наизуст.

Сложих ръка на коляното на Амброуз:

— Не е нужно да правиш това.

— Да, нужно е, Натали. Убиецът е заснет на тази лента. И ние ще го хванем.

[1] „Кууп Ейд“ е марка лимонада; тук обаче името вероятно се използва като жаргонно название на наркотик — Б.пр. ↑

15. Г-Н МОНК И ПОДРОБНОСТИТЕ

Всеки път, когато гледахме записа, се опитвах да се съсредоточа върху събитията, разиграващи се само в една от четирите четвъртини на екрана, но не можех да се сдържа да не хвърлям поглед и към другите.

Гледахме убийството отново и отново, без да коментираме. Всеки път щом записът свършеше, или Монк, или Амброуз казваше: „отново“ и някой от тях натискаше копчето PLAY на дистанционното.

Колкото повече Амброуз гледаше записа, толкова по-безучастен ставаше, докато накрая вече седеше на ръба на дивана като Монк. Наистина виждах семейната прилика в лицата им, в напрегнатите им съсредоточени изражения.

Най-сетне Монк изопна плещи и започна да накланя глава ту на една, ту на друга страна, като се опитваше да се справи с въображаемия шип във врата си, който отразяваше някакво късо съединение в ума му, някаква информация, която отказваше да се вмести.

— Това не е логично — каза той, като задържа кадъра, на който се виждаше как господин Хоботко вдига пистолета и се кани да натисне спусъка.

— На мен ми изглежда доста ясно — казах. — Това е стрелба. Имали сте много по-странни случаи.

— Но погледни как изглежда господин Хоботко, когато застрелва Стайп... — започна Монк.

— Това не е господин Хоботко — прекъсна го Амброуз.

— Облечен е като него, затова заради обсъждането нека просто да го наричаме господин Хоботко.

— Господин Хоботко никога не би нарушил Космическите заповеди за междупланетни отношения — каза Амброуз. — Той ги е писал.

— Това не е измисленият герой господин Хоботко. Това е някой, маскиран като господин Хоботко — каза Монк. — Той просто се

появява и без колебание застрелва Стайп право в сърцето.

— Той осквернява униформата — заяви Амброуз.

— Господин Хоботко не се поколеба, не се прицели — изстрелът беше съвършен — каза Монк, без да обръща внимание на Амброуз.

— Може би е ловец — рекох. — Или има известен опит в стрелба по цел.

— Униформата — каза Амброуз, като сочеше към екрана. — Погледнете униформата на Конфедерацията, която носи.

Монк пренебрежително поклати глава:

— Не е същото като да застреляш човешко същество. Той дори не трепна при рукването на кръвта или при звука от изстрела. Все едно го е правил хиляда пъти преди.

— Оранжева риза със знака на сребърната избухваща звезда — посочи Амброуз, като се надигна от мястото си и се приближи до телевизора. — Тази е от първия сезон.

— И ако е разгневен почитател, къде е емоцията? — каза Монк. — Защо е толкова спокоен?

— Ейдриън — каза Амброуз, като почука с пръст по екрана — той носи ряза от първия сезон.

— И какво от това? — сопнато му отвърна Монк.

— Но ушите му са от втория сезон — каза многозначително Амброуз. — Погледни хубаво. Очевидно е. Чувствам се като глупак, задето не го забелязах отначало.

— Това е друго нещо — каза Монк. — Виждаме съвсем ясно господин Хоботко. Сигурен съм, че в Сан Франциско има сто места, където е можел да убие Стайп с по-малка вероятност да бъде видян от свидетели и на които на практика не е имало шанс да го снимат. Вместо това се е избрал точно мястото, където е можел да бъде видян ясно не само от една, а от цели *четири*. Изглежда почти така, сякаш е искал да е абсолютно сигурен, че ще го видят. Защо един убиец би поел такъв огромен риск?

— За да заяви нещо — казах. — Което е логично, ако е член на Галактическият бунт.

— Или така е искала Ариана Стайп да си помислим — рече Монк. — И в двата случая убиецът носи съвършената маскировка.

— Точно това е въпросът, Ейдриън. Не е съвършена. Всичко е погрешно — каза Амброуз. — Във втори сезон от телевизионната

мрежа настояха продуцентите да направят ушите на господин Хоботко по-малко заострени. Страхуваха се, че той изглежда твърде плашещ и несимпатичен. Всъщност, искаха Стайп да ги промени на кучешки уши, та Хоботко да изглежда по-обичлив, но той отказа. Трябваше да обяснят промяната, като „разболеят“ господин Хоботко от някакво рядко заболяване.

— Това е интересна история, ако нямаш личен живот и никога не излизаш от къщи — каза Монк. — Освен това е напълно несвързана със случая.

— Има още... — започна Амброуз.

— Моля те, Господи, не — възкликна Монк и си разтри слепоочията.

Внезапно си припомних как изглеждаше Стотълмайер през повечето време, когато беше в близост до Монк. А също и аз. Имаше нещо повече от поетична справедливост в този момент и аз му се наслаждавах.

— Във втори сезон направиха отличителния знак на Конфедерацията върху униформата златен, вместо сребърен — каза Амброуз. — Много се обсъжда защо беше взето точно това решение, но истинските факти така и не излязоха на бял свят. За жалост на хартия няма никакви доказателства, а спомените са избледнели с времето.

— Какво общо има това с каквото и да било? — попита Монк.

— Убиецът носи униформа от първия сезон с уши от втория! — възкликна Амброуз. — Нито една дума ли не слушаш от това, което казвам?

— Не, всъщност не — каза Монк. — Това е разследване на убийство. Първото, което научаваш, е как да класифицираш информацията по важност. Вниманието ти не може да бъде отвлечено от дребни подробности, които просто нямат значение.

Трябваше да запомня този коментар за следващия път, когато Монк поискаше Стотълмайер и Дишър да спрат работата си, за да направят нещо от рода на това да сложат мъхче в джоба на жертвата на някое убийство.

— Един член на Галактическият бунт никога не би допуснал тази грешка — каза Амброуз. — Те познават и уважават „Отвъд Земята“ твърде много — именно затова се борят така упорито срещу новата

версия. И със сигурност Ариана Стайп, съпругата на създателя на шоуто, никога не би допуснала някой, бил той и нает убиец, да носи погрешната униформа с погрешните уши. Убиецът нарушава установените норми и това просто отива твърде далече.

— На кого му пука?

— На мен — каза Амброуз. — На всеки землянин би му пукало.

— Я се чуй, Амброуз. Вманиачаваш се за глупости, които просто нямат значение. Следвай моя пример и се съсредоточавай върху важното. Изграждай си приоритети. Така се разрешават случаи.

— Казвам ти, Ейдриън, това е риза от първия сезон в съчетание с уши от втория — настоя Амброуз. — Много е важно.

— Мисля, че за тази вечер свършихме — каза Монк, като изключи телевизора и извади дивидито от устройството. — Само толкова можем да направим сега. Може би утре капитанът ще има за нас повече информация, с която да работим.

— Благодаря за помощта, Амброуз — рекох мило, в опит да загладя положението.

— Опитях се — каза Амброуз, после стрелна Монк с гневен поглед. — Но той може да бъде много упорит. Лека нощ, Натали.

— Лека нощ, Амброуз — казах.

Амброуз се отдалечи. Монк погледна след него и поклати глава.

— Колко тъжно — каза той. — Представи си да вървиш през живота, залавяйки се за такива незначителни дребни неща.

Погледнах Монк право в очите:

— Вие определено не сте такъв, ни най-малко.

— Това е защото съм опитен светски човек — каза Монк. — Амброуз си е просто домошар.

Прибрах се вкъщи, твърде изтощена от дългия ден, за да направя друго, освен да се накисна в гореща вана с мехурчета. Беше топло, уютно и отпускащо, но имах чувството, че пропилявам времето, в което си бях взела ваканция от родителските отговорности. Би трябвало да правя нещо вълнуващо, рисковано и забавно, което не можех да правя в една обикновена вечер, ако дъщеря ми си беше у дома.

Вместо това си играех с мехурчетата и се питах за какво му е на някого да простреля мъртвец три пъти, за какво му е на някой да се маскира като герой от телевизионно шоу и да застреля някого, така че да бъде ясно забелязан от охранителните камери, и защо братята Монк бяха така невероятно объркани.

Не можех да реша никоя от тези загадки, разбира се, но не можех и да си ги избия от главата. Бяха твърде настойчиви.

Но загадката, която заемаше централно място в мислите ми, беше онази, най-близка до сърцето ми.

Братята Монк.

Знаех, че другите два случая ще бъдат разрешени, но загадката на братята Монк вероятно беше нещо, върху което психолозите можеха да размишляват с десетилетия и пак да не го проумеят.

Бяха отгледани от много студена, властна жена, която прогонила баща им. Не показвала към синовете си каквато и да било привързаност, нито ги научила как да се справят и с най-простите социални контакти.

Не е чудно, че и двамата развили засягащи функционирането им в обществото психологични разстройства. Монк страдаше от натрапчиво obsесивно разстройство. Всичко трябваше да съвпада с личното му чувство за ред. Брат му страдаше от агорафобия и не беше в състояние да се справи с нищо извън своята внимателно контролирана среда.

И двамата бяха хванати като в капан в собствените си светове, светове с правила, които те създаваха и стриктно следваха, дори ако това означаваше да отчуждят всички около себе си.

Намирах това за непоносимо тъжно.

И все пак и двамата бяха мили и честни и удивително интелигентни. И двамата умееха да забелязват подробностите, и това им помагаше да виждат забележително ясно неща, които останалите от нас намираха за обърквачи, загадъчни и напълно неразбираеми. Те умееха да виждат как действат нещата и да обясняват това на останалите от нас, за да можем ние също да го видим.

Монк обичаше да казва, че това е благословия и проклетие.

Беше също трагедия и загадка.

Колкото повече мислех за това, толкова повече си задавах въпроси за госпожа Монк. Каква ли е била тя? Какво е било детството

й? Какви надежди и мечти е имала за децата си и дали те са ги постигнали?

Вероятно я намирах за толкова завладяваща, защото бях майка и защото, колкото и да исках време за себе си, моята дъщеря ми липсваше и почти винаги беше в мислите ми. Като си мислех за госпожа Монк и сина й, аз си мислех също и за Джули, без мисълта ми да е насочена пряко към нея.

Смятам, че нашите деца са отражения на самите нас и това ни харесва, но искаме те да усвоят от нас само най-добрите ни качества и ценности и нито един от недостатъците ни. Искаме за тях по-добър живот, отколкото ние самите сме имали. Освен това искаме те да развият своя собствена уникална личност, отделна от нашата, и да изследват пълния си потенциал.

Още си спомням първия път, когато Джули изрази мнение. Беше на четири-пет години. Посочи една жена на улицата и каза: „Тази рокля е грозна“.

Бях зашеметена главно защото според мен роклята беше много хубава. И й го казах.

Тя поклати глава:

— Грозна е.

Джули беше погледнала нещо, беше го преценила според собствените си ценности и вкусове, и го беше намерила за непривлекателно.

Собствените й ценности и вкусове. Не моите. Нейните.

Леле. В този миг, тя вече не беше просто моето бебче. Беше станала личност. Прегърнах я силно и я задуших с целувки. Така че, разбира се, през остатъка от деня тя наричаше всичко и всички „грозни“, само за да й обърна още внимание.

В това вероятно има някаква поука, но няма значение. Да се придържаме към братята Монк.

Не можех да проумея как е възможно госпожа Монк да е била доволна от изолираността им от обществото, за която знам, че е започнала, когато са били деца. Гледала съм някои от домашните им видеоленти. Те са най-тъжните неща, запечатвани някога на филмова лента.

Исках Джули да бъде щастлива и свободна. И със сигурност не исках тя да е сама, да е отхвърлена. Исках тя да има богат и наситен

живот, пълен с близки и приятели.

Тя беше само на дванайсет, но вече виждах, че не трябва да се тревожа за този аспект от живота ѝ. Тя имаше много приятели и можеше да функционира в обществото — поне в безскрупулно егоистичното общество на седмокласниците.

Изглежда обаче, че не това бе искала госпожа Монк за синовете си. Или просто толкова се е страхувала за безопасността им, че е започнала да ги закриля твърде много и ги е насърчавала да живеят в един създаден от самите тях подреден свят, непреднамерено недружелюбен към външните хора? Свят, в който са щели да са в безопасност именно защото са сами?

Както казах, не разполагам с отговорите. Но това беше тема за размисъл.

По времето, когато стигнах до този дълбочайши извод, всички мехурчета се бяха спукали и водата беше изстинала. Изсуших се, сложих си малко лосион за тяло и просто се изсипах в леглото. Заспах в мига, в който главата ми докосна възглавницата.

Не помня много от онова, което сънувах през нощта, освен че в един момент бях в стая от неръждаема стомана и сгъвах чорапи по чифтове, докато Скутър ме гледаше през тясно прозорче за наблюдение. Не го чувах, но разбирах по устните му какво казва.

Повтаряше: „Толкова си уязвима и зависима“, отново и отново.

16. Г-Н МОНК И СЕАНСЪТ

Капитан Стотълмайер се оказа прав. Когато включих телевизора по време на закуска, първото, което видях, беше как господин Хоботко насочва пистолета си към Конрад Стайп. От телевизионния канал поне бяха проявили достатъчно здрав разум да не покажат самото убийство, но дори и без него видеозаписът пак си беше разстройващ.

Съдържанието не се беше променило, но контекстът беше, правейки записа разстройващ по напълно различен начин. Сега го виждах като информационен бюлетин, силно редактиран и натъпкан с драматични графики. Телевизионният канал показваше убийството многократно, в безочлив, добре пресметнат опит да възбуди зрителите. Най-лошото беше, че вероятно успяваше.

Не можех да преглътна бийгъла си. Бях загубила апетит.

Записът беше последван от репортаж на живо, заснет пред окръжната морга, където стотици предани почитатели бяха устроили бдение със свещи. Един от тях, петдесетинагодишен мъж с наднормено тегло, в твърде прилепнал костюм и хобот като на господин Хоботко, който се полюшваше тъжно от лицето му с подпухнали бузи, обясни на репортерката, кипящата от енергия Минди Дрейк, какво правят.

— Чакаме го да се въздигне отново — каза почитателят.

Минди беше втрещена. Но пък я бях виждала втрещена и когато метеорологът предскажеше дъжд.

— Имате предвид като Иисус? — попита Минди.

— Не, разбира се, че не — каза почитателят. — Като Старела, когато се роди отново на Триптония.

— Но ние не сме на Триптония — възрази тя. — Ние сме на Земята.

— Триптония е Земята върху паралелна плоскост на съществуване — каза почитателят.

— О — сериозно рече Минди — не това.

Тя не знаеше също и че Сакраменто е столицата на Калифорния. Откри го, когато по време на Фестивала на бегонията в Капитола съобщи, че предава репортаж от столицата на щата^[1].

— Конрад Стайп предпочете да ни разкаже за това в измислен контекст, защото обществото не беше готово да приеме истината — обясни почитателят. — Това е, защото е водил духовен и творчески живот и на паралелната Земя, и на нашата. Затова сега неговото присъствие там ще прекоси паралелната Земя и ще съживи телесното му присъствие тук, за да може той да продължи важната си работа, точно както това се случи за Старела в онзи основополагащ епизод.

— Откъде знаете, че точно това ще се случи?

— Най-доброто доказателство ще се появи, когато Конрад Стайп излезе през онази врата.

Репортерката се обърна към камерата:

— И ние ще бъдем тук, когато това се случи.

Каза го без следа от сарказъм. Този репортаж на живо бе последван от записано на касета интервю с продуцента Кингстън Милс, който седеше пред плакат за новото шоу „Отвъд Земята“.

Той каза, че „индустрията изгубила един гигант и истински пионер“, но че той бил изгубил „колега, скъп приятел и вдъхновяващ наставник“.

Милс избърса една сълза, а после напомни на зрителите да не пропускат представеното в нов образ шоу „Отвъд Земята“, защото това щял да бъде „най-добрият начин да почетем паметта на Конрад и изпълнения му с творчески постижения живот“.

Искушавах се да запратя телевизора си през прозореца, но после си спомних колко струват телевизорите и предприех по-евтиния подход просто да го изключа.

Докато карах към къщата на Амброуз, започнах да се питам дали не е възможно Милс да е убил Стайп, за да може да си присвои всички заслуги за шоуто и да се сдобие безплатно с огромна популярност точно преди премиерата. Колкото повече си мислех за това, толкова по-нечестно и възможно ми звучеше.

Може би през последните няколко години прекарвах твърде много време в близост до убийци.

Втурнах се към предната врата на къщата на Амброуз, нетърпелива да изложи теорията си пред Монк. Почуках на вратата.

Амброуз я отвори, промърмори ми бързо някакъв поздрав, после забърза обратно към трапезарията. Изглеждаше уморен и разсеян.

Последвах го и бях изненадана от онова, което видях. Беше взел видеозаписа от охранителната камера, беше го преобразувал в дигитален формат, беше увеличил няколко кадъра, показващи стрелеца и ги беше разпечатал. Беше поставил снимките върху табла заедно с няколко снимки и рисунки, на които се виждаха униформи и отличителни знаци на Конфедерацията и уши като на господин Хоботко. После ги беше свързал всичките със стрелки и всякакви изписани на ръка знаци.

Сигурно цяла нощ беше стоял буден, за да работи по тази презентация.

— Какво е всичко това? — попитах.

— Неопровержимо доказателство, че убиецът е носел риза от първи сезон и уши от втори.

— Не мисля, че някой се е съмнявал в думите ти — казах.

— Ейдриън се усъмни — каза Амброуз.

— Не съм се усъмнил в теб — възрази Монк, като се появи зад гърба ми. — Казах, че няма значение.

— О, но разбира се, че има — каза Амброуз.

Той извади показалка и започна обяснението си:

— Въпросната униформа от първи сезон, с която е облечен убиецът, е моделирана според характерния дизайн на облеклото от пилотния епизод, който се отличава от униформата, използвана в последвалите епизоди, защото първоначалният дизайнер на продукцията не е бил на разположение за поредицата. Можете да го видите най-ясно тук в начина, по който са обточени яката и маншетите.

Монк поклати глава:

— Никой не се интересува от това.

— Урсула Глемцат се интересува — каза Амброуз.

— Коя е Урсула Глемцат? — попита Монк.

— Тя изработва и продава униформи на Конфедерацията за общността на почитателите — каза Амброуз. — И е единствената, която настоява да използва оригиналните дизайни от пилотния епизод, чак до точните бодове на шевовете.

— Мислиш, че тя е продала униформата на убиеца — казах.

— Знам, че е така — рече Амброуз. — И има будка в сградата на организацията на почитателите.

— Това е истинска следа, господин Монк — казах. Монк въздъхна и погледна брат си:

— Колко от тези униформи според теб е изработила и продала през годините лично и чрез поръчки по пощата?

— Стотици — отвърна Амброуз.

— Убиецът може да е всеки един от онези клиенти — каза Монк. — В действителност това не ни помага.

— Но ако погледнеш протриването и разлищването на ръкавите, или липсата му, и наситеността на цвета, бих казал, че тази униформа е чисто нова и никога не е прана. Може да я е купил през последните няколко дни на мястото, където се провежда сбирката.

— Или да я е купил преди години или месеци и да я носи за първи път.

— Струва си да проверим — казах.

— Всъщност не — рече Монк.

— Освен това разгледах внимателно ушите — каза Амброуз. — Мисля, че ги стесних до три възможни калъпа и занаятчиите, които са ги изработили.

Монк завъртя очи:

— Голяма помощ. Да вървим, Натали, или ще закъснеем за редовния ми час при д-р Кругър.

Амброуз започна да си събира таблата.

— Чакай. Няма ли да вземеш тези?

— За какво? — попита Монк.

— Да ги покажеш на колегите си в полицейското управление.

— Няма да се заинтересуват.

Монк излезе, но аз изостанах.

— Разбира се, че ще ги вземем, Амброуз. Знам, че капитан Стотълмайер много ще оцени работата ти.

Той се усмихна признателно и ми даде нагледните материали и един пощенски плик от кафява хартия.

— Приложил съм сведения как да се свържете с Урсула и тримата души, които изработват ушите, заедно с писмо от мен до тях, в което ви представям. Това би трябвало да улесни работата на детективите.

— Благодаря ти, Амброуз — казах. — Ще се погрижа капитанът да получи всичко.

Монк ме чакаше в колата, със скръстени ръце. Наблюдаваше ме как качвам нагледните материали в колата.

— Не бива да го насърчаваш — каза Монк.

— Защо не? — възразих. — Той просто се опитва да помогне.

— Само засилваш нелепата му обсебеност от незначителните подробности — каза Монк. — Как изобщо ще се научи да се справя в живота, ако продължава да се съсредоточава върху незначителни дреболии? Има нужда да се отпусне, наистина.

Спрях и се втренчих в Монк: човек, който отказва да седне на маса, до която има само три стола, и брой паркинговите броячи всеки път, когато върви по някоя улица.

— Да сте чували израза „Присмял се хърбел на щърбел“?

— Това е безсмислица. Такова нещо като „хърбел“ реално не съществува, а и да съществуваше, защо му е да се присмива на нещо, което е по-грозно от него?

Просто поклатих глава и влязох в колата. Докато карах Монк към кабинета на психиатъра му, изложих теорията си за Кингстън Милс и възможния му мотив за убийството на Стайп.

— Може да си попаднала на нещо — каза Монк. Бях поласкана:

— Наистина ли мислите така?

— Не — каза Монк.

— Тогава защо го казахте?

— Какво съм казал?

— Че може да съм попаднала на нещо — рекох.

— Възможно е — каза Монк. — Разбира се, с това искам да кажа, че няма начин.

— Защо тогава просто не го казахте?

— Не исках да бъда груб — уточни Монк.

— Но без проблем можете да кажете на едноок човек да намери окото си или да наречете собствения си брат откачен наркоман.

— Какво му е грубото на това?

Изгледах го, за да разбера дали се шегува, но после си спомних, че Монк няма чувство за хумор. Той беше сериозен. През цялото време.

Пристигнахме в кабинета на д-р Крогър точно четири минути по-рано. Причината е, че винаги стигаме там осем или десет минути по-рано, изчакваме отвън на тротоара, докато останат четири минути до уговорения час, и тогава влизаме.

Д-р Крогър беше спретнат и стегнат мъж на петдесет и няколко години, до голяма степен както покойния Брандън Лорбър, и имаше тен, с какъвто се сдобиват играчите на голф. Не знам дали наистина играеше голф, но имаше вид на човек, който играе.

Имаше изключително успокояващо присъствие, което, предполагам, е необходимо качество за човек с неговата професия, но ако вече си спокоен, какъвто е случаят с мен през повечето време, поемаш риска да изпаднеш в кома, докато говориш с него.

Когато пристигнахме, в чакалнята нямаше никой, и щом д-р Крогър отвори вратата на вътрешния си кабинет, Монк измарширува вътре, поздравявайки го бегло.

Кабинетът беше чист и модерно обзаведен и от него се разкриваше изглед към вътрешен двор с фонтан, чиито струи се стичаха по една от бетонните стени и се вливаха в корито от влажни, лъскави камъни.

Ако някога ми се наложи да посетя психиатър, бих искала кабинетът му да е топъл, уютен и гостоприемен, като семейна стая. Кабинетът на д-р Крогър беше стерилен и почти достатъчно студен, за да служи като фризер. Нищо чудно, че Монк се чувстваше удобно там.

— Имаме да се справим със спешен психиатричен проблем — каза Монк, като седна на обичайното си място.

Д-р Крогър повдигна едната си вежда. Това беше най-голямата степен на учудване, която изобщо показваше.

— Така ли?

— Проблемът не е в мен, разбира се — каза Монк.

Д-р Крогър кимна мъдро. Мисля, че дори носата си чоплеше с мъдро изражение. Такъв човек беше.

— Проблемът е във всички останали.

Тъкмо излизах, когато Монк ме повика:

— Виждаш ли, Натали? — рече Монк. — Той разбира.

Не можех да подмина тази реплика без обяснение.

— Господин Монк говори за случая, по който работи в момента — казах. — Той разследва убийството на Конрад Стайп, създателя на

телевизионно шоу, наречено „Отвъд Земята“, което има култ от последователи.

— Те са дълбоко увредени индивиди — каза Монк. — Разхождат се с висящи навън вътрешни телесни органи.

— Така ли? — попита д-р Крогър, сякаш това беше нещо, което виждаше всеки ден. Седна в стола си до Монк и ми направи знак да остана. Застанах до вратата, чувствайки се неловко.

— Вчера посетихме сбирка, посветена на „Отвъд Земята“, където почитателите се маскират като герои от шоуто — казах и седнах на дивана, с лице към д-р Крогър и Монк. — Един от героите е извънземно същество с обърнати навън вътрешности.

— Разбирам. — Д-р Крогър погледна Монк. — И ти намираш това поведение за неестествено и разстройващо.

— Те трябва да бъдат затворени в психиатрия — каза Монк. — Можете да ги задържите, нали?

— Не, освен ако не са мои пациенти и смятам, че представляват непосредствена опасност за себе си и за други хора.

— Ами ако говорим за член на семейството ми? — попита Монк.

— Такъв ли е случаят?

— Брат ми, Амброуз, е един от тях — каза Монк. — Той е член на култа.

— Не е култ, господин Монк — поясних.

— Ти самата каза, че шоуто има култ от последователи — каза Монк.

— Нямах предвид такъв вид култ — казах. — Говорех за добрия вид.

— Няма такова нещо като добър култ — каза Монк. — Преди да се усетиш, принасяш в жертва кози, танцуваш гол в гората и продаваш курабийки от врата на врата.

— Смятате, че движението на момичетата скаути е култ?

— Не си ли виждала празния поглед в очите им?

— В крайна сметка всеки започва да гледа така, когато е близо до вас, господин Монк.

— Мислех, че Амброуз никога не излиза от къщи — каза д-р Крогър.

— Не излиза — рече Монк. — Лудее си вкъщи.

— Според мен е страхотно, че Амброуз е член на този фенклуб. Би трябвало да насърчаваш участието му — каза д-р Крогър. — Това е много положителна стъпка за него.

— Те говорят измислен език! — възкликна Монк.

— Това е безобиден обвързващ ритуал и в случая на Амброуз, доста здравословен и може би дори съществено важен за умственото и емоционалното му благосъстояние.

— Безобиден ли? — възкликна Монк. — Те пазят зърнени закуски от трийсет години. Някои от тях дори са си направили пластични операции, за да се сдобият със заострени уши.

— Вземайки предвид тези факти, това може би отива твърде далече, но не е непременно признак на душевно заболяване — поясни д-р Крогър. — Човешките същества изпитват инстинктивна нужда да принадлежат към някаква социална група заради емоционалното и физическото си благосъстояние и оцеляване. Готови са да стигнат до изключителни крайности, за да го постигнат. Дори ти, Ейдриън.

— Не мисля така — възрази Монк.

— Мечтата ти е отново да се върнеш на работа в полицейското управление — каза д-р Крогър. — Това е отражение на нуждата ти да принадлежиш към нещо.

— Това е работа — каза Монк. — А не телевизионно шоу.

— Това е социална група със своя собствена култура, правила на поведение, система от вярвания, споделени ценности и общи цели. Всеки е облечен в униформа или носи значка, за да могат да бъдат разпознавани като принадлежащи към групата от самите ѝ членове и от „външните хора“. Това е като костюмите, които феновете на научната фантастика носят. И подобно на фенклуба, те също предоставят съществена система за подкрепа на членовете си.

— Полицейското управление прилага закона и поддържа реда — каза Монк. — Ето какво подкрепят.

— Освен това се подкрепят помежду си — каза д-р Крогър. — Само виж как те подкрепяха капитан Стотълмайер и лейтенант Дишър през годините. Това е защото си един от техните хора. Кой подкрепя Амброуз?

— Аз — каза Монк.

— Както направихте тази сутрин ли? — попитах. — Вие напълно пренебрегнахте усилията му да помогне.

— Защото бяха безполезни усилия без никаква помощ.

— Всеки има нужда да принадлежи към нещо — каза д-р Крогър. — Аз имам семейството си, имам приятели, и имам също и професията си. Именно това ме определя, дава ми самоличност и чувство за принадлежност. Амброуз никога не излиза от къщата, затова желанието му да бъде част от нещо сигурно е още по-силно и още по-трудно изпълнимо. Радвам се, че очевидно е намерил нещо.

— Защо според вас Амброуз е толкова привлечен от „Отвъд Земята“ и движението на почитателите на шоуто? — попитах.

— Научната фантастика е силно наситен с въображение жанр, който не е ограничен от реалността или което и да е от правилата на съвременния живот. Харесва се от мнозина, но е особено привлекателен за хора, които, поради някаква причина, са били маргинализирани или отхвърлени от обществото като цяло заради това, което обществото е възприело като техни физически, умствени или социални несъвършенства. За тях е много по-лесно да се вместят в богат фантазен свят, където всичко е възможно, отколкото в един истински, който ги изключва. Изобщо не съм изненадан, че Амброуз е привлечен към това. Това не е просто система за подкрепа, а също и начин за бягство.

Разказах на д-р Крогър за преосмислянето на шоуто и за ожесточената съпротива, оказвана му от Галактическият бунт.

— Смятате ли, че един почитател би убил Стайп заради промените в „Отвъд Земята“?

— Смятам, че хората са готови да убият за почти всичко — каза д-р Крогър. — Но особено заради нещо или някой, който заплашва напълно да унищожи онова, в което вярват.

— Това е телевизионно шоу — рече Монк.

— За мен и теб е такава, Ейдриън. За тях, това е начинът им на живот.

— Как да спасим Амброуз от хищните им нокти? — попита Монк.

— Просто е, Ейдриън. Вземай повече участие в живота му. Колкото повече общува с теб и други хора, толкова по-малко ще се нуждае от онова, което му дава фенклубът. — Д-р Крогър си погледна часовника. — Боя се, че времето ни за днес изтече.

— Ние дори не сме започнали — възрази Монк.

— Не само започнахме — каза д-р Кругър, като се изправи — ами даже свършихме.

— Но Натали беше тук — каза Монк. — Не се брой.

— Приеми го като групов сеанс и то много ползотворен. Благодаря ти за участието, Натали.

— Удоволствието беше мое — рекох.

— Но ние изобщо не говорихме за мен — каза Монк.

— Всичко беше свързано с теб, Ейдриън.

— Не разбирам как — заяви Монк.

— Помисли си за това — каза д-р Кругър, като ни заведе до вратата и я отвори. — Това ще ни даде тема за обсъждане на следващия ни сеанс.

— Няма да ми таксувате този — отсече Монк.

— Разбира се, че ще ти го таксувам — каза д-р Кругър.

— Имате късмет, че не съм полицаи — каза Монк.

— Защо? — попита го д-р Кругър.

— Защото щях да ви арестувам за кражба — рече Монк и излезе намусено навън.

[1] Името „Капитола“ се произнася и пише по сходен начин с „capital“ (столица). — Б.пр. ↑

17. Г-Н МОНК ПРОГОВАРЯ

Капитан Стотълмайер и лейтенант Дишър започваха деня си на едно местопрестъпление в подножието на Филбърт Степс, така че именно там трябваше да отидем, за да им съобщим за новите насочващи следи, които бяхме открили.

Филбърт Стрийт свършва без изход в основата на Телеграф Хил, където едно стълбище от цимент и стомана пресича на кръст обраслата с бурени страна на брега нагоре към Монтгомъри Стрийт. Оттам по дървени стъпала се изкачвате нагоре по останалия път между вили и тучна, красива градина, в която живеят малки диви дългопашати папагали.

Това е място, което обикновено свързвах със самота и красота. Днес обаче сляпата уличка оправдаваше името си^[1] и хвърляше сянката си над всичко останало.

Срещата с труп сутринта скапва целия ми ден: за нещастие обаче това ставаше все по-типично за мен. Дори при това положение, не бях дотолкова привикнала с тази гледка, че да мога да стоя над трупа и да отпивам от сутрешното си кафе — а именно това правеха Стотълмайер и Дишър. И двамата държаха в ръце чаши от „Старбъкс“. Стотълмайер имаше малко пяна на мустаците.

Трупът беше в тесен, обрасъл с бурени участък, до стъпалата между суровата лицева страна на хълма и лишена от прозорци стена на сграда с офиси, която граничеше с нея.

На бордюра недалеч от паркинга успоредно на другите коли беше паркирано празно такси. Вратата откъм страната на шофьора беше открената, което ме доведе до блестящото умозаключение, че жертвата е шофьорът.

Монк и аз прескочихме жълтата полицейска лента и се присъединихме към капитана и Дишър до тялото. Жертвата лежеше с лице нагоре, с неестествено свити под тялото крака. Изглеждаше ми в началото на трийсетте. Беше прострелян веднъж в главата.

— Добро утро — каза Стотълмайер.

— Трудно е да почувстваш какво му е доброто, като гледаш мъртвец — отсякох.

Стотълмайер кимна и отпи от кафето си:

— Ако позволявах всяко убийство да ме разстрои, нямаше да е останало много от мен.

— А ако не позволявате — попитах, — все още ли сте човекът, който искате да бъдете?

— Това е последният път, в който те поздравявам с „добро утро“ — рече Стотълмайер. — Какво ви води тук?

Избърсах горната си устна. Стотълмайер схвана намека и попи мустаците си със салфетка, която извади от джоба си.

— Случаят Стайп — казах.

— Коя е жертвата? — попита Монк, като обикаляше внимателно около тялото и го оглеждаше от различни ъгли.

— Казва се Фил Бисън — каза Дишър. — Таксиметров шофьор е. Някакъв турист, който слизал по Филбърт Степс, забелязал тялото преди два часа и се обадил на 911. Медицинският експерт смята, че приблизителното време на смъртта е било около един сутринта.

Монк погледна нагоре към стълбището, после отново надолу към тялото.

— Какво смятате, че се е случило? — попитах Дишър.

— Опит за кражба, последван от убийство — отговори той.

Монк накланяше глава ту на една, ту на друга страна. Обработваше информацията. Нещо в нея не му се връзваше. Той беше човек, чийто език на тялото издаваше почти всичко, което мислеше и чувстваше. Добре, че никога не играеше покер.

— Ето какво мислим, че се е случило — каза Дишър. — Таксиметровият шофьор е спрял от някакъв тип, който насочва към него пистолет и го изкарва насила от колата. Типът отвежда шофьора до паркинга зад сградата, откъдето улицата не се вижда, и го застрелва. Крадецът взема парите на таксиметровия шофьор и избягва.

Опитах се да си представя как ли трябва да е изглеждала задънената уличка в един часа сутринта, под смътния проблясък на уличната лампа, с празните сгради с офиси и пустата улица. Районът беше приятен, но пак не бих спряла колата си там при тези условия.

— Таксиметровият шофьор сигурно отчаяно е имал нужда да изкара някой долар, та е спрял тук — казах.

— Или е бил новак в професията — рече Стотълмайер. — Или фатално глупав.

Монк изопна плещи:

— Вие приемате за дадено, че таксиметровият шофьор е карал по Сансъм Стрийт, когато крадецът е привлякъл вниманието му.

— Да — каза Стотълмайер.

— Сигурни ли сте, че таксиметровият шофьор не се е отзовал на повикване? — попита Монк.

Дишър кимна:

— Проверихме при неговия диспечер. Не е имало повикване. И таксиметровият шофьор не се е обадил да съобщи, че качва клиент. Диспечерът казва, че това не е необичайно. Таксиметровият шофьор е трябвало да се обади едва след като разбере накъде ще пътува.

Монк отново прекрачи полицейската лента, отиде до тротоара и погледна надясно към Сансъм Стрийт, Леви Плаза и залива оттатък.

— Ако някой се е опитал да махне на таксито, за да спре, оттук, шофьорът е нямало да може да го види — каза Монк. — Крадецът би трябвало да е стоял на ъгъла.

— Добре — съгласи се Стотълмайер — значи е бил на ъгъла.

— Но вижте как е паркирано таксито — каза Монк. — Шофьорът е влязъл в улицата и е обърнал, така че отново да бъде с лице към улицата. За какво му е било да прави това, ако е вземал някого от ъгъла?

Тримата прекрачихме полицейската лента и отидохме при Монк на тротоара.

— Много просто. Таксиметровият шофьор е отивал в обратната посока, когато крадецът му е махнал да спре — каза Стотълмайер. — Докато таксито е правело обратен завой, за да го вземе, крадецът се е върнал тук.

— Това нямало ли е да предизвика подозрения в таксиметровия шофьор? — попита Монк.

— Би трябвало — каза Стотълмайер. — Очевидно не е и той си е платил за грешката.

Монк се намръщи. Стотълмайер се намръщи. Дишър също.

Бях почти сигурна, че всеки от тях се мръщеше по съвсем различни причини.

Монк се мръщеше, защото нещо в убийството не му изглеждаше правилно.

Стотълмайер се мръщеше, защото си мислеше, че е схванал всичко и не искаше Монк да усложнява нещата.

А Дишър се мръщеше, защото ако Монк усложнеше нещата, това щеше да означава повече работа за него и повече отсъствие от разследването на случая „Лорбър“.

Монк протегна ръка към мен:

— Херметична торбичка, моля.

Бръкнах в дамската си чанта и му дадох една. Нося в дамската си чанта много херметични торбички, за да изхвърлям използваните му кърпички и да събирам всички веществени доказателства, които той намира на местопрестъпленията.

Той се върна на паркинга и изчезна зад сградата. Обърнах се към Стотълмайер и Дишър.

— Попаднахте ли на нови насочващи следи в разследването на убийството на Стайп? — попитах.

— Не бих ги нарекъл „насочващи следи“, но имаме интересна информация. — Дишър погледна в бележника си. — Преди няколко дни сценарист на име Уилис Гладкин е завел правен иск срещу Стайп, с претенции за половината приходи от шоуто.

— На какви основания?

— Че е участвал в създаването му и че Стайп го е измамил — каза Дишър. — Сега, когато Стайп е мъртъв, Голдкин може да има по-добър шанс да спечели.

— Защо е чакал толкова време, за да заведе иск?

— Преди това е нямало да му донесе никакви пари — каза Стотълмайер. — А сега — да.

— Това не е всичко — каза Дишър. — Преди месец Стайп си е издействал ограничителна заповед срещу Ърнест Пинчук, водача на Галактическия бунт, защото онзи го дебнел и му изпращал заплашителни имейли.

— На английски ли са били или на драч?

— Какво е драч? — попита Стотълмайер.

Точно в този момент чухме силен пукот, който прозвуча като изстрел. Звукът дойде от празния паркинг. Униформените полицаи инстинктивно посегнаха към пистолетите си. Ние забързано се приближихме и намерихме Монк, застанал до тялото, да държи херметичната торбичка, която сега беше скъсана.

— Какво правиш, по дяволите? — попита Стотълмайер.

— Доказвам предположение — каза Монк.

— Можеха да те застрелят — каза Стотълмайер.

— В този участък има силно ехо, създавано от сградата и страната на хълма. Ако надуването на една найлонова торбичка и спукването ѝ са вдигнали толкова силен шум при цялото движение по Сансъм, представете си как би прозвучал един изстрел онази нощ. Но никой от обитателите там по Филбърт Стрийт не е съобщил да е чул нещо, нали?

— Не, не са — каза Стотълмайер със стон.

— Значи убиецът е използвал заглушител — рече Дишър.

Стотълмайер поклати глава. Монк се приближи до таксито. Стотълмайер въздъхна примирено.

— Трябва да погледнем истината в очите, Ранди — каза Стотълмайер. — Не е било кражба. Било е инсценирано да изглежда като такава.

— Защо казвате това? — попита Дишър.

— Защото кражби като тази се извършват от отчаяни хора, а те обикновено не разнасят заглушители — каза Стотълмайер. — Знаех си, че не биваше да пия безкофеиново кафе тази сутрин. Движа се като насън през това разследване.

Стотълмайер твърде често съдеше твърде сурово себе си, задето пропускаше нещата, които Монк виждаше. Сигурна съм, че капитанът щеше да стигне до същото заключение като Монк. Просто щеше да му отнеме повече време.

— В моето кафе имаше кофеин — каза Дишър. — Какво ми е оправданието?

— Не знам, Ранди — отговори Стотълмайер. — Може би са те разсеяли нуждите на Специалния отряд за борба с оскверняването.

— Да — каза Дишър. — Това трябва да е. Не е нужно да ви казвам колко тежък може да бъде един ръководен пост.

Стотълмайер се обърна към Монк, който обикаляше около таксито, с отвратена гримаса на лицето.

— Благодаря, Монк. Ние ще поемем нещата оттук нататък.

— Тази кола е мръсна — каза Монк. — Кога за последен път я е мил шофьорът?

— Не знам, но ти обещавам, че ще я измием, след като момчетата от лабораторията приключат.

Монк извади кърпичка и отвори с нея задната врата на колата.

— Няма нужда да правиш това, Монк. Оценявам помощта ти и това, че ни насочи по вярната следа, но ще се справим сами с това. Трябва да се съсредоточиш върху откриването на убиеца на Конрад Стайп.

Монк обаче не му обърна внимание и се наведе навътре към задната седалка на таксито.

— Затова сме тук — казах. — Имаме някои нови насочващи улики.

— Така ли? — попита Стотълмайер с обнадеждено изражение.

— Униформата, която убиецът носеше, е от първия сезон — казах. — Но ушите му са от втори сезон.

Надеждата, която бях видяла в лицето на Стотълмайер, изчезна.

— Какво насочващо има в това?

— Ще ви покажа — казах.

Заведох ги до колата си, отворих задната врата и извадих нагледните материали. Посочих към онзи с кадрите, показващи убиеца.

— Погледнете внимателно и ще видите, че това е не просто някаква си униформа от първи сезон. Тя е от пилотния епизод. Само една личност прави и продава униформи с този дизайн. Казва се Урсула Глемщат и има будка на мястото на сбирката.

Посочих снимките, които Амброуз беше подредил, за да илюстрира характерното избеляване на една униформа от времето и многократното пране. Докато правех това, забелязах малка препратка, насочваща към книгата на Амброуз „Енциклопедия на униформите на Конфедерацията и други свързани с «Отвъд Земята» облекла“.

— Като се има предвид цветът на униформата на убиеца и липсата на разнищване — казах — има голяма вероятност да я носи за пръв път.

— Което означава, че може да я е купил един-два дни преди убийството — каза Стотълмайер, като се хвана за думите ми. Обнадеженото изражение отново се изписа на лицето му. — Ранди, свържи се с тази Урсула и разбери дали може да ни каже нещо за последните си клиенти. Вземи със себе си и полицейски художник.

— Вече действам по въпроса — каза Дишър.

Стотълмайер ме погледна:

— Напълно в стила на Монк е да изнамери улика, основаваща се на това кога някой за последен път си е прал дрехите, но никога преди не съм го виждал да прави презентация.

— Не е той — казах. — Брат му беше.

— Амброуз? — рече Стотълмайер. — Че откога пък той помага на Монк в разследванията?

— Амброуз е експерт по „Отвъд Земята“.

— Той е земянин? — попита Дишър.

— Земянин — поправих го.

Стотълмайер изпъшка:

— Монк сигурно е очарован.

Монк се показа от задната седалка на таксито:

— Знам кой е убил таксиметровия шофьор.

Всички се обърнахме, шокирани. Не за пръв път Монк разкриваше някой случай още на самото местопрестъпление — бяхме видели как го направи вчера в „Белмонт“ — но въпреки всичко този факт никога не преставаше да бъде удивителен.

— Така ли? — каза Стотълмайер.

— Същият човек, който е застрелял Брандън Лорбър — каза Монк.

— Разкрил си и моя случай с оскверняването? — възкликна Дишър с нотка на разочарование в гласа. — Свързани са, така ли?

— Без съмнение — каза Монк.

— Чакай малко — каза Стотълмайер. — Искаш да кажеш, че същият човек — който и да е той — който е убил таксиметровия шофьор и е инсценирал кражба, също така се е промъкнал в седалището на „Бъргървил“ преди две вечери и е изстрелял три куршума в тялото на мъртвец?

— Точно това искам да кажа.

— Това е доста сериозно — каза Стотълмайер.

— Има още — каза Монк.

— Не ми казвай — рече Стотълмайер. — Знаеш кой го е направил.

Монк не каза нищо. Само ни гледаше.

— Е? — настоя Стотълмайер.

— Току-що казахте да не ви казвам — рече Монк.

— Това е просто израз, Монк. Означава „Кажми ми“.

— Как може „не ми казвай“ да означава „кажи ми“? Няма ли да е по-логично да кажете „кажи ми“?

— Кажми ми! — каза Стотълмайер. Монк не каза нищо.

— Чакам, Монк — каза Стотълмайер. — Изплюй камъчето вече.

— Казахте да не ви казвам — възрази Монк.

— Току-що казах „кажи ми“ — каза Стотълмайер.

— Ако „не ми казвай“ означава „кажи ми“, тогава не следва ли, че „кажи ми“ означава „не ми казвай“?

Стотълмайер разтърка слепоочията си:

— Ако не разкриеш името на убиеца още в този миг, ще си вържа едната обувка на двоен възел и ще оставя другата, завързана на единичен възел до края на деня.

Монк ахна.

— Добре, добре, няма нужда да предприемате нищо драстично. Ако такива са последствията, когато се отказвате от кофеина, не го правете отново. Това ви прави нервен и неразумен.

— Кой е убил таксиметровия шофьор и е прострелял трупа на Брандън Лорбър? — настоя Стотълмайер.

Монк направи пауза за постигане на драматичен ефект. Мисля, че се наслаждава на тези моменти и иска те да продължат възможно най-дълго.

— Господин Хоботко — каза той.

[1] На английски „dead end“ — буквално „мъртъв край“ — Б.пр.

18. Г-Н МОНК СВЪРЗВА ТОЧКИТЕ

Помните ли как по-рано казах, че бяхме шокирани, когато Монк заяви, че е разкрил убийството на таксиметровия шофьор? Е, след като Монк каза, че извършителят на убийството е господин Хоботко, бяхме свръхшокирани. Челюстите ни висяха отворени, защото бяхме изгубили нужните двигателни умения, за да ги държим затворени.

— Господин Хоботко ли? — повторих, просто за да съм сигурна, че първия път съм чула правилно.

— Нали се сещаш, онзи тип със слонския хобот и заострените уши — каза Монк.

— Знаем кой е господин Хоботко — каза Стотълмайер. — Онова, което не знаем, е какво те кара да мислиш, че същият човек е прострелял трупа на Брандън Лорбър, застрелял е Конрад Стайп, и е застрелял и този таксиметров шофьор.

— Сега мога да ти кажа, че куршумите, извадени от тялото на Лорбър, не съвпадат с куршума, изваден от тялото на Стайп — каза Дишър. Мисля, че не искаше да види своя Специален отряд за борба с оскверняването разпуснат, още преди да е приключил първия си случай.

— Не ми трябва балистични доказателства — каза Монк. — Разполагам с нещо много по-осъдително и убедително.

— Какво? — попита Дишър.

— Дъвка — каза Монк.

— Дъвка — повтори Стотълмайер.

Много често се случваше да повтаряме онова, което Монк казваше. Мисля, че и Стотълмайер, подобно на мен, просто искаше да се увери, че наистина е чул Монк да казва невероятното нещо, което току-що го бяхме чули да изрича.

Монк посочи към задната седалка на таксито:

— Под седалката има топче от дъвка с двудневна давност.

— Което означава...? — попита Стотълмайер.

— Че Конрад Стайп е бил в това такси.

— Всеки може да е залепил дъвка под седалката — каза Дишър.
— Сигурен съм, че там долу има сума топчета.

— Има — каза Монк с леко отвратено изражение. — Това обаче е точно на същото място, на което Стайп е залепил дъвката си в другото такси. Освен това е със същия цвят и плътност като другото топче дъвка и е на приблизително два дни.

— Откъде знаеш, че е на два дни? — попита Стотълмайер.

— Имам страхотни инстинкти по отношение на дъвките — каза Монк.

— Инстинкти по отношение на дъвките ли? — повтори Дишър.

— Развих ги през годините, прекарани по улиците — обясни Монк.

— Значи докато си патрулирал като униформен полицай, си изучавал дъвката по тротоарите? — попита Дишър.

— Много преди това, приятелю. Наблюдавам дъвката по тротоарите, откак съм се родил. Тя е истинско проклетие за обществото — каза Монк. — Ако направите ДНК тест на дъвката под седалката на това такси, ще видите, че съм прав, че Стайп е виновникът. Освен това би трябвало да изстържем дъвката от всички тротоари в Сан Франциско и да изследваме и нея.

— За какво ви е да правите това? — попитах.

— За да подведем под отговорност нарушителите — каза Монк.

— Хората, които си плюят дъвката по улиците?

— Крайно време е тези презрени чудовища да си получат заслуженото — каза Монк. — Най-сетне разполагаме с нужната технология, за да го направим.

— Само защото Конрад Стайп се е возил в това такси, докато е бил в града, не означава, че същият стрелец е убил него, убил е шофьора на таксито и е осквернил Брандън Лорбър — каза Стотълмайер.

— Но обвивката от дъвка означава точно това — поясни Монк.

Той извади от джоба си пинсети, наведе се навътре в таксито, и когато се показва навън, държеше малка златиста целофанена обвивка.

— Намерих това на пода на мръсното такси. Тази обвивка е от бонбона с кафе в купата на бюрото на Лорбър — каза той. — Стрелецът сигурно се е почерпил с един бонбон, по същия начин, както направихте вие и лейтенант Дишър.

Монк ми направи знак да му дам прозрачна найлонова торбичка.

— Тази марка бонбони с кафе се продават из цялата страна — каза Дишър. — Десетки хиляди хора я купуват. Откъде знаеш, че тази обвивка е точно от бонбон в купата на Лорбър?

Извадих прозрачна найлонова торбичка от дамската си чанта и я задържах отворена, за да може Монк да пусне обвивката вътре. Той поспря, преди да я пусне вътре, за да може да погледне с присвити очи надписа на обвивката.

— Партидният номер е същият — каза Монк. — Също и извиването на опаковката.

Стотълмайер въздъхна:

— Кое извиване?

— Обикновено бонбоните се опаковат поотделно, като целофанът и в двата края е машинно извит в една и съща посока — каза Монк. — Но при тези бонбони краищата на опаковките бяха извити в противоположни посоки, при което се е получило леко скъсване по ръба. Можете да го забележите също и в начина, по който се е набръчкала по краищата разтворената обвивка.

— Ти може и да го виждаш — отбеляза Стотълмайер — но никое друго човешко същество не може.

— Дори ако един и същи човек е застрелял таксиметровия шофьор и трупа на Брандън Лорбър — каза Дишър — все още не си свързал това с Конрад Стайп.

— Човекът, който е стрелял в Лорбър, е бил в таксито — каза Монк. — Конрад Стайп е бил в таксито. Сега и тримата — Лорбър, Стайп и таксиметровият шофьор — са застреляни. Това съвпадение е твърде голямо, за да е обикновено съвпадение.

Настъпи продължително мълчание, което Стотълмайер най-сетне наруши с примирена въздишка.

— Прав си — каза Стотълмайер. — Е, какво свързва Лорбър, Стайп и таксиметровия шофьор?

— Дотук само едно нещо — каза Монк и посочи таксито. — Тази боклукчийска кофа на колела.

Таксито беше завлечено на буксир обратно до криминологичната лаборатория, за да бъде анализирано в търсене на улики и ако Монк

постигнеше своето, щателно почистено и дезинфекцирано. Върнахме се в управлението със Стотълмайер и Дишър.

Монк беше накарал да занесат веществените доказателства и снимките на местопрестъплението от кабинета на Лорбър в една от стаите за разпити. Докато той ги отделяше, Дишър проведе няколко телефонни разговора, за да научи повече за таксиметровия шофьор и нещата, които беше вършил през последните няколко дни.

Нямаше много веществени доказателства за оглеждане — само книгата, които се бяха намирали на бюрото на Лорбър, когато беше умрял, и куршумите, извадени от тялото му. Налице беше също и окървавеният стол, в който беше седял Лорбър, но за щастие Монк не беше поискал да внесат и него.

Монк разглеждаше предметите, без да ги вади от прозрачните торбички за веществени доказателства, в които бяха сложени.

Прегледах набързо снимките на местопрестъплението и ги подадох на Монк, който ги сравни с онова, което беше в торбичките за веществени доказателства. Не бях сигурна какво трябва да търся, но не виждах по рафтовете никакви свързани с „Отвъд Земята“ книги или играчки. И точно тогава си спомних нещо.

— Господин Монк, помните ли дамата със зърнените закуски „Отвъд Земята“?

— Образът ѝ ще ме преследва вечно — рече той.

— Не знам дали това има някакво значение, но тя продаваше свързани с „Отвъд Земята“ играчки, които ресторантите от веригата „Бъргървил“ са раздавали с детските си менюта преди трийсет години. Мисля, че това е някаква връзка.

— Така е — каза Монк. — Но не знам дали означава нещо.

— Открихте ли нещо?

— Несъвместимост на кламерите — каза Монк.

— Това сериозно ли е?

Той разстла торбичките върху масата.

— Всички книжа на бюрото на Лорбър бяха прикрепени с кодирани по цвят кламери. Имал е някаква основаваща се на кламерите система за организиране на работата си. Но финансовите документи, които е четял преди смъртта си, бяха прикрепени с обикновен кламер.

— Може би това е било част от системата му — казах.

— На бюрото му нямаше други документи, прихванати с безцветен кламер — поясни Монк. — А ако погледнеш внимателно хартията, ще видиш, че е лошо зацапана. През страницата минават линии на всяка осма от инча, или там някъде.

— Може би е лошо фотокопие — казах.

— Точно това е — каза Монк. — Това е лошо фотокопие на документ, който е бил пуснат в машина за рязане на хартия, а после възстановен от изрезките. Зацапаните ивици не са от фотокопирния процес, а от остриетата.

— Питам се какво ли му е било толкова важното на този документ, та Лорбър го е възстановил от изрезките — казах. — Може би това, което гледаме, е доказателство за промишлен шпионаж. Може би това е било нещо откраднато от боклука на някой конкурент.

Дори само при споменаването на думата „боклук“ Монк инстинктивно се сви от отвращение.

— Съдебният счетоводител би трябвало да може да ни каже какво означават числата — каза Монк. — Но каквото и да е това, не мисля, че Лорбър го е четял преди смъртта си.

— Тогава какво е правело на бюрото му?

— Някой е искал да повярваме, че Лорбър го е четял, когато са го убили. Който и да е бил, щеше да ни заблуди, само да не беше използвал погрешния кламер.

Цветни кламери. Засъхнали топчета дъвка. Обвивки от бонбони с кафе. Униформи от „Отвъд Земята“. Не бяха най-секси уликите в историята на криминалните разследвания, но взети заедно, означаваха нещо. Но какво?

Единственото, което знаехме, беше, че тримата мъже са мъртви.

Брандън Лорбър беше изпълнителен директор на верига ресторанти за хамбургери и беше прострелян три пъти, след като вече беше починал от инфаркт. Стрелецът беше изял един бонбон с кафе и в някакъв момент се беше качил в такси, шофирано от Фил Бисън.

Конрад Стайп беше създателят на „Отвъд Земята“ което в момента преработваха в нова телевизионна поредица. Дъвчеше дъвка и беше напъхал малко от нея под седалката на таксито, което го беше закарало на сбирката на „Отвъд Земята“, където убиец, облечен като господин Хоботко, го беше застрелял. В някакъв момент през последните два дни Стайп също беше пътувал с таксито на Фил Бисън.

Фил Бисън беше шофьор на такси, който бе возил в таксито си и Конрад Стайп, и неговия убиец. Заедно ли са били Стайп и убиецът му в таксито? Затова ли бе убит шофьорът — защото можеше да свидетелства, че двамата мъже са се срещали и можеше да разпознае убиеца?

Споделих мислите си с Монк.

— Добра теория — каза Монк.

— Следователно, с други думи — казах — това е лоша теория.

— Ако мислех, че това е лоша теория, именно това щях да кажа.

За разлика от капитан Стотълмайер, който страда от последиците на слабото кафе, аз не казвам обратното на онова, което мисля. Единственият въпрос, който имам относно твоята теория, е: къде се вписва Брандън Лорбър?

— Може би не се вписва — казах. — Може би грешите за обвивката.

Монк поклати глава:

— Невъзможно.

— Със сигурност сте грешили един-два пъти — рекох.

— Не и по отношение на такова важно нещо като начина, по който е завита в краищата една обвивка от бонбон — каза Монк.

Този нелеп коментар ми даде възможност да покажа на Монк собственото му лицемерие по начин, който той можеше наистина да разбере.

— Как е възможно начинът, по който са завити краищата на една обвивка от бонбон, да е по-важен от това дали някой носи униформа на Конфедерацията от първия сезон на шоуто с уши на господин Хоботко от втория сезон?

— Има голяма разлика — каза той.

— И тя е...?

— Една обвивка от бонбон е нещо истинско, а „Отвъд Земята“ е измислица — каза Монк.

— Униформите са истински — възразих. — Убиецът носеше такава. За него тя е била толкова истинска, колкото бонбонът, който е сложил в устата си. Не можете да пренебрегвате онова, което е важно за Амброуз само защото не е важно за вас.

— Или за което и да е нормално, добре приспособено човешко същество — каза той.

— Но вие вярвате, че хората ги е грижа как са завити краищата на обвивка от бонбон.

— Грижа ги е, ако са нормални, добре приспособени човешки същества, а не пристрастени към наркотиците откачалки.

Щях да продължа да разчепквам въпроса, може би до смърт, но Монк стана и се отправи към вратата.

— Да отидем да говорим със съдебния счетоводител — каза той.
— И да разберем какво е онова, което стрелецът така отчаяно е искал да научим.

19. Г-Н МОНК И ХИЛЯДАТА ЗАПОДОЗРЕНИ

Отделът по съдебно счетоводство на Полицейското управление на Сан Франциско беше на приземния етаж, но това, което му липсваше по отношение на прозорци и гледки, многократно се компенсираше с високотехнологични „играчки“. Тъмните канцеларии се къпеха в син отблясък от дузината ултратънки плоски монитори, които сякаш покриваха всяка повърхност, с изключение на тавана и пода.

Двама мъже и една жена седяха на бюрата си и работеха на клавиатурите си. Тихото, пружиниращо потракване на клавишите звучеше като хор от електронни цикади. По бюрата не се виждаше какъвто и да е безпорядък — никакви чаши с кафе, никакви преспапиета, никакви „хвърчащи листове“ и никакви семейни снимки или лични вещи.

Температурата тук долу, в емоционален и физически смисъл, беше изключително мразовита, но виждах, че на Монк му харесва. В цялото полицейско управление нямаше по-чисто място.

И тримата счетоводители бяха млади, привлекателни и облечени в стилни черни дрехи със съвършена кройка, които ги правеха почти напълно да изчезват в заобикалящите ги сенки. Приличаха на ниндзи, но с лични стилисти и членски карти за фитнес клубове.

Жената се надигна иззад двата плоски монитора и плавно се приближи към нас. Вероятно беше някъде на моята възраст и имаше къса руса коса и много бяла кожа. Предполагам, че не виждаше много слънце. Онова, което ме впечатли най-много в нея обаче, беше големият пистолет в кобура на колана ѝ.

Беше успокояващо да се знае, че е въоръжена в случай, че някоя таблица със счетоводни сметки окажеше съпротива при арест. Вероятно носеше в някоя торбичка онези остри като бръснач сребърни звезди на нинджите в случай, че положението наистина задебееше.

Представи ни се като лейтенант Силвия Чейс, ръководител на отдела по съдебно счетоводство. Предполагам, вече познаваше Монк

по репутацията му в управлението, защото не си направи труда да му подаде ръка. Или може би беше също толкова студена като стаята.

— Добре дошли в предния пост на институцията за прилагане на закона — каза тя и кимна.

— Нямах представа, че изобщо съществува такъв отдел — каза Монк, като се оглеждаше преценяващо из помещението.

— Ние разкриваме финансови престъпления по същия начин, по който се извършват — каза тя. — Тихо и в сенките.

Мисля, че приличащата на нинджа счетоводителка приемаше тази последна част твърде буквално. Ако кожата ѝ не беше толкова бледа, изобщо нямаше да мога да я виждам.

— Харесва ми кабинетът ви — каза Монк. — Много е чист и приветлив.

— Благодаря ви — каза тя. — Вярвам в подредената обстановка.

— Аз също — каза Монк. — Мога ли да работя тук?

— Запозната съм с уменията ви като разследващ убийства детектив — каза тя — но притежавате ли някакъв сериозен счетоводен опит?

— Не — каза Монк. — Но харесвам четните числа и съм много чист.

— Боя се, че това не е достатъчна препоръка — каза тя.

Не виждах лицето на Монк много ясно, но бях почти сигурна, че изглеждаше готов да заплаче.

— Какво превръща този отдел в „преден пост“? — попитах.

— Убийството е прастаро престъпление, госпожице Тийгър. То всъщност не се е променило през вековете — каза Чейс. — Но финансите са бъдещето на престъпността. Можете да откраднете милиони долари и да разрушите живота на десетки хиляди хора само с натискането на няколко клавиша на компютърната клавиатура в усамотението на собствения си дом. Можете да сринете някоя корпорация, може би дори цяло правителство, с джобния си компютър.

— Мога ли просто да се помотая тук? — попита Монк. — Тъкмо сменят килима в моя апартамент.

— Имаше петно от кафе — казах.

Монк ме сръчка силно. Очевидно бях разкрила твърде много.

— Не се тревожете, лейтенант Чейс. Не бих внесъл кафе тук — каза Монк. — Никога вече няма да пия кафе. Никога вече няма дори да

мисля за кафе. Кафето е изключено от съществуването ми.

— Оценявам това — каза тя. — Страхувам се обаче, че това е зона с ограничен достъп. Вероятно дори не би трябвало да сте тук сега.

— Ръчният ми часовник има повече оперативна памет от компютрите, които детективите използват горе — казах. — Как така вие тук долу имате всички тези страхотни неща?

— За борбата с финансовите престъпления са нужни различна порода ченгета, изцяло нови методи на разследване и най-новата технология — каза тя. — Ресурсите, които получаваме, са правопрпорционални на количеството приходи, които сме донесли.

— Мислех, че от вас се очаква да прилагате закона — рекох. — Не бях наясно, че се очаква да носите и печалба.

— Миналата година възстановихме близо двайсет и два милиона долара в брой, акции, и други авоари, спечелени чрез различни престъпни начинания — каза Чейс. — След като по разследваните от нас случаи бъде издадено съдебно решение и жертвите бъдат компенсирани за понесените загуби, значителен процент от онова, което остава от тези нечестно спечелени приходи, се отпуска на полицейското управление, за да финансира трайните ни усилия по прилагането на закона.

— Защо не могат част от тези пари да стигнат горе до отдел „Убийства“? — попита Монк. — Най-вече за бюджета по поддръжката.

— Сигурна съм, че някои от тях наистина стигат — каза тя. — Но ние се нуждаем от тези инструменти, за да си вършим работата успешно и да сме в крак с технологичните стъпки, предприемани от престъпниците, които преследваме — каза тя. — Това струва много пари.

— Нужни са пари за печеленето на пари — казах.

— Или за проследяването на пари — допълни Чейс.

— Не ми се струва честно — каза Монк. — Всички в сградата би трябвало да могат да се наслаждават на тази благословена обстановка. Особено аз.

— Предполагам, че вие двамата не сте слезли тук да обсъждаме как полицейското управление разпределя средствата си — каза Чейс.

— Бихме искали да знаем какво сте научили от документа, намерен на бюрото на Брандън Лорбър — каза Монк. — За нас това са

просто числа.

Чейс се усмихна на Монк:

— Става дума за нещо много повече от просто някакви числа върху лист хартия. Числата много приличат на хората. Всяко си има история. Те се свързват едно с друго. Забавляват. Информират. Мамят. Могат да породят щастие или да причинят огромна болка. Трябва да знаете как да ги накарате да проговорят.

Можех да надам ликуващ възглас. Тя ми помагаше да подкрепя довода, който се опитвах да изтъкна пред Монк в къщата на Амброуз и в стаята за разпити. Може би ако го чуеше от нея, от някого, на когото очевидно се възхищаваше, това щеше да му въздейства. Но исках да се уверя, че не му убягва същественото.

— С други думи, господин Монк — казах — тя иска да каже, че онова, което е незначително или безсмислено за вас, може да е изключително важно за някой друг. Числата са нейните „уши от втория сезон“.

И двамата — Чейс и Монк — ме погледнаха въпросително. Или ми отправиха унищожителни погледи.

Не съм сигурна. На тази светлина беше трудно да се каже, но дори в полутъмното помещение за мен беше очевидно, че никой от двамата не виждаше тезата ми със същата яснота, с която я виждах аз.

— Няма значение — казах. — Лейтенант Чейс, какво имаха да ви кажат тези числа, след като ги вкарахте в стаята за разпити и ги наложихте с телефонния указател?

Чейс поклати глава и се обърна към Монк:

— Уши и телефонни указатели? — рече тя. — Какво общо имат те с каквото и да било?

Монк сви рамене:

— Цял ден бръщолевии подобни глупости. Моля, продължавайте, лейтенант Чейс.

— Просто казано, този документ е таен вътрешен финансов доклад, който разкрива, че „Бъргървил“ накрая ще бъде сполетян от резултатите на продължили с години финансови неточности, неправилно управление и непочтеност. Компанията е на ръба на пълен срив.

— Но това е една от най-големите вериги за бързо хранене в страната — казах. — Имат ресторанти навсякъде.

— Това агресивно разширяване е струвало много пари при спада на популярността на техния продукт. Компанията разгласява широко успеха си, истината обаче е, че средноаритметичният ръст на продажбите бележи рязък спад от години насам. Само през последното фискално тримесечие са паднали с двайсет и един процента. Компанията осъществява незначителни печалби и ще претърпи нетна загуба от повече от сто милиона долара тази година.

— Скрили са всичко това от обществото? — попита Монк.

— А също и от своите инвеститори и от правителството — каза Чейс. — Истинското престъпление обаче е онова, което ще стане с пенсионния план, който е бил спонсориран от „Бъргървил“ и е съставлявал почти изцяло акциите на компанията.

— Когато се разчуе за финансовите им проблеми, цената на акциите ще се срине — казах. — Животът на хиляди хора ще бъде съсипан.

— Отново се повтаря историята с „Енрон“, само че в по-малък мащаб — каза Чейс.

— На хората, изгубили спестяваните си цял живот пари, няма да им се стори толкова малък — рекох. — Катастрофално е. Как е могло това да се случи, без никой да забележи?

— Това, което става, не е тайна за Министерството на правосъдието. От месеци тихомълком подготвят обвинение срещу „Бъргървил“ — каза Чейс. — Но е било тайна за служителите.

— Може би не за всички — предположи Монк. — Имало е поне един човек, който е знаел.

— Човек с пистолет и с послание за Лорбър — казах.

Монк кимна:

— Само че е стигнал там малко късно, за да го предаде.

По-нататък лейтенант Чейс ни разказа още за финансовите прегрешения на Лорбър. Той убедил компанията да закупи седемте ресторанта на местен притежател на правата на „Бъргървил“ на цена, далеч по-голяма от пазарната. Оказало се, че собственикът е негов зет.

Освен това тя ни каза, че от „Бъргървил“ продавали запаси на съсобствениците с надценка и злоупотребявали с парите, които ресторантите допринасяли за фонда за маркетинг и реклама.

Списъкът на финансовите нередности, изглежда, продължаваше до безкрайност, а пуснатият в машината за рязане на хартия документ от бюро на Лорбър беше Розетският камък към разкриването на цялата история.

Сега, когато Лорбър беше мъртъв, вниманието щеше да се съсредоточи върху Андрю Кахил, отдавнашния главен финансов отговорник на компанията, който беше временно назначен за изпълнителен директор след смъртта на Лорбър.

Беше ясно, че Брандън Лорбър е бил на ръба да бъде изхвърлен като алчен, непочтен мръсник, който безразсъдно беше опропастил бъдещето на служителите си за своя лична облага. Бил е заплашен от публично унижение, съдебно преследване и яростта на хиляди свои служители.

В такъв случай не беше чудно, че беше получил инфаркт или че някой е искал да го убие.

Оскверняването на трупа му също ми се струваше логично. Разбрах защо някой, който е изгубил всичко, би изстрелял няколко куршума в тялото на виновника за това. Беше го направил от ярост и от безсилен гняв пред жестокостта и несправедливостта на това, че е бил измамен отново — този път чрез отнемането на възможността да получи справедливост или да си отмъсти.

Не разбирах как финансовите проблеми на „Бъргървил“ и смъртта на Лорбър — и последвалото оскверняване — се връзват с Конрад Стайп и таксиметровия шофьор, но сега имахме хиляди заподозрени за убийствата.

Просто не бях сигурна дали това правеше случая по-лесен за разрешаване или безкрайно по-труден.

Върнахме се горе да споделим наученото със Стогълмайер и Дишър.

Контрастът между отдел „Убийства“ и отдела по съдебно счетоводство беше зашеметяващ. Дежурната стая беше окъпана в матовобялата светлина на флуоресцентните електрически крушки и разпръснатата светлина, струяща през мръсните прозорци и изкривените щори.

Светлината правеше белите стени да изглеждат жълти и някак караше сивите метални бюра да изглеждат още по-очукани, изподраскани и стари, отколкото бяха в действителност. Големите,

тромави монитори по всички отрупани с хартия бюра изглеждаха издути, очукани и поне петдесетгодишни.

Да, знам, че компютрите с плоски монитори не съществуват от чак толкова отдавна, но някак си, когато електронното оборудване поостарее, то изглежда далеч по-старо, отколкото е в действителност. Разбира се, по-голямата част от електронното оборудване остарява два месеца след излизането си на пазара, но схващате какво имам предвид.

Дори хората в отдел „Убийства“ изглеждаха по-стари, по-дебели, по-уморени и по-неорганизирани, отколкото облечените в черно приличащи на нинджи счетоводители в приземието.

Монк изглеждаше потиснат.

— Това е истинска помийна яма.

— Никога преди не сте имали нещо против това място — казах.

— Това беше преди да зърна рая — каза той. — Сега няма връщане назад.

Сигурна съм, че повечето полицаи в отдел „Убийства“ щяха да се почувстват по същия начин. Може би истинската причина счетоводителите да носят оръжия беше, за да се защитят от гнева на завистливите си колеги.

Дишър седеше на бюрото си. Беше заменил табелката с името си с друга, на която пишеше: „специален отряд за борба с оскверняването“.

— Къде бяхте? — попита той.

— Да говорим с лейтенант Чейс — казах. — Били ли сте някога долу в кабинета й?

Дишър сниши глас:

— Те не са истински ченгета, ако се сещаш накъде бия. Натикани са в някаква дупка без прозорци на приземния етаж. Поканих я да се качи тук и да посети големите момчета, за да осъзнае точно колко важна е тази задача.

— Сигурна съм, че е било много вълнуващо за нея — рекох.

— Схвана посланието — каза Дишър. — Това е важното.

— Откога си играете на служебна политика?

Дишър почука по новата табелка с името си:

— То си върви с работата, бейби.

Не виждах смисъл да му напомням, че неговият отряд бе прекратил ефективното си съществуване в момента, когато Монк

откри, че оскверняването е част от случай на убийство. Дишър заслужаваше да се порадва на новата си длъжност, докато тя съществуваще. Дори го оставих да му се размине за това, че ме беше нарекъл „бейби“ — ето каква чувствителност проявявах.

— Добре, че сте тук — каза Дишър и се надигна от стола си. — Двамата с капитана имаме много новини за вас.

— Ние също имаме новини за вас — заявих аз и го последвахме в кабинета на Стотълмайер.

— Ти беше прав, Монк — каза капитанът иззад бюрото си. — Стайп е бил в онова такси.

— Вече сте получили резултатите от ДНК тестовете на дъвката? — попита Монк.

— Използвахме не толкова високотехнологичен подход — каза Стотълмайер. — Прегледахме отново личните вещи на Стайп.

— Намерихме в портфейла му касова бележка от пътуване с такси от летището до хотел „Белмонт“ — рече Дишър. — Беше издадена от Фил Бисън, таксиметровият шофьор, който беше застрелян.

— Беше прав и за обвивката от бонбон — каза Стотълмайер. — Убиецът на Лорбър също е пътувал в онова такси.

— Потвърдили сте партидният номер и извиването на опаковката?

— Свързах се с диспечера и научих за всичките пътувания на Бисън през последната седмица — каза Дишър. — Таксиметровият шофьор е качил някого на две пресечки от седалището на „Бъргървил“ във вечерта на убийството и го е закарал до летището. Оттам същият таксиметров шофьор е качил Стайп и го е закарал в „Белмонт“.

— И наистина беше попаднал на следа с онези униформи от „Отвъд Земята“ — каза Стотълмайер.

— Така ли? — попита Монк.

— Това беше заслуга на Амброуз — допълних.

— Шивачката си спомня как по време на конференцията продала униформи на Морис Хиблър, организатора на конференцията, и на Ърнест Пинчук, водач на Галактическият бунт — каза Дишър. — Продаде една дузина на хора, които не познавала, затова я накарахме да разгледа някои снимки на посетители на конференцията и ще поискаме от нея да седне заедно с полицейски художник, за да му даде описания.

Монк изопна врата и плещите си и се усмихна. Познавах тази усмивка. Всички я познавахме. Тя накара и нас да се усмихнем.

— Разгадал си всичко — рече Стотълмайер. — Нали?

— Да — каза Монк, — да.

20. Г-Н МОНК И СМЪРТОНОСНИЯТ ТРИЪГЪЛНИК

Именно това беше онази част, която харесвах най-много: когато всичко, свързано със случая, изглеждаше толкова ясно и се чувствах глупава, задето не съм видяла как всичко си пасва. Но Монк се наслаждаваше и нарочно протакаше момента, преди да стигне до тази част.

— Дълга ви извинение, лейтенант — каза Монк.

— За какво? — попита го Дишър.

— Бяхте далеч пред мен в разкриването на този случай — каза Монк.

— Така ли? — попита Дишър.

— Все още бях толкова емоционално затормозен от изцапания си килим, та не мислех достатъчно ясно, за да си дам сметка, че сте видели разковничето към целия случай.

— Напълно разбираемо е, Монк — каза Стотълмайер. — Та кой сред нас нямаше да е напълно съкрушен от едно петно от кафе върху килима?

— Благодаря, капитане — каза Монк, без изобщо да се усеща, че го вземат на подбив.

— Е, какво съм видял? — попита Дишър.

— Смъртоносният триъгълник — двата изстрела в гърдите и единият в главата — каза Монк. — Веднага забелязахте, че Лорбър е застрелян от хладнокръвен и опитен професионален убиец.

— Значи бях прав — каза Дишър.

— Да, бяхте — каза Монк.

— Всъщност разкрих един случай преди теб — заяви гордо Дишър, после погледна Стотълмайер. — Вие някога правили ли сте го?

— Безсмислено е — каза Стотълмайер.

— Не обичам да се перча с детективските си умения. Така хората ще ме подценяват и няма да са толкова бдителни — каза Дишър. — Но

под повърхността процъфтява буден интелект. Аз съм Колombo, само че без шлифера, пурата и стъкленото око.

Стотълмайер изглежда гневно Дишър:

— Онова, което исках да кажа, беше, че един професионален убиец щеше да знае, че Лорбър вече е мъртъв.

— Затова го е прострелял — каза Монк.

— Не следвам мисълта ти — каза Стотълмайер.

— Взехте ли си дозата кофеин? — попита Монк.

— Няма да помогне — рече Стотълмайер.

— Ето какво се е случило — каза Монк. — Платеният убиец е бил нает да убие Лорбър. Щял е да получи половината сума предварително, а другата половина — след като работата бъде свършена. Но когато е стигнал там, Лорбър вече е бил мъртъв, лишавайки убиеца от заплащането му.

— Затова е направил да изглежда така, сякаш човек, починал от естествена смърт, е бил убит — казах.

— Точно — каза Монк.

— Обикновено не е ли обратното? — попитах.

— Именно затова никой не би се усъмнил дали наистина е убийство — каза Монк.

— Вие се усъмнихте — казах.

— Но никой друг не би се усъмнил, включително аз и нашият Колombo — каза Стотълмайер, хвърляйки поглед към Дишър. — Когато намерим трупа на човек, прострелян два пъти в гърдите и веднъж в главата, обикновено е логично да приемем, че това е убийство.

— Вече не — тъжно каза Дишър. — Сега дори лесните неща няма да са лесни.

— Просто ще трябва да разчитаме на будния ти интелект да ни измъкнеш от положението — каза Стотълмайер. — Знае ли някой друг, освен нас и медицинският експерт, че Лорбър е починал от естествена смърт?

— Не — каза Дишър.

— Да оставим нещата така — каза Стотълмайер.

— Объркана съм, а съм поела много кофеин — казах. — Какво общо имат с това Стайп и таксиметровият шофьор?

— Били са на погрешното място в погрешното време — обясни Монк. — След като е застрелял Лорбър, наемникът се е отдалечил на няколко пресечки и е махнал на едно такси да го закара до летището. После същото такси е взело Стайп и го е откарало до хотела му.

— Всичко това го знаем — каза Стотълмайер. — Това, което не знаем, е защо наемният убиец се е върнал оттам, където е ходил, и е убил таксиметровия шофьор и Стайп.

— Шофьорът на таксито е можел да го разпознае — каза Дишър.

— Стайп обаче не би могъл — рекох.

— Мисля, че наемният убиец е оставил в таксито нещо уличаващо — каза Монк. — Нещо, което и шофьорът, и Стайп са видели, и което е можело да свърже наемния убиец с убийството на Лорбър.

— Но Лорбър не е убит — възразих. — Наемникът е убил шофьора на таксито и Стайп, само за да не могат да го свържат с убийство, което никога не е било извършвано.

— Да — каза Монк.

— Но той е знаел, че Специалният отряд за борба с оскверняването ще го преследва безмилостно — каза Дишър, — и че заловим ли го веднъж, лошо му се пише. Това е било твърде ужасяващо за него, за да си го помисли.

— Какво е било уличаващото нещо, забравено от платения убиец? — попита Стотълмайер.

— Не знам — каза Монк. — Но той по някакъв начин е открил, че следващият пътник в таксито е бил Конрад Стайп и че е в града за конференция във връзка с „Отвъд Земята“ Затова се е маскирал като господин Хоботко и се е погрижил да го видят как застрелва Стайп пред камери и свидетели. Искал е да е сигурен, че ще тръгнем да търсим убиеца в погрешната посока.

— Нека да изясня това — каза Стотълмайер. — Искаш да кажеш, че цялата история с „Отвъд Земята“ не е била нищо друго, освен трик за отвличане на вниманието, и че Стайп е убит просто защото е направил лош избор на такси, което да го закара до хотела.

— Всичко се върти около Брандън Лорбър — каза Монк. — Трябва да открием кой е искал смъртта му и е наел платен убиец, за да свърши работата.

— Но толкова много хора имат причина да искат смъртта на Стайп — каза Дишър.

— Наемникът е извадил късмет — каза Монк.

— Ако наемникът не е убил Стайп и таксиметровия шофьор, най-тежкото обвинение, което може да му бъде отправено, ще бъде за оскверняване на труп — каза Стотълмайер.

— Това е голямо престъпление — каза Дишър.

— Не толкова голямо като убийството — каза Стотълмайер. — Тук правим много дръзки догадки, основаващи се само на дъвка и обвивки от бонбони, особено без уличаващия предмет, за който предполагаш, че е в центъра на всичко това. Сигурен ли си, че си прав?

— Винаги — каза Монк.

Ако стрелецът беше професионален убиец, това със сигурност обясняваше защо господин Хоботко изглеждаше толкова спокоен, когато застреля Стайп, и защо се беше прицелил толкова добре. Но освен това доказваше нещо, което доближаваше Монк още повече до разкритието.

— Невинаги, господин Монк — възразих. — Лейтенант Дишър не е единственият, на когото дължите извинение. Дължите едно и на Амброуз.

— Не разбирам защо — каза Монк.

— Амброуз ви даде важна насока, а вие я пренебрегнахте.

— Каква насока? — попита Дишър.

Погледнах сурово Монк. Ако той не им кажеше, аз щях да го направя, и той го знаеше.

— Наемният убиец е носел униформа от първия сезон на „Отвъд Земята“ с уши от втория сезон — каза Монк. — Причината, поради която не са си пасвали, е била, че убиецът не е бил запознат с много от незначителните подробности за шоуто.

— Вие обикновено не разкривате ли случаите си именно така — като забелязвате привидно незначителните подробности, убягнали на убиеца? — попитах аз.

— Това е различно — каза Монк.

— Не, не е. Това несъответствие в униформата показва, че убиецът не е бил истински почитател на „Отвъд Земята“. Освен това Амброуз забеляза, че униформата е нова, което помага да докажем, че убиецът я е купил в деня на убийството. Монк ме изгледа гневно.

— Благодаря ти, че посипа допълнителен антисептик в раната ми.

— Правилният израз е: „посипвам сол в раната“ — каза Дишър.

— Никой не би посипал сол в рана — каза Монк. — Тя няма нито почистващо, нито дезинфекциращо действие.

— Но би било изключително болезнено — каза Дишър.

— Същото ще бъде и ако си отсечеш ръката с брадва — каза Монк. — Не виждам обаче какво общо има това с опита на Натали да ме изложи пред работодателя ми.

— Не правя това — възразих. — Застъпвах се за брат ви.

— Той тук ли е? — попита ме остро Монк.

— Разбира се, че не — казах. — Той никога не излиза от къщи. Затова трябваше да говоря от негово име.

— Разбирам — каза Монк. — В такъв случай, за него ли работиш сега, или за мен?

Никога преди не бях виждала в очите на Монк това изражение, поне не и насочено към мен. Беше неподправен гняв. Осъзнах, че бях преминала границата в отношенията си с него.

— За вас — казах. — Надявам се.

Пулсът ми се ускори. Може би с напереното си и надменно остроумничене току-що си бях заслужила да ме изритат от най-добрата работа, която някога бях имала.

Монк обаче не каза нищо, с което да успокои нервността ми. Просто се обърна и излезе от кабинета на капитана.

— Какво направих току-що? — обърнах се към Стотълмайер и Дишър.

— Отпусни се — каза Стотълмайер. — Не си по-сурова с него, отколкото беше Шарона.

— Тя беше наистина тежък случай — рече Дишър. — За нищо не цепеше басма на Монк.

— А сега вече я няма — казах.

— Монк не я е уволнил — каза Стотълмайер. — Тя избяга.

— Това не значи, че няма да уволни мен.

— Монк си има своите колебания — има ги с хиляди, всъщност, — но освен това има огромно его — продължи Стотълмайер. — За него е полезно да му се напомня, че не може да пренебрегва чувствата на другите хора и че не е център на света за всички.

— Сигурна съм, че има много шефове, които трябва да чуят това.
— Обърнах се към Дишър. — Кога за последен път сте казвали на капитана, че е безчувствен и че не признава достатъчно заслугите на останалите?

Дишър неловко пристъпи от крак на крак.

— Не ми се налага, защото той никога не е правил така.

— Подлизурко — казах.

— Монк се нуждае от теб, Натали, и то не само за да го караш насам-натам и да му подаваш дезинфекционни кърпички — каза Стотълмайер. — Той го знае.

— Надявам се, че сте прав — рекох и излязох да потърся шефа си.

Настигнах Монк навън, където той вървеше надолу по улицата, почуквайки по всеки паркингов брояч, покрай който минаваше.

— Къде отивате, господин Монк?

— Шляя се безцелно в посока на седалището на „Бъргървил“.

Не си направих труда да изтъкна, че ако знаеше точно къде отива, значи нито се шляеше, нито вървеше безцелно. Преди половин час щях да го направя.

— Какво има там?

— Андрю Кахил, временно изпълняващ длъжността президент на компанията — каза Монк. — Искам да говоря с него.

— Мога да ви закарам — казах. — Ще стигнем там много по-бързо.

— За да можеш да ме изложиш пред един от възможните заподозрени в заговора за убийство ли? — попита Монк. — Не мисля.

— Не съм искала да ви излагам, господин Монк — рекох. — И ако съм го направила, съжалявам.

— Предполага се, че трябва да ми пазиш гърба — каза Монк. — А не да ме нападаш в гръб. Знаеш колко уязвим съм сега, когато бях изтръгнат из корен от дома си и запратен в неизвестността.

— Отседнали сте при брат си — казах. — Що за неизвестност е това?

Бях проговорила, без да помисля и веднага съжалих за заядливия си тон.

Монк спря:

— Ето пак: поставяш под въпрос всичко, което правя, противоречиш на всяка моя дума.

— Не го правя — казах.

Той ме изгледа и отново тръгна. Настигнах го.

— Хубаво, добре тогава, да, възразих ви, но не го правя непрекъснато. Онова, което казах в кабинета на капитана, го казах само за да ви помогна.

— Как може да ми помогне изтъкването на провалите ми пред хората, които ми плащат, за да бъда непогрешим?

— Първо, те не очакват от вас да сте непогрешим. Вие сам се нагърбвате изцяло с това напрежение — казах. — Опитвах се да ви сближа с брат ви.

— Не съм те наел за това — каза той.

— Наехте ме да бъда ваша асистентка и да правя живота ви възможно най-лесен. Поне това мисля, че се очаква от мен, макар че никога не сте го казвали направо. Това до голяма степен остави на мен отговорността да определям как най-добре да правя това за вас.

— Дал съм ти списъци — рече той.

— На вашите фобии — поясних. — Знанието, че се страхувате от възглавнички за мятане, трамплини за скачане във вода и кълба прах не ми предоставя кой знае каква възможност да продължа. Смятам, че един от начините да направя живота ви по-лесен, е да подобря отношенията с брат ви.

— Ние се разбираме страхотно — каза той.

— Вие никога не се виждате.

— Точно затова — каза той.

— Той се нуждае от вас, господин Монк, и мисля, че и вие се нуждаете от него.

— Значи, сега си и семеен терапевт — заяви той.

— Знам, че и двамата сте самотни, и че не трябва да бъдете — казах. — Боли ме да виждам това.

Той отново спря:

— Наистина ли?

— Разбира се, че да, господин Монк.

— Защо?

— Защото не обичам да виждам хората, на които държа, нещастни — казах.

— Държиш на мен?

— За мен вие сте много повече от шеф — признах. — Ако приемем, че още работя за вас, де.

— Разбира се, че работиш — каза Монк.

Въздъгнах от облекчение:

— Благодаря, господин Монк.

— Но съм щастлив да знам, че за теб съм нещо повече от шеф — каза той.

— Защото за вас съм нещо повече от служителка?

— Защото това не е просто работа — рече Монк. — Това е отдаване до живот.

21. Г-Н МОНК ОТИВА В „БЪРГЪРВИЛ“

Монк застана пред въртящата се врата, сякаш се изправяше срещу стар неприятел. Присви очи към нея и разлюля ръце отстрани покрай тялото си. Нямахше начин отново да мине през този вход.

— Приличате на полицейски началник, който гледа предизвикателно някой бандит и чака да извади пистолета си — казах.

— Още като видях това, трябваше да се сетя, че Брандън Лорбър е бил човек, готов да ограби служителите си и да унищожи бъдещето им.

Махнах на охранителя Арчи Апълбаум, който седеше на бюрото си в центъра на фойето. Той стана и се приближи. Вдигна към мен електронната си карта, за да ми покаже, че знае, че искам да ни пусне да влезем.

— Защото е имал въртяща се врата във фойето ли? — попитах Монк.

— Явно се е наслаждавал на страданията на другите — каза Монк. — С каква друга цел би могъл да кара хората да търпят това?

— Може би, за да могат да влизат и излизат от сградата по-бързо и той да може да запази топлината и въздуха от климатичната инсталация във фойето.

Монк изсумтя презрително:

— Толкова си наивна.

Арчи прекара картата си през четящото устройство на вратата за охраната, отвори я и ни махна да влезем.

Вратата за охраната се използваше само след работно време и от хора с увреждания, но това беше единственият начин, по който Монк влизаше или излизаше от сградата.

— Добре дошли отново — каза Арчи. — Лилънд се обади и каза, че може да се отбиете. Какво можем да направим за вас?

— Бихме искали да говорим с Андрю Кахил — казах.

— Ще се обадя горе и ще проверя дали желае да се срещне с вас — каза Арчи.

— Горе ли? — попита Монк.
— На десетия етаж е — каза Арчи.
— Моля ви, попитайте го дали ще слезе да се срещне с нас —
казах.
— Не — каза Монк. — Искаме да се качим.
— Това са много стълби, господин Монк — рекох.
— Искам да го видя в кабинета му.
Арчи отиде до бюрото си, обади се и после отново се приближи.
— Той ще се радва да ви види.
Отведе ни до стълбите, отключи вратата и я задържа отворена.
— Ужасно много внимание обръщате на сигурността тук — каза
Монк.
— Това е корпоративното седалище на национална верига —
каза Арчи. — Привличаме много ексцентрици.
— Всички ли имат машини за рязане на хартия в кабинетите си?
— попита Монк.
— Разбира се — отвърна Арчи.
— Какво се случва с прекараните през машината документи?
— Пазачите ги прибират, слагат ги в отделно кошче за смет и го
свалят тук — каза Арчи. — Аз го заключвам в специален килер, докато
от службата за изхвърляне на излишни документи дойдат тук.
— Има специална служба за това?
— Идват веднъж седмично — поясни Арчи. — Отнасят
нарязаната с машините хартия и я изгарят.
— Аз също си заключвам боклука в специално хранилище —
каза Монк.
— Наистина ли? — попита Арчи.
— Наистина — потвърдих.
— Не го ли правят всички? — попита Монк. — Питам се дали
биха се съгласили да идват в моята къща всяка седмица, да прибират
боклука ми и да го изгарят.
— Ще трябва да ги попитате — каза Арчи, — но не мисля, че ще
се съгласят.
— Кой има ключове за това хранилище? — попита Монк.
— Господин Лорбър, управителят на сградата, а аз деля един
комплект с двамата охранители, които поемат останалите смени. Защо
питате?

— Запленява ме видът на прокараните през машина за рязане на хартия документи — каза Монк. — Обичам да сглобявам отново неща, които са били разделени.

— Би ви харесало да сглобите наново един нарязан документ?

— Би ми доставило огромно удоволствие — каза Монк и тръгна нагоре по стълбите.

Когато стигнахме до десетия етаж, вече си давах сметка за съществуването на всяко мускулче в тялото си и за пълния капацитет на дробовете ми да поемат въздух.

Ако се съдеше от начина, по който дишаше Монк и по измъченото изражение на лицето му, той не се чувстваше кой знае колко по-добре от мен, но по някакъв начин бе овладял способността да контролира потенето си. По кожата му нямаше дори капчица влага. Беше удивително.

Трябваше да го накарам да ме научи как да правя това.

Запитах се кои ли други неподлежащи на контрол телесни функции беше успял да овладее. Дали можеше да контролира и влагата в очите си и образуването на слюнка в устата си? Може би контролираше дори растежа на косата си.

Докато се опитвах да си спомня кога за последен път се е подстригвал Монк, един служител от охраната ни посрещна на стълбището с бутилка вода.

Водата не беше „Сиера Спрингс“, затова Монк я отказа. Аз с радост взех и двете бутилки и ги изгълтах на един дъх, докато охранителят ни водеше към ъгловия кабинет на Кахил.

Кахил имаше вид на човек, който може да огъне с голи ръце колата ми. Мускулите му се вълнуваха под ушитата му по поръчка официална риза като вълните на повърхността на океана. Не знам дали се движеха, или просто бях замаяна от дългото ходене.

Кабинетът му беше мебелиран точно като този на Лорбър, чак до снимките на стената, на които стоеше пред различни ресторанти на „Бъргървил“ из страната. Единствената разлика беше сложено на бюрото му преспапие от изкуствен материал с пеперуда върху него.

— Приятно ми е да се запозная с вас, господин Монк — каза Кахил, като подаде ръка на Монк. — Искам да ви помогна по всеки

възможен начин във вашето разследване.

Подадох на Монк дезинфекционна кърпичка, още преди да е успял да я поиска. Изгарях от желание да си спечеля одобрението му след малката ни кавга.

— Мога да ви уверя, че ръцете ми са чисти — каза Кахил с усмивка. — Във всяко отношение.

— Звучи, сякаш упражнявате уменията си за отричане за процеса — отбелязах. — Тази усмивка наистина може да въздейства на съдебните заседатели.

— Не съм убил Брандън Лорбър — каза Кахил. — Бях на откриване на ресторант от веригата „Бъргървил“ в Хула Виста.

— Лорбър е убит от професионален наемен убиец — каза Монк. — Предоставянето на алиби не ви оневинява като човека, който го е наел. Мисля обаче, че асистентката ми имаше предвид съдебния процес за всичките финансови трикове тук.

— Не знам за какво говорите — каза Кахил.

Хората много често казваха това, когато бяха в близост до Монк.

В контекста на разследване за убийство това обикновено беше лъжа.

В контекста на съблюдаването на някое от правилата на Монк, например правилния начин за събиране на листа с гребло, това беше истина.

Но ние не говорехме за загребване на листа. Говорехме за загребване на големи суми пари в брой и извършването на убийство за укриването на това заграбване.

— В такъв случай сте ужасен главен счетоводител — казах. — Съдебните счетоводители от полицията ви разследваха до най-дребната подробност. Знаем всичко за изкупуването с надценка на съдружията, тайно притежавани от зетя на Лорбър и за разграбването на средствата за маркетинга, освен другите неща. Ваша работа е да знаете къде отиват парите на това място, нали?

— Това, което исках да кажа, беше, че не съм замесен в никакви финансови нередности — каза Кахил. — Всичко беше дело на Брандън. Той манипулираше числата, които ми се съобщаваха, той ме излъга, и пак той е платил на подчинените ми да ми съобщават неточна информация. Бях шокиран докъде се простират криминалните му

деяния и именно затова оказвам пълно съдействие на Министерството на правосъдието през последните няколко месеца.

Монк се приближи до бюрото на Кахил и огледа машината за унищожаване на документи.

— Значи ще припишете вината за всички измами на Лорбър, когато престъпленията тук станат известни — каза Монк. — Разбирам защо бихте го направили. Лорбър няма да е тук да се защити или вместо това да насочи обвинителен пръст към вас.

— Лорбър е отстранен от пътя и вие поемате компанията — рекох. — Убийството му ви е свършило добра работа.

Кахил понечи да каже нещо, но Монк го прекъсна.

— Хубава машина за унищожаване на документи — каза той. — Може ли да я пробвам?

— Давайте — каза Кахил и посочи с пръст към мен. По пръста му сякаш имаше повече мускули, отколкото в крака ми. — Мислите, че аз излизам от тази история напълно невредим? Пресата ще ме сравни със земята. Ще изгубя милиони долари в акции и всичко, което ми се полагаше според пенсионния план за служителите.

Монк взе празно листче за бележки от бюрото на Кахил и го пхна в машината за рязане на хартия, която го изплю на мънички парченца. Кахил посочи с пръст към изрезките.

— Това като нищо може да се случи и с бъдещето ми на счетоводител — каза Кахил, — освен ако не успея по някакъв начин да спася тази компания. Но шансовете не са в моя полза.

Монк взе две от изрезките, вдигна ги към светлината, после пусна парченцата хартия обратно в боклука.

— Може да е по-лошо — каза Монк. — Може да отидете в затвора.

— Няма такава вероятност — отвърна Кахил. — Имам имунитет срещу съдебно преследване в замяна на показанията си.

— Сигурен съм, че този имунитет не покрива убийството — каза Монк.

— Ако търсите някой, който има мотив да убие Брандън, не е нужно да търсите по-далече от собствения му дом — каза Кахил. — Съпругата му получава всичко, а сега, когато Брандън е мъртъв, никой не може да й го вземе. Ако той беше жив, щеше да бъде съден и авоарите му щяха да бъдат отнети. Тя щеше да изгуби имението в

Пасифик Хайтс, яхтата, самолета „Гълфстрийм“, къщата на Хаваите, къщата във Вейл и двете им еднакви сребристи коли марка „Бентли“. Щеше да ѝ се наложи отново да се върне да кълчи изваяния си с помощта на пластичната хирургия задник на подиума.

— Модел ли е била? — попитах.

— Беше стриптийзърка — каза Кахил. — Брандън се запозна с нея в един стриптийз клуб в Далас преди петнайсет години и напусна жена си заради нея. Тя беше „златотърсачка“. Имаше много скъпи вкусове, и се съмнявам дали Брандън щеше да може да ги удовлетворява, след като правителството приключеше с него.

— Смятате ли, че е била способна на убийство, за да си запази богатството? — попитах.

— Тя обича бентлитото си безкрайно повече, отколкото обичаше съпруга си — каза Кахил. — Златотърсачите напускат златното находище, след като то се изчерпи. И отиват да търсят на друго място.

— Не знам защо хората са готови да плащат, за да гледат как някой си сваля дрехите — каза Монк, докато слизахме обратно по стълбите. Можех да му кажа, но той не ми даде тази възможност. — Аз бих платил на един гол човек да си облече дрехите.

Е, *това* вече беше интересно.

— Бихте ли ги наблюдавали, докато го правят?

— Дори не бих останал в един и същ район с тях — каза Монк. — И пак щях да си закрия очите.

— Тогава за какво ще плащате?

— Душевен покой — поясни Монк. — Щях да знам, че на света има един гол човек по-малко.

— Не знаех, че голотата е голям проблем — казах.

— Огромен — каза Монк. — По-голям от глобалното затопляне.

— Може би си свалят дрехите точно защото става толкова топло.

От замисленото изражение на лицето му обаче виждах, че лекомислената ми забележка няма да сложи край на размишленията му по този въпрос.

— Защо някой би се оженил за гол човек? — попита той.

Това беше все едно разговарях с дъщеря си. Тя непрекъснато ми задаваше чудати въпроси, на които не беше толкова лесно да се

отговори. Не много отдавна попита защо не можем да „приспиваме“ болните хора като кучетата. Дъщеря ми е много прагматична, когато става въпрос за смъртта, и това донякъде ме плаши, тъй като вероятно именно тя ще се грижи за мен на старини.

Отговорих на Монк така, както щях да отговоря на Джули, ако тя ми бе задала същия въпрос.

— Всеки човек е гол — казах.

— Аз не съм гол — възрази Монк.

— В момента не — казах. — Но не е възможно да сте облечен във всеки един миг.

— Разбира се, че е възможно — каза Монк.

— В някакъв момент през деня дори вие трябва да си свалите дрехите, господин Монк.

— Не, не трябва.

— Как е възможно?

— Това е задължително в едно цивилизовано общество. Предполага се, че човек трябва да се облича и съблича на етапи — каза Монк. — Винаги оставаш облечен с по нещо във всички моменти от процеса. Не си ли чела наръчника?

— Какъв наръчник?

— Който моята майка ми даде и който ти е дала своята майка, разбира се — каза Монк. — Може да се наложи да поошлайфаш уменията си, като прочетеш преработеното издание, което си дала на Джули. Много неща са се променили, откакто с теб сме били деца.

— Не съм дала наръчник на Джули.

Монк ме погледна ужасено.

— Що за майка си ти? По-добре да си вземеш такъв наръчник, преди да са разбрали от службата за закрила на детето.

Майка му му е дала наръчник за обличане? Сигурно сама го беше написала. Помислих си, че сигурно щеше да е доста интересно и също толкова ужасяващо да се прочете.

— Може би мога да взема назаем семейния ви екземпляр — казах.

— Ще ми се да можеше — каза Монк, — но вече отдавна го няма.

— Какво стана с него?

— Веднъж Трудни поиска да го прочете — каза Монк. — Оттогава не съм го виждал. Това е истинска мистерия.

За мен не беше.

Ако бях съпруга на Монк, и го обичах толкова много като нея, знам какво щях да направя с онзи наръчник. Щях да го изгоря. Питам се дали това наистина беше чак такава мистерия за Монк, който беше разрешавал много по-заплетени загадки от тази.

— В такъв случай, ако никога не се събличате напълно — попитах, — как вземате душ?

Монк се изчерви:

— Не мислиш ли, че навлизаш в малко лична територия? Аз съм ти шеф, в края на краищата. Не би трябвало да си ме представяш под душа.

— Не си ви представям — възразих.

— Дори аз не искам да си представям как изглеждам под душа — каза той.

Монк спря на петия етаж, пое си дълбоко дъх, за да събере смелост, и се втурна навън. За него да бъде на етаж с нечетен номер беше като да върви по въжен мост над дълбока пропаст, затова сигурно имаше основателна причина да го направи.

Последвах го до кабинета на Лорбър.

— Какво правим тук? — попитах.

— Провеждаме важен тест — каза Монк.

Той взе празен лист хартия от бюрото на Лорбър и го сложи в машината за унищожаване на документи.

— Ако се опитвате да разберете от коя машина е излязъл унищоженият документ, можете да забравите за това — казах. — Машината за унищожаване на документи тук е съвсем същата като онази в кабинета на Кахил.

— Няма две напълно еднакви машини за унищожаване на документи — каза той.

— Тя е от същата марка, същия модел и със същите остриета.

— Точно тук грешиш. — Монк взе две парчета хартия и ги вдигна към светлината. — Цветът им се размътва и се назъбват на различни места. Нужен е само един документ с кламер върху него, за да остави почти незабележима драскотина в крайчеца на острието.

— Почти незабележима ли? — възкликнах. — Трябва ви микроскоп да я видите.

— Виждам я — каза Монк.

— Наистина ли?

Монк пусна изрезките отново в боклука.

— Унищоженият документ е от кабинета на Кахил. Просто исках да се уверя още веднъж.

— Значи е знаел точно какво става и вместо да отиде право при властите, е унищожил доказателството — казах. — Той е лъжец.

— Повечето убийци обикновено са — каза Монк.

— А той убиец ли е?

— Не знам — каза Монк. — Все още.

Възхитих се на непоклатимата увереност зад начина, по който Монк каза „все още“. Във всички случаи, които разследваше, в ума му никога не беше имало съмнение, че ще открие убиеца.

Имаше само едно изключение и именно този случай беше най-важен за него.

Убийството на Труди.

Очаквах с нетърпение деня, в който това щеше да се промени.

22. Г-Н МОНК И КЪЩАТА НА УЖАСИТЕ

Не съм сигурна защо хората правят разлика между така наречените „стари пари“ и „новоспечелените пари“. Парите са си пари. Или ги имаш, или ги нямаш. Важното е как ги харчиш.

Знам от личен опит какво е да си богат и какво е да си беден. Произхождам от много заможно семейство, натрупало състоянието си от бизнеса с паста за зъби.

— Всички имат зъби и не искат да ги загубят — казваше дядо ми. — Това е най-сигурният бизнес на земята.

Това беше бизнес, който дядо ми едва не загуби, след като беше разкрито, че е подправял оригиналната формула на пастата за зъби със захар, за да допадне на „сладките зъби“^[1] на клиентите му, ускорявайки по този начин развалянето на зъбите им. Бизнесът чудодейно се съвзе от скандала, стана по-разнообразен и процъфтяваше, превръщайки се в световния конгломерат, какъвто е днес.

Докато растях, имах всичко, което исках, освен може би малко несигурност. Животът ми беше твърде сигурен и безопасен, твърде улеснен, твърде ограничен.

Знам какво си мислите: ооо, горкичкото богато момиче. Независимо дали вярвате или не, парите не са всичко, което се твърди, че са. Не само че с пари не се купува щастие, но и не е сигурно, че те непременно ти дават свобода. Разбира се, свободен си от страха да умреш от глад или да останеш без дом. Но когато всичко идва лесно, и живееш в един префинен свят, нямаш усещането, че живееш истински.

Така че аз се разбунтувах. Отказах се от парите на семейството си и избягах с човек, който беше душевно богат, но беден по отношение на парите. Това беше най-щастливото време от живота ми и имам Джули, за да ми напомня винаги за него.

Оттогава се боря да оцелявам финансово. Не е лесно да си самотна майка. Би било по-лесно просто да се предам и да приема парите на баща си, но тогава нямаше да оцелявам със собствени

усилия, и каква поука щеше да си извади дъщеря ми от това? И нямаше да се запозная с Монк, и животът ми щеше да бъде значително по-предсказуем и не така вълнуващ.

Това, че знам какво е да си богат и беден, означава, че не се впечатлявам от богатството или от хората, които го притежават. Монк също, но по напълно различни причини. Той е социално невеж. Той не си дава сметка за почителността, завистта и чувството за малоценност, които очакват от вас хората, притежаващи повече пари от вас самите.

Всъщност, Монк не беше наясно с подходящото поведение за която и да било ситуация. Той си създаваше собствени правила и се изненадваше, когато природата и човечеството не ги следваха.

Така че нито Монк, нито аз изпитахме страхопочитание при вида на имението във викториански стил на Брандън Лорбър и разкриващия се от него завладяващ, ясен като в панорамно кино изглед към Голдън Гейт, Марин Каунти и остров Алкатрас.

От началото на 19 век Пасифик Хайтс е нещо като планината Олимп за елита на Сан Франциско. Търговци и нечестно забогатели личности заедно с натрупаните си от злато, захар и железници богатства имали нужда от високо място, където можели да живеят над бедната измет, която експлоатирали, и да бъдат сигурни, че всички могат да виждат паметниците на успеха им.

Това все още е вярно днес, независимо дали парите ви са стари или нови, или само на хартия.

Стотълмайер и Дишър, бидейки зле платени общински служители, щяха да се почувстват неловко в близост до толкова много пари и власт, и вероятно именно затова предпочетоха да ни оставят да се срещнем сами с Вероника Лорбър. Според мен капитанът смяташе, че едно богато момиче, спечелило си слава на „черна овца“, и един нямащ никакво понятие от правилата за поведение в обществото детектив ще се справят по-успешно от тях с вдовицата Лорбър. Парите и влиянието са като криптонит^[2] за хората, чиято прехрана зависи от прищевките на политиците.

Затова паркирах в сляпата уличка в края на Бродуей, където улицата се свързваше с тучната гора на Президио и най-горната част на стъпалата „Бейкър“, които водеха надолу към квартал Марина.

Видях двама художници със стативите им, застанали най-горе на стъпалата при Бейкър Стрийт с лице към живописния изглед. Единият рисуваше картина изобразяваща залива, другият рисуваше художника, който рисуваше залива.

Докато вървахме към имението на Лорбър, погледнах през рамо да видя дали над нас няма още някой може би рисуващ портрет на художника, който рисуваше онзи, изобразяващ залива. Обзалагам се, че не можете да изречете това четири пъти бързо.

От двете страни на входната порта на семейство Лорбър имаше два каменни лъва, всеки подпрял едната си лапа върху каменна топка. Това разстрои Монк: харесваше му симетрията на еднаквите лъвовете, но смяташе, че трябва да имат по една топка под всяка от лапите.

Не го каза, но аз се досещах. Отдавна съм с Монк. А както казах преди, той не умее особено добре да крие чувствата си.

Аз също не бях в особен възторг от лъвовете. Мнозина богати хора имаха такива, а нямах представа какво се предполага, че символизират. Защо лъвовете? И защо лапите им бяха отпуснати върху каменни топки?

Предната врата, с големината на входа към страната на Оз, беше отворена от униформен иконом. Приличаше на костенурка, превърнала се вследствие на еволюцията в човек преди петдесет години и разменила черупката си за фрак.

— Вашите лъвове имат само по една топка — каза Монк.

Икономът повдигна едната си вежда:

— Моля?

— Това е Ейдриън Монк, а аз съм асистентката му, Натали Тийгър — казах. — Капитан Стотълмайер от полицията на Сан Франциско ни уговори среща с госпожа Лорбър.

— Наистина — каза икономът, като отстъпи настрана. — Тя ще ви приеме в кабинета. Насам, моля.

Влязохме вътре и го последвахме надолу по настлан с мрамор коридор. Дядо ми беше прав, че всички имат зъби, но на мен ми се струваше, че повече пари се изкарват от продаване на храната, която хората дъвчеха с тези зъби.

Икономът ни въведе в масивна стая с достатъчно висок таван да подслони космическа совалка.

Монк залитна назад от кабинета с ужас и отвращение. Бях го виждала да прави същото, когато се изправеше пред купа със зърнена закуска.

Това, което го докарваше до безумие, не беше таванът, а декорът. Помещението приличаше на трофейна стая в ловна хижа. Стените бяха отрупани с окачени по тях риби и с отсечените глави на елени, лосове, антилопи, мечки и Бог знае още колко много същества. Животински кожи бяха постлани по подовете и метнати върху мебелите. В един ъгъл стоеше огромна препарирана мечка, застинала във вечна озъбена гримаса към изцъклен тигър в отсрещния край на стаята.

Запитах се дали Брандън Лорбър лично е застрелвал всяка крава, която „Бъргървил“ използваше за говеждото месо. Но той не беше ограничил убитите от него жертви до представители на животинското царство. Имаше дори пъстра колекция от пеперуди, разпростряна в прозрачни кутии на няколко от масите.

Вероника Лорбър седеше в един стол до мечката. Тя вероятно беше единственият завоюван от Лорбър трофей, който не беше мъртъв и препариран.

Ако Доли Партън паднеше в голяма пластмасова кофа със сладолед „Чънки Мънки“ на „Бен&Джери“ и си пробиеше път навън с ядене, щеше да изглежда като вдовицата на Брандън Лорбър.

Очите ѝ бяха зачервени, по бузите ѝ имаше следи от сълзи. Стискаше в юмрука си смачкана на топка книжна кърпичка така силно, сякаш беше спасително въже. Добре, че кърпичката беше в ръката ѝ, а не на пода, иначе Монк можеше да повика ударна група от Центъра за контрол на болестите в Атланта.

Икономът съобщи за нас, сякаш пристигахме на някакъв разкошен бал:

— Господин Ейдриън Монк и госпожица Натали Тийгър са тук, за да се срещнат с вас, мадам.

— Благодаря, Максвел — каза Вероника.

Икономът се поклони леко и безшумно се отдалечи.

— Но хайде, влезте, господин Монк — каза Вероника и подсмръкна.

— Не мога — прошепна ми Монк.

— Само един момент, моля — казах усмихнато на Вероника, след това се обърнах към Монк. — Какво не е наред?

— А какво е наред? — попита Монк.

Погледнах назад към стаята и се опитах да я видя според гледната точка на Монк. Животински глави с всякакви размери, форми и видове навсякъде. Нищо не си пасваше.

Според светогледа на Монк това беше пълен хаос. Щом трябваше да накачат еленови глави по стената, то те трябваше да бъдат четен брой глави с един и същи размер, подредени в спретната редица, а не смесени с глави на лосове и антилопи. Всички животни от един вид трябваше да са в отделна редица. А по въпроса за пеперудите дори не ме карайте да започвам. Те дори не би трябвало да са в същата стая.

— Знам, че това е пълна бъркотия, господин Монк, и че елените не би трябвало да се смесват с лосовете и пеперудите — казах, — но можете да се справите.

— Кого го е грижа за бъркотията?

— Вас — казах. — Вас *винаги* ви е грижа.

— Това е най-малкият проблем — каза Монк.

— Подсмърчането й ли ви смущава?

— Отвори си очите, жено! — Монк посочи вътре в стаята. — Това е истинска кланица!

— Какво казахте? — попита Вероника.

— Казва, че къщата е прекрасна — казах, после сниших глас и заговорих на Монк: — Моля ви, говорете по-тихо. Това е просто трофейна стая.

— Не виждам никакви трофеи. Виждам единствено разпилени навсякъде части от тела — каза Монк, като от раздражение отново повиших глас. — От стените капе кръв.

— Той нещо за капеща кръв ли каза? — попита Вероника. — Каква кръв?

— Сигурно не сте го чули добре. Каза, че стените са адски добре украсени. Това е британски израз, комплимент. Трябва ни още една минута — казах и издърпах Монк така, че тя да не ни чува.

Не можех да повярвам, че е толкова разстроен от някакви животински глави. Той беше разследващ убийства детектив. Беше виждал много по-лоши неща. А откакто бях станала негова асистентка, аз също.

Какъв е големият проблем? — прошепнах. — Виждате мъртви тела всеки ден.

— Никога не съм бил в помещение, в което стотици обезобразени трупове са приковани към стените, разстлани по подовете и прострени върху мебелите. Отблъскващо е, да не говорим, че е крайно нехигиенично.

— Ами моргата? На вас ви харесва там. А там навсякъде е пълно с тела и части от тела.

— Но това са чисти тела и телесни части, педантично подредени в стерилна среда — каза той. — Чисти, подредени и стерилни. Както трябва да бъде всичко.

Простенах и отново надникнах в кабинета.

— Ще имате ли нещо против да преместим тази дискусия в друга стая? — попитах Вероника. — Изглежда, че господин Монк е алергичен към лосове.

— Не мърдам оттук — заяви Вероника. — Не съм излизала от тази стая, откакто научих ужасната новина, че Брандън е убит. Може никога да не изляза оттук.

— Защо не? — попитах.

— Когато седя тук — каза тя, — се чувствам близо до него.

— И неговата глава ли е на стената? — попита Монк.

Вероника ахна. Аз също.

— Господин Монк — казах, после се обърнах отново към Вероника, която имаше същото стреснато изражение като еленовата глава на стената. — Моля ви, простете му. Днес не е на себе си.

— Това е, защото се задушavam от натрапчивата воня на смърт — каза той.

Лицето на Вероника стана яркочервено. Бузите ѝ се издуха от ярост. Приличаше на ужасена риба, от онези, които могат да се издуват, когато са заплашени от опасност, само че с няколко колагенови инжекции.

— Това беше любимата стая на съпруга ми в цялата къща. Единствената причина, поради която не нареждам на Максвел да ви изхвърли веднага, е защото знам, че сте блестящ детектив и че ще откриете убиеца на съпруга ми — каза тя. — Затова, кажете ми, господин Монк, какъв ви е проблемът? Да не сте някой от онези откачени защитници на правата на животните, които правят живи вериги около ресторантите ни, защото сервираме говеждо?

— Не — рече Монк.

— Тогава не разбирам как можете да бъдете толкова студен и нечувствителен — каза тя. — Току-що загубих съпруга си, убит по ужасен начин. Имате ли някаква представа как се чувствам точно сега?

— Да — каза той. — Именно затова не мога да разбера защо бихте искали да се заобикаляте със смърт. Та вие дори седите върху животинска кожа.

— Това е обработена кожа — поясни тя.

— Не би трябвало да седите върху нея — каза Монк. — Би трябвало да я заровите.

Очертаваше се много лошо начало, а не бяхме научили нищо, което щеше да ни е от полза в разследването. Поне аз не мислех, че сме научили нещо. Може би имаше някой животински косъм или нещо друго, което щеше да се окаже от решаващо значение. Дори при това положение си помислих, че е най-добре да се опитам да спася тази катастрофална среща от още по-голям провал.

— След като вие двамата очевидно можете да водите разговор, без да сте заедно в една и съща стая, предлагам господин Монк да остане тук навън в коридора, вие да стоите в кабинета, и да обсъдим убийството. В края на краищата, откриването на убиеца на съпруга ви е наша обща цел.

— Лесно е — каза тя. — Арестувайте Андрю Кахил.

— Какво ви кара да смятате, че той е убил съпруга ви? — попита Монк.

— Брандън откри, че Андрю е задействал някакъв измамен финансов замисъл и се канеше да го разобличи тази седмица.

— Доказателствата сочат, че е било обратното — каза Монк.

— Разбира се, че сочат това — каза тя. — Андрю беше изпълнителен директор. Той е имал най-добра възможност да манипулира числата така, че да сочат каквото той поиска. Казах на Брандън да не казва на Андрю и думичка и да се обърне направо към властите. Но веднъж зърнал пред себе си мишената, моят съпруг веднага дърпа спусъка.

— Но Кахил всъщност е нямало да има истинска полза от убийството на съпруга ви — продължи Монк. — Вече му е бил даден имунитет в замяна на свидетелските му показания. Единствено вие сте щяла да спечелите.

— Аз изгубих съпруга си — каза тя.

— Но запазихте богатството му — каза Монк. — И вероятно пак на вас ще се падне да задържите каквото остане от „Бъргървил“, след като всички съдебни иски и дела бъдат уредени.

— Парите не означават нищо за мен в сравнение с онова, което загубих — рече тя. — Любовта на съпруга ми беше безценна.

— Тогава защо спяхте с Андрю Кахил? — попита Монк.

— Как можете да кажете такова нещо! — възкликна тя, изправяйки се на крака.

— Заради доказателствата — каза Монк. — Вие събирате пеперуди: вашият съпруг не е събирал. Пеперудата в преспанието на бюрото на Кахил е рядък вид калифорнийска лястовича опашка, като онази в колекцията на масата до вас. Пеперудата от вида калифорнийска лястовича опашка е толкова рядка, че дори Националният музей по естествена история не разполага с такава. Вие обаче сте подарили една на Кахил. Това не е нещо, което бихте подарили на човек, когото ненавиждате. Тъкмо обратното. Готов съм да се обзаложа, че Кахил се е осмелил да я сложи на бюрото си едва след като тялото на съпруга ви е било изкарано от сградата в торба за пренасяне на трупове. И ако тя е означавала толкова много за него, чувствата му към вас сигурно също са доста силни.

— Вие сте един ужасен дребосък — изсъска тя.

— Не съм аз онзи, който седи върху мъртва плът в стая, пълна с животински глави — каза Монк. — Надявам се, че поне ще си измиете ръцете.

— Щом вие и Кахил не сте наели платен убиец да убие съпруга ви — попитах я, — тогава кой го е направил?

— Има разни ужасни дребни откачени защитници на правата на животните — каза тя. — А също и онзи ужасен дребосък, дето разсипа кафе в скута си и обвини съпруга ми за това. А също има и разни ужасни дребни защитници на околната среда, които ни обвиняват, че замърсяваме околната среда с опаковъчните си материали. Светът е пълен с ужасни дребни хора.

Като я слушах как говори, си представих това множество от разгневени елфи, понесли факли в ръце и маршируващи към къщата ѝ.

— Никой от тези хора не е наел платен убиец да убие съпруга ви — каза Монк.

— Откъде знаете? — процеди Вероника.

— Те не биха имали достъп до електронната карта-ключ на съпруга ви — каза Монк. — Но онзи, наел убиеца на съпруга ви, е имал такъв достъп и е знаел точно кога охранителят ще бъде на патрулна обиколка и ще е далече от бюрото си във фоайето. Този човек е бил някой близък на Брандън Лорбър. А никой не е бил по-близък с него от вас.

Долната ѝ устна потрепери от ярост — или може би колагенът изведнъж се беше отдръпнал в брадичката ѝ, което би обяснило защо имаше две.

— Махайте се — каза тя.

— С удоволствие — рече Монк. — Ще се обидите ли, ако го направим тичешком?

— Твърде късно е да се тревожите, че може да ме обидите — каза тя. — Вие, ужасен дребосък такъв.

Аз съм висока, но докато излизахме забързано от обитаваната от Вероника Лорбър къща на ужасите, не можах да не се запитам дали щеше да ме запомни завинаги като „ужасна дребна жена“.

Щом излязохме, зададох на Монк няколко въпроса, които ме тормозеха.

— Откъде разбрахте, че колекцията от пеперуди е на госпожа Лорбър, а не на съпруга ѝ?

— Това беше основаваща се на познания догадка — каза Монк. — Трудно ми е да повярвам, че човек, който обича да стреля по животни, ще тича да лови пеперуди с мрежа. А ако Брандън Лорбър е смятал да подарява на Кахил някакъв трофей, той щеше да е животинска глава, а не пъстро насекомо.

— Откъде разбрахте каква пеперуда е това?

— Калифорнийската лястовича опашка има химически състав, който кара всяко погълнало я животно да повърне веднага — каза Монк. — Искам да съм запознат с всичко, което ще ме накара да повърна. Повръщането е почти най-близкото нещо до това да умреш, ако вече не си мъртъв.

— Каква е вероятността една калифорнийска лястовича опашка да вземе погрешен завой и да влети в устата ви?

— Никога не се знае — каза Монк и изглежда забеляза за пръв път двамата застанали пред стативите си художници.

[1] Непреводима игра на думи. На английски „to have a sweet tooth“ означава „обичам сладки неща“; в случая обаче се има предвид, че производителят не иска да отблъсква клиентите си с острия вкус на пастата за зъби. — Б.пр. ↑

[2] Криптонит — зеленият елемент, отделен при експлозията на Криптон, родната планета на Супермен, който го лишава от силата му. — Б.пр. ↑

23. Г-Н МОНК И БУКВАТА Х

Докато подминавахме двамата мъже на път към колата ми, той хвърли поглед към картините, по които работеха. Художникът, който рисуваше залива, създаваше една от онези първобитни творби, които можете да видите по пътуващите изложби, появяващи се неочаквано през уикендите на паркингите на търговските центрове.

Другият художник обаче, онзи, който рисуваше колегата си, притежаваше истинско умение и чувство за хумор. Дори беше успял да улови любителския характер на картината, по която работеше неговият модел.

Монк също изглеждаше много заинтригуван от тази картина. Но преди да се разсее твърде много, имах да му задам още няколко въпроса.

— Ако Вероника Лорбър и Андрю Кахил спят заедно, тогава защо той стовари вината за убийството на Брандън Лорбър върху нея, а тя я приписа на него? — попитах. — Толкова ли са студени и егоцентрични, та са готови веднага да се предадат взаимно?

— Направили са го, за да анулират взаимно вината си.

— Да анулират взаимно вината си ли? Какво означава това?

— Сметнали са, че ако всеки от тях обвини другия в убийство, ние никога няма да заподозрем, че двамата имат връзка и заговорничат заедно — каза Монк. — Но планът им рикошира. Виждаме ги като пресметливите и алчни хора, каквито са в действителност.

— Значи, предвид това, че Брандън Лорбър е мъртъв, а Кахил има имунитет срещу съдебно преследване, и двамата могат да излязат от финансовия скандал с до голяма степен непокътнати авоари — казах. — Това е доста добър мотив за убийство.

— Парите и сексът обикновено са — каза Монк.

Това определено бяха мотивите, които тласкаха Ариана Стайп и Вероника Лорбър. И двете бяха себични, алчни хищници, отпратили се на лов за мъже.

Освен това Ариана току-що беше преминала през тежък развод, така че всъщност не можех да я обвинявам, че спи с адвокатата си и се стреми да получи своя дял от парите на Конрад Стайп. Но пак не я харесвах.

Вероника Лорбър поне си даваше вид на опечалена, но това беше всичко. Беше предала съпруга си приживе и може би дори беше платила за убийството му, за да може да получи парите му.

Двете жени имаха много общо.

Бях сигурна, че ако ги запознаех, щяха да станат добри приятелки — поне докато неизбежно не си забиеха взаимно нож в гърба заради пари или мъже.

Докато размишлявах за това, Монк се прокашля, за да привлече вниманието на художника.

Художникът беше много слаб мъж, който вероятно караше петдесетте, с обрулено от природните стихии лице, свидетелстващо за всичкото време, което беше прекарал навън. Беше облечен с изпоцапана с боя тениска. В косъмчетата на загорелите му ръце се бяха заплели парченца боя.

— Извинете — каза Монк, — но направихте грешка.

Художникът се обърна:

— В изкуството няма правилни и погрешни неща, сър.

— Това също е грешка — каза Монк. — Винаги има правилно и погрешно. Художникът, когото рисувате, определено носи карирана риза с двайсет и четири карета на гърба. На вашата рисунка обаче има само четиринайсет карета. Той не носи нищо на главата си, но вие сте го нарисували с моряшка шапка. Неточно е.

— Това не е снимка — каза художникът. — Това е художествена интерпретация. Рисувам го така, както го виждам.

— Тогава имате нужда от очила — каза Монк. — И освен това имате халюцинации.

Художникът взе четката си и, без каквото и да било предупреждение, нарисова синьо X през устата на Монк.

Монк залитна назад, като плюеше и скимтеше и размахваше ръце, сякаш беше нападнат от рояк пчели. Размахваше ръце пред лицето си, защото рефлексивно и отчаяно искаше да изтрие боята, но не смееше да го направи от страх, че тя ще попадне по лицето или дрехите му. Беше в истинска агония.

Двамата художници и няколко минувачи се втренчиха в него.

— Отпуснете се, господин Монк — казах, като бръкнах в чантата си за мокра кърпичка. — Идвам.

Той подскачаше на място, докато се опитвах да отстраня боята с помощта на кърпичката.

— Стойте мирно, господин Монк, че ще ви изпоцапам целия с боя.

Той моментално замръзна. Не говореше и не помръдваше дори едно мускулче, докато работех, ужасен, че може да му влезе боя в устата. Тишината беше приятна. Умело го разположих така, че да мога в същото време да се възхищавам на изгледа.

Трябваша ми цял пакет мокри кърпички и двайсетина минути, но накрая успях да махна цялата боя от лицето му. За щастие нищо от нея не беше попаднало по дрехите му.

Когато свърших, художникът, изрисувал Х-то върху Монк, вече си беше събрал нещата и си беше тръгнал. Сигурна съм, че да наблюдава как престъпникът се измъква, без той да може да се впусне да го преследва, беше вбесяващо за Монк.

Успях да разубедя Монк от идеята да повика линейка и да отиде до спешното отделение. Напомних му, че опасностите, на които се излагаше в болницата, бяха далеч по-лоши от онези, представлявани от боята, попаднала върху кожата му.

Вместо това се отправихме обратно към полицейското управление, за да може Монк да впрегне в действие пълните ресурси на прилагането на закона, с цел — и това е цитат — „да преследва онзи психопат като бясно куче“.

Щом пристигнахме в полицейското управление, от изражението на лицето на Стотълмайер за мен стана очевидно, че вече е в лошо настроение — а Монк дори още не си беше отворил устата.

— Трябва да предприемем лов на хора — заяви Монк, като влезе с маршова стъпка в кабинета на Стотълмайер.

Капитанът въздъхна уморено:

— Кого ще ловим?

— Точещ лиги, оплескан с боя психопат — каза Монк. — Трябва да опънем непроницаема мрежа около целия град, докато го арестуваме.

Не помнех художникът да е точил лиги, но не казах нищо.

— По какво обвинение? — попита Стотълмайер. — Или лигавенето е това, което те тормози?

— Той ме нападна със смъртоносна четка за рисуване — каза Монк.

— На мен ми изглеждаш добре.

— Само защото Натали беше там и приложи незабавни животоспасяващи мерки — каза Монк, а после с почти насълзени очи, ме погледна. — Ще ти бъда вечно благодарен.

Благодарих на Монк, а после накратко обясних на Стотълмайер какво се беше случило, по начин, за който ми се искаше да мисля, че е обективен и въздържаш се от преценка. Изглежда, разказът значително разведри настроението на капитана. Виждах го как се мъчи да сдържи усмивката си.

— Може да е бил Зодиакалният убиец^[1] — предположи Монк, след като свърших.

— Човекът би трябвало да е поне към седемдесетте, за да е Зодиакалният убиец — каза капитанът.

— Ако не е Зодиакалният убиец, тогава е някой друг убиец — каза Монк. — Той е убиецът с четката за рисуване.

— Кого е убил?

— Не знам — каза Монк. — Но ако още не е убил никого, ще го направи. Целият е в боя.

— Той е художник — рече Стотълмайер. — Това си върви с работата.

— По дяволите, така е — каза Монк. Започваше доста да се изнервя. — Той е психопат и това го доказва. Това е отражение на разстроения му ум. Можете да питате професионалистите в Куонтико.

— Искаш да въвлека ФБР в тази история?

— Става въпрос за националната сигурност — каза Монк.

— Няма да се обадя нито на ФБР, нито на Националната гвардия или на ЦРУ, но ще се погрижа да предупредя всичките си патрулни отряди да следят за него, става ли? — каза Стотълмайер. — Междувременно защо не ми разкажеш как мина с Андрю Кахил и Вероника Лорбър?

— Както обикновено — каза Монк.

— Поне дотолкова съм осведомен — каза Стотълмайер. — Вече ми се обадиха адвокатите им, шефът и един помощник на кмета.

Наистина ли си я попитал дали е сложила главата на съпруга си на стената?

— Тя е ненормална — каза Монк.

Погледнах го:

— Наистина ли току-що казахте „ненормална“?

— Видя ли стаята, в която седеше? — попита Монк.

— Никога преди не съм ви чувала да използвате тази дума — казах.

— Никога преди не съм бил в стая като онази.

— Технически погледнато, още не сте били — възразих. — Вие стояхте отвън в коридора.

— Кажете ми, че някой от тях е наел убиеца на Брандън Лорбър — каза Стотълмайер.

— Не мога — каза Монк. — Поне още не.

— Жалко — каза Стотълмайер. — Щеше да ми е много по-лесно да се справя с натиска, който ми оказват моите началници, ако можех да кажа, че един от хората, оплакали се от теб, е виновен за убийство.

— Едната от тях е ненормална прелюбодейка, а другият е лъжец и извършител на финансова злоупотреба — каза Монк. — На кого му пука за техните оплаквания?

Стотълмайер кимна.

— Тук си прав, Монк.

Дишър се втурна вътре, понесъл куп листове.

— Нося направените от художника портрети на хората, купили си униформи от „Отвъд Земята“ по време на конференцията.

Той разстла няколко от рисунките върху бюрото на Стотълмайер. Наведохме се да ги погледнем. Никое от лицата не ми изглеждаше познато.

Дишър погледна Монк.

— Наистина ли си казал на скърбящата вдовица на Лорбър, че седи върху мъртва плът, която би трябвало да се изнесе и зарови?

— Да — каза Монк.

— Ще ми се да можех да съм бил там, за да видя как е реагирала на това — рече Дишър.

— Не — казах. — Не искаш.

Дишър разстла на бюрото останалите листове, които държеше.

— Това са описания на клиенти, купили уши на господин Хоботко от втори сезон, от търговците, за които ни каза Амброуз.

Монк почука с пръст по една от рисунките, изобразяваща един от купувачите на гумените уши — човек, който имаше смътна прилика с восьчна фигура на Джъд Лоу, и откри почти същата рисунка сред онези, на които бяха хората, закупили костюми. Сложи ги една до друга.

— Това е един и същи човек — каза той.

— Аз също го забелязах — каза Дишър. — Потърсих лицата от скиците в различните бази данни за престъпници, които имаме, и не открих нищо.

Монк вдигна рисунките пред мен:

— Погледни ги хубаво.

— Гледам ги — казах.

— Сега си го представи покрит с боя и размахващ съдбовна четка — каза Монк. — Мислиш ли, че може да е същият човек?

— Не — казах, — не мисля.

— Сигурна ли си? — попита Монк.

— Абсолютно — казах. — Художникът изглеждаше напълно различно.

— Какъв художник? — попита Дишър.

Стотълмайер пренебрегна въпроса на Дишър с махване на ръка.

— Може би е било някаква хитра маскировка — каза Монк. — Знаем, че убиецът обича маскировките.

— Защо наемникът, прострелял мъртвото тяло на Брандън Лорбър, убил Конрад Стайп и застрелял шофьора на таксито, ще си стои днес пред къщата на госпожа Лорбър, маскиран като художник? — попитах.

— Не знам — каза Монк. — Но и цялата боя на света не може да скрие черната душа на този човек.

— Какво общо има с това Джеймс Браун^[2]? — попита Дишър.

— Говорим за художник — казах, — не за Кръстника на соула.

— Не е задължително — каза Монк. — Това може да е част от организирана престъпна мрежа.

— Денят беше дълъг, Монк — каза Стотълмайер. — Предлагам да си починеш малко и да се заемеш отново с това утре.

Монк продължи още известно време да присвива очи към двете рисунки.

— Може би сте прав. Но утре може да поискам да говоря с Кръстника на соула и да разбера какво знае.

— Ще го имам предвид — каза Стотълмайер.

[1] Масов убиец, който в края на 60-те години убива поне 10 човека в Калифорния и подписва смахнатите си писма със „Зодиак“, без да бъде заловен от полицията. — Б.пр. ↑

[2] Прочут американски певец — Б.пр. ↑

24. Г-Н МОНК И ДОПУСКА ГРЕШКА

Откарах Монк обратно в къщата на Амброуз. По пътя си мислех да напомня на Монк за огромния принос, който брат му бе дал за разследването. После обаче си спомних колко близко бях стигнала до уволнението и реших да си държа устата затворена за разнообразие. Монк беше прав, когато ме скастри — не ми плащаше да се меся в личния му живот.

Монк се вмъкна вътре, без да си прави труда да почука. Намерихме Амброуз в кухнята, седнал на масата с две отворени кутии „Севън-ъп“ пред него, да чете вестника. На първата страница имаше снимка на господин Хоботко, насочващ пистолета си.

— Здравей, Натали — каза Амброуз. — За мен е особено удоволствие да те видя отново.

Беше приятно да знам, че съм особена.

— Благодаря, Амброуз.

— Аз вече вечерях — каза Амброуз. — Но съм ви запазил и на двамата малко лингуини. За вас останаха осемдесет и осем спагети. Можете да си ги раздере по равно.

— *Много* изкусително предложение — рекох, — но аз вече имам планове за вечеря.

Планът ми беше да не ям с братята Монк.

Четирийсет и четири спагети са ми повече от достатъчни — каза Монк. — Нямам нищо против да си ги поделим.

— Не, благодаря ви, господин Монк — казах, отправяйки се към вратата. — Наистина трябва да тръгна.

— Как ви мина разследването? — попита Амброуз. Спрях. Трябваше да чуя как Монк ще отговори на това.

Монк погледна първо мен, после брат си:

— Благодарение на теб, Амброуз, мина много добре.

— На мен ли? — попита Амброуз. — Какво съм направил?

— Видя онова, което убягна на всички останали: че убиецът е допуснал голяма грешка. Той носеше униформа от първия сезон и уши

от втория. Това ни помогна да открием, че убийството на Стайп не е имало нищо общо с „Отвъд Земята“. Свързахме се с продавачите, които ти разпозна, и успяхме да получим описание на убиеца без маскировката му на господин Хоботко.

— Разкажи ми всичко. — Амброуз седна с изправен гръб на стола си. — Говори бавно и не пропускай дори една-единствена подробност.

Не можех да си тръгна сега. Затова седнах, взех двете кутийки „Севън-ъп“, които Амброуз ми предложи, и заслушах, докато Монк разказваше събитията и случките от деня.

Амброуз слушаше внимателно всяка дума и дори си водеше бележки. Погледнах свършеното от него, и с изненада видях, че то включваше анотирани бележки под линия, посочващи различни публикации и датите и часовете на предишните разговори с Монк и мен във връзка с разследването. Не знам защо го правеше, освен поради факта, че беше от семейство Монк, а на тях им е присъщо да забелязват подробностите.

— Ти направи няколко удивителни умозаклучения, Ейдриън — каза Амброуз, след като Монк свърши.

— Можех да ги направя много по-рано, ако те бях послушал — каза Монк. — Ти си велик детектив.

— Не съм сигурен какъв съм в действителност, но определено не съм детектив — каза Амброуз. — Нямам твоя светски опит, авантюристичен дух, или безстрашното ти, дръзко отношение към живота.

Монк — безстрашен?

Някъде имам даден ми от него списък на 222-те неща, от които се страхува. Номер 222 в списъка е: „*Да имам списък, който завършва на числата 221 и 223*“.

Не мисля обаче, че това беше подходящ момент да противореча на впечатлението на Амброуз от брат му — не и ако исках да си запазя работата.

— Ти също притежаваш всички тези качества — каза Монк. — Би ги открил и сам стига само да излезеш от къщи и да навлезеш в света.

Амброуз поклати глава:

— Аз не съм ти, Ейдриън. Аз нямам твоята сила.

— Аз не съм силен — каза Монк.

— Аз никога не бих могъл да мина през онова, през което си минал ти — каза Амброуз, после ме погледна. — Или през което си минала ти. Щях да бъда сломен.

— Ние наистина сме сломени — каза Монк.

— Някаква частица от нас, може би — казах. — Но си е струвало, Амброуз. Любовта винаги си заслужава.

Амброуз поклати глава:

— Не, вие и двамата сте специални хора. Особено ти, Ейдриън. Ти си най-добрият детектив на земята и аз се гордея с теб.

Монк се втренчи в брат си, сякаш го виждаше за пръв път.

— Така ли?

— Разбира се, че се гордея — каза Амброуз. — Кой не би се гордял? Сигурен съм, че има хиляди хора, които гледат с уважение и страхопочитание на теб. Аз съм просто един от тях.

— Не, не си — каза Монк. — Ти си ми брат.

— Това не значи, че не мога да ти се възхищавам, нали?

Скочих от стола си и прегърнах Амброуз, а после прегърнах Монк. Беше като да прегърна два манекена, но не можах да се сдържа. Това беше такава огромна повратна точка за тях и исках те да го почувстват.

И двамата изглеждаха малко шокирани от моята проява на привързаност.

— Защо направи това? — попита Монк.

— Аз съм вашият прегръщач по заместване — казах. — Прегърнах и двама ви така, както трябваше да се прегърнете помежду си.

Амброуз погледна Монк:

— Тя добре ли е?

— Цял ден се държи неразумно — каза Монк. — Наистина мисля, че има нужда от почивка.

Амброуз ме погледна:

— Бременна ли си?

— Не — казах. — Категорично не. Какво те накара да си го помислиш?

— Чел съм, че жените стават неразумни и емоционални, когато са бременни — рече Амброуз.

— Е, не съм. Но господин Монк е прав. Малко отпускане е точно онова, от което имам нужда — казах. — Ще ви видя и двамата утре. Да дойда ли малко по-късно от обикновено?

— Разбира се. Хайде да поспим до късно и да си *отпочинем* — каза Монк. — Ще се видим в девет и пет.

Това ли му беше представата за спане до късно?

— Тези допълнителни пет минути са наистина много важни, господин Монк. Благодаря.

— Няма нужда да ми благодариш — каза Монк. — Заслужи си го.

Монк и Амброуз ме изпратиха до вратата.

— Не съм си донесъл нищо за четене — каза Монк на Амброуз. — Коя от книгите си би ми препоръчал?

— Би искал да прочетеш някоя от книгите ми? — попита Амброуз.

— Какъв по-добър начин има да прекараш вечерта, от това, да почетеш някоя хубава книга? — отвърна Монк.

Докато излизах през вратата, се обърнах назад и видях как Амброуз подава на Монк някаква книга.

— Това е моят наръчник за използване на мултистандартното комбинирано възпроизвеждащо и записващо устройство за „печене“ на компактдискове и дивидита. Спечели наградата „Притикер“ за технически наръчници за електронни аудио-визуални компоненти — каза Амброуз. — Казвали са ми, че е много завладяващо четиво, особено немската версия.

— Звучи страхотно — каза Монк, докато пъхаше книгата под мишница и се усмихваше искрено на брат си. — За какво му е на някой да пече дивидита? Те ядат ли се?

Бях на път към къщи, когато ми се обади огнеборецът Джо, моят „повече от приятел“. Беше приключил смяната си в пожарната и искаше да знае дали евентуално не съм свободна за вечеря.

Опитах се да не звуча прекалено ентусиазирана, когато казах „да“, но май се издадох, когато казах, че ще се срещна с него в къщата му след пет минути.

Той запази места в любимия си италиански ресторант на Норт бийч, но така и не стигнахме до там. Минах през входната врата и се озовах в прегръдките му, и там си и останах.

Няма да навлизам в подробности относно случилото се през останалата част от нощта, но нека просто да кажа, че беше сладко и нежно и че до сутринта вече започвах сериозно да преосмислям стриктната си политика, отричаща всякакво сериозно повторно обвързване с човек, упражняващ опасна професия.

Тази работа с отношенията от типа „не-просто-приятел“ си имаше положителните страни, спор няма, но мисля, че и двамата се чувствахме неудовлетворени на едно изключително важно, емоционално ниво. Знаех, че той се чувства така и се преструвах, че аз не изпитвам същото. Той никога не повдигна въпроса, но аз го чувствах. Освен това знаех, че мога да го загубя, ако се появи жена, също толкова обичлива и мила като мен, но и по-склонна да го допусне в живота си.

Не ставаше въпрос само за моя живот, иначе вероятно щях да поема риска. Трябваше да мисля и за сърцето на Джули и какво щеше да изпитва тя всеки път, щом Джо Кокран отиваше на работа в пожарната. Тя беше загубила баща си и не исках отново да преживява подобно нещо.

Аз също не исках.

Да, знам, че не можете да предпазите себе си или онези, на които държите, от силно страдание, не и ако искате да се наслаждавате на всички прекрасни неща, които произтичат от близките отношения с други хора.

Чувствах обаче, че мога да намаля шансовете Джули отново да преживее такава болка, като съзнателно избягвам близките отношения с всеки, който редовно и съзнателно излагаше живота си на риск.

Така че именно това отначало ме подтикна да вляза в такива „приятелски“ отношения с Джо, които между другото пазех в тайна от Джули.

Онази нощ обаче, след преживяването ми със Скутър и след като видях самотния живот, който водеха Монк и Амброуз, и след като станах свидетел до какви крайности стигаха почитателите на „Отвъд Земята“ за да принадлежат към някаква общност, преосмислях

ценностите си. Онази нощ определено оценявах случилото се между мен и Джо Кокран повече, отколкото преди.

Помислих си за онова, което бях казала на Амброуз.

Заслужаваше си... любовта винаги си заслужава.

Може би именно от това имах отчаяна нужда.

Дори при това положение, все още нямах достатъчно смелост да променя споразумението си с Джо. Тъкмо обаче се канех да му покажа точно колко много го ценях, когато ми се обадиха много рано сутринта.

Претърколих се в леглото и съборих клетъчния си телефон от нощното шкафче, когато се опитах да посегна към него. Едва не се изтърколих от леглото, докато опипом търсех телефона по пода.

— Ало? — казах.

Обаждаше се капитан Стотълмайер.

— Съжалявам за ранното обаждане, но трябва да се видя с Монк. И по-добре се подготви за много лош ден.

— За него това не е първият ден, който започва с труп — казах.
— Нито пък за мен.

— Мислех си, че съм доста държелив — прошепна Джо. Смушках го в гърдите и едва не си счупих лакътя. Толкова е як.

— Това убийство е различно — каза Стотълмайер. — То доказва, че всичко, което Монк каза вчера за убийствата на Брандън Лорбър, Конрад Стайп и таксиметровия шофьор, е погрешно.

— Монк никога не греши, когато става въпрос за убийство — казах.

— Сега греши — отговори Стотълмайер.

25. Г-Н МОНК И СТРАННОТО НЕЩО

Едно посещение в мотела на летището в Сан Франциско е мрачно и потискащо начало на деня, дори и в случая да не е замесено мъртво тяло.

Не мога да си представя какво ли е да отседнеш там, дори и само за любовна авантюра за една нощ. Аз никога не съм имала такава, но от онова, което съм чувала от приятели, достатъчно кофти е дори само да се събудиш до някого, когото би предпочел да забравиш, без на всичкото отгоре това да се случва на място, където ти се иска никога да не си попадал.

Но пък не е и кой знае колко по-добре, когато си там, за да видиш надупчен от куршуми труп.

Двамата с Монк отново бяхме в задната част на конферентния център, който отново беше местопрестъпление, на което отново намерихме кола, объркан шофьор, разпитван от лейтенант Дишър, и двама служители от моргата с чувал за трупове, който чакаше да бъде напълнен и закопчан.

Жертвата, която чакаха да приберат в чувала, беше продуцентът Кингстън Милс — проснат по очи на паркинга зад черната лимузина „Линкълн“, която вероятно го беше докарала до хотела. Просмукана с кръв, хавайската му риза изобщо не изглеждаше толкова жизнерадостно.

На гърба и десния му крак имаше рани, а кървава диря водеше от отворената задна врата на лимузината до тялото на продуцента.

— Това не е правилно — каза Монк.

— Убийството никога не е — казах. Радвах се, че не закусих, преди да си тръгна от къщата на Джо.

Имаше тълпа от почитатели на „Отвъд Земята“ държана на безопасно разстояние от двама униформени полицаи, които бяха опънали жълта полицейска лента между няколко улични лампи. Беше странно да се види как хора, маскирани като жени с по четири гърди,

извънземни с извадени навън вътрешни органи и извънземни със слонски хоботи, ни наблюдаваха, сякаш именно ние бяхме необичайни.

Стотълмайер се беше навел навътре в лимузината и говореше с Джъдсън Бек, който седеше вътре, облечен в нова униформа на Конфедерацията: забелязах, че тя беше със същите отличителни знаци, но имаше много по-военно внушение от оригинала.

— Сега ще трябва да излезете от колата, господин Бек — каза Стотълмайер.

Бек поклати глава:

— Няма начин.

— Сигурен съм, че убиецът отдавна се е махнал — каза Стотълмайер.

— Може да се крие в храстите и само да ме чака да изляза, за да си довърши работата.

— Няма никакви храсти и сте заобиколен от въоръжени полицаи — каза Стотълмайер, като разтвори сакото си, за да покаже на Бек пистолета в презраменния си кобур. — Уверявам ви, че сте в пълна безопасност.

Бек скръсти ръце на гърдите си и поклати отрицателно глава:

— Не.

— Тази лимузина е местопрестъпление и трябва да съберем веществени доказателства от нея — каза Стотълмайер.

— Убиецът е бил там навън, а не тук вътре — каза Бек. — Не мърдам оттук. Можете да ме закарате право до летището, а после да правите с тази кола каквото си искате.

Стотълмайер въздъхна и се приближи към нас.

— Предполагам, че това преживяване е било малко прекалено автентично за него — каза той. — Трудно е да се повярва, че този тип е екшън герой.

— Той само играе ролята на такъв по телевизията — поясних.

— Трябва да е адски добър актьор — каза Стотълмайер. — Би ли искала да предположиш какво се е случило тук тази сутрин?

— Лимузината е пристигнала, Кингстън Милс е излязъл, господин Хоботко се е показал иззад контейнера и го е застрелял — рекох.

— Имаш вроден талант. Би трябвало веднага да се запишеш в полицейската академия. Бек затворил вратата, заключил я и се обадил

на 911 по клетъчния си телефон — каза Стотълмайер, после се обърна към Монк. — Това до голяма степен разбива на пух и прах твоята теория за наемния убиец.

— Не разбирам защо — каза Монк.

— Защото някакъв тип, маскиран като господин Хоботко, току-що уби още един продуцент на новото шоу „Отвъд Земята“.

— На преосмисленото шоу „Отвъд Земята“ — казах.

— Няма значение — каза Стотълмайер. — Имаме и него записано на касета.

— Сигурен съм, че го имате — рече Монк. — Точно това е била целта.

— Тотално ме обърка — каза Стотълмайер. — Както обикновено.

— Има две обяснения за това убийство — каза Монк. — Първото: наемният убиец е научил, че сме открили връзката с Лорбър и е искал отново да ни отклони от вярната следа. Или, второто: това е убийство, извършено по подражание от някого, който се възползва от голямото разгласяване на убийството на Стайп.

— Или, третото: ти си сгрешил и няма връзка между убийството на Стайп и оскверняването на тялото на Лорбър — каза Стотълмайер. — Чисто съвпадение е, че Стайп е пътувал в същото такси като таксиметровия шофьор, който беше убит предната вечер.

— Предполагам, според вас е съвпадение и това, че същият таксиметров шофьор е качил пътник близо до седалището на „Бъргървил“ същата вечер, когато беше застрелян Лорбър.

— Разбира се, защо не? — попита Стотълмайер. — И по-странни неща са се случвали.

— Дайте ми няколко примера — каза Монк.

— Не мога да се сетя веднага — каза Стотълмайер и погледна към Дишър. — Хей, Ранди, кажи ми нещо странно, за което си чул.

— Тази сутрин прочетох за коза, родена с два носа — каза Дишър.

— Ето — обърна се Стотълмайер към Монк. — Това е странно.

— Не е съвпадение, а вродена деформация — възрази Монк.

— Добре, какво ще кажеш за това? — каза Дишър, като затвори бележника си и дойде при нас. — Прочетох за една жена тук в Сан Франциско, търсеца родната си майка, която я дала за осиновяване в

Бостън преди двайсет години. Оказва се, че през последните три години работели заедно като келнерки в един и същи ресторант.

— Това е едно съвпадение — каза Монк. — В този случай има поне три. Не може да се прави сравнение.

— Чакай малко, Монк — рече Стотълмайер. — Ти ме помоли да ти дам примери за странни неща, и аз го направих, а сега ти променяш правилата. Защо просто не си признаеш, че си сгрешил?

— Не съм — каза Монк. — Разполагаме с дъвката и с обвивката от бонбон.

— Разполагам с видеозапис, на който се вижда как същият човек, който е убил Конрад Стайп, застрелва друг продуцент на „Отвъд Земята“ точно на същото място. Мисля, че моето доказателство е по-убедително от твоето.

— Не виждам как — заяви Монк.

— Може би защото не искаш да го видиш — каза Стотълмайер. — Сляп си за всичко, което не върви така, както според теб би трябвало да стоят нещата.

— Начинът, по който според мен би трябвало да стоят нещата, е именно начинът, по който би трябвало да стоят нещата — обясни Монк. — Така че всичко е наред.

— Имам новина за теб, Монк. Едно топче засъхнала дъвка и една измачкана обвивка от бонбон не са достатъчни, за да послужат за доказателства, върху които да се изгради един случай на убийство, още по-малко пък два, дори и за теб.

— Истината е, че някой е наел платен убиец да убие Брандън Лорбър — каза Монк. — Но след това Лорбър е умрял от естествена смърт, преди да успеят да го убият.

— Ето — каза Дишър. — Това е странно нещо.

Монк продължи, без да му обръща внимание:

— Затова наемникът прострелял Лорбър три пъти, така, както би го направил професионален убиец, за да си прибере пълното заплащане.

— Смъртоносният триъгълник — каза Дишър.

— Наемният убиец взел такси до летището — същото такси, което качило Конрад Стайп — продължи Монк. — Но убиецът забравил нещо уличаващо, затова убил Стайп и нагласил убийството

така, че да изглежда като извършено от някой почитател, а след това убил таксиметровия шофьор и го нагласил да изглежда като обир.

Стотълмайер въздъхна:

— Да, това вече ми го каза. А сега, след като чух отново всичко, се питам как съм могъл да се хвана първия път. Наистина ли смяташ за вероятно някой да убие двама души само защото може би е възможно някой да тръгне да го преследва, задето е прострелял труп?

— Направил го е, за да не загуби парите, които е щял да спечели от убийството — каза Монк. — Деянието му е било мотивирано от алчност.

— От това обяснение теорията не ми звучи по-вероятна — каза Стотълмайер.

— Това не е теория и мога да го докажа — рече Монк. — Може ли да преобърнете тялото към мен, така че да го видя?

— Разбира се — каза Стотълмайер и се обърна към Дишър. — Давай.

— Защо аз? — възрази Дишър.

— Защото аз съм капитанът, а тези обувки са нови — каза Стотълмайер. — Не искам да ги изцапам с кръв.

Дишър си сложи чифт гумени ръкавици, наведе се и предпазливо повдигна Милс достатъчно, че Монк да може да види предната част на тялото. Монк приклепна до Дишър:

— Както виждате, Кингстън Милс е прострелян в рамото, гърба и крака.

— Е, и? — попита Стотълмайер. Монк се изправи.

— Ето какво се е случило. Когато Милс е излязъл от лимузината, стрелецът се е показал иззад контейнера за боклук и го е прострелял в рамото. Куршумът е завъртял Милс и той е понечил да побегне към хотела. Убиецът го е прострелял в крака, а после още веднъж в гърба, преди да избяга и да се скрие в тълпата в конферентния център.

— Да, знам — каза Стотълмайер. — Чух го от дузина свидетели и го видях със собствените си очи на видеозаписа от охранителната камера.

— Но Стайп е прострелян само веднъж, право в сърцето — каза Монк. — Милс е бил прострелян три пъти и само последният куршум е бил смъртоносен.

— Е, и какво?

— Убиецът на Стайп е бил превъзходен стрелец. А убиецът на Милс — не.

— Или убиецът е извадил късмет първия път — каза Дишър, като се изправи отново на крака.

— Или убиецът се опитва да нагласи нещата така, че това да изглежда като извършено по подражание убийство, или то е именно такова — каза Монк. — И в двата случая това не променя нищо.

— Променя нещо за Кингстън Милс — казах.

— Трябва да се съобразя с доказателствата, Монк — каза Стотълмайер.

— Радвам се, че виждате логиката — каза Монк. — Значи се връщаме обратно към търсенето на платения убиец и онзи, който го е наел.

— Връщаме се към първоначалното си предположение, че Конрад Стайп е убит от член на свързаната с „Отвъд Земята“ общност — каза Стотълмайер. — Обзалагам се, че същият, който е извършил това, е ликвидирал и Кингстън Милс. Това е най-простото обяснение.

— „Просто“ невинаги значи „вярно“ — поясни Монк.

— В девет от десет случая означава — каза Стотълмайер. — Именно заради този десети случай още си в бизнеса, Монк.

— Означава ли това, че Специалният отряд за борба с оскверняването отново поема следата в разследването на случая Лорбър? — обърна се Дишър към Стотълмайер.

— Целият е твой, Ранди — каза Стотълмайер. — Като за начало можеш да измъкнеш Джъдсън Бек от онази лимузина.

— Какво общо има това със случая Лорбър?

— Нищо — каза Стотълмайер.

— Няма проблем. Мога да направя това — рече Дишър. — Нужен е само малко финес.

— Затова помолих теб — каза Стотълмайер. — Защото се справяш толкова прекрасно.

Дишър си пое дълбоко дъх и с маршова стъпка приближи до лимузината.

— Възможно ли е да получа копие на видеозаписа от охранителната камера? — попита Монк. — Бих искал да го видя.

— Радвам се да го чуя. Боях се, че може да се намусиш и да ме зарежеш. — Стотълмайер бръкна в джоба на самото си и ми подаде едно дивиди.

— Аз не се муся — каза Монк. — Нито пухтя. Никога не съм пухтял. Аз съм твърдо против пухтенето.

— Хубаво е да го знам — каза Стотълмайер. — Все още имам нужда от теб за този случай, Монк. Отново се опитваме да намерим една определена игла в кутия с игли, и ти си най-подходящият човек за работата.

Чухме писък откъм лимузината. Когато се обърнахме, видяхме, че Дишър е хванал яката на ризата на Бек, измъква го от задната седалка и го влачи към полицейска кола.

— Финес — усмихна се Стотълмайер. — Всеки път върши работа.

Монк се отправи обратно към колата ми. Забързах да го настигна.

— Къде отиваме? — попитах.

— Вкъщи — каза той.

— Не ми казвайте, че се предавате — настоях. — Капитанът току-що ви каза колко много се нуждае от вас.

— Определено се нуждае — каза Монк. — Той върви в погрешната посока.

— Тогава защо се прибирате вкъщи?

— Трябва да се посъветвам с експерт — каза Монк.

26. Г-Н МОНК И ЕКСПЕРТЪТ

Седнахме с Амброуз на дивана и изгледахме заснетия от охранителната камера запис на убийството на Кингстън Милс. Гледането му по странен начин ми напомни онова, което ставаше с „Отвъд Земята“. Убийството на Кингстън Милс беше повторение на убийството на Конрад Стайп, само че видяно от нова гледна точка и по-автентично.

Подобно на предишния видеозапис, образът беше разделен на четири сектора, всеки от които ни представяше под различен ъгъл депото за товарене на конференцията център.

Лимузината спря зад конференцията център. Задната врата на колата се отвори и Милс почти тичешком излезе навън. Почти веднага иззад контейнера изникна господин Хоботко, прокашля се, и го простреля веднъж в рамото.

Амброуз направи гримаса и си отбеляза нещо в жълтия си адвокатски бележник. Не мисля, че всъщност имаше какво да записва. Образите просто бяха твърде трудни за възприемане.

Не го винях, че изворна поглед. Не е лесно да гледаш истинско насилие, болка и кръвопролития. Изражението на Кингстън Милс в мига, когато куршумът го уцели в рамото, беше нещо, което никога няма да забравя. Беше първичен, неподправен ужас.

Милс беше човек, който знаеше с абсолютна сигурност, че скоро ще умре от ужасна смърт. А когато видиш подобно нещо, няма как да не си представиш себе си в същата ситуация и да си представиш твърде ясно какво е усещането.

Потръпнах.

На екрана нещата се развиха точно както ни ги беше описал Монк на местопрестъплението. Милс се опита да побегне, но господин Хоботко го последва с маршова стъпка, като продължаваше да стреля, не успявайки да се прицели добре заради кашлянето.

Вторият куршум улучи Милс в крака и го събори. Той се опита да се отдалечи пълзешком, но господин Хоботко се приближи и го

довърши с куршум в гърба.

Това беше екзекуция.

Трябваше да се застава да продължа да гледам. Едно беше да се появиш на мястото, където е станало убийство; друго беше да гледаш как умира човешко същество.

Господин Хоботко се закашля отново и изтича обратно в конферентния център. На това място записът на дивидито свършваше.

Монк изопна плещи, наклони глава на една страна, после — на друга, и се обърна към нас. Познавах този поглед. Щеше да ни разкрие извършителя.

— Какво мислите? — попита Монк.

Смятах, че знам кой го е направил. Но преди да успея да отговоря, се обади Амброуз.

— Ужасно е — каза той. — Конрад Стайп поне е умрял мигновено. Това приличаше на изтезание.

— Може би ако не кашляше толкова много, щеше да се прицели по-добре — рекох.

— Единствената разлика не е в това колко пъти е простреляна жертвата — каза Монк. — При първото убийство господин Хоботко беше идеално разположен точно в центъра на всички заснети от охранителната камера кадри. Този път обаче на моменти стрелецът беше отчасти или напълно скрит от други предмети.

Не ми се стори да избягва камерите — рекох.

— Не ги избягваше каза Монк, — но не внимаваше особено как точно ще го заснемат. На това убийство му липсваше правилна организация и хореографии. Освен това той мигна.

— Мигна ли? — казах.

— Той се стресна от звука на изстрелите — каза Монк. — А другият стрелец — не.

— Другият стрелец ли? — попита Амброуз. — Значи не е същият човек?

— Не мисля — каза Монк.

Обикновено това беше моментът, в който Монк разкриваше кой е убиецът, но вместо тона той остана безмълвен. Амброуз задъвка долната си устна.

— Може ли да го видя отново?

— Разбира се — каза Монк и отново пусна дивидито. Запитах се защо Монк толкова се бавеше да обвини заключението си. Дали не разчетох погрешно езика на тялото му?

Изгледах отново записа. Този път аз също забелязах мигването. Но във всяко друго отношение този господин Хоботко ми изглеждаше точно същият като другия, и общи линии същото телосложение, същият пилят на очите, същата униформа, и, разбира се, същият слонски хобот и същите ушички като на елф.

— Прав си, Ейдриън — каза Амброуз. — Не е същият човек.

— Как разбрахте? — попитах. Това е въпрос, който значително по-малко умни хора като мен изключително често задават на умни хора като братята Монк.

— Униформата е същата като тази, която носеше първият стрелец, но този носи уши от първия сезон — каза Амброуз. — Носният израстък също е с дизайн от пилотния епизод, а не по-финият и не толкова космат, използван в по-късните епизоди. Този човек е краен привърженик на „Отвъд Земята“, пурист, който обръща забележително внимание на подробностите. Забележете как държи оръжието. Стиска го като използвано от Конфедерацията оръжие за разбиване на енергията, вместо като обикновен пистолет.

— Следователно, предполагам, че в крайна сметка не кашлицата му е попречила да се прицели казах.

— Той не кашля — каза Амброуз.

— А какво прани? — попитах.

— Говори драч.

Щом Амброуз го спомена, осъзнах, че онова, което бях помислила за кашлица, всъщност беше гърленият насочен говор на хоботестите създания, с който се бяхме сблъскали, когато се опитахме да говорим с предводители на Галактическия бунт.

— Поздравления, Амброуз — каза Монк. — Ти току-що разкри убийството на Кингстън Милс.

— Сериозно? *Преди* ти да успееш? — попита невярващо Амброуз.

Имаше добра причина да не повярва.

— Ти разкри, че убиецът е Ърнест Пинчук — каза Монк. — Без теб никога нямаше да забележа, че той говори драч.

Аз може би нямаше да забележа, но Монк със сигурност щеше. Всъщност, напълно съм убедена, че той разбра кой е извършителят още от първия миг, в който видя записа от охранителната камера.

Следователно това представление можеше да означава само едно нещо: Монк правеше подарък на брат си.

Не знам дали го правеше от вина, задето по-рано беше пренебрегнал усилията на Амброуз да помогне, или като начин да уважи важното място, което „Отвъд Земята“ заемаше в живота на брат му, но основанията му нямаха значение.

Това беше най-себеотрицателното нещо, може би единственото себеотрицателно нещо, което някога го бях виждала да прави.

Амброуз засия от гордост.

— Би ли искал да разбереш какво казва?

— Можеш да четеш по устните? — попитах.

— Разбира се — каза Амброуз.

— На драч?

— И на още седем езика — каза Амброуз. — Ако се брои и разваленият латински.

— Невероятно — каза Монк.

И безполезно.

Колко често Амброуз имаше възможност да говори с някого на развален латински, да не говорим пък да чете по устните му?

Сега Монк преиграваше, но Амброуз беше твърде поласкан да забележи.

Отново гледахме дивидито и спирахме на всеки няколко минути, за да може Амброуз да си запише какво казва Пинчук. Когато стигнахме до края на записа, Амброуз ни предостави пълния превод.

— Той казва: „Почувствай горещата целувка на моите изстреляни в името на справедливостта куршуми, ти, нещастен, алчен боклук такъв. Ти си виновен в неописуемо отвратителни престъпления срещу човечеството, Конфедерацията, идеята на “Отвъд Земята” и цялата общност на почитателите. И заради това непростимо нарушение трябва да умреш.”

Това беше ужасно претрупана реч, дори на езика драч.

Монк изключи телевизора и се усмихна:

— Това ми звучи като признание.

Монк се обади на капитан Стотълмайер по телефона на Амброуз и му каза, че стрелецът е Ърнест Пинчук и че го е разпознал от записа на охранителната камера благодарение на наблюдения, направени от Амброуз.

Онова, което помогна на Стотълмайер да приеме заключението на Монк, беше, че Пинчук имаше убедителен мотив да иска смъртта на Милс, можеше да се намира на местопрестъплението, и вече беше идентифициран като един от хората, наскоро закупили униформа от първия сезон.

Това и фактът, че до този ден, Монк никога не грешеше, когато ставаше въпрос за убийство.

Но Стотълмайер не беше готов да приеме заключението на Монк, че това е убийство, извършено по подражание. Той смяташе, че и двете убийства са дело на Пинчук.

— Това е един и същи мотив за едно и също убийство на едно и също място — каза Стотълмайер. — Затова очевидното заключение е, че извършителят е един и същи човек.

— Само дето има твърде много разлики — каза Монк. — Например ушите.

— И носът — допълни Амброуз.

— И начинът, по който той държеше оръжието — казах, само за да бъда съпричастна.

— Може би Пинчук е направил всичко това само за да ни отклони от вярната следа — предположи Стотълмайер, — да го направи да изглежда сякаш има двама различни убийци, когато всъщност е имало само един.

— Но вие нямаше да го забележите, нито пък аз — каза Монк. — Разликите са едва забележими подробности, които щяха да бъдат забележими и важни единствено за най-пламенните почитатели на „Отвъд Земята“.

— Което именно е причината да го направи по този начин — каза Стотълмайер. — Знаел е, че в крайна сметка записът от охранителната камера ще се появи по телевизията. Да носи бейзболна шапка или нещо от този род за второто убийство е щяло да бъде прекалено очевидна разлика. Не би заблудило никого.

— Не мисля, че Пинчук е толкова умен — рече Монк.

— Не подценявай интелигентността на почитателите на „Отвъд Земята“ — каза Амброуз. — Един от тях е спечелил Нобелова награда за физика.

— Точно в момента е без значение дали Пинчук е убил един или двама души — заяви Стотълмайер. — Всички можем да се съгласим, че е убил Кингстън Милс, а това е всичко, което ми трябва, за да го арестувам.

Така че Стотълмайер затвори телефона и изпрати Дишър да арестува Пинчук в мотела „Еърпортър“. Но Пинчук не бил там. Приятелката му казала на Дишър, че Пинчук се опасявал, че е заболял от ригилианска треска и затова се върнал у дома в Бъркли. Ригилианската треска, обяснила тя, била съответствието на стомашния грип при хоботковците.

Тъй като градчето Ийст Бей беше, извън обсега на действие на капитана, Стотълмайер се свърза с полицията в Бъркли и се уговори да се срещне с тях в къщата на Пинчук за извършването на ареста.

Отправихме се да се присъединим към тях.

На път за там, не устоях и попитах Монк защо е приписал на Амброуз заслугата за разкриването на случая с убийството на Кингстън Милс.

— Защото Амброуз разкри това престъпление — каза Монк.

— След вас — рекох. — Вие просто не казахте нищо.

— Смяташ ли, че е забелязал? — попита Монк.

— Той не ви е виждал да разкривате достатъчно престъпления, за да разпознае движенията на лицето ви — казах. — Аз обаче съм. Е, защо го направихте?

— Исках за разнообразие да се почувства добре и доволен от себе си.

— Какво ви кара да смятате, че не се чувства така?

— Защото е Монк — каза той тъжно.

Сигурна съм, че двусмисленото значение на тези думи вероятно не беше преднамерено, но не ми убягна.

— Но вие също сте Монк, а се чувствате добре в собствената си кожа — казах аз.

— Рядко — рече Монк.

— В такъв случай, кога се чувствате добре и доволен от себе си?

— Когато разкрия някой случай — каза Монк.

— Това се случва много често — отбелязах.

— Недостатъчно често, за да ми попречи да живея нещастно през по-голямата част от живота си в будно състояние — каза Монк. — Ще ми трябват десетки убийства на седмица, за да се почувствам истински доволен от живота.

— Осъзнавате противоречието в тези думи, нали?

— Че ще трябва да умрат стотици хора, та да изпитам истинско щастие и удовлетворение?

— Да — съгласих се.

— Сега знаеш защо съм нещастен — каза Монк.

Предният двор на порутената къща на Ърнес Пинчук беше обрасъл с бурени и осеян с боклук. Доколкото се отнасяше до Монк, със същия успех можеше и да е заобиколен от крепостен ров. Нямаше начин той да прекоси двора и да отиде до продънената предна веранда.

Така че останахме на бордюра, докато капитан Стотълмайер и един трийсетинагодишен детектив от Полицейското управление на Бъркли отидоха до вратата на Пинчук, а лейтенант Дишър преведе няколко униформени полицаи отзад.

Полицаят от Бъркли почука на вратата, а капитан Стотълмайер застана встрани, с пистолет в ръка.

— Ърнест Пинчук? Говори детектив Идалго Райнхард от Полицейското управление на Бъркли. Искаме да говорим с вас.

Идалго Райнхард! С такова име сигурно беше изпаднал от клона на много интересно родословно дърво.

Не последва отговор. Райнхард почука отново.

— Отворете — каза той.

Чух как Дишър кресна: „Стой!“ откъм задния двор, а после се разнесоха високи писъци, кашляне и гъргорене.

Стотълмайер се отдръпна от верандата.

— Какъв, по дяволите, е този звук?

— Пинчук — казах. — Бълва драч.

— Трябваше да го сдъвче, преди да се опита да го глътне — каза Стотълмайер, като прибираше пистолета си в кобура.

— Това е език — казах.

— Измислен — допълни Монк.

Дишър поведе Пинчук надолу по алеята за коли към улицата. Пинчук още беше в хоботковския си костюм, а ръцете му бяха закопчани с белезници зад гърба.

— Имате право да мълчите. Всичко, което кажете, може да бъде и ще бъде използвано срещу вас в съда — каза Дишър. — Независимо на какъв език говорите — истински или телевизионен.

Пинчук гневно продължи да ни гъркори, хрипти и сумти още известно време, докато Дишър свърши с четенето на правата и го вкара на задната седалка на една полицейска кола.

— Странни случаи имате тук във Фриско — каза Идалго.

— Тъкмо затова си имаме Монк — каза Стотълмайер, като подаде ръка на Идалго. — Благодаря за днешното съдействие.

— Удоволствието беше мое — рече Идалго. — Винаги се радвам да изритам някоя от нашите откачалки на отсрещната страна на залива. Така ще трябва да се занимавам с един по-малко.

Дишър дойде при нас.

— Успях да надникна в къщата му, когато излезе. Трябва да я видите.

— Добре — каза Стотълмайер и тръгна бавно надолу по автомобилната алея. — Но още сега ти казвам, че няма да заимствам никакви идеи за обзавеждане от тип със залепен на носа слонски хобот.

Последвахме капитана. Докато вървеше, Монк си гледаше в краката, за да не стъпва по пукнатините в алеята за коли. Задният двор беше също толкова буренясал, колкото и предният, но в задната част на къщата имаше циментова пътека от алеята за коли до вратата. Монк вървеше само по пътеката, съсредоточил се да запази равновесие, сякаш прекосяваше мост над дълбока клисура.

Вратата беше открената. Стотълмайер я бутна да се отвори докрай и влязохме в друг свят, два века напред в бъдещето.

Дневната беше точно копие на командния център на космическия кораб „Дискавъри“, чак до контролния подиум на капитана, лостовете за управление на навигационната конзола и таблото с постоянно примигващи пъстроцветни светлини на главния компютър, който винаги имаше вид, сякаш ще избухне в дъжд от искри всеки път, когато корабът се натъкнеше на метеоритна буря или беше нападат от извънземни.

При по-внимателен оглед обаче имаше няколко неща, които не се връзваха — като например купчината изпратени по пощата рекламни брошури и листовки върху конзолата за осъществяване на връзка, кецовете с измъкнати връзки на пода, наполовина изяденият пакет чипс „Доритос“ върху командния подиум...

... и пистолетът, оставен върху стола на капитана.

— Телепортирай ме, Скоти^[1] — възкликна Стотълмайер.

[1] Реплика от култовия сериал „Стар Трек“, обикновено изричана от капитан Джеймс Т. Кърк. — Б.пр. ↑

27. Г-Н МОНК НАМИРА СЕБЕ СИ

Ърнест Пинчук седеше на масата в стаята за разпити, със скръстени на гърдите ръце, загледан предизвикателно в огледалото, зад което знаеше, че сме скрити ние четиримата, които бяхме в стаята за наблюдения и го гледаме.

Монк изучаваше Пинчук, сякаш той беше някакво причудливо създание или експонат в зоологическа градина.

— Не е казал и дума — рече Стотълмайер. — Само гъргори.

— Това е драч — казах. — Чувала съм, че е трудно да го говориш разбираемо, ако имаш само един език.

— Защо отказва да говори английски? — попита Дишър.

— Приятелката му ни каза, че протестира срещу промените в „Отвъд Земята“ — казах. — Зарекъл се е да говори драч, докато отменят шоуто или се съгласят да направят версия, вярна на оригинала.

— Човек би си помислил, че сега, след като Стайп и Милс вече са мъртви, той ще сметне, че е изразил позицията си — каза Стотълмайер.

— От телевизионната мрежа обявиха ли, че шоуто е отменено или че ще правят вярна на оригинала версия? — попитах.

Стотълмайер сви рамене:

— Не и доколкото ми е известно.

— Мисля, че докато не го направят, той няма да говори с нас. Поне не и на английски.

— О, ще проговори — каза Стотълмайер. — Когато приключи, той ще си признае и ще ни спести много неудобства в съда.

— Защо му е да го прави? — попита Монк.

— Може и да не иска да говори английски, но го разбира. Когато се изправи пред солидните доказателства, събрани срещу него, ще поиска да се споразумее.

— Какво имате да му предложите? — попитах.

Стотълмайер ни се усмихна:

— Гледайте и се учете.

Няколко мига по-късно Стотълмайер дотъркаля върху платформа на колелца комбиниран телевизор и дивиди плейър в стаята за разпити и затвори вратата. Монк, Дишър и аз наблюдавахме мълчаливо.

Капитанът се усмихна на Пинчук:

— Виждаш един много щастлив човек, Ърни. Искаш ли да знаеш защо? За мен това е случай-мечта. Мога да ти издействам присъда и смъртоносна инжекция, без да положа и най-малко усилие.

Пинчук изцвърча и изсумтя.

— Какво казваш? Трудно те разбирам с това нещо на носа ти. Може би това ще помогне.

Стотълмайер изскубна хобота от лицето на Пинчук и го метна в един ъгъл.

Пинчук изпищя — не от болка, а като човек, когото са разсъблекли гол на публично място. Той покри незащитения си нос с ръце, сякаш беше много по-интимна част от тялото му.

Бях шокирана от постъпката на капитана. Знам, че това беше просто един гумен нос, но като се има предвид кой беше Пинчук и какво означаваше за него този хобот, изглеждаше като акт на насилие.

Сигурна съм, че точно такава беше намерението на Стотълмайер.

— По-добре ли е така? — попита Стотълмайер. — По-хубаво ли дишаш сега?

Пинчук изсъска, закашля се и изгъркори.

— Предполагам, че не. Но това е добре. Не се налага да казваш нищо. Доказателствата говорят сами за себе си.

Стотълмайер включи телевизора. На екрана започна направеният от охранителната камера видеозапис на убийството на Кингстън Милс.

— Тук, Ърни, съвсем ясно, в цветно изображение, се вижда как убиваш Кингстън Милс, задето е съсипал обожаваното от теб шоу. Балистичната експертиза доказва, че куршумите, извадени от тялото, съвпадат с пистолета, който намерихме в къщата ти. Случаят е приключен. Просто исках да ти благодаря лично, че толкова ми улесни работата. Тази вечер ще се прибера рано къщи.

Пинчук издаде още няколко отвратителни звука. Стотълмайер понечи да си тръгне, после размисли.

— О, чакай, за малко да забравя. Има още. Ще ми се всички серийни убийци така да се грижеха да ни снабдят с непоклатими доказателства за престъпленията си. Разполагаме със запис и на първото ти убийство.

Стотълмайер пушна видеозаписа със Стайп. Докато записът вървеше на екрана, Пинчук гъргореше толкова силно, че почти плюеше.

Дишър се ухили:

— Това е направо страхотно.

На мен не ми беше забавно. От мига, в който Стотълмайер изтръгна хобота, цялото преживяване ми се струваше разстройващо. Виждах една страна от характера на капитана, която не ми допаднаше особено. Не че подкрепях Пинчук — той беше убиец. Но все пак беше човешко същество.

— Гледай ти, Стайп е мъртъв, а вие още не можете да простите на Стайп, че е продал всички ви — каза Стотълмайер. — Дори без пистолета на това местопрестъпление, случаят е безкрайно лесен. Това е защото си бил достатъчно съобразителен и при двете убийства да носиш все същата нова униформа, която си купил тази седмица. Щеше да е наистина хубаво, ако носеше и табелка с името. Но, хей, не те критикувам.

Пинчук лаеше и пухтеше като тюлен, по челото му избиваше пот.

— Мисля, че съдебните заседатели ще поставят нов рекорд по най-бързо произнасяне на присъда „виновен“ в историята на Съединените щати. Как мислиш, колко минути ще им трябват? Десет минути? Пет? Или само трийсет секунди? Предполагам, че зависи дали първо ще искат да си получат безплатния обяд, или не.

Лицето на Пинчук беше яркочервено. Сега определено беше напрегнат. Може би дори щеше да получи удар.

— Ще се разприказва — каза Дишър.

Погледнах към Монк, който беше наклонил глава на една страна и наблюдаваше Пинчук от различен ъгъл. Запитах се какво ли вижда.

Стотълмайер се наведе през масата пред Пинчук.

— С всичките тези доказателства срещу теб смъртоносната инжекция ти е в кърпа вързана. Но ако искаш да направиш самопризнания и да говориш за вината си, може да се изправиш срещу онези копелета от корпорацията, съсипали твоето шоу, а след това да

прекараш остатъка от живота си в затвора, като гледаш по цял ден повторения на „Отвъд Земята“ Това може да е истински рай. Изборът е твой. На мен ми е безразлично. Аз печеля и в двата случая.

Пинчук избухна в разпален поток от кашляне, давене, гъргорене, лаене и грачене. Казваше нещо и го казваше убедително. Монк се обърна към мен:

— Обади се на Амброуз.

Натиснах копчето за бързо набиране на клетъчния си телефон и последвах Монк, който измарширува от стаята за наблюдение и влезе право в стаята за разпити.

Стотълмайер вдигна поглед, очевидно изненадан, че ни вижда, особено след като нещата вървяха толкова добре.

— Моментът не е подходящ, Монк — каза Стотълмайер.

Монк отиде до телевизора, фиксира кадъра, на които се виждаше как господин Хоботко застрелва Стаил, и ме погледна.

— Свърза ли се с Амброуз?

В този момент Амброуз вдигна телефона.

— Ало, свързахте се с дома на Амброуз Монк. Говори Амброуз Монк.

— Здравсти, обажда се Натали. Изчакай за момент. — Кимнах на Монк, натиснах копчето за високоговорителя, и вдигнах телефона. — На линия е.

— Амброуз, ние сме с Ърнес Пинчук, водач на Галактическия бунт, току-що арестуван за убийството на Кингстън Милс. — Монк се обърна с лице към Пинчук. — И Конрад Стайп ли убихте? Това на записа от охранителната камера вие ли сте?

Пинчук, изглежда, повтори същата изобилстваща с пръскане на слюнки тирада, на която току-що бяхме станали свидетели. Монк внимателно се измъкна така, че да не го уцели нищо от слюнките.

Монк погледна телефона, сякаш в стаята беше самият Амброуз.

— Амброуз, какво каза той току-що?

— Казва, че стрелецът носи униформа от първия сезон с уши от втория сезон, за което знаем, че е очевидно. Казва, че това е нарушение, оскверняване и обида спрямо всичко, което „Отвъд Земята“ олицетворява и що се отнася лично до мен, ще трябва да се съглася.

— Амброуз говори драч? — попита Стотълмайер.

— Може и да го четете по устните — казах.

— Ако след днешния ден потърся в речника думата „безсмислен“ — каза Стотълмайер, — това ще бъде новото определение.

Пинчук изглеждаше и звучеше, сякаш се е задавил с топка косми. Амброуз отново заговори:

— Казва, че Конрад Стап е предал самия себе си, принципите си и цялата общност на феновете, като е позволил на тази змия Кингстън Милс да съсипе „Отвъд Земята“. Но който и да е човекът с онази униформа от несъответстващи си части, той прави същото. Казва, че този човек позори всички привърженици на шоуто навсякъде, а господин Пинчук не би направил това. Той не е такъв. Казва, че е почтен човек.

— Тази сутрин убихте човек на един паркинг — обърна се Стотълмайер към Пинчук. — Не бих нарекъл това почтено. Това е убийство.

Пинчук отново се изкашля и изсумтя няколко пъти, докато Амброуз превеждаше бързо.

— Казва, че това не е било убийство, а екзекуция за престъпления срещу човечеството. Признава, че е застрелял Кингстън Милс. Всъщност, искало му се да застреля човека, носел погрешната униформа, когато убил Стайп. Смята, че целта на стрелеца е била да обиди, подцени, и унижи „земляните“. Теорията му е, че убийството е било акт на агресия от страна на почитател на „*Стар Трек*“ или „*Бойна звезда Галактика*“, за да настрои света против „*Отвъд Земята*“.

— Разстроен е заради униформата — каза Стотълмайер. — Но не и заради убийството. Намирам *това* за противно.

Пинчук продължи да говори, ако можете да го наречете така. Амброуз се обади:

— Господин Пинчук продължава да твърди, че не е убил Конрад Стайп. Със сигурност е бил достатъчно разгневен, за да го направи, но въпреки постъпката си, Стайп все пак е бил създателят на „*Отвъд Земята*“ и господин Пинчук уважава това.

— Ето — каза Монк. — Този човек е убил Кингстън Милс, но не и Конрад Стайп.

— Да излезем навън — каза Стотълмайер, като даде знак на двама ни с Монк да се отправим към вратата.

Изведе ни от стаята за разпити и ни отведе в коридора, където при нас дойде Дишър.

— Това беше удивително — каза Дишър. — Никога преди не съм виждал такъв разпит.

— Нито пък аз — каза Стотълмайер и посочи клетъчния ми телефон. — Може ли да кажеш на Амброуз, че ще му се обадиш отново.

— Разбира се — казах и направих каквото ме помоли.

След като приключих разговора, Стотълмайер се обърна към Монк:

— Не исках да обсъждам това пред убиеца или пред брат ти. Излагаш се и гледката е мъчителна.

— Правя това, което правя винаги — каза Монк.

— Да, това е проблемът. Отказваш да признаеш каквото и да било, което не се връзва както ти искаш.

— Така разкривам убийства — рече Монк.

— Не и този път — каза Стотълмайер. — Човекът в онази стая е откачен. Ти приемаш думите му, на някакъв измислен език, като свята истина. А те не са. Те са бръщолевене на един идиот.

— Вярвам му — каза Монк.

— Защото той ти играе по свирката, Монк. Казва ти онова, което искаш да чуеш.

— Познавам този човек — каза Монк.

— Срецна го само преди два дни — рече Стотълмайер.

— Той — това съм аз.

Всички се втренчихме невярващо в Монк. Определено не беше за пръв път, както знаете. Но това беше особено невероятно изказване от негова страна.

Преди два дни Монк наричаше почитателите на „Отвъд Земята“ пристрастени към наркотиците откачалки. Беше готов да се отрече от брат си и да накара да го затворят в лудница заради връзките му с тях. А сега се присъединяваше към редиците им?

Нещо беше не много наред с Монк. Нима накрая беше превъртял?

— Той изобщо не прилича на теб — каза Стотълмайер.

— Той е аз — каза Монк. — И е мой брат.

Стотълмайер посочи към вратата на стаята за разпити:

— Та той има заострени уши и слонски нос!

— Ърни имаше слонски нос — казах аз. — Докато вие го откъснахте от лицето му в акт на полицейска жестокост.

Стотълмайер ме изгледа унищожително.

— Това е гумен нос. Свалих го от лицето му, не съм го удрял с него.

— Със същия успех можеше и да го направите — казах.

Стотълмайер насочи вниманието си отново към Монк, пренебрегвайки възраженията ми, като ми показва тила си.

— Той живее в къща, обзаведена така, че да прилича на космически кораб — каза Стотълмайер. — Говори измислен език. Не прилича нито на теб, нито на Амброуз.

— Технически погледнато, Амброуз всъщност говори езика и познава шоуто из основи — отбеляза Дишър. — Така че Пинчук не е Монк, но може би е мъничко Амброуз.

Стотълмайер отправи към Дишър същия унищожителен поглед, с който беше изгледал мен, но преди да успее да откъсне главата на Дишър с голи ръце, Монк се обади:

— Няма спор, че Ърнест Пинчук е побъркан, вероятно пристрастен към наркотиците чудак — каза той. — Но в разстроения си ум, той живее, придържайки се към естествения порядък на своята вселена. Всичко в живота му си е на мястото. Той се грижи всяка подробност да бъде както трябва. Той би носил униформа на Конфедерацията от първия сезон в съчетание с уши от втория не повече, отколкото аз бих тръгнал по улицата с два различни чорапа.

— По-скоро бихте се самоубили — поясних аз.

— Първо щях да те накарам да ми смениш чорапите, и след това да ме убиеш — каза Монк. — Не бих искал да ме видят с различни чорапи, дори мъртъв.

— Но ако все пак те погребат с различни чорапи, тогава това определено ще бъде оскверняване — каза Дишър. — И имаш думата ми, че Специалният отряд за борба с оскверняването няма да намери покой, докато не хванем извършителя.

— Във всичко това има ли нещо смислено? — попита Стотълмайер.

— Ърнест Пинчук е откачалка, но и принципен човек — каза Монк. — Вижте какво прави точно сега. Придържа се към обета си да

говори драч, дори когато животът му е заложен на карта, защото вярва, че това е необходима стъпка за възстановяването на естествения порядък на неговия свят. Разбирам го, защото сме еднакви. Само дето аз не съм ненормален.

Това беше показателен, преломен момент в живота на Ейдриън Монк. Това беше логиката, която убягваше на Стотълмайер.

Монк току-що беше направил огромна крачка напред в разбирането на самия себе си и останалите. Д-р Крогър вероятно би нарекъл това „пробив“.

Като се сравняваше с Пинчук, Монк всъщност проявяваше съчувствие към някого, чиито убеждения и начин на живот бяха коренно различни от неговите. Беше невероятно!

Това беше нещо, което се опитвах да го накарам да направи от години, и то още по-усилено от началото на този случай. Исках да види колко прилича на Амброуз, на почитателите на „Отвъд Земята“, и на други хора, които критикуваше, заедно не бяха същите като него.

А сега той го проумяваше. Или поне така изглеждаше.

Надявах се, че това ново осъзнаване ще се задържи трайно, макар да не бях убедена от аргумента, който изтъкваше по отношение на настоящия случай.

— Казвам ти, Монк, манипулират те — каза Стотълмайер. — Този тип вероятно знае всичко за теб и се възползва от това.

— Дори да е вярно, той призна за едно убийство — каза Монк. — Ако е извършил и другото, какво има да губи, ако го признае? Дори само това би трябвало да ви покаже, че вашият сценарий просто е безсмислен.

— *Моят?* Ако изложи доказателствата за теорията си срещу твоята дъвка, обвивка от бонбон и идиотското ломотене на този тип, едва ли има спор кое ще допринесе за по-голяма убедителност — каза Стотълмайер. — Всеки разумен човек и което е по-важно, всеки състав от равни на мен дванайсет съдебни заседатели, ще се съгласи, че съм заловил стрелеца, извършил две убийства.

— И ще сгрешат — каза Монк. — Конрад Стайп е убит от наемен убиец.

— Който, според теб, е убил двама души, само за да не може да бъде арестуван за това, че е застрелял човек, който вече е бил мъртъв — каза Стотълмайер.

— Точно — съгласи се Монк.

— Оскверняването е много сериозно престъпление — каза Дишър. — Затова сме създали специален отряд за борба с него. Убиецът е бил ужасен, че ще го хванем.

— Отрядът не съществуваше до убийството на Лорбър — казах. Нямахме защо да се въздържам да противореча на Дишър. Не работех за него.

— Но стрелецът е предусещал, че ние ще сформираме специалния отряд, след като видим престъпленията му — каза Дишър. — Ето колко е умен и защо в мое лице срещна достоен да се мери с него човек.

— Наемникът още е някъде там навън, свободен да убива — рече Монк. — И ще го направи на подходящата цена. Трябва да го открием, преди да го направи.

Стотълмайер разтри слепоочията си.

— Приключихме тук, Монк — каза капитанът. — Разследването по това убийство е приключено и услугите ти по случая вече не са необходими.

— Значи ме уволнявате? — попита Монк.

— Не — каза Стотълмайер. — Просто ти казвам, че това конкретно разследване е приключено и че хванахме нашия човек.

— Хванахте човека, виновен за едно от убийствата — каза Монк. — А не за другите две.

— Не се занимавай повече с това, Монк. Всичко свърши. Ти разчете погрешно уликите в този случай. Все някога трябваше да се случи — рече Стотълмайер. — Но искам да знаеш, че всичко е наред. Все още смятам, че си най-добрият детектив, когото съм срещал. Ще ти се обадя, когато възникне нов труден случай.

— Правите голяма грешка — каза Монк и си тръгна.

Стотълмайер се обърна към мен:

— Трябва да му помогнеш да се справи с това. Убеди го, че случаят е приключен. Ако продължава да мисли единствено за него, само ще направи нещата по-лоши за всички.

Не казах нищо — нито се съгласих, нито отказах. Просто се обърнах и последвах Монк навън.

Имах голямо доверие в шефа си и исках да го подкрепя, но не можех да се отърва от чувството, че може би този път Стотълмайер е

прав.

28. Г-Н МОНК РАЗПРОСТРАНЯВА ВЕСТТА

Когато излязох навън, намерих Монк да крачи пред колата ми.

— Да вървим — нетърпеливо каза той.

— Къде?

— В седалището на „Бъргървил“, разбира се.

Въздъгнах:

— Господин Монк, случаят е приключен.

— Не, за мен не е — каза той. — Не е свършено, докато не бъде заловен убиецът.

Сетих се какво ми беше казал току-що Стотълмайер.

— Може би трябва да си вземете почивка.

— Почивка?

— Да се оттеглите от случая за ден-два, да си отдъхнете, да си съберете мислите. След това може би ще погледнете по различен начин на нещата.

— Мислите ми вече са събрани — рече той. — Заведени по азбучен ред и подредени по цветове.

— Подредени по цветове?

— Това е неделима част от системата ми за подреждане на мислите — каза той.

— Имате система за подреждане на мислите?

— Ти нямаш ли? — попита Монк.

Поклатих глава.

Той кимна разбиращо, сякаш още някаква загадка най-сетне беше разкрита.

— Това обяснява толкова много неща — каза Монк. — Днес преживях истински пробив.

— И аз мисля така — рекох. — Сега разбирате хората така, както никога преди.

— Това е напълно вярно — каза Монк. — Не мога да си представя как някой може да върви през живота с разпръснати из цялата душа мисли. Виждам те в изцяло нова светлина, Натали. Умът

ти е напълно объркан. Не можеш да задържиш една мисъл, ако не можеш първо да я намериш.

— Говорех за Ърнест Пинчук и как той всъщност не се различава от вас.

— Радвам се, че разбираш, че макар да е луд, мислите му са организирани. Това е първата стъпка във възстановяването. Ако умееш да организираш мисленето си, ще бъдеш много по-разумна — каза Монк. — Но тъкмо сега нямаме време да оправяме живота ти. Трябва да спасим капитана от извършване на грешка, която може да съсипе кариерата му.

— Но какво, ако е прав? — попитах. — Тогава единственото, което ще направите, ще бъде да настроите срещу себе него влиятелни хора, които могат да издействат уволнението му. А ако той си отиде, вие ще изгубите единствения си поддръжник в Полицейското управление на Сан Франциско.

— Той не е прав — каза Монк. — И аз мога да го докажа.

— С дъвка и обвивки от бонбони?

— Със самия наемен убиец — каза Монк.

— Можете да направите това?

— Мога — каза Монк.

Арчи Апълбаум ни видя да идваме, затова се изправи иззад бюрото си на охранител в преддверието на седалището на „Бъргървил“ и ни отвори използваната след работно време врата за служителите.

— Наистина трябва да пробвате въртящата се врата, господин Монк — каза той. — Забавно е.

— Същото твърдят някои хора и за парашутизма.

— За някои хора той наистина е забавен — каза Арчи, докато го следвахме обратно до бюрото му с форма на поничка.

Ърнест Пинчук щеше да се чувства щастлив в стола на Арчи. Не беше като командния подиум на капитан Страйкър, но конзолата много приличаше на станцията за управление на мостика на „Дискавъри“. Имаше множество копчета и няколко монитора, на които се редуваха заснети от камерите изображения в различни коридори и в дъното на различни стълбища.

— Може би има хора, на които им доставя удоволствие също и да се самозапалват, да пият отрова за плъхове и да се пробождат в сърцето с касапски нож.

— Това би било самоубийство — каза Арчи.

— Същото ще е да скочиш от самолет и да минеш през въртяща се врата.

— Това е врата, а не електрическа резачка — каза Арчи.

Знаех, че е безполезно да се спори с Монк за нещо такова или за почти всичко останало, но не можех да виня Арчи, че се опитва.

Предполагам, че такава е човешката природа.

— Бихме искали да се срещнем с Андрю Кахил — каза Монк.

— Нека да се обадя и да видя дали е тук — каза Арчи. Той вдигна телефона, каза на секретарката, че Монк е долу и после изчака отговора ѝ. От начина, по който се скова изражението му, отсъдих, че новините не са добри.

Арчи затвори телефона и погледна Монк:

— Господин Кахил не иска да ви вижда. Всъщност помоли ме да ви изведа от сградата и никога повече да не ви пускам вътре.

— Разбирам — каза Монк. — Тогава ще имате ли нещо против да му предадете съобщение от мен?

— Разбира се — каза Арчи и извади химикалка.

— Можете да го предадете и на госпожа Лорбър — каза Монк. — Медицинският експерт установи, че Брандън Лорбър не е убит. Починал е от естествена смърт.

Арчи вдигна поглед от бележника си.

— Та той беше прострелян три пъти.

— Да — каза Монк.

— Два пъти в гърдите и веднъж — в главата — каза Арчи. — Това не е естествено. Дори и да не бях бивше ченге, пак щях да знам, че такива рани са смъртоносни.

— Щели са да бъдат, ако вече не е бил мъртъв, когато са го простреляли — каза Монк. — Починал е от инфаркт, преди да го застрелят.

— Защо някой ще застрелва мъртвец?

— Не знам, но можете да кажете на господин Кахил и госпожа Лорбър, че това вече не е разследване на убийство — рече Монк. — Това е случай на оскверняване.

— Сигурен съм, че господин Кахил и госпожа Лорбър ще бъдат облекчени да чуят това — каза Арчи, като драскаше бързо някакви бележки. — Е, полицията интересува ли се изобщо от стрелба по трупове?

— Специалният отряд за борба с оскверняването работи по случая — казах.

Арчи повдигна вежда:

— Има специален отряд за това?

— Има — казах.

— Леле — възкликна той.

Тръгнахме обратно към колата ми. Монк почукваше по всеки паркинг брояч, покрай който минавахме, като ги броеше мълчаливо. Така и не разбрах защо го правеше. Искам да кажа, разбирах частта с броенето, но не и докосването. Не си ли даваше сметка колко стотици хора бяха докосвали тези паркингови броячи? Колко птици бяха пукали изпражненията си върху тях?

Но не повдигнах въпроса. В този момент не разполагах с достатъчно запаси от търпение, „Адвил“ или хапчета против киселини в стомаха, за да се справя с това.

— Сега накъде? — попитах.

— Наникъде — каза той.

Не бях сигурна какво означава това.

— Значи се връщаме у вас да видим какво става с килимите? Досега трябва вече да са приключили. Или се връщаме в къщата на Амброуз?

— Връщаме се при колата и оставаме там, докато нещо се случи.

Погледнах назад към сградата на „Бъргървил“.

— Ще провеждаме наблюдение?

— Да, точно така.

Влязохме в колата ми, паркирана на ъгъла на една странична уличка. Оттам имахме доста добър изглед към фойето и входа за подземния гараж.

— Какво чакаме да видим? — попитах.

— Наемния убиец — каза Монк. — Който и да го е наел, ще е доста разстроен, че е платил за нищо. Ще иска да си върне парите.

- Наистина ли мислите, че наемникът ще си му върне парите?
— Ще видим — каза Монк.

Благодаря на Бога за Националното обществено радио и „Старбъкс“.

Ако не беше предаването „Предвид всички неща“, щеше да ми се наложи да прекарам следващите няколко часа в разговор с Монк, вместо в слушане на дълбокомислени поднесени с левичарски уклон новини и либерални коментари, макар че можех да оцелея и без постоянните молби за парични дарения. По-добре просто да поставят процепи за пускане на монети в радиокасетофоните на колите, и да приключат с въпроса.

Ако не беше заведението на „Старбъкс“ през две врати от колата ми, щях да си остана гладна, жадна, и да няма къде да отида до тоалетна. Но след всичкото изпито кафе до свечеряване вече бях толкова напрегната и нервна, че косата ми почти стърчеше право нагоре и можех да хващам програмата на Националното радио, без да включвам радиоприемника.

Дори при това положение часовете се нижеха много бавно. А трябваш да съм нащрек през цялото време.

Причината не беше в това, че трябваше да изпълнявам ролята си на наблюдател на сградата. Беше, защото трябваше да държа под око Монк.

Трябваше да го възпирам да не излиза навън и да се кара на шофьорите, че не са паркирали успоредно на тротоара както трябва.

Трябваше да го накарам да се въздържа да покаже на няколко миячи на прозорци правилната техника на миене.

Трябваше да го удържа да не пъха пари в паркинговите броячи на други хора, та броят на отчетените минути да не завършва на нечетно число.

И трябваше да му попреча да арестува една стара дама, която остави кучето си да се изпишка срещу пожарния кран пред седалището на „Бъргървил“.

- Ще ни провалите прикритието — казах.
— Ами ако стане пожар?
— Пожарната команда ще дойде и ще го потуши — успокоих го.

— С какво?

— Вода — казах.

— Не и от този пожарен кран — рече Монк. — Неизползваем е.

— Не, не е — казах. — Още може да се използва.

— Целият е покрит с урина — поясни Монк. — Никой пожарникар не би дръзнал да го докосне, нито пък друго човешко същество.

— Огнеборците се втурват в горящи сгради — казах. — Няма да ги е грижа за нещо от рода на кучешка пикня върху един противопожарен кран.

— Щеше да ги е грижа, ако знаеха — каза Монк. — Би трябвало да се обадим и да ги предупредим. Обади се веднага на Джо. Той може по-бързо от нас да разпространи вестта.

— По всеки противопожарен кран в този град има кучешка урина, господин Монк. Така кучетата си маркират територията. Мога да ви гарантирам, че всяко мъжко куче, минало покрай този кран, го е препикало.

Той ме погледна с широко отворени очи:

— Не.

— Така правят кучетата — казах. — Огнеборците го знаят.

Монк преглътна мъчително:

— И въпреки това използват противопожарните кранове?

— Разбира се, че ги използват.

— Те са най-смелите мъже на земята — каза тържествено Монк.

— Може и да сте прав — казах.

— Но ако къщата ми някога се запали, каквото и да правиш, не се обаждай в пожарната.

— Защо не?

— По-скоро бих предпочел да бъда пречистен с огън, отколкото да ме облеят с маркуч с кучешка урина.

Едва няколко минути след осем вечерта най-после се случи нещо. Андрю Кахил излезе от гаража в черния си „Майбах“ — кола, която компанията „Мерцедес“ е създала, та цените на другите й автомобили да изглеждат приемливи.

Включих двигателя на скромния си джип.

— Какво правиш? — попита Монк.
— Готвя се да последвам Андрю Кахил — казах.
— Защо ти е да правиш това?
— Защото той ще ни отведе до наемния убиец — казах. — Нали?
— Не той е наел платения убиец — каза Монк.
— Тогава защо не сме паркирали пред къщата на Вероника Лорбър?
— Защото и тя не го е наела — обясни Монк. — Наел го е Арчи Апълбаум.

29. Г-Н МОНК И ВЪРТЯЩАТА СЕ ВРАТА

Погледнах назад към седалището на „Бъргървил“, където Арчи Апълбаум седеше на бюрото си, зачетен в „Сан Франциско Кроникъл“.

— Охранителят ли? — попитах. — Предполага се, че той трябва да предпазва Лорбър, не да го убива.

— Точно затова е имал идеална възможност да извърши убийството и то да му се размине безнаказано — каза Монк. — Не само е знаел кога идва и си отива Лорбър; имал е също и достъп до охранителната система. Не е било нужно да краде картата на Лорбър, просто е направил за убиеца една със същия код. На наемника не му се е налагало да гадае кога Арчи няма да е на бюрото си — Арчи му е казал. На наемника не му се е налагало да преценява къде може да са охранителните камери — Арчи му е съобщил точното им разположение.

— Какво ви насочи към Арчи?

— Знаех, че търсим вътрешен човек. Арчи е единственият човек, който има достъп до всичко — от електронните карти до унищожените документи — каза Монк. — И тъй като е бивше ченге, той е също и човекът, който най-вероятно има достъп до хора, способни да го свържат с наемен убиец.

— Но защо Арчи ще иска да наеме платен убиец да убие шефа му?

— За Арчи тази работа не е просто работа. Тя е неговото бъдеще. Той разчита на пенсията си, за да се оттегли — каза Монк. — По някакъв начин Арчи е открил, че Лорбър е разграбил пенсионния фонд. Това толкова го е разгневило, че е решил да си отмъсти.

Звучеше логично. Но пък щеше да звучи също толкова логично, ако убиецът беше нает от Андрю Кахил или Вероника Лорбър.

— Какви доказателства имате, че е бил Арчи?

— Абсолютно никакви — каза Монк.

Изгледах го:

— Никакви ли?

— Нито дори обвивка от бонбон — каза Монк.

— Тогава как ще докажете, че сте прав?

— Не ми се налага — каза Монк. — Арчи ще го докаже вместо мен. Затова сме тук.

— Откъде можете да сте сигурен, че ще се случи тази вечер?

— Не съм — каза Монк. — Но в някакъв момент Арчи и наемникът ще се срещнат.

— В някакъв момент? — казах.

— Какво друго имаш да правиш тази вечер? — попита Монк.

— Този „някакъв момент“ може да настъпи след много време, господин Монк.

Той сви рамене:

— Няма проблем. Нямам други планове.

Към десет вечерта вече бях готова да рухна от прекаляването с кофеина и от усилието да си държа очите отворени. Идеята на Монк да убиваме времето, като пеем „Хиляда бутилки «Уиндекс» на стената“, също не ми помагаше да остана будна. Всъщност точно обратното.

Дрямката печелеше битката за ума и тялото ми, когато Монк ме смушка силно в ребрата.

— Арчи тръгва на обиколките си — каза Монк.

Мобилизирах всичките си сили и с усилие повдигнах единия си клепач. Видях Арчи да се оправя към асансьора.

— Bravo на него — казах и оставих клепача си да се спусне надолу.

Мигновено се озовах на езерото Комо в Италия, карайки водни ски с Джордж Клуни пред вилата му. Бях зад лодката му, следвайки го без усилие, а той беше на руля, но виждах искрящите му очи и го чувах идеално над рева на мотора:

— Знаеш ли какво обичам най-много в теб? — попита той с онази своя уверена, секси усмивка.

— Тялото ми?

— Обожавам го, разбира се — каза той, — но онова, което ми е най-скъпо, е твоята уязвимост и зависимост. Намирам уязвимите жени за неустойими. Харесва ми някой да се нуждае от мен. Особено ти.

— Нуждая се от теб, Джордж — рекох. А после, чрез магията на сънищата, се озовах в прегръдките му в лодката и той свеждаше лице към моето за целувка, която щеше да промени живота ми.

— Най-после нашият миг настъпи — каза Джордж.

— О, да — казах.

Но той не го изрече с онзи свои прекрасен глас. Изрече го с гласа на Монк.

Почувствах остра болка в ребрата. Някой ме ръчкаше. Внезапно лодката на Джордж се превърна в моя джип, а Джордж се превърна в Монк.

Помислих си, че трябва да попитам Монк какво става, но всъщност май излезе нещо като „Кфоставахммфм?“ Може би беше на драч.

Монк посочи към административната сграда на „Бъргървил“. Там на входа за служители стоеше мъж, който прокарваше електронната си карта през четящото устройство. Носеше дълъг, ушит по поръчка, черен шлифер и мека шапка, смъкната ниско, за да скрие лицето му от монтираната над вратата охранителна камера.

Носено от повечето хора, това облекло щеше да изглежда почти толкова нелепо, колкото една униформа на Конфедерацията. Носено от него, то изглеждаше студено и заплашително. Със същия успех той можеше да е и Джордж Клуни.

Или може би още бях полузаспала.

Преди да успея да кажа нещо, Монк изскочи като светкавица от колата и се отправи към отсрещния край на улицата.

Опитах се да отърся замайването от главата си, докато бързах след него.

— Къде отиваме? — попитах с настойчив шепот.

Не знам защо шепнех. Просто така ми се струваше правилно. Свежият въздух, мразовитото време, и осъзнаването, че бягаме към един наемен убиец, вместо да бягаме *от* него, бързо ме разсънваха.

— Клетъчният ти телефон има ли камера?

— Да — казах, — но снимките едва ли ще спечелят награда.

— Искам да спечеля само присъда — каза той.

Наемният убиец се шумгуна в пролуката под стълбите почти в същия момент, когато ние стигнахме до служебния вход. Не ни видя. Или поне се надявах, че не е.

— Не трябва ли да се обадим на капитана? — попитах.

— Все още не разполагаме с нищо — каза Монк. — Имаме късмет. Наемникът е подпрял вратата с камък, за да я държи отворена.

— Какво му е късметлийското на това? Не възнамерявате наистина да го последвате вътре, нали?

Монк отговори на въпроса ми, като го последва вътре. Аз имах глупостта да го последвам и докато го правех, без да искам, избутах камъка. Вратата щракна и се затвори с неумолимостта на затворническа килия.

Но Монк не забеляза. Той се беше приближил до бюрото на охраната и оглеждаше изводите за видеокамерите.

Върху мониторите видях как Арчи върви по коридора на четвъртия етаж, проверявайки вратите.

— Късметът ни продължава да работи — каза Монк. — В момента тези неща се записват.

— Не виждам какво му е късметлийското на това — казах.

— Ще имаме запис, на който Арчи и наемникът са заедно — каза Монк. — Това е веществено доказателство.

Мъжът в шлифера бавно се изкачваше по стълбите и успяваше, докато го прави, да опази лицето си скрито от камерата.

— Наемникът успяваше страшно добре да скрие лицето си от камерите последния път, когато беше тук — рекох. — И сега очевидно се стеснява от камерите не по-малко.

— Затова е камерата на клетъчния ти телефон — каза Монк. — Можеш да го снимаш, когато излиза от сградата и не внимава особено.

— Няма ли да ме види?

— Ще бъдеш скрита.

— Скрита къде? — попитах, като се огледах из широкото фойе. В единия ъгъл имаше палма в саксия, но не беше достатъчно голяма да ме скрие.

— Отвън — каза Монк. — Зад някоя от паркираните коли. Никога няма да разбере, че си там.

— Има малък проблем с този план — казах. — Заключение сме вътре. Без да искам, изритах камъка, с който беше подпряна вратата.

Монк погледна към бюрото и зърна връзка ключове.

— Няма проблем.

Той разрови ключовете и отдели един от двайсетте, закачени на ключодържателя.

— С този се отваря въртящата се врата — каза той.

Разгледах ключа:

— Откъде знаете?

— Мога да позная — каза той.

— Как?

— Разпознавам го — каза Монк. — Видях го, когато Арчи отключи вратата преди.

— Но всичките изглеждат еднакви — казах аз.

— Всеки ключ е уникален и неповторим — каза Монк. — Затова се казват „ключове“. Ти излез навън, а аз ще се скрия в килера за унищожени документи, щом го отключа.

Взех ключа и погледнах към мониторите. Наемният убиец беше на стълбищната площадка на четвъртия етаж. Той спря, бръкна в джоба на якето си, и извади пистолет.

— Това не може да е на добре — казах и посочих към екрана.

— Трябва да предупредим Арчи. — Монк бързо по-гледна конзолата, докато открие бутона за разговорната система. — Къде е микрофонът?

Посочих телефонната слушалка, отпусната в конзолата.

— Май е това.

Наемният убиец завинти заглушител върху пистолета си. Това определено не беше добре.

Монк вдигна телефона и щракна бутона за високоговорителя точно когато наемникът се канеше да излезе от междустълбищното пространство в коридора, из който обикаляше Арчи.

— Арчи, това е Ейдриън Монк.

При звука от гласа на Монк и Арчи, и наемният убиец вдигнаха очи. Това е инстинктивна реакция, когато чуете глас по високоговорителна система, но ако се замислите, няма логика. Какво очакваме да видим? Бог да се рее над главите ни? Но пък и ако Арчи не послушаше Монк, точно това щеше да види.

— Намиращ се в смъртна опасност — каза Монк. — Наемният убиец е под стълбището и има пистолет.

Онова, което последва, стана удивително бързо. Арчи се обърна към подстълбищното пространство в същия миг, в който наемният

убиец излезе навън. Преди Арчи да успее да реагира, наемникът го простреля два пъти в гърдите със същата хладнокръвна бързина, която бе показал, когато уби Конрад Стайп.

Наемният убиец погледна нагоре към монитора и нагло ни показа лицето си.

Познах го от един от набързо скицираните по описание портрети на клиентите, закупили униформи на Конфедерацията, които ни беше показал Дишър.

Той ни се усмихна, обърна се и отново тръгна към подстълбищното пространство.

Знаех, че можеше да има само една причина, поради която рискуваше да ни покаже лицето си. Щеше да ни убие и да вземе записите.

— Трябва да вървим, господин Монк — казах. — Той е по петите ни.

Грабнах отново ключовете, изтичах до въртящата се врата и я отключих. Но когато погледнах назад, Монк още беше на бюрото на охранителя. Не беше помръднал.

— Господин Монк, побързайте — казах. — Той ще бъде тук всеки момент.

Монк поклати глава:

— Не мога да мина през тази врата.

— Правили сте го преди — казах.

— Имаше хора, които да запълнят празните пространства, а времето беше точно преценено. Тази вечер не разполагаме с тези хора. Дори и да опитам, никога няма да успея да мина през нея, преди той да стигне дотук.

— Ако не минете през тази врата, ще умрете — казах. — Това е просто една въртяща се врата. Можете да преживеете това. Но не можете да оцелеете с куршум в главата.

— Тръгвай, Натали — каза Монк. — Обади се на полицията. Аз ще го задържа колкото мога.

— Няма да ви оставя, господин Монк.

Монк погледна към екрана. От мястото си не виждах мониторите, но можех да си представя какво вижда. Наемният убиец идваше още по-близо, слизайки бавно и методично по стълбите.

— Ти имаш дъщеря, която се нуждае от теб, Натали — каза Монк. — Аз си нямам никого.

— Имате мен — рекох. — Имам нужда от вас.

— Бягай — каза той.

Не исках да си тръгна, но той беше прав. Трябваше.

— Моля ви, господин Монк — казах, очите ми се напълниха със сълзи. — Елате с мен.

— Не мога — отказа той. — Това съм аз. Сега трябва да вървиш, Натали. Той е почти тук.

Промуших се през въртящата се врата и изтичах през улицата до колата си, като пътьом набирах 911. Но нямаше сигнал.

Опитах отново. Пак безуспешно. Докато се качвах в колата си, погледнах назад към преддверието на „Бъргървил“.

Наемният убиец излезе от подстълбищното пространство и се приближи към Монк, който му каза нещо. Наемният убиец му отговори.

Не можех да седя там и да гледам как убиват Монк. Трябваше да направя нещо. Затова включих двигателя и се отделих от мястото си на паркинга.

Докато се приближавах към фоайето, наемният убиец вдигна пистолета си и го насочи към главата на Монк.

Точно в този миг прескочих бордюра и се врязах във витрината от цяло стъкло. Монк и наемникът се наведоха, за да не се изпречат на пътя ми. Блъснах се с всичка сила в бюрото на охраната, унищожавайки го сред дъжд от парчета дърво и искри.

Погледнах навън през прозореца откъм страната на шофьора. Монк беше на пода, замаян, но жив.

— Влизайте вътре! — изкрещях.

Монк се поколеба и се взря в безпорядъка от разпиляното стъкло.

— Ти счупи витрината. На милион парчета е.

— Забравете за това — казах и погледнах навън от задната седалка на колата.

Наемният убиец също беше замаян, но и той беше добре. Изправи се и затърси пистолета си, който сигурно беше излетял от ръката му при падането.

Пистолетът беше на няколко стъпки от него, недалече от саксията с палмата. Той се приближи да го вземе.

— Влизайте в колата! — изкрещях на Монк.

— Кой ще почисти това? Кой ще събере всичко това?

Погледнах назад към наемника. Той се наведе и вдигна пистолета си.

— За Бога, господин Монк, влизайте в колата, моля ви — казах.

— Иначе и двамата ще умрем.

Монк вдигна от пода парче хартия и започна да смита с него стъклата.

— Ще отнеме само минутка — каза той.

Погледнах отново към наемния убиец. Сега той стоеше до колата ми и беше насочил пистолета си към Монк.

Първо щеше да умре Монк, а после — аз. Не можех да гледам как това се случва. Затворих очи и се сбогувах с дъщеря си. Беше твърде малка да изгуби и двамата си родители. Но беше силна. Щеше да се справи някак. Тя беше от семейство Тийгър.

Разнесе се силен трясък, което беше странно, като се има предвид, че пистолетът на наемния убиец беше със заглушител.

Когато отворих очи, Монк беше още жив, събирайки стъклата, а наемникът лежеше напъряно върху гюрука на колата ми, втренчен в мен с мъртвите си очи.

Кой го беше застрелял?

Погледнах надясно и видях Арчи Апълбаум, застанал отвън пред подстълбищното пространство, хванал пистолета си с две ръце. По двете дупки от куршуми в ризата на Арчи нямаше кръв и видях синята тъкан на бронираната жилетка, която носеше отдолу.

Арчи свали пистолета и с препъване се приближи до колата ми.

— Добре ли сте?

— Зависи — казах. — Ще ни убие ли?

Той поклати глава:

— Не съм убиец. Само веднъж наех един такъв.

— В такъв случай съм добре — казах.

Монк вдигна поглед към Арчи:

— Знаете ли къде мога да намеря метла и лопатка за боклук?

Монк приключи със смитането на стъклата в лопатката, която държах точно когато служителите от моргата закопчаха ципа на чувала с тялото на наемника и го откараха на количка. Времето беше идеално пресметнато.

Той се усмихна, доволен от себе си.

— Всичко е разчистено.

— Включително три убийства и едно оскверняване — каза Стотълмайер, приближавайки се бавно към нас заедно с Дишър. През последния час и нещо бяха разпитвали Арчи Апълбаум. — Ти беше прав, Монк.

— Разбира се, че бях — каза Монк. — Досега вече трябваше да сте го разбрали.

Стотълмайер сви рамене:

— Следвам доказателствата, накъдето ме водят. Точно така успявам да си върша работата. Не разчитам много на сляпата вяра.

— Какво ви каза Арчи? — попитах.

— Че никога не е престанал истински да бъде ченге. Тъй като нощем сградата е била на негово разположение, обичал да тършува из бюрата. Една нощ се натъкнал на доклада, от който ставало ясно, че Лорбър ограбва компанията и лишава служителите от пенсионните им осигуровки — каза Стотълмайер. — Арчи знаел, че богаташи като Лорбър всъщност никога не си получават заслуженото и че пак ще успее да опази част от богатството си непокътнато. Но маловажните хора, невинните жертви като Арчи, щели да изгубят всичко.

— Значи Арчи е решил да се погрижи Лорбър да си получи заслуженото — казах.

— Арчи е искал справедливост — рече Дишър, — но е нарушил закона, за да я получи.

— Поне сърцето му си е било на мястото — казах, след това се обърнах към Монк. — Точно преди да мина с колата през витрината, ви видях да говорите с наемния убиец. Какво казвахте?

— Попитах го какво е забравил в таксито — каза Монк.

— И той ти каза? — възкликна Дишър.

— Изпълняваше предпоследната ми молба — поясни Монк.

— А коя ви беше другата? — попитах.

— Да разчисти изпотрошените стъкла, след като ме убие — каза Монк.

— Естествено — рече Стотълмайер.

— Е, каква е била уличаващата вещ в таксито? — попита Дишър.

— Клетъчният му телефон „Блекбъри“ — каза Монк. — Изхлузил се от колана му, докато седял на задната седалка. Съдържал

всички имейли, разменени между него и Арчи, снимки на Лорбър и план на сградата. Когато осъзнал, че го е забравил, позвънил на номера му от телефонна кабина на летището и Стайп отговорил. Така наемникът разбрал кой е намерил джобното му електронно устройство. Не можел да рискува таксиметровият шофьор или Стайп да прегледат съобщенията му. Затова помолил шофьора на таксито да подържи за малко електронното устройство, а после го убил, когато онзи му го подавал.

Дишър се приближи до Монк.

— Страхотна работа свърши тук днес.

— Благодаря ти, Ранди — каза Монк.

— Какво ще кажеш да станеш консултант към Специалния отряд за борба с оскверняването? — попита Дишър. — Бихме имали голяма полза от човек като теб.

— За мен ще бъде чест — каза Монк.

Олющеният ми джип беше вещественно доказателство на местопрестъпление, затова Стогълмайер уреди патрулна кола да ме откара до вкъщи и да отведе Монк където иска да отиде. Отидохме първо до моята къща.

Точно се канех да изляза от колата, когато Монк докосна ръката ми. Това ме изненада. Монк ме докосваше рядко, всъщност почти никога.

— Наистина ли мислеше онова, което каза тази вечер? — попита той.

— Боя се, че да — казах. — Всеки противопожарен кран в града е покрит с кучешка урина.

— Не това — уточни той. — Наистина ли се нуждаеш от мен?

Погледнах го и се замислих за въпроса му. Но осъзнах, че това не беше нещо, което се налагаше да обмислям. Беше нещо, което трябваше да почувствам.

— Да, господин Монк, наистина.

— Не само защото ти плащам заплатата? — попита той.

Поклатих глава:

— Аз съм много уязвим и зависим човек.

— Аз също — каза той. — Понякога си мисля, че това не е толкова лошо.

— Мисля, че сте прав — казах.

— Винаги съм прав — рече той.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.